הארץ

75 אג' יום ג' י"א באייר תשמ"ו, 20 במאי VOL. 68/20386 MAY 20 1986
בכלל מע"מ ובאילת 65 אג'

ארה"ב לוחצת לנסח שטר בוררות על טאבה השבוע

טמיר: אם השיחות לא יוכרעו יועבר הנושא לטיפולו של פרס ● מובארק כבר קבע השגריר החדש בישראל

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

משלחות ישראל ומצרים לשיחות טאבה השיגו אתמול התקדמות ניכרת במספר נושאים השנויים במחלוקת אך טרם גישרו על הפער בנושא השאלה שתוצב בפני הבוררים ובן במחלוקת סביב נוהל הגשת ההמלצה המשפטית ע"י הבוררים.

עם זאת הביע אתמול ראש המשלחת הישראלית אברהם טמיר אופטימיות זהירה לגבי הסיכויים ליישב מחלוקות אלו בסבב השיחות הנוכחי. טמיר אמר ל"הארץ": "שני הצדדים רוצים לגמור את הדיון ודורים רצון טוב בלשמוע רעיונות שונים". לדבריו, אם לא יסתיימו השיחות במושב הנוכחי המכריע, יצטרך רה"מ שמעון פרס להחליט כיצד לטפל בעניין.

היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי אברהם סופר שהועמד הפעם בראש משלחת זו, הפציר אתמול בצדדים להגיע לנוסחה מוסכמת בנושא השאלה ולהביא לסיום ניסוח שטר הבוררות עד השבוע.

סופר נועד אתמול בבוקר בנפרד עם ראשי המשלחת הישראלית טמיר ודוד קמחי ועם ראש המשלחת המצרית ד"ר נביל אל ערבי. בישיבה המשותפת שהתקיימה אחה"צ הציגו ראשי המשלחות את עמדותיהם והסבירו מדוע הם דבקים בנוסחאות שהציעו לשאלה.

בשמונה עד עשרה סעיפים שוליים בשטר הבוררות הושגה הסכמה וכן מסתמן הסדר בנושא הסידורים לגישה חופשית לטאבה לצד שיפסיד בבוררות. על פי ההסדר המתגבש, יוכלו אזרחי אותו צד לקבל תמורת סכום קטן היתר רב־פעמי לכניסה לשטח. טרם נמצא פתרון לבעיה בחוק המצרי שאינו מאפשר ניהול ובעלות זרה על מתקנים שממערב לתעלה, ואת למקרה שישראל תפסיד בבוררות ויתבקש הסדר שיאפשר ניהול ובעלות ישראלית על מלון סונסטה.

היום ימשכו השיחות ויתכן שהם יוארכו ביום נוסף, שכן על הצדדים מוטל עוד להגיע להסכמה על מינוים של שלושה בוררים בינלאומיים מבין השמות שהציעו הצדדים במשלחות האמריקאית.

יו"ר ועדת חוץ ובטחון, אבא אבן, אמר אתמול ל"הארץ", כי בפגישתו עם מובארק במצרים לפני כשבועיים גילה לו הנשיא כי הוא כבר קבע את יו"ר הדסק הישראלי במשרד החוץ כשגריר החדש של מצרים בתל־אביב. לדברי מובארק ישלח השגריר לישראל מיד עם החתימה על שטר הבוררות ובמקביל תקויים פגישת הפיסגה בין מובארק לפרס.

פרס רומז: ירדן עלולה לאחר את רכבת הרוטציה

יציבות כלכלית תצמצם סכנת הקצנה במדינות ערב ★ הטיפול בטרור שוב אינו בידי ישראל בלבד

מאת עמוס בן־ורד
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

רמז לכך, שהירדנים עלולים לאחר את רכבת הרוטציה, נכלל אתמול בדברי ראש הממשלה שמעון פרס בנאום הפתיחה שלו לדיון המדיני, שפתח את מושב הקיץ של הכנסת. "אני חייב להגיד לשכנינו מזרחה, שהזמן אינו פוסק מלכת", אמר. "גם המצבים משתנים, ומה שלא יושג היום, ספק אם ניתן יהיה להשגה מחר."

ראש הממשלה חזר על הצעותיו לירדן ולסוריה להיפגש למשא ומתן על שלום בלי תנאים מוקדמים. ביחס לסוריה אמר, שישראל תהיה מוכנה להסדרים — ולא השתמש בביטוי "הסדרי ביניים". הוא קבע, שהטיפול בטרור שוב אינו אך ורק בידי ישראל, והפך עניין בין־לאומי. הוא שיבח את תפקיד ארה"ב בכך שיצאה לפני המתנה להגן על הדמוקרטיה והבטיחה את קיום החוק וחופש התנועה.

עתה נמצאת סוריה על הפרק, המשיך. באדמתה נמצאות שורה מרשימה של ארגוני טרור: אבו ניזאל, חזבאללה, חבש, אבו־מוסא וכן החזבאללה בלבנון. אסור ניסה לעשות ארגונים אלה בלי שרות של המדינות. הסורית השואפת

(סוף בעמוד 2, טור 5)

ערפאת מוכן להכריז בדמשק על ביטול הסכם רבת־עמון

מאת עודד זראי
שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). יאסר ערפאת הביע את נכונותו לבוא לדמשק לצד הנשיא הסורי חאפז אל־אסד, על ביטול הסכם רבת־עמון, מפברואר 1985, שבין אש"ף לירדן. נכונותו זו נמסרה במגעים חשאיים המתנהלים בין אש"ף לסוריה בניסיון להביא קץ לניתוק הקשרים בין הצדדים מאז 1983.

מקורות ערביים ציינו, כי ערפאת צפוי לבוא לקהיר בקרוב כדי לעמוד על תוצאות שיחותיו של הנשיא המצרי חוסני מובארק עם המלך חוסין בעקבה בשבוע שעבר. לדברי המקורות, מצפה ערפאת לתווך במאמץ התיווך המצרי בין אש"ף לבין ירדן, לפני כינוס המועצה המהפכנית והוועדה המרכזית של ארגון פתח בשבוע הבא בתוניס.

עוד נמסר, כי בשיחות החשאיות קיבל ערפאת את תביעת הסורים לשלב את פורשי פתח מחדש בארגון, ולצרף את מנהיגם אבו־מוסא למועצה המרכזית של פתח.

במקביל גילו המקורות, כי הקרבות באזור מחנות אש"ף במערב ביירות פרצו אתמול על רקע ניסיונות החוזרים תשעים של נאמני ערפאת להחדיר נשק ארטילרי ומכשירי קשר צבאיים למחנה סברה. ניסיונות אלה נעשים במנגדים המובילים תוצרת חקלאית, בדרך העוברת סמוך למחנה.

סערה בוועידת היסוד של מפלגת המרכז החדשה

להט: לא למפלגה כזו ייחלנו ★ תומכי יצחקי קבלו על קיפוח ★ הר מלך: לא נניח לטרמפיסטים להשתלט על מוקדי־כוח

אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

סערת רוחות והשתוללות של מספר צירים, שהזכירו מראות מוע־ידת תנועת החרות לפני כחודשיים, היו אמש בוועידת היסוד של מפלגת המרכז החדשה, שבשעות הערב עמדה על סף פיצוץ. הדבר היה בעת שיחזקאל הר מלך, יו"ר הישיבה, ביקש להצביע עבור הנהלת התנועה, ומספר צירים התפרצו בצעקות לעבר בימת הנשיאות. שלמה להט ויחזקאל הר מלך הד־ריעו, כי לא למפלגה כזו ייחלו.

להט הכריז בגבור סערת הרוחות, כי אם תימשך המהומה הוא מסיר את מועמדותו לעמוד בראש הרשימה לכנסת.

סופר "הארץ" מציין, כי המתח הרב בין הצירים שפעלו אתמול במשך רב שעות היום כדי להיות חברים במועצה והנהלת התנועה, התפרץ משהעלו להצבעות הרכבי המוסדות, כפי שנקבעו בוועדה המתמדת. יותר מחמש שעות דנה הוועדה המתמדת בשיטה לבחירת חברי מועצת התנועה והנהלת.

בשעות הערב גובשה הצעה לפיה תהיה המועצה בת 375 חברים. אולם נקבע כי לח"כ לשעבר יצחק יצחקי, שהביא למפלגה החדשה כ־800 חברים, יהיה ייצוג של 27 חברים בלבד במועצה החדשה. החלטה זאת עוררה התמרמרות רבה בקרב אוהדיו של יצחקי באולם הדיונים. קודם לכן הכריז יחזקאל הר מלך, כי הוא וחבריו לא יתנו לטרמפיסטים למיניהם, ובכללם יצחקי, להשתלט על מוקדי הכוח בתנועה. למרות המחאות, אושרה הצעת הרכב המועצה בהתנגדות של כעשרה איש בלבד.

לאחר מכן הביא הר מלך את הצעת הוועדה המתמדת להרכב הנהלת התנועה. כאן מנה הר מלך 27 איש בלבד. תוך כדי קריאת השמות, התעוררה מהומה באולם, ורבים הביעו את אי שביעות רצונם. חברי קבוצתו של יצחקי צעקו מהאולם כי קופחו. בהצבעה כמעט הובסה הצעת הוועדה המתמדת ושני האישים שספרו את הקולות טענו כי 190 איש תמכו בהצעה ו־170 איש התנגדו לה.

כשקרא הר־מלך את תוצאות ההצבעה, התחוללה באולם מהומה. אנשיו של יצחק יצחקי טענו כי היו אי סדרים בהצבעה. אחרים מהקבוצה הזו החלו רצים לעבר בימת הנשיאות. הר מלך ולהט ניסו להרגיע את הרוחות, וטענו כי לא למפלגה ולתנועה כזאת קיוו משייסדו את מפלגת המרכז. להט איים כי יפרוש אם לא יירגעו הרוחות.

כדי למנוע את פיצוץ הוועידה, הוחלט לבטל את תוצאות ההצבעה ונקבע כי מועצת התנועה שנבחרה קודם לכן תתכנס בעוד מספר שבועות והיא שתבחר את הנהלת התנועה.

בשעות הערב המוקדמות היתה סערת רוחות סביב ההצבעה על תקנון המפלגה, וטענתו של יצחק ברמן כי ההצבעה התקיימה בלעדיו מאחר שידעו כי הוא מתנגד לה.

(ראה ידיעה בעמוד 5)

שוק ההון / יהודה שרוני

ביקושים להשקעות דולריות

מימוש רווחים בשוק המניות הביא להפניית עודפי הכספים להשקעה באפיקים הדולריים. רמת התשואה הנמוכה המתקבלת באפיקים השקליים הגבירה את כדאיות הפעולה הזאת. מניות ההסדר זכו לביקושים גדולים, ורמות התשואה לפדיון במניות אלה ירדו מתחת ל־12 אחוז. האגרות הדולריות עלו עד אחוז.

בנק ישראל ביים אתמול 50 מיליון ש"ח באמצעות שתי סדרות של אג"ח.

תדיראן הגישה אתמול לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס 24 מיליון דולר באגרות חוב מדדיות.

עורך את העמוד: אריה חשבית

הלוח הארצי
הארץ חדשות
רח' הנגב 4 ת"א 03-371261
מתפרסם היום בעמודים
9, 15, 16, 17
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.36 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

שר התיירות אברהם שריר נפגש אתמול באתונה עם שר־החוץ היווני קארולוס פאפוליאס. שריר הוא השר הישראלי הראשון המבקר ביוון מאז 1962. בשיחותיו עם פאפוליאס העלה שריר בין היתר את סירובה של יוון להכיר רשמית בישראל. (תצלום: איי־פי).

שר החוץ היווני לאברהם שריר:

יוון מכירה דה־פקטו בזכות ישראל לחיות בגבולות בטוחים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

יוון מכירה דה־פקטו בזכותה של ישראל להתקיים בגבולות בטוחים — אמר אתמול שר החוץ של יוון, קארולוס פאפוליאס, בפגישה עם שר התיירות של ישראל אברהם שריר, העושה בביקור ממלכתי בן חמישה ימים ביוון. ממשרד התיירות נמסר אתמול, כי השר היווני אמר עוד, שאין לתת לחילוקי הדעות הפוליטיים בין שתי המדינות לחבל בתהליך קשירת היחסים. לדבריו, הוא רואה חשיבות רבה בחילופי שרים בין ישראל ליוון, והזמין את שרי התעשיה והמסחר, החקלאות והמדע של ישראל לבוא ולבקר ביוון. הוא גם הבטיח לבוא לביקור בארץ.

שר החוץ היווני הביע את צערו על שראש ממשלת יוון, פאפנדראו, לא הצליח לפגוש את ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס, בביקורו בניו־יורק.

שיתוף־פעולה בתיירות

יוון וישראל ישתפו פעולה בעידוד תיירות מארצות הברית על רקע הירידה החדה בתנועת התיירות [illegible] ולישראל — [illegible] אברהם שריר, בפגישה שהתקיימה אתמול באתונה.

ממשרד התיירות נמסר אמש, כי שרי שתי הארצות החליטו לגבש חבילת סיור משותפת לישראל וליוון, שתשווק בארה"ב. בפגישה בין השניים השתתף גם יועץ ראש הממשלה היווני לענייני כלכלה.

"אין קשר בין טרור לתיירות"

אליהו חזבי, סופר "הארץ" מוסר מאתונה:

בשיחה עם שר הכלכלה היווני, סימיטיס, הביע שריר את [illegible] ש"ההיסטוריה הוכיחה כי יוון שגתה במדיניותה הסבילה כלפי הטרור, והוכחה לכך היא הפגיעה בתיירות ליוון".

השר היווני סירב להודות כי קיים קשר ישיר בין הירידה במספר התיירים הבאים ליוון כיום לבין פעולות הטרור שבוצעו ביוון.

שר הכלכלה היווני טען, כי מספר גורמים גרמו למצב הנוכחי בתיירות, בין היתר אי־הבנות בין ישראל למדינות ערב.

לדעת יועץ שגרירות ישראל ביוון, אריה פלא, "חל שיפור איטי תמיד ביחסי אתונה ירושלים.

שגרירות ישראל באתונה, שביקשה לקבוע לשריר פגישה עם ראש הממשלה, פפנדריאו, לא קיבלה עד אמש תשובה לבקשתה.

בקרוב תבוא לישראל משלחת פולנית לחפש מיבנה לנציגות

בירושלים מקווים שהונגריה ויוגוסלאוויה יילכו בעקבות פולין

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

משלחת של משרד החוץ תצא בעוד פחות מחודש לוורשה כדי לסיים את ההכנות לפתיחת נציגות ישראלית בפולין. זמן קצר אחר כך תגיע ארצה משלחת פולנית מקבילה למציאת מבנה מתאים לנציגות הפולנית בארץ.

על־פי הסיכומים שהושגו בדיונים שנערכו באחרונה בין פקידים בכירים בין ישראל ופולין, יפתחו המדינות זו אצל זו כבר הקיץ משרדי אינטרסים, שהם הדרג הנמוך ביותר של יחסים בין מדינות. הנציגויות תהיינה בחסות של מדינות אירופאיות, אך מקווים כי הדבר יוביל לכינון יחסים דיפלומטיים בדרג גבוה יותר בין.

בירושלים מקווים גם כי מדינות אחרות במזרח אירופה ובהם הונגריה ויוגוסלאוויה יילכו בדרכה של פולין. מגעים עמן מתקיימים זה זמן רב.

רייגן יטיל וטו על ההחלטה שלא למכור נשק לסעודיה

מעריכים שאין סיכוי רב לאישור העסקה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מבחנה הסופי של עסקת הנשק הסעודית יחול מחר, כאשר הנשיא רייגן יטיל את הוטו הנשיאותי על החלטת הקונגרס שהכשילה אותה לפני עשרה ימים. בממשל האמריקאי אין מעריכים שיש סיכוי רב לאישור העסקה, למרות פגישות השבוע של הנשיא רייגן ושר החוץ שולץ עם חברי בית הנבחרים והסנאט ועם נציגים של ארגונים יהודיים שנתבקשו להפעיל השפעתם על חברי הקונגרס. דובר הבית הלבן לארי ספיקס אישר, כי קשה לסגור את הפער בין חברי הקונגרס התומכים בעסקה לבין הרוב הגדול המתנגד לה.

גם דבריו של ראש הממשלה שמעון פרס, שנתן לכאורה אור ירוק לארגונים היהודיים לפעול כהבנתם, ועמדתה האישית של השדולה היהודית אשר הודיעה מפורשות כי לא תיאבק בממשל בנושא זה, אינם מבטיחים כי הנשיא יוכל לממש את הבטחתו האישית לפאהד מלך סעודיה למכור לו את הטילים.

בממשל חוששים, כי ביטול העסקה עלול לנגוס באופן משמעותי בהשפעתה של ארה"ב במזרח התיכון, לחבל בתהליך השלום וכבלת תיחוה של ארה"ב, ולהעמיד את סעודיה ואת מדינות המפרץ בסכנה שעלולה לחייב מעורבות אמריקאית באיזור.

לחשש זה מתלווה ההיבט הכלכלי של העסקה, ששוויה 345 מיליון דולר, סכום המצטרף להפסד של כשני מיליארד דולר עקב ביטול עסקת הנשק הירדנית. הערכה כאן היא, שאם תבוטל העסקה הסעודית עלול הקונגרס להמשיך ולנסות לבטל את מסירת חמשת מטוסי האייוקס לסעודיה, שמועד מסירתם חל בחודש הבא.

הרב של בית־שאן: החינוך הממלכתי כמוהו כחינוך לשמד

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

הרב של בית שאן, אליהו כהן, אסר על הורים הילדים לרשום ילדיהם למוסדות החינוך הממלכתיים בעיר, בטענה ש"כל מי שרושם ילדיו לחינוך הממלכתי, משלח אותם לשמד". העילה לאיסור — המפגשים הנערכים בין תלמידי בתי הספר היהודים בבית שאן ובין תלמידים ערבים.

יושבי ראש ועדי ההורים של בתי הספר הממלכתיים בעיר, דיווחו לסמנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי, כי הרב מנהל מסע השמצות נגד בתי הספר ונגד שר החינוך. לדבריהם, נשא הרב דרשות בעניין זה בשבתות, עורך ביקורי בית, נוקט בשיטות של הפחדה, מנהל שיחות טלפון עם הורים ואוסר על רבנים להיכנס לבתי הספר, כדי להשתתף בפעולות להעמקת החינוך היהודי.

בתשובתו להורים ציין שמואלי, כי נדהם לקרוא את מכתבם וכי "פעילותו של הרב אין לה תקדים ורע ביחסי חילונים ודתיים וביחסי יהודים וערבים". עוד ציין, כי קריאתו של הרב לחזרה בתשובה לאלה שלקחו חלק במפגשים, אינה רק התססה נגד מדיניות משרד החינוך אלא תקדים שלא היה כמותו במערכת החינוך ביצירת קיטוב מכוון.

היום מלאו 30 הימים מפירסום דו"ח בייסקי

ועדת הכספים מעכבת בקשות בנקים עד לביצוע ההמלצות

חוגים בממשלה תוקפים אי־מילוי המלצות הדו"ח ★ רובינשטיין: על רקנאטי להתפטר ★ פרופ' פרוקצ'יה: גם דולצ'ין אחראי לנעשה בבל"ל ★ רק גזית מהפועלים ביצע את המלצות בייסקי כלשונן ★ הבנקאים ממשיכים במאבק במטרה לקבל "הקלה בעונש"

מאת אריה לביא, יהושע מאירי, צבי זרחיה ושמשון ארליך
סופרי "הארץ"

ועדת הכספים נמנעה אתמול מלאשר תוכניות חיסכון לבנק טפחות. ביוזמתו של ח"כ חיים רמון נמנעה ההצבעה על אישור תוכניות אלה. היום אמורה הוועדה לדון באישור אמיסיות לבנק לאומי. אך ח"כ רמון וחברים אחרים אמרו כי לא יודנו בכל בקשה של הבנקים עד אשר יבוצעו המלצות בייסקי במלואן.

30 יום לאחר פירסום המלצות ועדת בייסקי, רק בבנק אחד, בנק הפועלים, בוצעו ההמלצות במלואן, לאחר שיו"ר ההנהלה גיורא גזית התפטר מתפקידו. ארבעת האישים האחרים שנדרשו להתפטר — ארנסט יפת, רפאל רקנאטי, אהרן מאיר ואפרים ריינר — עדיין לא התפטרו מכל תפקידיהם, כמתחייב מהמלצות הוועדה.

השלושה מחפשים עדיין דרכים ואף שוקלים לפתוח במאבק ציבורי "להקלת העונש".

• ארנסט יפת, שעמד בראש קבוצת בנק לאומי, התפטר מתפקידיו בבל"ל אך לא מתפקידיו כיו"ר בנק איגוד ולא מהנהלת בנק בחו"ל. בבנק נעשים מאמצים לאפשר לו למלא תפקידים בחו"ל בדרך ניהולית או ייעוצית, בניגוד להמלצות הוועדה.

• אהרן מאיר, מנכ"ל בנק המזרחי, התפטר מתפקיד מנכ"ל

(סוף בעמוד 2, טור 3)

דרום־אפריקה תקפה בסיסי גרילה ב־3 מדינות שכנות

זו היתה הפגיעה הראשונה במטרות ליד ערי הבירה לוסאקה והאראריה

יוהנסבורג (ע'ר.ע'צ). יחידות קומנדו של צבא דרום אפריקה פשטו שלשום על שלוש מדינות שחורות הגובלות עמה. בפשיטה זו הותקפו בסיסים של הקונגרס האפריקאי הלאומי, שאנשי המחתרת שלו לוחמים נגד ממשלת דרום אפריקה.

מטוסי חיל האוויר הדרום אפריקאי, מסוקים, נושאי גייסות וכוחות קרקע הופעלו בפשיטה בשלוש חזיתות, נגד מטרות ליד ערי הבירה של זמביה, זימבאבווה ובוטסואנה.

בהודעות נפרדות של כוחות היבשה וחיל האוויר נאמר, כי כל המטרות שהותקפו היו מרכזי הפעלה של יחידות גרילה שפעלו בדרום אפריקה. היתה זו הפעם הראשונה שצבא דרום אפריקה תקף מטרות ליד ערי הבירה לוסאקה והאראריה.

נשיא זאמביה קנט קאונדה, כינס מסיבת עיתונאים דחופה לאחר הפשיטה ואמר כי שני אנשים, מזמביה ומנאמיביה, נהרגו בהתקפה אווירית על מחנה פליטים מחוץ לבירה לוסאקה.

שלוש המדינות שהותקפו, תומכות בקונגרס האפריקאי הלאומי, אולם הכחישו כי הן מאפשרות לארגון זה לקיים בסיסים בשטחיהן. הקונגרס האפריקאי הלאומי, שמטהו הבין־לאומי נמצא בלב לוסאקה, מכחיש כי יש לו בסיסים צבאיים במקום כל שהוא באפריקה הדרומית.

פשיטה על הקונגרס בהאראריה

משרדי הקונגרס האפריקאי הלאומי בבירת זימבאבווה, האראריה, נהרסו בלילה שבין יום ראשון לשני

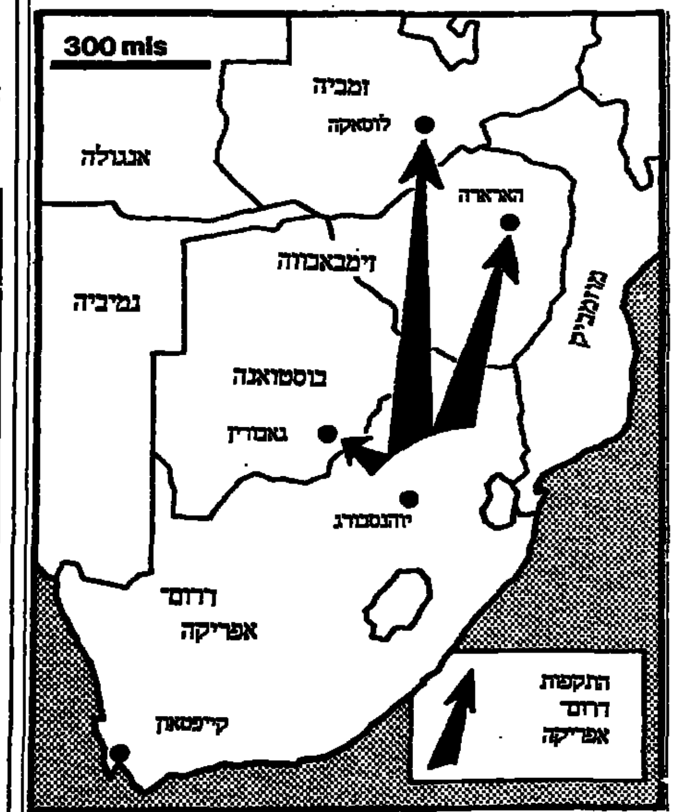

אלה המטרות שהותקפו אתמול בידי כוחות דרום־אפריקה בשטחי שכנותיה בוטסואנה, זמביה וזימבאבווה, במאמץ לפגוע בבסיסי גרילה של הקונגרס הלאומי האפריקאי. (מפת איי־פי)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אברהם חמו, לשעבר מאמן נבחרת ישראל בכדורגל
על: הישגיה של הנבחרת הלאומית באליפות אירופה
(עמ' 2)

★

חוקר ישראלי השתמש במוסקווה בחומר שנשלח ממכון וייצמן לנפגעי צ'רנוביל
(עמ' 3)

★

נאסר יתמנה ליו"ר פי"בי
(עמ' 4)

★

סרט על טבח באינדיאנים זכה בפסטיבאל קאן
(עמ' 5)

★

בולדוזר מופעל בשלט־רחוק מפנה הריסות בצ'רנוביל
(עמ' 5)

★

חולקו אותות הנשיא ל־14 מתנדבים
(עמ' 6)

★

שוטרת הפיתיון שהביאה ללכידת האנס האתלטי היתה 5 פעמים אלופת ג'ודו
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירידה בטמפרטורות בעיקר בהרים ובפנים הארץ. גובה הגלים יהיה ב־80 עד 130 ס"מ. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 12—21, תל־אביב 16—23, באר־שבע 14—26, רמת־הגולן 14—24, צפת 12—23, טבריה 15—30, נצרת 14—24, עפולה 13—26, שומרון 13—23, לוד 15—24, יריחו 16—30, עזה 17—22, אילת 19—32.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4823	+0.0076
נוסעים	1.7619	-0.0091
שחור	1.6200	+0.0100

בגליון זה 18 עמודים

ההתפתחות הטכנולוגית העצימה של מנוע הדיזל, הפכה אותו למנוע המועדף ביותר באירופה.
מנוע "רנו טרפיק" תוכנן במיוחד כמנוע דיזל 2,068 סמ"ק — חסכוני, שקט וקל לטיפול.
הטוב ביותר במנועי הדיזל באירופה.
• חסכון של יותר מ־50% בדלק • הגה קל, כמו במכונית נוסעים ובעל כושר תמרון מעולה
• הנעה קדמית (ואחורית ב־4×4), תיבת 5 הילוכים
• ריצפה נמוכה וגג מוגבה — נוחה במיוחד לטעינה ולפריקה
• מבחר דגמים: ארגז קצר, ארוך, גבוה, קומבי להובלת 8-10 נוסעים
פטורה מכל הפקדה!
אשראי: 50% אשראי — פרטים במקום.
יתרון חשוב! כל בעל רשיון נהיגה לרכב פרטי רשאי לנהוג ב"רנו טרפיק".
אירופה נוסעת על דיזל
בני משה קרסו בע"מ
RENAULT TRAFIC
ת"א טל. 627159,627154 • חיפה טל. 727204
ירושלים טל. 226491 • באר־שבע טל. 70911
חיפה טל. 721751 • נתניה טל. 40404
איכות • אמינות • שירות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

ברכות טרם זמנן

השמועות אודות משא-ומתן בין ראשי "המרכז הליברלי" הורש לבין אשה כריזמטית לשם שיבוצה בצמרת המפלגה, היפנו את הזרקורים אל רעיה

נשיאת ויצ"ו רעיה יגלום

יגלום, נשיאת ויצ"ו העולמית. למרבית, הן מאנשי המערך והן מאנשי הליכוד, התברר שהברכות הופנו לכתובת הלא-נכונה: "לא הייתי, אינני ולא אהיה חברת מפלגה", אמרה רעיה יגלום. הדרישה שחוקת ויצ"ו אינה מאפשרת לאישיות מפלגתית להשתלב במנהיגות הארגון הנשי.
ע.ר.

המדפדף, הסרט והצלם

בשנת 1964 היה האמפיתיאטרון בקיסריה רק אתר עתיקות. יצחק רבין היה רמטכ"ל וצלם סרטים חובב, ובארץ ביקר אז הצלן הנודע פבלו קזלס עם רעייתו מרתה. רבין צילם אז סרט קצר, שבו מנגן קזלס עם פסנתרן (רבין לא זכר מיהו) בקיסריה. ואת הסרט הגיש כמתנה לפסנתרן יוג'ין איסטומין, המופיע עתה בארץ עם התזמורת הקאמרית הישראלית. הסרט ניתן לבן-הזוג איסטומין כיוון שאשתו של איסטומין היא מרתה קזלס, אלמנתו של הצלן הדגול.

איסטומין זכר גם מי היה הפסנתרן שבסרט: רודולף סרקין. יותר מכך: הוא היה מוכן לזהות את המדפדף בתווים: איסטומין בכבודו ובעצמו.
ב.ש.

לא פוחדים — אך זקוקים לעידוד

הקנדים אינם פוחדים, כך על כל פנים הבהיר שלשום שגריר קנדה בישראל, ג'יימס ברטלמן, כאשר ביקר במרכז הרפואי של שערי צדק, עם רעייתו מרי ג'יין. למעשה, הבהיר ברטלמן, יש אפילו יותר תיירים קנדים מהרגיל. גל הביטולים של סיורים לארץ הדאיג, למרות הכרזה האמיצה, קבוצה של סוכני נסיעות מקנדה. הם באו לארץ כדי להכין סרט פרסומת לתושבי ארצם, שיעודדם לבוא לארץ. הסוכנים סיפרו על יוזמתם זו לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, בטקס קבלת-הפנים המסורתי ביום העצמאות האחרון.
ב.ש.

נשים בכותרות

צוות צלמים וכתבים של הירחון "קוסמופוליטן" הגרמני, מכין בימים אלה כתבה על נשים בישראל. הכתבה, שתפורסם בירחון בחודש אוקטובר, תכלול 12 עמודי כתבות ותצלומים על ארבע נשים ישראליות. כוכבות הכתבה הן קצינת חה"ן ראשית עמירה דותן, מנהלת בבנק הפועלים אורה פולק, מעצבת האופנה, דורין פרנקפורט ו נאוה דיסנצ'יק, האחראית בעיריית תל-אביב לתחום התרבות.

אחד הגברים היחידים שהשתרבבו לכתבה הוא שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב, שצולם יחד עם נאוה דיסנצ'יק.
שולמית קיסרי

בעריכת עירית רוזנבלום

מכונית סעודית משייטת בכבישי הארץ

מכוניות עם לוחיות-זיהוי מצריות ולבנוניות כבר ראינו בארץ, אבל מכונית עם לוחית-זיהוי סעודית — עדיין לא. השבוע גם זה קרה. העיתון המזרח-ירושלמי "אל-קודס" מספר על מכונית כזו, הנעה בחופשיות בכבישי ירושלים ומעוררת מבטי פליאה.

מתברר, שהיא אינה שייכת לשייח סעודי או לנסיך ממתורי העושר בשליחות עלומה, אלא לאורח אמריקאי, צ'ארלס מקגרו שמו, שעבד בעיר טאיף בסעודיה כמהנדס בחברת נורת'רופ. לאחרונה סיים את עבודתו בשירות החברה, ויצא במכוניתו לירדן. משם שטה המכונית למצרים בקו המעבורות החדש עקבה—נואיבה, ואחרי סיור במצרים, דרך מעבר הגבול של טאבה, הגיעה לישראל. כאן הפכה המכונית לאטרקציה. במעבר הגבול, אומר מקגרו, לא היו בעיות, אבל אחר-כך כבר הספיק סיור משטרתי באחד מרחובות תל-אביב להבחין בלוחית-הזיהוי יוצאת-הדופן, ולערוך חיפוש מדוקדק במכונית.

מישראל מתכוון מקגרו להמשיך במכוניתו לטיול ברחבי אירופה, ומשם בחזרה לארה"ב.
אודי ניר

ישראל קיבלה מאות תיקים מארכיון פושעי המלחמה באו"ם

חשיבות התיקים מחקרית בעיקר והם יועמדו לרשות הציבור

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). ישראל קיבלה 347 תיקים מארכיון פושעי המלחמה ומשתפי הפעולה שברשות האו"ם. במסיבת עיתונאים בבניין האו"ם, בהשתתפות שגריר ישראל בנימין נתניהו ויו"ר יד-ושם אריה ארד, הביע נתניהו תקווה כי מסירת התיקים היא צעד ראשון שיביא לפתיחת הארכיון כולו.

ארד ציין, כי חשיבות התיקים היא בעיקר מחקרית, וכי לאחר בדיקת החומר ביד-ושם יעמדו המסמכים לרשות הציבור. הוא אמר, כי בין 347 התיקים שהתקבלו חומר רב על פושעים נאצים בכירים שכבר אינם בחיים. הוא הסביר, כי ישראל ידעה על הארכיון אך לא היתה מודעת להיקפו העצום, ומסיבה זו לא ביקשה עד היום את התיקים.

קלארספלד לווינה למערכה נגד ואלדהיים

פאריס (עי"ז). ציידת הנאצים ביאטה קלארספלד תטוס היום לווינה כדי להצטרף למערכה נגד קורט ואלדהיים, המועמד לנשיאות אוסטריה. כך מסר אתמול בעלה סרז' קלארספלד. הוא הוסיף, כי אשתו תיקח עמה מסמך חשוב הנוגע לגירושם של יהודים יוונים מאיטליה. קלארספלד מסר, כי "היו תשובות רשמיות מצד האיטלקים, ואנו רוצים כי האיטלקים יגידו לנו מי היה הקצין שאותו שיגר הגנרל להר".

"ניוזוויק": לאו"ם היו הוכחות להאשמת ואלדהיים

ניו יורק (ע"צ, ע"ר). ועדה של האו"ם לפושעי מלחמה גילתה אחרי מלחמת העולם השניה די הוכחות כדי לאפשר פתיחת הליכים נגד ואלדהיים באשמת רצח והוצאה להורג של בני ערובה, כך מוסר השבועון "ניוזוויק" בגיליונו האחרון.

השבועון כותב, כי השיג העתק של התיק שהוכן ב-1948 ואשר בו עיינו לא מכבר נציגים של ארה"ב וישראל. הוא מציין, כי מתוכן התיק ניתן להבין כי דיווחיו של ואלדהיים על פעילות הפרטיזנים היוגוסלאויים הם שהביאו לפעולות תגמול נגד אזרחי מדינה זו.

בן 46 נהרג בקטטה ברובע הארמני בירושלים

(ע). ארמני אחד נהרג ושישה נפצעו אתמול בקטטה שפרצה בין הפלגים הארמניים ברובע הארמני בעיר העתיקה. ההרוג הוא קורג פנגבראן, בן 46, שנהרג מדקירות סכין.

הפצועים הועברו באמבולנסים לבית החולים הדסה על הר הצופים. כל הפציעות הם תוצאה של חתכים מסכינים וכן ממכות יבשות של מקלות.

נדב שרגאי סופר "הארץ" מציין כי הרקע לתיגרה שפרצה בתוך חומות העיר העתיקה, הוא מחלוקת ישנה בין פלגים יריבים בתוך העדה בין תומכי הפטריארך הנוכחי ל תומכי הפטריארך הקודם. המחלוקת נמשכת כבר מספר שנים והיא למעשה מבטאת את היריבות על השליטה בעדה.

צור: בבריה"מ הוחמר היחס ליהודים המבקשים לעלות

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

מאז עליית גורבאצ'וב לשלטון, הוחמר היחס אל היהודים המבקשים לעלות לישראל. העיקר המאבק מכוון נגדם, אמר השר לקליטת עליה, יעקב צור, בעצרת הזדהות עם יהודי ברית המועצות שנערכה בגבעתיים. השר אמר כי על ישראל להבהיר לברית המועצות שחידוש יחסים דיפלומאטיים חייב להיות בראש וראשונה כפוף לתנאי, שיהודים יוכלו לקיים את זכותם האנושית ולעלות ארצה.

חבר הכנסת מיכה חריש, קרא להמשיך במאבק למען העליה ולא להכנע. ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון אמר שיש לסייע בקליטת העולים המגיעים לארץ במיוחד בחיי היום יום.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: אברהם חמו, לשעבר מאמן נבחרת ישראל בכדורסל
על: הישגיה של הנבחרת הלאומית באליפות אירופה

יש לנו אוסף כדורסלנים מעולים

נבחרת ישראל בכדורסל זכתה להישגים נאים באליפות אירופה דרג ב' למרות שמשורותיה נעדרים שחקני מפתח כברקוביץ, ג'מצ'י ושלפמר. אתה מופתע?

אינני מופתע מהישגי הנבחרת. אני חושב שנבחרת ישראל עפ"י רמתה הנוכחית צריכה להשתייך לדרג א' באירופה והעובדה שהיא ירדה לדרג ב', היא מקרית.

אבל הרבה מאד חששות ליוו את הנבחרת, בצאתה לטורניר בבלגיה.

גם את הנבחרת הלאומית שאני אימנתי ליוו חששות ופחדים רבים. אמרו וכתבו בכותרות העיתונים שניכשל ולמרות זאת באליפות אירופה לדרג ב' ב-1973 זכינו במקום הראשון ומאז הנבחרת הלכה מחיל אל חיל.

האם ארבעת הנבחרות של שוודיה, הונגריה, פולין ותורכיה, אינם גבוהים יותר מיריבותינו, מאשר מי בלתם הגובה של הכדורסלנים שלנו?

לא. יש לנבחרת הנוכחית דבר שהוא חלומו של כל מאמן. עומדים לרשותו של צבי שרף שני כדורסלנים גבוהים ברמתם של מרטר ולאסקי, אף פעם בעבר לא היו לנבחרת שני כדורסלנים גבוהים ברמתם. כמובן שללא שני כדורסלנים אלה היתה הנבחרת נכשלת בטורניר בבלגיה כשלון צורב.

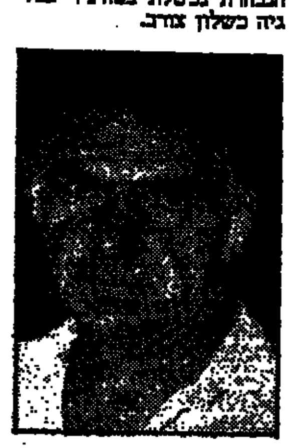

אבל בכל זאת שאר השחקנים הם אלמונים וחסרי נסיון בינלאומי.

גם מיקי ברקוביץ היה פעם אלמוני. אני זוכר שבאליפות בוינה כולם שאלו מי זה ברקוביץ. ומי זה דורון ג'מצ'י? הוא בעצמו ילד צעיר. עכשיו ברקוביץ הוותיק, שמשחק הרבה מאד שנים, צריכים לפרוש בכבוד ולפנות את מקומם לצעירים. לכל כוכב יימצא המחליף שלו. יש בארץ אוסף של כדורסלנים צעירים ומעולים, אשר כל עוד לא ניתנה להם ההזדמנות. משום שישנה צפיפות רבה מאד בקבוצות, הם לא יכלו להפגין את יכולתם. קח לדוגמא את חן ליפין. הוא כה כישרוני שבכל פעם שנתנו לו הזדמנות, הוא הראה כיוון את עצמו. הוא הדין לגבי עדי גורדון שהוא כדורסלן מרשים מאד.

אתה רואה בהרכב הנוכחי את השלד של נבחרת העתיד של ישראל באליפות העולם ואליפות אירופה?

בהחלט, בתוספת דורון ג'מצ'י. אני תמיד אהבתי לצרף בחורים צעירים וכשרוניים לשחקני הנבחרת ולתת להם הזדמנות. אני חושב שטוב עשה המאמן צבי שרף, שלא התחיל לבכות כשהוותיקים פרשו, אלא הימר על התוכנה הצעירה שעמדה לרשותו והעובדה שהוא מצליח. יש לנו בארץ כדורסל ברמה גבוהה מאד. אינני חושב שישנן מדינות, חוץ מארה"ב ויוגוסלאוויה, בהן הכדורסל הוא כל-כך פופולרי וצעירים כה רבים משתלבים בו בהצלחה.

חרדים שוקלים מאבק נגד בנק הפועלים בגלל מעורבותו בפירסום "מודעות תועבה"

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ"

ראשי הפלג הליטאי בציבור החרדי, בהנהגתו של הרב שך, שוקלים מאבק, כולל חרם נגד בנק הפועלים, לאחר שהתברר להם, כי חברת פוסטר מדיה, המפרסמת על תחנות אוטובוסים ברחבי הארץ, היא חברה-בת של כלל סחר ובנק הפועלים.

כידוע, מגדירים רבים מהחרדים את התמונות על תחנות האוטובוסים כ"תועבה". ועשרות תחנות הוצתו והושחתו עד היום בירושלים ובערים אחרות על רקע זה.

ביום ד' שעבר, הפגינו רבנים ליד מאים מול הסניף הראשי של בנק הפועלים בבני-ברק. אתמול כתב עיתונו של הרב שך, כי "הציבור החרדי מתבונן לחדש מאבקים ציבוריים חריפים נגד חברות כלכליות".

בעבר החרים הציבור החרדי את בנק לאומי על רקע בניית מלון גני חמת בטבריה על בית קברות יהודי קדום. חסידי גור חזרו בהם מכוונתם להתקשר בחוזה עם האדריכל רוניק לאחר שנודע להם כי הוא אדריכל האוניברסיטה המורמונית בירושלים. לעומת זאת, לא מימשו החרדים איום בחרם נגד סולל בונה, הבונה את האוניברסיטה הזאת על הר הצופים, ולא מימשו איום בחרם על חברת אסם, לאחר שהחברה פיטרה עובד חוזר בתשובה.

אלסינט: מנור גבה מאיתנו 290,000 ד' בחשבונות כוזבים

קבלן המזון החיפאי שנמלט מהארץ נתבע גם ע"י בנק איגוד

מאת יודן של
סופר "הארץ" בחיפה

חברת אלסינט בע"מ שילמה לקבלן המזון החיפאי, דוד מנור, שנמלט לפני כחודש מן הארץ, כ-290 אלף דולר שלא הגיעו לו. על סמך חשבונות פיקטיביים שהגיש לה הקבלן, על-פי החשד, העסיק הקבלן את החברה במקך כשנתיים, מאפריל 1983 ועד יולי 1985.

עם חשיפת החשד למעשה ההונאה, נמנעה אלסינט מלהגיש תלונה למשטרה נגד איש העסקים והעדיפה לחתום על הסכם עמו. לפיו התחייב מנור להחזיר לאלסינט מדי חודש 10 אלפים דולאר ואלסינט מצידה התחייבה לשמור על סודיות תוכנו של ההסכם מפני גורמים אחרים שקבלן המזון נמצא עמם בקשרים מסחריים.

ב-22 באפריל השנה נמלט דוד מנור מן הארץ, בהותירו אחריו חובות בסך כ-1.5 מיליון דולאר וכמה עשרות עובדים במפעל המזון שלו בטירת-כרמל, ללא פרנסה. ב-23.4 פנתה אלסינט לבית המשפט המחוזי בחיפה וביקשה הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד קבלן המזון. באותה שעה היה כבר מנור מחוץ לגבולות המדינה.

שופט בית-המשפט המחוזי בחיפה, יוסף זהבי, נענה אתמול לבקשת באי-כוח אלסינט. נציגה לפרסם במודעות בעיתונים דבר הצו נגד הקבלן הנמלט. נציג אלסינט טען, כי משהתגלה דבר העלמו של מנור, פרצו חלק מהנושים למפעלו והחרימו מכונות וציוד שהיו מעוקלים לטובת אלסינט.

אתמול הגיש גם בנק איגוד לישראל תביעה לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד דוד מנור על סך של 180 אלף ש"ח, סכום החוב שלטענת הבנק נשאר הקבלן חייב לבנק. תביעה דומה הגישה גם חברת בלובנד.

מכון ון ליר בירושלים
מזמין את הציבור ליום עיון בנושא:

ביטול מבחני המישכל הקבוצתיים

שיתקיים ביום ראשון, ט"ז באייר תשמ"ו, 25 במאי 1986

תכנית:

9.00 — התכנסות וכיבוד קל
9.30–10.30 — דיון על בעיית חטיבת הביניים
יו"ר: ד"ר עמירם רביב
על החלטות הוועדה והנמקות
מרצה: פרופסור עוזר שילד
10.30–11.30 — בעיות הניבוי באמצעות אמצעים פסיכולוגיים
יו"ר: גב' רינה לוי
מרצה: ד"ר גרשון בן שחר
11.30–12.30 — ארוחת צהרים קלה
12.30–14.00 — מבחני המעבר לבית-הספר התיכון
יו"ר: ד"ר עמוס גיר
רב-שיח של מנהלי בתי-ספר תיכוניים:
מנחם ארגוב, אורט, קרית חינוך, קרית ביאליק
בנימין ולר, תיכון ונ"ר, אשקלון
ד"ר שמואל קגלר, תיכון ליד האוניברסיטה, ירושלים
אילה רביד, תיכון תלם, גבעתיים
14.00–15.00 — דיון על רב-השיח

כיכר אלברט איינשטיין

סקופ

להשיג בכל הקיוסקים

מוניטין — ירחון של פרסום ראשון

בלי "מוניטין" לא היה עם ישראל יודע על אל"מ עמנואל ולד ובקורתו על צה"ל. עובדה.

ועדת חוץ ובטחון של הכנסת שמעה על ולד מ"מוניטין"; גם "מבט לחדשות", גם "מעריב", גם "הארץ" וגם "חדשות".

גם אתה יכול לקרוא את הראיון המלא עם ולד — ב"מוניטין" 92

שמיר לשר-החוץ האיטלקי: פני סוריה אינם לשלום

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

בשיחה עם שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי, הציג אתמול שר החוץ יצחק שמיר עמדה מנוגדת לזו שביטא באחרונה ראש הממשלה שמעון פרס בנושא המאבק בטרור. שמיר העמיד את התגובה הצבאית נגד מדינות הנותנות חסות לטרור לפני תגובות במישור הכלכלי והדיפלומטי. אנדריאוטי הביע עמדה זהה לזו של פרס אך הציע להפעיל כוח צבאי נגד מדינות אלו לאחר מיצוי סנקציות מדיניות וכלכליות.

בשיחה בין השניים אמר שמיר, כי סוריה מכוונת את פעולותיה בכיוון של עימות ולא של שלום. עם זאת, אין לדברי שמיר סכנה מיידית למלחמה עם סוריה אלא בטווח הארוך. שמיר הצביע על כך שבסוריה נמצאים 4,000 מומחים סובייטיים.

בצאתו מהפגישה עם שמיר אמר אנדריאוטי, כי סיכם עם עמיתו הישראלי על הצורך בהגברת שיתוף הפעולה בין מדינות ומוסדות נגד הטרור, כפי שהוסכם בוועידת ראשי המדינות התעשייתיות בטוקיו.

לדבריו, אם יצליחו המדינות לקיים שיתוף פעולה כזה, לא יהיה צורך בפעולה צבאית, שאין איש רוצה בה.

נושא הטרור נדון בהרחבה גם בפגישת פרס עם שר החוץ האיטלקי. פרס ציין, כי שיתוף הפעולה הבינלאומי נגד הטרור הביא כבר לתוצאות חיוביות, ובעיקר לבידוד של קדאפי. הוא קרא להמשיך בשיתוף פעולה זה גם למען תהליך השלום שכן, לדבריו, קורבנותיו העיקריים של הטרור הם המנהיגים הערבים החוששים לגלות עמדות מתונות בפומבי.

ועדת הכספים

(סוף מעמוד 1)

הבנק, אך לא מתפקידיו בראשות חברות-בנות של הבנק, כגון טפחות, ולא ממועצת המנהלים של הבנק. התפטרותו עדיין לא נתקבלה. גם במזרחי מתכוונים לאפשר למאיר למלא תפקיד בחו"ל.

• רפאל רקנאטי לא מתכוון להתפטר בימים הקרובים. בדיסקונט מתכוננים למאבק ציבורי להסברת "ההבדלים שבין בנק זה לבין הבנקים האחרים".

• אפרים רייזנר, יו"ר מועצת המנהלים ונשיא אמפל, התפטר מתפקידיו אך ללא מועד שבו תיכנס ההתפטרות לתוקף. רייזנר מתנה התפטרותו בהשלמת הסדר הפרישה שלו, כפי שנקבע בהסכם עם אמפל, שבמסגרתו הוא אמור לקבל שכר שנתי של 150 אלף דולר במשך חמש שנים.

ד"ר משה מנדלבאום, נגיד בנק ישראל, שהודיע ימים אחדים לאחר פרסום הדו"ח כי יכבד את המלצותיו במישור האישי, לא התפטר עדיין. מנדלבאום אמור לסיים את כהונתו לאחר הגשת דו"ח בנק ישראל בעוד כ-16 יום.

• גורמים ממשלתיים העריכו אתמול, כי אם רפאל רקנאטי לא יתפטר ולא יפוטר בתוך 30 הימים הבאים, ייאלץ הדרג הממשלתי, לרבות ועדת השרים לבחינת המלצות דו"ח בייסקי, להתייחס לאי-התפטרותו של רקנאטי. בשל הקשיים שבחקיקת חוק מיוחד לפיטורין, הביעו אתמול מקורות ממשלתיים תקווה כי יימנע מצב שבו תצטרך ועדת השרים לדון בעניין.

בינתיים מעבד הצוות המקצועי המשותף למשרד האוצר ולמשרד המשפטים את עמדתו בעניין יישום המלצות דו"ח בייסקי הנוגעות לממשלה ולשוק ההון. אך טרם התכנסה ועדת השרים לבחינת הדו"ח. עד כה לא נקבע מועד לכינוס הוועדה.

בצמרת הכלכלית בירושלים נפוצו באחרונה ידיעות על פגישות ושיחות של רפאל רקנאטי עם ראש הממשלה שמעון פרס בעניין המתקת העונש שנגזר לו בדו"ח בייסקי. לשכת ראש הממשלה הודיעה, כי לא ידוע לה על פגישות או שיחות שכאלה.

שרים אחרים, החברים בוועדת השרים לבדיקת דו"ח בייסקי, הודיעו עם מינוי הוועדה כי אל לה לעסוק במסקנות האישיות. עתה, לנוכח סירובו של רקנאטי להתפטר, מצפים להחלטת שר האוצר בעניין. שר האוצר משה נסים, העומד בראש הוועדה המיוחדת, אמר לפני שבועיים כי יש לתת לבנקאים את 30 הימים שנקבעו בדו"ח להתפטרותם.

בקשר לכך הציעו אתמול מקורות ממשלתיים, כי אם רקנאטי יתמיד בסירובו להתפטר, תחוקק הכנסת חוק שישווה את זכויות ההצבעה על כל סוגי המניות הבנקאיות. לדבריהם, בדרך זו תחוסל האנומליה שלפיה נשלטים הבנקים באמצעות בעלי מניות המחזיקים סכומים קטנים יחסית. הם גם הציעו שהממשלה תפסיק את עסקיה עם בנקים שלא ינהגו על-פי המלצות הוועדה.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין אמר אתמול, כי הוא יכול להבין את מצוקתו האישית של רקנאטי, אך אין מנוס והוא חייב להתפטר. לדבריו, אין הבדל במקרה זה בין בנק ציבורי לפרטי.

עושים פלסתר מדו"ח בייסקי

יש לתקן בהקדם את הרושם של זלזול בהמלצות המפורטות של הוועדה. שאם לא כן עלול הציבור להסיק שהכל הפקר והמצב יהיה גרוע עוד יותר מאשר לפני הקמת הוועדה. כך אמרו אתמול מקורות מקורבים לוועדת בייסקי. לדבריהם, נגרם כבר נזק עקב ההתבטאויות הפומביות של ראשי הבנקים כנגד המלצות הוועדה, בלי שתבוא על כך תגובה ציבורית מתאימה.

לדברי המקורות, הכוונה היתה להשאיר את המשך החקירה בנושאים הפליליים והציבוריים ליועץ המשפטי ולגופים המתאימים. לכן אין לראות את האנשים האחרים בראשות הפירמידה הבנקאית כמשוחררים מאחריות, וכאילו הם זכאים להתמנות לתפקידים בכירים יותר.

פרופ' פרוקצ'יה, מומחה לדיני חברות באוניברסיטה העברית בירושלים, הצטרף אף הוא למבקרים את אי-ביצוע ההמלצות. לדבריו, אין הבדל באחריות המשפטית בין יו"ר בנק לבין דירקטור. שניהם חייבים חובת אמון ואחריות אזרחית כלפי החברה, מהבחינה המשפטית.

פרוקצ'יה הוסיף שטענת "הבנק הפרטי" של דיסקונט אינה רלוונטית מבחינת החוק, ולכן מה שאמר שלשום יצחק מודעי אינו נכון.

תיערך עצרת הזדהות עם תושבי הכפר עין חוד

ועד פעולה יהודי-ערבי קורא להכיר בכפר ולזכותו בדרך גישה לכפר וחיבור לרשת החשמל

מאת נורית כהנא,
סופרת "הארץ"

ועד הפעולה הציבורי היהודי-ערבי למען הכרה בעין חוד אבו-אל-היג'א החליט לערוך עצרת הזדהות המונית עם תושבי הכפר, המתוקם כיום בפאתי אדמותיהם המקוריות, מלפני מלחמת השחרור, באזור כפר האמנים עין הוד. כך הוחלט בכנס שנערך ביום העצמאות בכפר.

העצרת תיפתח בצעדה ברגל באיזור ניר עציון ותסתיים בכפר.

בעצרת יישאו נאומים של חברי כנסת ואישי ציבור יהודים וערבים, שיקראו לממשלה להכיר בכפר, "כדי שתושביו יזכו לזכויות אזרחיות אלמנטריות, כגון סלילת דרך גישה לכפר וחיבור לרשת החשמל."

תושבי עין חוד הם התושבים הקודמים של כפר האמנים עין הוד, שהתיישבו בשטח הקלאי בפאתי אדמותיהם המקוריות, לאחר שאולצו לעקור מבתיהם ב-1948. הם הוכרזו כנפקדים נוכחים — מעמד השולל מהם עד היום זכויות בסיסיות.

ועד הפעולה הציבורי קרא ל תושבי כפר האמנים עין הוד ולמושב השיתופי ניר עציון, שני ישובים שכנים, להירתם למאבק למען סלילת כביש גישה לכפר וחיבורו לרשת החשמל.

דוברי הוועד מציינים שהמאבק הציבורי הוא למען הכרה בעין חוד במקום מושבו הנוכחי ואין כוונה להשיב את התושבים לאדמותיהם הקודמות — בעין הוד וניר עציון. בני הכפר מעוניינים להמשיך לשמור על יחסי שכנות טובים עם ישובים אלו.

"לא ייתכן", אומרים חברי ועד הפעולה, "שבגלל בעיות אדמיניסטרטיביות יהיו עדיין אזרחים במדינת ישראל בתנאים מחפירים".

פרס רומז

(סוף מעמוד 1)

להגמוניה בעולם הערבי. אך הוא גם נבון שהמחיר על החזקת הארגונים עלול להיות יקר.

פרס ציין, כי יש דרכים רבות להתגונן מפני הטרור הסורי, וכיום יכולה לעשות זאת קהילייה בין-לאומית שלרשותה מגוון של אמצעים עדיף יותר משלנו, כך שאין הכרח לפנות לנשק. בלבנון נערכת סוריה כדי להשתלט עליה וגם מול ישראל. ישראל תקפיד על כך שלבנון לא תהיה משגרת-טילים ולא קרש קפיצה למחבלים. לישראל עניין בלבנון שלימה ומאוחדת. אך אין לה עניין בפוליטיקה הלבנונית, והיא לא תשלח חיילים כדי למלא בה תפקיד.

ראש הממשלה אמר שירידת מחירי הנפט עלולה להביא להעדר יציבות במדינות ערב, ולכן יש לעשות כדי לשמור על משטריהן. ערעור כלכלי עלול לגרום הקצנה ומהומות שיהוו איום על סיכויי השלום. זה תפקיד למדינות הגדולות, שהרוויחו מירידת מחירי הנפט.

המשא והמתן עם מצרים הוא סעיף ראשון בסדר יומה של ישראל, אמר ראש הממשלה. המו"מ על טאבה הוא בעל אופי משפטי יותר מאשר מדיני, אך אם המשפטנים לא ימצאו נוסחה גואלת, עלול הויכוח המשפטי לסכל את הסיכוי המדיני. על מצרים ועל ישראל לאחוז באמצעים שיבנו אמון ולהגיע להדברות אינטנסיבית; יש להיזהר שהזמן לא יתבזבז לריק. גם לגבי ירדן חזר פרס על נוסחתו: נכונות למשא ומתן בלי תנאים מוקדמים עם משלחת ירדנית או ירדנית-פלסטינית.

יו"ר הכנסת שלמה הלל בירך את משלחת הבונדסטאג המערב-גרמני, בראשות נשיא הבונדסטאג ד"ר פיליפ יֶנינגר, שערכה אתמול ביקור בכנסת.

קבוצה שלישית תבקר היום בתל סולטן

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

קבוצה שלישית של ראשי משפחות ממחנה הפליטים קנדה, תגיע היום לסיור בתל סולטן שברצועת עזה. הקבוצה תגיע בשעות הבוקר, מלווה על ידי קצין קישור מצרי ומיד בתום הסיור תחזור לצד המצרי.

ערך את העמוד: אריה השביה

המעלות של אל על

	מינ'	מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	21	מ"ח	11	24
אתונה	17	27	מ"ח	14	28
בוקרשט	14	28	בהיר	—	—
בריסל	11	21	מ"ח	—	—
וינה	15	23	מעונן	14	24
ז'נבה	15	26	מ"ח	13	27
לונדון	15	23	מ"ח	10	20
ליסבון	15	25	מ"ח	15	27
מדריד	14	27	בהיר	11	25
ניו-יורק	19	31	בהיר	19	30
פאריס	14	23	בהיר	13	21
פרנקפורט	14	21	מ"ח	13	25
ציריך	13	23	מ"ח	—	—
קהיר	14	27	מ"ח	15	27
קופנהאגן	12	19	מ"ח	9	13
רומא	12	23	בהיר	14	30
שטוקהולם	10	15	מעונן	13	17

אל על ELAL

אזור תעשיה יוקם ליד אדוריים בשטח הר חברון

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

אזור תעשיה בשטח כ-600 דונם יוקם בקרוב באזור דיר-רזאח שליד אדוריים. כך מסר אתמול שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, במסגרת סיור באזור הר חברון. שרון הבהיר, כי מדובר באדמות מדינה והדגיש את חשיבותו הגיאוגרפית והאסטרטגית של המקום. תושבים ערביים מאיזור דיר רזאח הביעו אתמול מורת רוח מהכוונה להשתלט על השטח, שהוא לדבריהם שטח פרטי.

שרון הודיע, כי הורה לאנשי משרדו להתחיל מיד בעבודות ההכנה לפרוייקט, ולפרוץ בשלב ראשון דרכים שיתחמו את הקרקע שבבעלות המדינה במקום. השר הורה לצוות ההקמה לבדוק אפשרות להקים בשטח גם יישוב יהודי בעתיד. האתר המתוכנן במקום אמור לשרת 11 התנחלויות סמוכות השוכנות באזור הר חברון. שרון הודיע גם על הכוונה להקים אתר של תעשייה עתירת-ידע בגבעת החרסינה, שישתרע על שטח של כ-60 דונם וייקרא על שם עוזרו המנוח, אודי בר-און.

שרון מסר כי בשנה שעברה הושקעו בתעשייה ביהודה, שומרון וחבל עזה כ-15 מיליון דולר, לעומת 180 מיליון שהושקעו בעיירות הפיתוח, 111 מיליון בתעשייה הקיבוצית וכ-171 מיליון בחברת העובדים. לדבריו, "העשייה ביהודה ושומרון אינה באה על חשבון שום מקום אחר".

ארגוני העצמאים: הביטוח הלאומי גבה תשלומי יתר

מאת אבנר צור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בקופת המוסד לביטוח לאומי הצטברו בשנת הכספים הקודמת סכומי כסף גדולים, שנגבו מעל המיכסות הקבועות בחוק. כך נטען בתזכיר שהוכן על ידי ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים. התזכיר הוגש לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הדנה בנושא בימים אלו.

מתחשיבים שנערכו על ידי ארגוני העצמאים, עולה, כי עצמאי שהפריש בשנת הכספים שעברה, משכורת "עצמית" של 1300 שקל והפריש סכום דומה, כמשכורת לעובד שכיר, שהעסיק באותה עת, שילם דמי ביטוח עבור "העסקת עצמו" הגבוהים ב-25% מדמי הביטוח בגין העובד השכיר.

נתון נוסף אותו מעלים העצמאים הוא העובדה שדמי הביטוח שנגבו מהם כללו גם את אותם שני שלישים, ששולמו עבור העובדים השכירים. כלומר: העצמאים שילמו לטענתם בשנת הכספים שחלפה, ביטוח כפול.

לדברי יושב ראש ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים, רואה החשבון יעקב זרקר, המוסד לביטוח לאומי יוכל לנצל את עודפי הגבייה החריגה מאשתקד, למימון הפחתת הגביה בשנה הנוכחית מבעלי ההכנסות הנמוכות, ובכך למנוע את העלאת התיקרות המשולמות למוסד.

נציג הסתדרות המורים צורף לוועדה המרכזת

הוועדה תמנה מעתה ארבעים חברים

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תמנה מעתה 40 איש. בעקבות החלטת הוועד הפועל לצרף גם את נציג הסתדרות המורים.

ערב הבחירות להסתדרות, במאי 1985, הודיע ישראל קיסר על צמצום הוועדה המרכזת כאחד הצעדים במסע הבחירות של המערך. קיסר ביקש מלכתחילה להקים ועדה מרכזת בת כשלושים חברים, אך זו תפחה ל-39. הסתדרות המורים טענה כי השירות לנציגה מעוגן בהסכמים שיש לכבדם. לאחר בדיקת יועצים משפטיים קיבלה צמרת ההסתדרות את חוות דעתם כי אכן יש לצרף את נציג הסתדרות המורים.

קואופרטיב דן
אבל על מות חברו — הגימלאי
שמריהו ויטקובסקי ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

לבית אורם
משתתפים באבלכם במות
יוסף מן ז"ל
הנהלת טלרד

לחברתנו רינה פרי
נציגת ר.א.ד. בישראל
אתך באבלך בהילקח
דבורה גרבר ז"ל
חברותיך בארגון המורות לבלט

לרחמים אלוש
משתתפים באבלך במות **אחיך**
החברים לעבודה

יקירנו
צבי בר-ניב
איננו
הלויה תצא היום יום שלישי י"א אייר תשמ"ו (20.5.86) בשעה 3 אחה"צ מבית הלויות סנהדריה ירושלים להר המנוחות בגבעת שאול
אשתו: רנה
בנותיו: מיקי וד"ר יוסי לאטי
עירית וד"ר יובל דרור
נכדיו: אמיר, יובל ויואב

בכנסת

שוב לא הושגה הסכמה על ההצבעה בעניין הצעת החוק נגד גזענות

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

קבוצת השרים שנועדה אתמול לברר את עמדת השדולה הדתית כלפי החוק נגד גזענות התפזרה ללא הסכמה. אמש נראה היה כי החוק יובא מחר להצבעה סופית בכנסת כאשר לכל חברי הקואליציה שמורה הזכות להצביע כמצפונם ולא על פי המשמעת הקואליציונית, משום שלא הושג הסכם עם הדתיים. התפתחות זו עלולה להשפיע על הפעלת המשמעת הקואליציונית לגבי החוק־התאום והאוסר מיפגשים עם אנשי אש"ף, שכן בנושא זה יש ח"כים במערך המבקשים שלא להצביע כרצון הממשלה. בשלב הנוכחי מוסרים חוגים פרלמנטריים כי החוק אכן יידון מחר, אך אין עדיין בטחון בכך, בעקבות חילוקי דעות בין שני הגושים הגדולים בקואליציה.

אמש נפגשו שרים מהמערך והלי־כוד עם נציגי השדולה הדתית לדון בתיקונים שמבקשים להכניס שר הפנים יצחק פרץ וח"כ חיים דרוקמן בנוסח החוק נגד הגזענות. בתקווה כי יקבלו את הסכמת הרבנים הראשיים נענו ח"כי השדולה הדתית לאשר את נוסח דרוקמן, המבוסס על טכסט של פרץ, לפיו "דבר המעוגן בדת או שעניינו לשמור על הצביון או הי־חוד של דת - איננו גזענות." עם זאת, גם אם יוסיפו משפט זה לחוק נגד גזענות מתכוונים כמה מן הח"כים להצביע נגדו, ביניהם מנחם פרוש מאגודת ישראל ואברהם ור־דיגר ממורשה. אך סיעת המערך הו־דיעה כי היא מתנגדת לכל שינוי בנוסח החוק כפי שהובא על ידי הממשלה ועובד בועדת החוקה של הכנסת.

בדיון אמש התנגד השר משה שחל להכניס שינויים בנוסח החוק. כל נוסח חדש יגרום רק לתסבוכת, הבהיר השר שחל, מה גם שכבר הוסכם כי בחוק המוצע עתה אין פגיעה בדת. זו היתה גם דעת שר המשפטים יצחק מודעי. לעמדה זו הצטרף היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר. לעומת זאת השינוי שהציעה השדולה הדתית הוא שינוי מהותי. שר הפנים הרב יצחק פרץ נשא בסיום הישיבה נאום נרגש בו הזהיר מפני קרע באומה.

גזענות ואש"ף

בהנהלת הקואליציה נכרך החוק נגד גזענות בחוק האוסר מיפגשים עם אנשי אש"ף.

ח"כי הליכוד שרה דורון וחיים קופמן ביקשו כי בדיון מחר יצביעו קודם על החוק האוסר מיפגשים עם אש"ף ורק לאחר מכן על החוק נגד גזענות. אך בכירי המערך ראו בכך פגיעה בנשיאות הכנסת. יו"ר סיעת המערך רפי אדרי הזכיר כי חבריה הוליכו להצביע בעד החוק נגד מיפגשים עם אש"ף, אבל בודדים שירצו בכך יוכלו לבקש ממנו להימנע. ח"כ [illegible] לא יעלה על הדעת, שבמערך יצביעו נגד החוק. [illegible] להימנע. ח"כ קופמן הבין כי מדובר במעטים בלבד.

בעוד שהליכוד כרך את שני החוקים ביותר פירסם אתמול מזכיר, יושב ראש ועדת החוקה אלי קולס הודעה כי אין לדחות עוד את הגשת חוק הגזענות. "אין כל קשר בין החוק נגד הסתה גזענית ובין החוק בעניין מיפגשים עם ארגוני טרור," כתב קולס. דובר סיעתו יוסי ברון דחה את הדעת קולס על הסף. הלי־כוד כורך את שני החוקים יחדיו.

אבן המתייג, ולדמן בורחו

בדיון בהנהלת הקואליציה מתחו ח"כי הליכוד שרה דורון, פנחס גול־דשטיין, דן מרידור, אליהו בן אלישר ואריאל וינשטיין ביקורת על תמיכת ראש הממשלה שמעון פרס במהלכיו של עזר ויצמן, שנתקפו בחריפות על ידי ח"כים אלה. נציגי המערך השר משה שחל והארץ הראל רחו את הביקורת על ראש הממשלה. הראל אמר כי סיבות הביקורת נובעות מיחסו הביקורתי הבסיסי של הליכוד כלפי ויצמן. אך יו"ר ועדת החוץ והבטחון אבא אבן הסתייג מהתנהגותו של השר ויצמן, ועל כך בירכו ח"כ התחיה הרב אלעזר ולדמן במברק מיוחד.

דו"ח ולד בוועדת החוץ והבטחון

בישיבת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת עולה היום לדיון דו"ח ד"ר עמנואל ואלד המותח ביקורת על צה"ל. המגמה היא להקים ועדה מיוחדת שתטפל בשאלות איסטרט־גיות ומיבנה שדה הקרב העתידי.

נדחתה הצעה על תשלומי עצמאים

הגדלת תיקרת ההכנסה של העצ־מאים לצורך תשלום דמי ביטוח לאומי משלוש פעמים בשנה לארבע פעמים נדחתה אתמול בדיוני ועדת העבודה והרווחה של הכנסת בר־אשות ח"כ אורה נמיר. הדיון יסוכם בעוד כמה ימים לאחר שנציג ארגוני העצמאים אלדד בוקשפן הדגיש כי עובדים עצמאים מחוייבים בדמי ביטוח גם על הזכויות הסוציאליות ועל דמי הביטוח שהם משלמים. דמי הביטוח של עובד עצמאי גבו־הים ב־30% אחוזים מדמי הביטוח שמשלם שכיר בעל הכנסה דומה.

הח"כים אריאל ויינשטיין ואליעזר שוסטק הזהירו מפני אפליה בין עצמאים לבין שכירים. לעומת זאת הרגישה ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם כי "ההבדל הוא שמן השכירים מנכים דמי ביטוח לאומי במקור ואין ביכלתם להעלים הכנ־סות." במהלך הדיון אמר נציג הבי־טוח הלאומי יהודה מולכו שכ־40 אלף תלמידי ישיבות משלמים דמי ביטוח לאומי מינימליים כי הם רשו־מים כמי שאינם עובדים ואינם עצ־מאים. ח"כ [illegible] מהמערך הרגישה כי על רקע זה היא מתנגדת להצעה. היו"ר נמיר אמרה כי היא חשה שהחוק הוא תוצאה של פשרה בין קבוצות לחץ שונות שהפעילו את כוחן על הביטוח הלאומי.

רוב נגד אגרת חינוך

ועדת החינוך בראשות ח"כ נחמן רז מהמערך הודיעה אתמול כי הכנסת הצביעה על הקיצוץ בתקציב החינוך תוך התנייה מפורשת כי 22 מיליון דולרים יקוצצו רק אם המורים יוותרו על התוספות המגיעות להם. כיון שלא ויתרו, נאמר בהודעה, אין לבצע את הקיצוץ.

בהנהלת סיעת המערך התגבש אתמול רוב נגד הטלת אגרת חינוך ונגד פגיעה נוספת בקיצבאות. ראש הממשלה שמעון פרס עמד להיפגש עם ח"כי המערך בנושא זה, אך היו"ר רפי אדרי יעץ לו לדחות את הפגישה לנוכח הלוך הרוחות. במערך הרגישו כי צפויה מחלוקת חריפה בין הסיעה לבין ראש הממשלה בנושא זה.

עיתון הצופה התנצל

עיתון הצופה התנצל אתמול בבית המשפט בפני ח"כ יוסי שריד על שהודיע כאילו לא שירת במי־לואים בלבנון והצטלם במדים במגרש ליד ירושלים. הצופה אישר כי שריד אכן שירת בלבנון והתנצל על הוצאת הדיבה. בית המשפט קנס את הצופה ב־4000 שקלים שנתרמו על ידי שריד ללבב.

לא להיכנע לעולי אתיופיה

ועדת העליה והקליטה בראשות ח"כ מרים גלזר־תעסה קראה למשרד הקליטה לעמוד בלחצים של שובי־תים מבין עולי אתיופיה, התובעים להעבירם מבאר שבע למרכז הארץ. ח"כ עוזי לנדאו אמר כי שביתה זו היא המשך טבעי כמעט לדברים שהשמיע שר הקליטה יעקב צור נגד הרבנות הראשית.

המשטרה העבירה לזמיר את חומר החקירה ב"קרן טדי"

(ע). המשטרה סיימה את החקירה בפרשה שכונתה לכינוי "קרן טדי". אתמול הועבר כל החומר ליועץ המשפטי לממשלה. המשטרה מסרבת למסור את המלצותיה בתיק החקירה.

"קרן טדי" היא קרן פרטית של ראש עיריית ירושלים טדי קולק, שממנה חילק כספים לאנשים שרצה להביע הערכה על עבודתם. ראש העיר טען מאז החלה החקירה בנושא, כי את הכספים המצויים בקרן הפרטית, קיבל כאיש פרטי וזכותו לעשות בהם כרצונו. החקירה בפרשה החלה בעקבות חשדות נגד כמה עובדים בעיריית ירושלים, כאשר לקבלת שוחד ומ־עשי מירמה נוספים. במהלך החקירה, התגלתה עובדת קיומה של הקרן. עד כה לא הוגשו כתבי אישום נגד איש מן העצורים, ששוחררו בינתיים בערבויות מתאי־מות.

ועידת הסתדרות העובדים הלאומית תדון בענייני קופת החולים הלאומית

מאת סופרת "הארץ"

הוועידה הארצית ה־15 של הסתדרות העובדים הלאומית תיפתח היום במעמד נשיא המדינה באשקלון. ישתתפו בה 300 צירים המייצ־גים 168 אלף בעלי זכות בחירה. מושב מיוחד של הוועידה, שימשך יומיים, יוקדש לקופת החולים הלאומית. ישתתף בדיון שר הבר־יאות מרדכי גור.

עדות ראייה / אילן שחורי

"לא ניתן לטרמפיסטים להשתלט על המרכז הליברלי", אמר הרמלך בוועידת המיפלגה

חילוקי דעות בצמרת, מתח רב ו"בישולים" פוליטיים אפיינו את יום הדיונים בוועידת היסוד של מפלגת המרכז הליברלי, שהתקיים אתמול באולם בני ברית בתל אביב.

המפלגה שאך זה קמה, ופתחה שלשום בהוד הדר את ועידת היסוד שלה, כבר הספיקה ל־התנהג אתמול כמפלגה ותיקה בישראל, שתככים פוליטיים, לחצים ומריבות מהווים חלק אורגני ממנה.

ביטוי למתח הרב בצמרת התנועה החדשה ניתן אמש בתום יום דיונים ארוך בתקנון ובמצע המפלגתי. ראש עיריית רחובות, יחזקאל הרמלך, אחד מיושבי ראש הישיבה, ביקש לסכם את הדיון, והביא הצעת החלטה הקובעת, כי הוועידה מאשרת את הצעת המצע המקורית שחולקה לצירים בשעות הבוקר. ההצעה אושרה פה אחד. לפתע נכנס לאולם, כולו סוער, השר לשעבר יצחק ברמן, שהיה אותה שעה שותף לדיוני הוועדה המתמדת, ומחה על שההצבעה התקיימה בהיעדרו. ברמן קבל כי ההצבעה היתה אמורה ל־היערך כשעה אחת מאוחר יותר, וטען כי היו לו דברים רבים לומר לצירים טרם ההצבעה.

התפרצותו של ברמן גרמה מבוכה בצמרת התנועה החדשה, שעד עתה ניסתה לשמור על רושם חיצוני מכובד. מזכ"ל התנועה טומי לפיד ביקש לערוך בירור כדי להרגיע את הרוחות, ולאחר שיחה עם ה־רמלך וברמן הודיע כי אכן היתה תקלה, וההצבעה התקיימה שעה אחת לפני שתוכננה. לפיד הו־דיע כי בפרוטוקול הישיבה תירשם התנגדותו של ברמן לתקנון שאושר.

ראשי התנועה, וכהם 16 מייסדי מפלגת המרכז, עשו מני־פולציות שונות כדי שההגמוניה בתנועה החדשה לא תישמט מי־דיהם. יחזקאל הרמלך היטיב לבטא זאת כשהכריז אתמול כי הוא וחבריו לא יתנו לטרמפיס־טים להשתלט על התנועה. אגב, הרמלך נפל אתמול קורבן לפקחי עיריית תל אביב, שהק־פידו לרשום דו"חות חנייה לבאי הוועידה. בין צירי הוועידה היה גם ראובן גרוס, קבלן הטינרול של עיריית תל אביב.

שלמה להט ויחזקאל הרמלך בוועידת המרכז הליברלי (צילום: עוזי קרן)

וירשובסקי לא רצוי

ראש עיריית תל אביב שלמה להט היה מוקד לסקרנות. ב־שעות היום ישב בשורות הרגי־לות של האולם ולא בשולחן הנשיאות. בשיחה עם עיתונאים אמר כי אם תתאחד המפלגה החדשה עם תנועת שינוי ל־קראת מערכת הבחירות הקרובה, הוא יהיה מוכן לפנות את מקומו בראש הרשימה לטובת השר אמנון רובינשטיין. להט שלל פעם נוספת את הצטרפותו של ח"כ מרדכי וירשובסקי למסגרת זאת, וטען כי אין הוא רצוי כלל בתנועה.

רבים הגיעו עוד בשעות הבוקר המוקדמות לאולם בני ברית בתל אביב, כדי להשתתף ברגע ההיסטורי של התנועה החדשה. עוד לפני הצהריים ניתן היה לראות כמה מאות משתת־פים שהגיעו בעיקר מאזור תל אביב, רחובות, ירושלים וחיפה. לעומת ערב הפתיחה שלשום, שבו שלט שער השיבה בראשי הנוכחים, אתמול נראו קבוצות רבות של צעירים, שחלקם הודה כי ועידת היסוד של מפלגת המרכז היא מעורבותם הפוליטית הראשונה. למעשה, כל חבר התנועה שהופיע אתמול באולם בני ברית, הוכר כציר לוועידה. מאוחר יותר טען מזכ"ל התנועה כי רק אלו שהצטרפו למפלגה עד ה־15 במאי בחצות יוכלו לשמש צירים.

דיונים באולמות המישניים

לאחר בחירת מוסדות הוועי־דה החלו המשתתפים לדון במצע הרעיוני של התנועה החדשה. הדיון המרכזי היה באולם הראשי, ובאולמות ה־משניים התרכזו קבוצות פולי־טיות שונות, והתארגנויות ה־רשות.

את הדיון פתח סגן שר האוצר לשעבר יחזקאל פלומין שאמר כי הוא וחבריו בתנועה החדשה תובעים מהממשלה להפסיק את מעורבותה בעשייה הכלכלית בישראל. רק משק שהממשלה לא מתערבת בו, ולא מסתובבת לו כל הזמן בין הרגליים, אמר פלומין, יכול להצליח. "אנו פרשנו ממפלגה הליברלית בע־קבות מיזוגה עם תנועת החרות. ואילו כאן אנו רוצים להציע את אותם רעיונות שבמורשת ה־ציונות הכללית, תוך עידכונם והתאמתם לזמננו אנו", אמר פלומין.

רוב למייסדים

בשעות הצהריים, בהפסקת הדיונים, התכנסו 16 מייסדי התנועה, כולל אריה דולצין, להט, פלומין, הרמלך, ברמן, ואחרים והחליטו כי בכל המוס־דות שייבחרו בשעות הערב יהיה לגוף המייסדים רוב ברור. ב־אותה התייעצות הוחלט כי מתוך 350 חברי המועצה, 155 ייבחרו אישית על־ידי קבוצת המייס־דים, ורק על יתר המקומות יתחרו שאר החברים. בהנהלת התנועה הוחלט כי היא תהיה בת 27 חברים ותכלול את כל 16 המייסדים, כך שיהיה להם במוסד זה רוב ברור.

יחזקאל הרמלך אמר לאחר הדיון כי רק כך יבטיחו ראשי התנועה את מימוש כוונתם להקמת מפלגת מרכז אמיתית, ויבטיחו שטרמפיסטים לא יעלו על העגלה וינסו לתפוס את רסן השלטון בה.

משרד התקשורת חושש שהסינים יפגעו בקשר הטלפוני החדש בין ישראל וסין

מאת סופר "הארץ"

מערכת קשר טלפוני המאפשרת שיחות בין ישראל לבין סין הופעלה על ידי חברת בזק לפני כחודשיים בעקבות דרישה של חברות ישראליות המקיימות קשרי מסחר עם סין.

הקשר הטלפוני עם סין מבוצע באמצעות המרכזת הבינ־לאומית 18 — אך ממשרד התקשורת נמסר כי נערכת בדיקה להתקנת מערכת של חיוג בינלאומי ישיר.

עד לכינון הקשר הטלפוני לפני כחודשיים לא יכלו מנויי טלפון בישראל להתקשר לסין — אפילו לא באמצעות מרכזות תיווך בינלאומיות באירופה או ארה"ב. מגעים על התקנת קשר טלפוני עם סין היו כבר לפני כמה שנים אך הם לא הניבו תוצאות, בשל התנגדות פקין.

לנוכח התפתחות קשרי מסחר שונים עם סין בשנים האחרונות ובעיקר כאשר החלו חברות ישראליות להחזיק נציגים קבועים בסין התעוררה שוב בעיית הקשר הטלפוני ופנייה מחודשת אל רשויות התקשורת בסין הביאה לאישור הקמת הקשר הטלפוני.

קשרי הטלפון עם סין נשמרו בסוד בחברת בזק והיו ידועים רק להנהלות החברות המקיימות קשרי מסחר עם ארץ זו (מרביתן חברות ממשלתיות). עם גילוי קיומו של הקשר בידיעה שפורסמה אתמול ב"דבר", הביעו גורמים במשרד התקשורת חשש כי עתה יערימו הסינים מכשולים בפני הרחבת הקשר הטלפוני וייתכן כי אף ינסו לצמצם את מערכת התקשורת הנוכחית.

אין עילה משפטית להפסקת הבנייה של האוניברסיטה המורמונית, קבע בר סלע

חוות הדעת של המישנה ליועץ המשפטי נמסרה לוועדת השרים

מאת נדב שרגאי
סופר הארץ

"אין עילה משפטית להפסקת הבנייה של האוניברסיטה המור־מונית על הר הצופים". כך קובע המישנה ליועץ המשפטי לממשלה יורם בר סלע, בחוות דעת שהגיש אתמול לחברי ועדת השרים לנושא המורמונים.

"על פי חומר הראיות שהוצג בפני ועדת השרים, לא ניתן מבחינה המשפטית, לבסס את הטענה, שהמרכז הירושלמי ללימודי המזרח הקרוב יקיים בין כתליו פעילות מי־סיונרית דתית הנוגדת את ערכי החינוך והתרבות של ישראל. לכן לא יכולה המדינה לשקול את האפשרות להשתחרר מקיום החוזה בדבר הקצאת הקרקע למרכז הירו־שלמי" כותב בר סלע בתזכירו. עם זאת, מציע בר סלע לוועדת השרים, לשקול את האפשרות לעגן בחוזה שבין המרכז הירושלמי לבין מינהל מקרקעי ישראל, תנאים אשר יבהירו במדוייק את אופי הפעילות באוניברסיטה המורמונית ולהכליל פרטים אלו גם בחוזה החכירה העתיד להחתם בקשר למקרקעין.

עוד כותב בר סלע בחוות דעתו: "עלינו לזכור כי קיים הבדל בין מעשה מלכתחילה לבין מעשה בדיעבד. מלכתחילה יכול היה מינהל מקרקעי ישראל להימנע מהקצאת קרקע למוסד זר בעל רקע דתי. לכן הטענות נגד מינהל מקרקעי ישראל על כי הקצה קרקע שהופקעה לצורכי ציבור במורדות הר הצופים, יכולות להעלות במישור הציבורי ולא במישור המשפטי".

המישנה ליועץ המשפטי מבהיר כי אין איסור בחוק על פעילות של הגדות דת וסיבנוע בצורת דרכה כל עוד היא אינה כלווה בפיתוי

חוקר ישראלי השתמש במוסקווה בחומר שנשלח ממכון וייצמן לנפגעי צ'רנוביל

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

חומר הדרוש להשתלת מח העצ־מות בשיטה שפותחה במכון וייצמן הועבר למוסקווה ושימש בטיפול בנפגעי הקרינה מצ'רנוביל. החומר, לאקטין, המשמש להכנת מח העצ־מות הנתרם להשתלה, נמסר על ידי מכון וייצמן לצוות האמריקאי שהעבירו למוסקווה, שם סייע הד"ר רייזנר, ממכון וייצמן, בטיפול בנפ־געי הקרינה.

שיתוף הפעולה הרפואי בין רופאי בית החולים מס' 6 במוסקווה, שם טופלו הנפגעים הקשים מתאונת הכור בצ'רנוביל, לבין ד"ר יאיר רייז־נר יימשך גם בעתיד בתחום השתלת מח העצמות לטיפול בחולי לויקמיה ובילדים שנולדו ללא כושר חיסון.

ד"ר רייזנר, ששב שלשום לארץ אמר אתמול כי בשבוע שהיה במוס־קווה הדריך את רופאי בית החולים בשיטת ההשתלה שפיתח, וכי את השתלת מח העצמות האחרונה ביצעה כבר רופאה מסגל בית החו־לים ללא סיוע.

על פי הבנה שהושגה עם הצוות הרפואי במוסקווה יעדכנו הרוסים את ד"ר רייזנר בגורל הנפגעים וסיכום משותף של תוצאות הטיפול יפורסם בספרות הרפואית הבינלאומית. לדברי ד"ר רייזנר לא הוגבלו תנועו־תיו בעת שהותו במוסקווה, ובזמנו הפנוי הוסע לטיולים במוסקווה ואף חזה בהופעה של הבולשוי באלט. כניסתו לבריה"מ תואמה בין ארה"ב לבריה"מ ודרכונו הישראלי נלקח ממנו כשנכנס למוסקווה והוחזר לו כשיצא, ללא כל אשרה או חתימה בתוכו.

ד"ר רייזנר התקבל אתמול לשיחה אצל ראש הממשלה שמעון פרס.

ועדות של הכנסת ידונו בהקמת כורים גרעיניים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת האנרגיה של הכנסת תקיים היום דיון על ההשלכות של הפיצוץ בכור הגרעיני בצ'רנוביל על הקמת כורים גרעיניים בישראל. את הדיון יזם יו"ר הוועדה אוריאל לין. לין מסר ל"הארץ" כי יש להפסיק אחת ותמיד את הדיבורים הבלתי פוסקים מצד גורמים שונים על הקמת כורים בישראל. דיבורים אלה רק גורמים נזק ומבוכה בציבור, מה גם שהקמת כור גרעיני בישראל אינה נראית מעשית, בטווח הנראה לעין. כך למשל, לא בטוח שבמיבנה התקציבי הנוכחי שישראל תוכל לעמוד בהוצאה הכספית העצומה הנדרשת כתוצאה מהקמת כור גרעיני.

עוד טוען לין כי גם הגופים השונים שצריכים לתת הסכמתם להקמת כור גרעיני, לא נתנו עדיין את הסכמתם. דיון נוסף בנושא הפי־תוח של כורים הגרעיניים יתקיים מחר בוועדת הכלכלה של הכנסת. לדיון יוזמן גם שר האנרגיה משה שחל.

בדו"ח הביקורת של מבקר המדינה בעניין הכורים הגרעיניים נמתחה ביקורת על תהליך קבלת ההחלטות הנוגעות להקמת הכור. בדו"ח צוינה העובדה כי הפקת קי־לוואט חשמל באמצעות תחנת כח המופעלת באנרגיה גרעינית יקרה מזו המופקת בתחנת כוח המופעלת [illegible]

השופט צבי בר־ניב מת אמש בירושלים

השופט צבי בר־ניב, נשיא בית הדין הארצי לעבודה נפטר אמש בבית החולים "הדסה" בירושלים לאחר מחלה קשה, בגיל 70. בסוף חודש זה עמד לפרוש לגימלאות.

בר־ניב היה משפטן מומחה בענייני דיני עבודה. היה יועץ מש־פטי של משרד העבודה מאז קום מדינת ישראל, ולאחר מכן כיהן בתפקיד פרקליט המדינה במשך 5 שנים. מאז 1969, כאשר הוקם בית הדין הארצי לעבודה, הוא שימש כנשיאו.

השאיר אשה ושתי בנות. הלווייתו תצא היום בשעה 3 אחה"צ מבית החולים בסנהדריה להר המנוחות.

עורך את העמוד: אוריאל רייננולד

השתנה משהו בדרום אפריקה...?

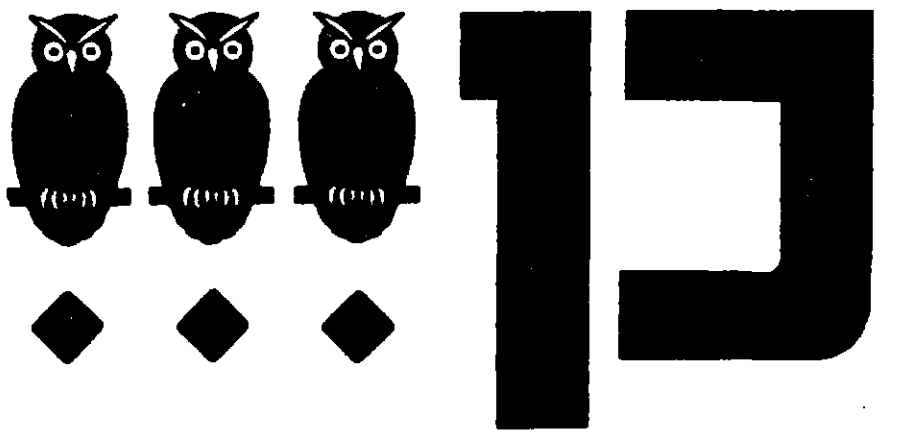

כן!!!

תוכנית התשלומים החדשה והבלעדית של SAA

9 תשלומים שקליים חודשיים ללא הצמדה (בריבית נומינלית).

ובנוסף לכך – הטבות והנחות מיוחדות שיכולה להציע רק חברת התעופה הלאומית של דרום אפריקה:

* תנאים מיוחדים ברשת המלונות SOUTHERN SUN ו־HOLIDAY INN (החל מ־$20 לאדם ליום)
* מחירים מוזלים בהשכרת רכב "הרץ" (החל מ־$15 ליום כולל ביטוח ומיסים!).
* מחירים מיוחדים לסיורים ולטיולים מאורגנים.
* כרטיס VIRSA מיוחד המאפשר טיסות פנים בכל רחבי דרום אפריקה.

...לא השתנה דבר –
דרום אפריקה היא, כמו תמיד, ואף יותר מתמיד, גן עדן של קניות, טיולים ובילויים בנופים מרהיבי עין ובמחירים ללא מתחרים.

לפרטים נוספים, אנא פנה אל סוכן הנסיעות שלך, או טלפן אלינו, לטל' 03-658388 03-657759

טוס איתנו ותרגיש בהבדל

SAA SOUTH AFRICAN AIRWAYS

קפה תיאטרון
הבימה

חגיגת הסלטים
נמשכת *
ואליה מצטרף
ליאור ייני
בשירי ארץ ישראל
בכל יום שישי
החל מ־16.5.86
משעה 15:00
* בתוספת מאכלים מבית אמא
טלפון 204113

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות תורנית
"שרשים"
מרכז לימודים יהודיים

בית המדרש הפתוח

מודיע על פתיחת ההרשמה לציבור הרחב לקורס הסימסטריאלי

"תנ"ך שלי" — ראיה אישית

סדרת הרצאות מנקודת מבט אישית

מרצי הקורס: פרופ' ישראל אלדד
השר ד"ר יוסף בורג
הרב יואל בן נון
מר אלוף הראבן
גב' שולמית הראבן
פרופ' ישעיהו ליבוביץ
ד"ר חננאל מאק
הרב יוחנן פריד
ד"ר מיכאל רוזנק
פרופ' שלום רוזנברג

הפתיחה ביום רביעי, י"ב אייר תשמ"ו (21.5.1986) בשעה 19.00

המקום: רח' שבטי ישראל 23, ירושלים
פרטים והרשמה מוקדמת: 02-639634, 02-663194

"כל מי שלמד – יבוא וילמד"
(מדרש רבה)

PH.D בכימיה פיזיקלית
עם 15 שנות נסיון במחקר ופיתוח
מחפש מקום עבודה

שטחי התמחות:
לייזרים, אלקטרו אופטיקה, אינפרא־אדום ומערכות ואקום.
ימצא בארץ עד ה־29.5.86
לקביעת פגישה נא לפנות לגברת מרגלית אילת
02-694444, 02-694412

חדש!

כמובן שלא, אם כך קשה להבין מדוע נהגים רבים רוחצים את מכוניתם בדטרגנטים ביתיים, נוזלי נקוי לכלים, לרצפה ואבקות כביסה. מוצרים אלה מכילים מלחים המקלפים את שכבת הווקס ומכרסמים את צבע המכונית.
משום כך - אל "תתחפף" את מכוניתך בדטרגנטים ביתיים!
אנו מציעים לך להשתמש בשמפו מיוחד ובלעדי של טרטל וקס - ZIP WAX המכיל וקס ומעניק למכוניתך שכבת מגן מפגעי האקלים וברק יפהפה.
ZIP WAX הוא פיתוח מקורי של מדעני טרטל וקס ופעולתו הכפולה תסייע למכוניתך להראות תמיד במיטבה.
טרטל אותה - בשמפו הטוב ביותר - ZIP WAX

ZIP WAX שמפו מעולה של טרטל וקס המכיל וקס ומעניק ברק מיוחד.

האם אתה חופף את שערך באבקת כביסה?

להשיג ברשתות השיווק, בתחנות הדלק ובחנויות המובחרות לאביזרי רכב.
יבואן בלעדי: משב בע"מ, בית אלפא 15 ת"א. טל. 03-338711-4

turtle wax טרטל אותה!
סידרת מוצרים לטפוח הרכב.

[illegible] من الأصل

هكذا في الأصل

נסים מקיים דיונים על המשך התוכנית הכלכלית

יעקבי מביע דאגה מסכנת התחדשות האינפלציה ומהגרעון המסחרי

מאת צבי זרחיה

שר האוצר משה נסים נפגש בי־מים האחרונים עם בכירי אגף התקציבים לדיון במצב התקציב ובהוצאות שונות להמשכה של התו־כנית הכלכלית. הצוות המקצועי שמונה לבחינת תוכנית המשך לתו־כנית הכלכלית גיבש מסמך בן כחמישים עמודים שבו מנותח המצב הכלכלי של המשק אולם אין בו הצעות מעשיות. הכוונה היא, להתמקד בשמירה על המסגרת התקציבית ולהימנע ממתן תוספות שכר במשק. כן הועלה הצורך במ־עבר לתקציב נומינאלי, המשך הורדת האינפלציה והבטחת אי עליה ברמת האבטלה.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר אתמול כי הוא מודאג מסכנת התחדשות האינפלציה והתהדרדות מצבו של המאזן המסחרי. יעקבי אמר כי הממשלה חייבת לדון בהקדם בשלב הבא של התוכנית הכלכלית ולבחון מהרש דרכים לעי־דוד היצוא ולהפחתת המיסוי על המגזר המייצא במשק. לדעתו יש לסכם נושאים אלה במהרה.

חברי ועדת המעקב אחר ביצוע התוכנית הכלכלית ייפגשו מחרתיים לפגישת עבודה ראשונה עם שר האוצר משה נסים לדיון בהמשכה של התוכנית הכלכלית ובסכנות האורבות לביצוע התוכנית הכלכלית הנוכחית.

שרון: עליות המחירים — לא פריצת ההקפאה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עליות המחירים האחרונות אינן מלמדות על פריצה או שינוי במ־דיניות הקפאת המחירים. מדיניות ההקפאה נמשכת, אך הממשלה אינה יכולה להביא מפעלים לידי פשיטת רגל, ו"לכן אנו בודקים כל בקשה, ובמקרים חריגים מאפשרים עליות מחירים". כך אמר אתמול שר התעשייה והמסחר אריאל שרון בעת סיור במפעלי תעשייה באזור הר חברון וקריית ארבע.

שרון אמר, כי הקפאת המחירים קיימת מאז יולי וכי העלאות המחירים שבוצעו היו במספר קטן יחסית, ורק לאחר שכלכלני משרדו השתכנעו כי יש להתיר העלאת מחירים מבוקרת וזהירה, כדבריו, כאשר ישנם שינויים במחירים של חומרי גלם בשווקים הבינלאומיים, וכאשר מתברר ששינויים אלו עלו־לים להכניס מפעלים לקשיים, מאשר המשרד העלאות מחירים, "אך זאת במידה זהירה ובדוקה", הו־סיף שרון.

נאסר יתמנה ליו"ר פי־בי

לא קיבל היתר מבנק ישראל להתמנות ליו"ר הבינלאומי ★ שלום זינגר ומשה קורן מועמדים לכהונת מנכ"ל במקום צדיק בינו

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דק נאסר, שרכש את הבנק הבינ־לאומי הראשון, יתמנה קרוב לוודאי ליושב ראש מועצת המנהלים של פי־בי, החברה האם של הבנק. זאת, לאחר שבנק ישראל לא התיר לנאסר, שאינו תושב ישראל, לכהן כיושב ראש מועצת המנהלים של הבנק.

היום תתקיים אסיפת בעלי המניות של הבנק, שתבחר בחברי מועצת המנהלים. נאסר לא יהיה בין הדיר־קטורים בבנק, והוא ייוצג על ידי פרקליטו, שלמה תוסיה כהן, שיכהן כדירקטור.

במועצת המנהלים החדשה של הבנק יכהנו שבעה חברים, בהם עורך הדין בועז נהיר, המכהן כיום כיושב ראש הבנק, ויחזקאל פלומין. השניים ימשיכו לייצג את קבוצת דיסקונט, בעלת 28 אחוז ממניות הבנק. לדירקטוריון יבחר גם אלחנן שנה, כיום מנכ"ל בנק מיזב למש־כנתאות. כמו־כן יכהנו בדירקטוריון שני נציגי ציבור. איתם מתנהלים כעת מגעים.

בינו צדיק ימשיך לכהן כיושב ראש מועצת המנהלים. אסיפת בעלי המניות תבחר במנכ"ל חדש. לתפקיד זה שני מועמדים עיקריים: שלום זינגר ומשה קורן הנמנים עם הפקידות הבכירה של הבנק.

מונה קדם מפרק זמני לחברות הקבלן אריה וקסלר

המינוי לבקשת בנק טפחות — עקב חובות של מיליוני דולר

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בירושלים מינה אתמול קדם מפרק זמני לחבר־ותיו של הקבלן אריה וקסלר, שנקלעו לקשיים כספיים. המפרק מונה לבקשת בנק טפחות, בגין חוב של כ־2.5 מיליון דולר.

וקסלר, שבנה בעיקר בירושלים ובחולון, הינו מוותיקי הקבלנים בארץ. הוא נקלע לקשיים לפני שבועות אחדים ובעקבות כך לא כובדו המחאות שלו, בכלל זה לספקים.

חלק מהחוב לבנק טפחות מורכב מערבויות בנקאיות שקיבל מבנק טפחות וחלקו בגין ערבויות לפי חוק מכר דירות. החוב מכוסה ברובו בנכסים ששועבדו לטובת הבנק. ערבויות חוק המכר ניתנו בעיקר בגין שני בתים בשלבי בניה מתקדמים בחולון. בנק טפחות מתכוון לפעול להשלמת הבניה.

כקדם מפרק מונה עו"ד אליעזר וולך, היועץ המשפטי של הבנק.

על רקע הירידה בתיירות:

פיטורים במלונות הילטון בתל אביב ובירושלים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

מלון "הילטון" ת"א פיטר 40 מתוך 82 עובדיו הארעיים. ב"היל־טון" ים פוטרו בחודש האחרון כ־70 עובדים, בהם עובדים קבועים. הפיטורים באו על רקע הירידה בתי־פוסת בתי המלון, כתוצאה מהמשבר בתנועת התיירות, במיוחד מארה"ב. מדי שנה היה מלון הילטון בת"א מתגבר לקראת עונה זו של השנה את מספר העובדים הארעיים, עד כדי מאה עובדים זמניים.

הפיטורים בהילטון ת"א נעשו בהסכמת איגוד עובדי האירוח במועצת פועלי ת"א וועד המלון.

באחרונה נמנעו פיטוריהם של כמה עשרות עובדים במלון מנדרין בת"א, שם עברו אנשי מחלקת הבטחון הסכה לתפקידים אחרים ובמלון מרינה בת"א, שם נמצאו למועמדים לפיטורים תפקידים אחרים.

המראות ונחיתות

(ע.) להלן ההמראות והנחיתות היום בנמל התעופה בן־גוריון. לתשומת לב: נא להוסיף לזמנים המופיעים כאן שעה נוספת, עקב המעבר לשעון הקיץ.

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0545 פאן אמריקן (139) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0620 לו־פטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב־0625 טי. וו. א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0625 טי. וו. א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב־0650 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0705 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0730 אל־על (323) לפריס. ב־0800 אל־על (385) לרומא. ב־0810 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם. ב־0820 נתיבי אויר סקנדינביים (774) לקופנהגן. ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה. ב־0900 אל־על (345) לג'נבה. ב־0930 אל־על (347) לציריך. ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1010 ארקיע (911) ללונדון. ב־1030 אל־על (315) ללונדון. ב־1320 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה. ב־1400 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1510 אייר הלנר (10) ללרנקה ואמסטרדאם. ב־1520 דן־אייר (5687) לברלין ומינכן. ב־1530 לופטהאנזה (605) לפרנק־פורט. ב־1550 שטרלינג (696) לקו־פנהגן. ב־1620 דן־אייר (4965) ללונ־דון. ב־1630 סבנה (204) לבריסל. ב־1645 סאוט אפריקן אייר ווייס (265) לרומא ליסבון ויוהנסבורג. ב־1715 אליטליה (747) לרומא. ב־1855 אל־על (443) לקהיר. ב־2045 סייפרוס אייר ווייס (429) ללרנקה. ב־2400 טרנסביה (426) לאמס־טרדאם. ב־2400 אל־על (005) לניו־יורק ולוס־אנג'לס.

נחיתות

ב־0515 אל־על (004) מניו־יורק. ב־1230 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־1400 אייר הלנר (09) מאמסטרדאם. ב־1415 דן־אייר (5686) ממינכן וברלין. ב־1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1440 שטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1445 סאוט אפריקן אייר ווייס (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא. ב־1500 טי. וו. א. (808) מניו־יורק ופריס. ב־1500 טי. וו. א. (810) מסנט לואיס שיקגו בוסטון ופריס. ב־1515 סבנה (203) מבריסל. ב־1520 דן־אייר (4964) מלונדון. ב־1535 אל־על (010) ממונטריאול. ב־1535 אל־על (204) מבוסטון ומונטריאול. ב־1535 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול. ב־1605 אליטליה (746) מרומא. ב־1630 אל־על (386) מרומא. ב־1700 פאן אמריקן (138) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1715 נתיבי אויר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1725 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם. ב־1805 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1825 אל־על (324) מפריס. ב־1830 אל־על (346) מג'נבה. ב־1910 אל־על (548) מציריך. ב־1955 סייפרוס אייר ווייס (428) מלרנקה. ב־2000 אל־על (558) מפרנקפורט. 2010 אולימפיק מא־תונה. ב־2120 אליטליה (912) מלונ־דון. ב־2150 אל־על (316) מלונדון. ב־2220 אל־על (444) מקהיר. ב־2230 טארום (245) מבוקרסט. ב־2310 טרנסביה (425) אמסטרדאם.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעי"ל.

ערך את העמוד: אור גרנות

ההודעה על נכסי גינדי כללה גם ציפיות עתידיות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הודעת חברת הבניה של אברהם גינדי ביחס לנכסיה, בסך 25 מיליון דולר מבוססת בין היתר על הכנסות עתידיות. כך עולה מהודעה נוספת שמסרה חברת גינדי לבורסה, על פי תביעת הנהלת הבורסה.

בהודעה הראשונה, שמסרה חברת גינדי לאחר נסיון ההתאב־דות השני של אברהם גינדי, בעל השליטה בחברה, צויין, כי היקף הנכסים מגיע ל־25 מי־ליון דולר וההתחייבויות ל־11 מיליון דולר.

נתונים אלה לא תאמו את הדוחות הכספיים של החברה. אלה הצביעו, כי ב־31 למארס 1985 הגיע ההון העצמי לשני מיליון דולר והדו"ח החצי שנתי אף נמסר על הפסד.

אתמול הבהירה חברת גינדי, כי בסכום של 25 מיליון דולר כלולים 7.25 מיליון דולר רווח צפוי מהכנסות עתידיות, 3.5 מי־ליון דולר באים מעליית ערך הקרקע. הערך המופיע בדו"חות לא מביא בחשבון את פעולות ההשבחה כתוצאה מקידום תכניות בניה או הסכמים עם דיירים מוגנים. סכומים אלה גם לא כוללים התייחסות למיסים עתידיים.

"תדיראן" תגייס 24 מיליון דולר באג"ח

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"תדיראן" הגישה לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס סכום של 24 מיליון דולר בהנפקת אג"ח, צמודות מדד.

הנפקה זו תהיה בין ההנפקות הראשונות שאושרו על ידי משרד האוצר, במסגרת מדיניות הצמיחה, של פיה היא תאפשר למפעלים לממן את תוכניות הצמיחה שלהן בהנפקות אגרות חוב.

עד עתה נמנע משרד האוצר מלאשר הנפקות אג"ח, בגלל חוסר הוראות בכל הקשור לסכום הכסף שיוקצה כסיוע ל"סולל בונה" וקופת חולים בדרך של הנפקת אג"ח. בשבועיים האחרונים החל משרד האוצר לאשר חלק מהנפקות האג"ח.

התמורה מהנפקה זו מיועדת למי־מון הפעילות של "תדיראן" עצמה ושל חברות הבנות מקבוצתה.

"תדיראן" עצמה תהיה ערבה לאג"ח. הן ישאו ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 8.25 אחוזים.

אשתקד גייסה "תדיראן" 40 מי־ליון דולר בהנפקת מו"פ לפי חוק אלסינט. שנה קודם לכן גייסה באותה צורה למעלה מ־60 מיליון דולר. מכאן, שהנפקת האג"ח קטנה יחסית להנפקות אלו, שבפועל נועדו אף הן לממן את פעילות החברה בתחום המו"פ, כמו גם חלק מהנפקת האג"ח.

מכירת מגרש ברוזברין על ידי רסקו — בספק

מאת סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

העסקה שבה עמדה קבוצת רסקו למכור את מגרש המפעל לייצור רש־תות ברזל, ברוזברין, סמוך לצ'ק פוסט בחיפה, מוטלת בספק.

העסקה, שנמסר עליה כבר דיווח לבורסה, נחתמה בראשית פברואר, אך עד היום לא שילמו הקונים אפילו חלק מהתשלומים על השכונה. ברוזברין נקלע לקשיים לפני יותר משנה. רסקו שהחזיקה בשליטה על החברה החליטה לסגור אותו בעקבות ההפסדים הכבדים שנצברו.

מנכ"ל רסקו ברוך אלשיך אישר שלא ברור אם העסקה תצא אל הפועל וכי צפויה עדיין פגישה בעניין זה. לדברי אלשיך, יש שני משקיעים נוספים, שבשמם לא נקב, המגלים עניין בקרקע המפעל. כן אמר, שרסקו עצמה בודקת אפשרות לבנות פרויקט מסחרי על קרקע זו.

הקונים שאמורים היו לקנות את הקרקע הם הקבלן החיפאי אורי דורי ומשקיע מיוסטון שבטקסס, לוינגר־טון גרסברג, שלו עסקי נפט בארה"ב (האחרון גילה עניין בר־כישת חברת פז).

בעקבות ההצלחה במכרז הצי בארה"ב

חברת מול"ט תשתתף במכרזים נוספים לצבא ולצי בארה"ב

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת מול"ט, אשר זכתה במכרז ענק להספקת מול"טים לצי האמ־ריקאי בסכום של כ־29 מיליון דולר, עומדת לגשת בימים הקרובים לשני מכרזים נוספים של הצבא והצי האמריקאי.

בעוד כחודש תגיש את הצעתה למכרז הצבא האמריקאי, בסדר גודל דומה למכרז בו זכתה. היא מתכוונת לגשת גם למכרז להספקת מל"טים עבור הצי האמריקאי.

המל"טים (מטוס ללא טייס) גדול מהמול"ט ומסוגל לשאת ציוד כבד יותר ולטווחים ארוכים יותר. מול"ט אינה מייצרת דגם מושלם של מל"ט כיום והיא מתכוונת לגשת למכרז בשיתוף חברה זרה.

מול"ט זכתה במכרז הצי לאחר שכמעט כל מתחרותיה נכשלו בשל־בים המוקדמים של המכרז, ולא הגיעו לשלב בחינת המול"ט עצמו. במכרזים החדשים גדול מספר החברות הצפויות להשתתף הרבה יותר.

מול"ט מצויה בבעלות שווה של התעשיה האווירית ותדיראן. שתי חברות אלו פיתחו בעבר כל אחת בנפרד דגם מול"ט משלהן. לפני כשנה והצי הוקמה החברה המ־אוחדת, אשר יצרה את המול"ט מדגם "פיונייר", אשר זכה במכרז של הצי האמריקאי.

עם גילוי המצבה על קברו של אהובנו

עקיבא תדמור (כהן)

ז"ל

נתייחד עם זכרו, היום,יום ג' 20.5.86,
בשעה 4 אחה"צ,בבית העלמין בהרצליה

אנו מודים מקרב־לב לכל מנחמינו

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

יחיאל גרליץ ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום ראשון
ט"ז אייר תשמ"ו 25.5.86 בשעה 16.00 בבית הקברות
נפגשים ליד שער הכניסה בהר המנוחות גבעת שאול

המשפחה

לחיים גירון ובני משפחתו

משתתפים באבלך במות אחותך

בלהה ליפשיץ ז"ל

חבריך
בצ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ

לחיים גירון ובני משפחתו

משתתפים באבלך הכבד במות

אחותך ז"ל

אמקול
חברה להנדסה ולתעשיה בע"מ

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
אבינו סבנו ואחי רב הפעלים והמעש

ר' מיכאל בן ר' צבי מרקוס

ז"ל

הלויה תצא היום יום ג', י"א באייר תשמ"ו 20.5.86 בשעה 2 אחה"צ מ"בית האחוד"
רמת־גן לבית העלמין קרית שאול
שבעה בבית הבן ארנון, הגלגל 15 רמת־גן

אוטובוס יעמוד לרשות הקהל

אבלים: הבנים: הלל מרקוס
ארנון וציונה מרקוס
הנכדים: רותי, יואל, חוה, גיורא,
רונית, יהודית, צחי, גיא
הנינה: מאיה

להלל ויואל מרקוס

אתכם באבלכם הכבד במות יקירכם

מיכאל מרקוס ז"ל

הלל מרקוס סוכנות לביטוח בע"מ
ועובדי המשרד

למנהלנו **מרקוס ארנון**

אתך באבלך במות עליך אביך

מיכאל מרקוס ז"ל

יעיל — נוע מפעלי מתכת בע"מ
ההנהלה והעובדים

רק"ע

קרן ציבורית ע"ש ראשוני קופת עם

אבלה
על פטירתו של חבר הדירקטוריון

מיכאל מרקוס

ישר דרך, רב פעלים, רודף צדק ואוהב אדם

הדירקטוריון
וצוות העובדים

נפלה עטרת ראשינו

בצער רב ואבל כבד, אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר בארם,
איש החסד שהרבה פעלים כל ימי חייו לתורה וחסד והצלת נפשות, שוחר ציון ותורתה

רבי שלמה זאב בר' יחיאל סוקעניק ז"ל

Mr. WILIAM S. SUKENIK
KEW Garden Hills NY

ארונו מגיע ביום ה' י"ג אייר 22.5 במטוס אל על
טיסה 006 בשעה 4 אחה"צ לנמל התעופה ב.ג.
הלויה תצא באותו יום בשעה 6 אחה"צ מרחבת ישיבת
"בית אברהם־סלונים" רח' סלנט 17 ירושלים בדרכה להר המנוחות

משפחת סוקעניק
בארץ וארה"ב

לחיים גירון
ולכל בני המשפחה

אתכם באבלכם הכבד במות אחותכם

בלהה ז"ל

קבוצת חברות
אשטרום
ההנהלה והעובדים

למנהלנו **מרקוס ארנון** ומשפחתו

אתכם בצערכם על מות האב

מיכאל מרקוס

ז"ל

יעיל־נוע סוכנויות בע"מ

להלל מרקוס ומשפחתו
לארנון מרקוס ומשפחתו

תנחומינו על מות אביכם היקר

מיכאל מרקוס

ז"ל

אסתר (אתי) אריה ודר אורן ונועה גור

למנהלנו **מרקוס ארנון** ומשפחתו

תנחומים באבלכם על מות האב

מיכאל־מרקוס ז"ל

בית־ליש בע"מ
לבב בע"מ

למשפחת מרקוס

אתכם באבלכם הכבד במות

מיכאל מרקוס ז"ל

לולה, דוד שרף והילדים

עירית רמת־גן

מודיעה בצער על פטירתו של

ר' מיכאל מרקוס ז"ל

יקיר רמת־גן
איש רב פעלים ומעש
ומשתתפת בצער המשפחה האבלה

אורי עמית
ראש־העיר

למשפחת מרקוס

תנחומינו הכנים במות

מיכאל מרקוס

ז"ל

בית ציון — יהודה
חברות לביטוח בע"מ

קואופרטיב דן

אבל על מות חברו

אורי דקל ז"ל

ומשתתף בצער הכואב אשתו, ילדיו ובני משפחתו

קואופרטיב דן

משתתף בצער משפחות המנוח אריך דניאל
והחברים: מיכאל דניאל, גדי דניאל

על מות יקירם חברנו

אורי דקל ז"ל

הבריטים צופים הפסד של 600 מיליון דולר בגלל ירידה בתיירות מארה"ב

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). תעשיית התיירות הבריטית עתידה להפסיד בקיץ זה כ־600 מיליון דולר כתוצאה מביטול חופשות של כמי־ליון תיירים אמריקאים החוששים מפעולות טירור נגדם, כתוצאה מהמעורבות הבריטית בהפצצה על לוב.

ההפסדים הצפויים מעוררים דאגה רבה בלונדון, ואפילו ראש הממשלה ושר החוץ מצאו לנכון לפנות ישירות לציבור האמריקאי. שר התחבורה ניקולס רידלי כינה את המבטלים "טפשים" ו"פחדנים", ול־שכת התיירות הממשלתית החליטה לשגר לארה"ב זמרי פופ וכוכבי קול־נוע למסע יחסי ציבור שייערך תחת הסיסמה "בריטניה בטוחה יותר".

מנכ"ל משרד החוץ אנתוני אי־קלנד אמר אתמול לאנשי עסקים אמריקאים בלונדון כי אף אחד מ־162 האמריקאים שנפצעו או נהרגו אשתקד מפעולות טירור לא נפגע על אדמה בריטית. הוא הוכיח כי לא פחות ממיליון ו־700 אלף איש נפגעו בתאונות דרכים בארה"ב בשנה האחרונה.

אשתקד ביקרו בבריטניה 3 מי־ליון ו־300 אלף תיירים אמריקאים, שהוציאו כמיליארד וחצי דולר. השנה עלול שיעורם לרדת בכ־30 אחוז, למרות טקס החתונה המלכותי של הנסיך אנדרו בקיץ הקרוב.

חברות התעופה "בריטיש איר־ווייס" ו"ויירג'ין" מסרו כבר על ירי־דה של 18 אחוז במספר ההזמנות בין שתי המדינות. "בריטיש קלדוניאן" החליטה לפטר יותר מאלף עובדים כתוצאה מהמשבר וגם בעקבות ירידה של כ־20 אחוז בטיסות למזרח התיכון, הנובעות לאחרונה מהתדרדרות מחירי הנפט.

רתיעתם של התיירים מלבקר בבריטניה מעוררת תרעומת קשה בלונדון, הרואה בגל הביטולים משום כפיות טובה כנגד התמיכה שהעניקה הממשלה הבריטית בהפצצה האמריקאית על לוב.

חיפושים אחרי מחבלים

המשטרה הבריטית ממשיכה זה היום הרביעי לסרוק את נמלי הים של דרום ומזרח אנגליה בחיפוש אחר חוליה ערבית המתכננת לה־חדיר מכונית תופת אל אחת מספינות המעבורת החוצות את התעלה.

החיפושים הורחבו גם לספינות העושות דרכן לנמלי סקנדינוויה. שוטרים עורכים חיפושים ס־לקטיביים במכוניות נוסעים שבע־ליהן משתמשים בשירות הזה. הבר־יטים מביעים באופן בלתי־רשמי ביקורת על כך שהצרפתים הפסיקו אתמול לבדוק את האוניות הרחופות המשייטות מנמליהם אל החוף האנגלי.

בולדוזר מופעל בשלט־רחוק מפנה הריסות בצ'רנוביל

מוסקווה, 19 (ע"ר וע"צ). בולדוזר ענק המופעל על ידי שלט־רחוק הו־כנס לפעולה באתר הכור הגרעיני הניזוק בצ'רנוביל. הבולדוזר מפנה הריסות מתחת הכור, שם הקרינה הרדיו־אקטיבית עדיין גבוהה ומסו־כנת.

העיתון פרבדה דיווח כי הבול־דוזר הנע על זחלים מופעל מרחק של 150 מטר על ידי צוות המסתתר בתוך כלי רכב משוריין. כתב העי־תון מוסר כי צוותות הזולץ מכינים עתה בולדוזר שני לסייע בפעולות הפינוי.

השלטונות הסובייטים חוזרים ואומרים כי רמת הקרינה הן בטו־חות לבני האדם החל מרדיוס של 30 ק"מ מהכור. עם זאת הירשו השלטונות כניסתם של כתבים וצלמי טלוויזיה עד למרחק 200 מטר מן הכור.

פרבדה הודה כי השהיית המידע על האסון בצ'רנוביל תרמה להגברת החששות בציבור מפני השפעת התאונה הזאת.

צ'רנוביל והבחירות בהולנד

האסון הגרעיני בצ'רנוביל משפיע על הבחירות הכלליות העומדות להתקיים מחר בהולנד. סקרי דעת הקהל מראים שהקואליציה השלטת של מפלגות הימין המרכז, התומכת בהקמת תחנות כוח גרעיניות עלולה לאבד את הרוב שלה.

ראש הממשלה רוד לוברס נאלץ בגלל החשש הרווח בציבור לדחות את התכנית השאפתנית של הקמת תחנות כוח גרעיניות בהולנד.

מפלגת הלייבור ההולנדית מתנגדת להקמת תחנות כוח גרעיניות והיא הודיעה כי תבטל את ההחלטה שנתקבלה בשנה שעברה להסכים להצבת טילי שיוט אמריקאים על אדמת הולנד ב־1988.

הירוקים בגרמניה: מאבק בכורים – במרכז המצע

מפלגת הירוקים בגרמניה המערבית, שהתחזקה בעקבות האסון בתחנת הכח הגרעינית בצ'ר־נוביל, החליטה בוועידתה על מצע שבמרכזו תכנית לחיסול של תחנות כוח גרעיניות בגרמניה המערבית. דוברי המפלגה אומרים כי מטרה זו תהיה במרכז המאבק הפוליטי של הירוקים לקראת הב־חירות הכלליות בשנה הבאה.

במצע שאושר בתום ועידה של ארבעה ימים, דורשים הירוקים סגירה מיידית של כל 19 תחנות הכח הגרעיניות בגרמניה המערבית. המצע גם קורא לפרישה מיידית של גרמניה המערבית מנאט"ו וסילוק כל הכוחות הזרים מאדמת גרמניה המערבית, לרבות הצבא האמריקאי ומלאי הנשק הגרעיני שלו.

החששות שהתעוררו בגרמניה המערבית בעקבות התפשטות הקרינה הרדיואקטיבית מצ'רנוביל עודדו את מפלגת הירוקים. סקרי דעת הקהל האחרונים מראים כי יתכן שהירוקים יהיו למפלגת "לשון המאזניים" במערך הפוליטי שלאחר הבחירות הבאות.

רמז צרפתי: מוכנים לשלם עבור מידע על טרוריסטים

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בחוגי הביטחון הצרפתיים מוכנים לשלם סכומי כסף גבוהים תמורת מידע שיוליך ללכידת טרוריסטים – על כך רמז השר הצרפתי לענייני משטרות, רובר פאנדרו, בקורסיקה בעקבות הרצח בסוף השבוע שעבר (כנראה בידי המחתרת הבדלנית הקורסיקאית) של שני אזרחים באתר־נופש באי.

נראה כי הממשלה מתכוונת להציע פרסים כספיים גם בנוגע לאיתור טרוריסטים בינלאומיים, אנשי "פעולה ישירה" ("אקסיון דירקט") וקבוצות טרור אחרות.

מעריכים שההבטחה הכספית ת־גייס למאבק לא רק עדי ראיה תמימים, אלא אנשים מהאופוזיציה שעסקי הנופש והבידור שהם מנהלים בקורסיקה ולחוף הריביירה הצרפתית, נפגעים מפעולות ה־מחתרות הקורסיקאיות.

סרט על טבח באינדיאנים זכה בפרס דקל הזהב בקאן

(ע"ר). הסרט "המשימה" של הבימאי הבריטי רולנד ג'ופה, זכה אתמול בפרס דקל הזהב כפרס הגבוה ביותר, בפסטיבל הסרטים של קאן.

הסרט עוסק בטבח האינדיאנים בידי הקולוניאליסטים הספרדיים וה־פורטוגליים בדרום אמריקה במאה ה־18. זהו סרטו השני של ג'ופה. סרטו הראשון היה "שדות ה־קטל".

הגולה הסובייטי אנדריי טרקובסקי זכה בפרס השני שהוענק בפרס ביוחד על ידי המבקרים בזכות סרטו "הקרבן".

ברברה סוקווה ממערב־גרמניה ופרננדה טורס מברזיל, זכו יחדיו בפרס השחקנית הטובה ביותר בפס־טיבל ה־39 של קאן. על משחקן בסרטים רוזה לוכסמבורג והדבר אלי על אהבה.

עורך את המדור:
אוריאל וייגנבלד

משה הר געש ★ אחרי המחזור ★ משה הר געש

אברהם אבוקרט, קפטן מכבי חיפה:

הנוסחה לאליפות שלישית: שקט נפשי ומישחק רגוע

במבט של היום, היה הניצחון בשבת קל יותר מכפי שחשבו.

כך זה נראה במבט לאחור. אך למעשה, היה זה מישחק קשה מאוד.

הזהירות של מכבי תל־אביב היו גבוהות מדי?

כנראה שכן. רק לאחר מיש־חק עם מכבי חיפה אפשר להיווכח בכך.

מה, למעשה, הכריע את גורל המישחק?

ניסיון ויכולת קבוצתית.

חסרה לכם נקודה לאליפות. אך אומרים שמכבי חיפה לא יודע לשחק על תיקו.

זה נכון, אך אני מעריך את המצב הנוכחי. כי הפועל תל־אביב יאלץ ללכת על כל הקופה.

איזה אופי ישא המישחק בבלומפילד?

הרבה מלחמה, הרבה כח ומעט כדורגל.

מה הנוסחה לאליפות שלי־שית?

בסך הכל שקט נפשי ומישחק רגוע.

בכל זאת יזכה הפועל מיתרון הביתיות.

אני לא בטוח. אלפי אוהדים שלנו יהיו ביציעים. משטח הדשא מצוין, הכל תלוי במכבי חיפה. להפועל יהיה קשה יותר.

בתקופה ההתאוששות עבר־תם במחיר על כל נקודה.

כי כל קבוצה שיחקה נגדנו במוטיבציה מוגברת. במקביל עקבתי גם אחרי היכולת של היריבות שלנו במישחקים אח־רים.

מה אומר לך הניצחון המש־כנע של מכבי חיפה בשבת?

ידעתי שמכבי תל־אביב יפ־סיד. הוא הגיע למקום השני מפני שהמובילים נבלמו והוא התמודד עם קבוצות שלא היה להם עניין בליגה. למכבי תל־אביב אין כלים לאליפות.

ומה עם מכבי חיפה?

השנתיים האחרונות מוכיחות כי יש להם קבלות.

העובדה שתיקו יספיק להם היא יתרון או חסרון?

אני רוצה רק לנצח. לדעתי לא יסתיים המישחק בתיקו.

גם המיפגש האחרון בשמי־נית גמר גביע המדינה לא הסתיים בתיקו.

אם כל שחקן יתן את כל מה שיש לו, כולל הניסיון שנצבר במשך השנים, יהיה בסדר.

משה גריאני:

מכבי ת"א לא מאמין בדמעות

במה בדיוק נכשל מכבי תל־אביב?

חוסר ניסיון ויכולת לא טובה.

איך זה התבטא על המגרש?

השחקנים התרגשו מאוד, ממש היו מבוהלים.

אולי ההכנה הפסיכולוגית לא היתה טובה?

איני חושב כך. בהרכב שלנו צעירים רבים. כשהגענו למיבחן האמיתי, לא עמדנו בו.

הקלתם מאוד את המלאכה על מכבי חיפה.

היו לנו הרבה הזדמנויות, אך אבי רן היה מצויין.

כלומר, הוא הסיבה העיקרית להפסד שלכם.

היה לו חלק חשוב בניצחון. אנחנו מסכים לדעה, שלמכבי תל־אביב עדיין אין כלים לזכיה באליפות.

אני מסכים. אנחנו עדיין לא בשלים.

[illegible]

בשנה?

לא, קיבלנו את ההפסד בהב־נה. אנחנו מקווים להתנחם בגביע.

מי לדעתך יהיה האלוף?

מי שישתחרר מהמתח, ישחק רגוע ויפגין את יכולתו הרגילה.

יוסי זאנה:

המישחק לא יסתיים בתיקו

מתברר שבשבת הלך להפועל תל־אביב בדיוק לפי התכנית.

אני לא בטוח. [illegible]

למה אתם בתלבושת [illegible]

בתחילת העונה לא חשבנו בכלל על אליפות. כשהתחלנו את הטבלה בהפרש של כמה נקודות חשבנו שהסיפור ב־מור. אבל המשך ידוע. זה כנראה הגדול. אי אפשר להי־מלט ממנו.

אחרי המחזור ★ משה הר געש ★ אחרי המחזור

הכדורסלן סימס תובע עיקול הכנסות מישחק העונה

מאת גיא צוקר
כתב "ספורט הארץ"

הכדורסלן ווילי סימס, ששיחק בשנים 1983—1985 בקבוצת הפועל תל־אביב, מתכוון לתבוע היום בבית משפט השלום בתל אביב, הטלת עיקול על הכנסות קבוצת הכדורגל של המועדון, במישחק העונה נגד בית"ר ירושלים שיתקיים בשבת באיצטדיון בלומפילד.

את התביעה אמור להגיש היום עורך דינו של השחקן, יעקב סירי, והיא על סך של 40,000 שקלים (27,000 דולרים לערך). לטענת השחקן חייבת לו הקבוצה את הכסף מעונת 84/85 וכל ניסיונותיו לקבל את המגיע לו נתקלו ביחס מזלזל ולעתים אף בהתעלמות. סימס תובע הטלת עיקול על הכנסות הפועל תל אביב והתביעה היא מחברת בת"ס, המפעילה את אצטדיון בלומפילד, אגודת הפועל תל אביב וממכבי חיפה, כמחזיקה של כרטיסים למשחק.

מרטינה נכנעה לגראף הקטנה ופרצה בבכי

טניס

מערב־ברלין (איפי). מרטינה נברטילובה פרצה בבכי כאשר נוצחה כאן במישחק הגמר בטורניר לנשים ע"י המערב־גרמניה בת ה־16 שטפי גראף, 2־6, 3־6, 3־6. "אני מצטערת שלא שיחקתי טוב בעיקר משום שאבי, אמי ואחותי צפו במישחק", אמרה מרטינה.

היה זה ניצחונה הראשון של גראף על נברטילובה והיא עשתה זאת בתוך שעה וחמש דקות. "זה היה המשחק הטוב ביותר שהוצגתי עד היום אבל מרטינה היא עדיין מספר אחת", אמרה גראף. היה זה ניצחונה ה־20 ברציפות של גראף והטורניר הרביעי בו זכתה העונה.

משני עברי השולחן – אל שני עברי המיתרס ברמת־גן: אבי כהן (מימין) מחייך לעבר אלי אוחנה, שלצידו נראה מוטי אוחיר.
(צילום: עוזי קרן).

הנחמה האחרונה: גביע

מאוכזבי הליגה, מכבי ת"א ובית"ר ירושלים, במוקד חצי הגמר הערב בר"ג ★ הסינדרלה מחדרה תנסה להפתיע גם את שמשון

קפטן בית"ר אזולאי: להניף הגביע פעמיים ברציפות

מאת רוני דיאן,
כתב "ספורט הארץ" בירושלים

"אני שואף לעשות היסטוריה ולהיות לקפטן הראשון בכדורגל הישראלי, אשר מניף פעמיים ברציפות את הגביע", אמר אתמול קפטן בית"ר ירושלים חנן אזולאי, לפני צאתה של קבוצתו לאימון לילי באיצטדיון רמת־גן. אזולאי, בצוותא עם השוער יוסי מזרחי והקשר אורי מלמילאן, הם השרידים האחרונים בקבוצה הירושלמית שנטלו חלק בשני מישחקי הגמר ב־1976 וב־1979 נגד מכבי ת"א. שריד נוסף: המעסה יצחק קאמרי, שבאותם שני מישחקי גמר היה המעסה של מכבי ת"א.

בקבוצה הירושלמית משוכנעים כי מסורת המאבקים המרתקים עם מכבי ת"א בגביע תימשך, ואולי מסיבה זו תירגל באחרונה דוד קשטן את הניבחרת בבעיטות 11 מטר. לאחר האימון אמש הסתגרו הבית"רים במלון תל־אביבי בו היו גם אשתקד.

הבית"רים יופיעו בהרכב החזק ביותר, כולל אלי אוחנה, שהקדים אתמול את הבריח ביציאה לת"א כדי להמשיך בטיפולים החדשים. אתמול כבר נראו השחקנים מעודדים יותר, אחרי אבדן האליפות, כפי שהתבטא אורי מלמי־ליאן: "שכחנו את הליגה. העובדה שגם מכבי ת"א יצא מהמירוץ תדרבן את שתי הקבוצות, מפני ששתן עלולות לסיים את העונה בידיים ריקות". למרות האכזבה העמוקה בירושלים, נראה כי ילוו את הקבוצה לרמת־גן כ־5,000 אוהדים.

● ההרכב המשוער: מזרחי, שוירי, חנן אזולאי, אשש, דוד אזולאי, בן חדש, קריש, מלכה, מלמילאן, גולדה, אוחנה.

מכבי תל־אביב: אם לא אליפות – לפחות גביע

מאת משה הר־געש,
כתב "ספורט הארץ"

"אם לא אליפות, לפחות גביע" – כך ביטא אמש המאמן שמעון שנהר את האווירה במכבי תל־אביב, 48 שעות לאחר ההפסד המאכזב 1־3 למכבי חיפה, שהוציא את קבוצתו סופית ממירוץ האליפות. הכחולים ערכו אימון קל אתמול בבוקר, כדי להשתחרר מהסטטוס הטראומטי המעיק לאחר המישחק בחיפה.

אתמול היה אימון נוסף לפני הצהריים, ולאחר מכן סעדו השחקנים ב"גד־אורנים". הבוקר תתכנס הקבוצה עד ליציאתה לאיצטדיון רמת־גן. "ההכנות היו רגילות", אמר המאמן שנהר. הוא מצפה שהשחקנים יתנהגו כבוגרים, על אף האכזבה בליגה. שנהר חלק מחמאות מלוא החופן לבית"ר ירושלים. "זו קבוצה מצויינת. קבוצת גביע טיפוסית, שביום טוב מסוגלת לנצח כל קבוצה בארץ". שנהר מצפה שהשחקנים יגלו את יכולתם הרגילה, ובסיוע הקהל יצליחו לעלות לגמר. בהרכב צפוי אולי רק שינוי אחד, לעומת ההרכב הפותח בחיפה. המסר של מכבי תל־אביב: "אנחנו רוצים תואר".

● ההרכב המשוער: גינצבורג, קרמר, אבי כהן, קריים, אוחנה לוי, גולדברג, לולה, גריאני, סברודי, דריקס, אוחיר.

השמשוני גדעון דמתי: אני חושש ממכבי חדרה

מאת גיא צוקר, כתב "ספורט הארץ"

ב־18 השנים שלו בקבוצת שמשון תל־אביב, התקרב גדעון דמתי לגמר גביע המדינה פעם אחת בלבד ולכן אינו רוצה להחמיץ את ההזדמנות המצויינת של קבוצתו לעשות היסטוריה. ב־1980 נוצח שמשון בחצי הגמר על ידי כפר סבא, שהביסה בגמר את מכבי רמת עמידר 1־4. "איני רואה הזדמנות טובה מזו שיש לנו הפעם, כדי להגיע סוף־סוף למישחק הגמר", אמר אתמול דמתי בן ה־34. "איני מזלזל במכבי חדרה. למעשה, אני חושש מן הקבוצה הזו, שהדיחה שלוש יריבות לאומיות. כנראה שיש בה משהו, וכדי למנוע צרות אנחנו צריכים להתייחס לחדרה כאל קבוצת צמרת לאומית. אם נלחם כמו שחקני חדרה ונמנף את היתרון המכבי שיש לנו – נזכה בניצחון. אני משחק בשמשון 18 שנה (בקבוצה הבוגרת) וזאת ההזדמנות האחרונה שלי לזכות בתואר כלשהו. בשנה הבאה אני מתכוון לעזוב את הקבוצה ואשמח לעשות זאת עם גביע ביד".

בקבוצת שמשון, שאיבדה זה כבר כל עניין במישחקי הליגה, מתכוננים למישחק נגד חדרה תקופה ארוכה. אתמול, לאחר האימון, יצאו השחקנים למלון מחוץ לתל־אביב. ויקי פרץ סובל ממתיחה בפשעה ויבדק פעם נוספת הבוקר לקביעת כשירותו.

● ההרכב המשוער: לסנר, א. שמעונוב, אורי כהן, אלי כהן, עובדיה, אריביב, מלכה, הלוי, הלל, דמתי, שוקרון (פרץ).

מכבי חדרה מציאותי: "אין לנו אשליות"

מאת דוד רוזנבלום, כתב "ספורט הארץ"

"גם שמשון תל־אביב וגם מכבי חדרה אינם מועמדים לזכות בגביע, אך אנו לא משלים את עצמנו", אמר אתמול אלי תג'ר, מאמן מכבי חדרה מליגה א', ערב הופעה ההיסטורית בשלב חצי הגמר. העובדה שהחדרתים האלמונים הדיחו שלוש קבוצות לאומיות העלתה באופן טבעי את הציפיות וגרמה להכנה בלתי שיגרתית. הקבוצה יצאה כבר בתחילת השבוע למחנה אימונים קצר בשפיים. ההתרגשות והמתח לקראת המעמד היוקרתי ניכרים היטב בהתנהגות השחקנים. באימונים תורגלו הטאקטיקה, בעיטות לשער וכמובן בעיטות עונשין מ־11 מטרים.

התכונה בחדרה בלתי שיגרתית. נמכרו מאות כרטיסים, אף הוזמנו כמה אוטובוסים להסעת האוהדים, אם כי רבים יגיעו ברכבם הפרטי. לקבוצה נתרמה תלבושת חדשה, אך השחקנים מעדיפים את התלבושת הישנה בצבע לבן, כסגולה למזל. "לא נרכין את הראש בפני השמשונים", מבטיח המאמן תג'ר.

● ההרכב המשוער: הנגי, קרוק, ויצמן, בתן, איילון, בגן, חבטוי, הדדש, י. כהן, ח. סבג, י. פרויס.

גביע

מאת משה הר־געש

שלב חצי הגמר של גביע המדינה יוחסה הפעם מעט בצל הקרב הגדול על כתר האליפות, שיהיה בשבת בבלומפילד בין האלוף מכבי חיפה להפועל תל־אביב. יש מידה רבה של סימליות בעובדה, שבמישחק המרכזי יתמודדו הערב שניים שהודחו באחרונה מהמירוץ לאלי־פות, מכבי תל־אביב ובית"ר ירושלים, מחזיק הגביע.

ההצגה הכפולה של חצי הגמר באיצטדיון רמת־גן תחל בשעה 17.00. שמשון תל־אביב, שהופיע פעם אחת בלבד בגמר הגביע – נוצח 1־2 על ידי הפועל חיפה ב־1966 – מועמד לעשות זאת פעם נוספת. הוא יתמודד עם "סינדרלה" אמיתית, מכבי חדרה מליגה א', שכבר הדיח שלוש קבוצות לאומיות: – הפועל כפר סבא, מכבי שעריים והפועל פתח־תקוה.

בשנים האחרונות היו מישחקי חצי הגמר גולת הכותרת של העונה הן מבחינת השערים, הן מבחינת המתח והעניין, ובעיקר – האווירה הססגונית שיצרו רבבות צופים באיצטדיון רמת־גן.

מכבי תל־אביב ובית"ר ירושלים מצפים באופן טבעי לפיצוי על האכזבה בליגה, אך גם לשמשון יש כוונות משלהם. הקבוצות שהגיעו לשלב המכובד מסוגלות בהחלט לגנוב, אפילו באופן זמני, את ההצגה ממישחק העונה שיהיה השבת בבלומפילד כדי להמשיך במסורת השנים האחרונות.

אן.בי.אי.

בוסטון בגמר

מחכה למנצחת מבין יוסטון–לייקרס (3־1)

ניו־יורק (איפי). בוסטון עלתה למישחקי הגמר של הפלייאוף לאחר ניצחון רביעי ברציפות על מילווקי באקס, 111—98, בשלב הגמר של החוף המזרחי. הסלטיקס ישחקו בגמר עם המנצחת במאבק בין יוסטון לבין לוס אנג'לס לייקרס. יוסטון מוליכה 3—1.

לארי באירד קלע 30 נקודות, 17 מתוכן ברבע האחרון והוליך את בוסטון לניצחונה במילווקי. באירד החליף ברבע האחרון את דניס ג'ונסון, שיצא בשש עבירות, בעמדת שחקן החוץ (גארד) וקלע 4 סלים של 3 נקודות. דאני אינג' הוסיף 25 נקודות לבוסטון, שניצחה 4—0 ושיפרה את מאזנה במישחקי ההכ־רעה של השנה לאחד־עשר ניצ־חונות והפסד בודד. סידני מונקריף קלע 27 נקודות למילווקי, למרות פציעה ברגלו.

ביוסטון, זכו הרוקטס בניצחונם השלישי ברציפות על הלייקרס, 105—95, הם זקוקים כעת לניצחון נוסף כדי להדיח את אלופת השנה שעברה. אקים אולג'וואן קלע 35 נקודות (והוא צבר 125 בארבעת המישחקים שהתקיימו בסידרה זו) ועזר לקבוצתו להתגבר על פיגור במחצית המישחק, 50—53. ג'יימס וורת' קלע 26 נקודות ללייקרס וקארים עבדול ג'אבר הוסיף 24. בפעם האחרונה בה התמודדו שתי הקבוצות במסגרת הפלייאוף, ב־1981, הדיחה יוסטון את לוס אנג'לס 2—1 ונוצחה לבסוף בגמר על ידי בוסטון, 2—4. המישחק הבא בסידרה יהיה מחר בלוס אנג'לס.

כדורגל

מכבי מתנגד לצימצום הליגות

מאת כתב "ספורט הארץ"

סיעת מכבי בהתאחדות לכדורגל מתנגדת בשלב זה לצימצום מיספר הקבוצות בליגות הבכירות. כך הו־דיעה אתמול עזריקם מילצ'ן, יו"ר הסיעה בהתאחדות, במהלך ישיבת הנהלה. למעשה, התקבלה כבר בעונה שעברה החלטה לצמצם את הליגות אלא שרק חברי הפועל השתתפו בהצבעה. אתמול כאשר היו"ר שאול מירי הודיע על ההחלטה מהעונה שעברה, הבהיר מילצ'ן כי מכבי אינו מכיר בהחלטה והוא יתנגד לצימצום הליגות אם לא יתקיים דיון חופשי.

קלפטריק וולס חוזר להפועל חיפה

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה החתימה אתמול את הכדורסלן שחום העור קלפטריק וולס ששיחק לפני שלוש שנים בשורותיה. הוא יקבל 30 אלף דולאר עבור עונה אחת.

הדיפאים סיכמו גם עם רונלד יוסטון ששיחק לפני שנתיים בשור־תיהם אולם עימו עדיין לא נחתם החוזה.

כמה מישחקים יוקדמו השבת בגלל בלומפילד

ארבעה מישחקים בליגה הלאו־מית יוקדמו כנראה ויערכו לפני הצהריים במחזור הסיום של הליגה הלאומית בשבת הקרובה: בני־יהודה – הפועל כפר־סבא (באיצטדיון "זיבטור"), בית"ר ירושלים – מכבי שעריים, מכבי יפו – הפועל באר־שבע, מכבי פתח־תקוה – שמשון תל־אביב.

ספורט

ניצחון ישראלי נוסף במלחמה נגד טורקיה

אם נגבור אחה"צ על איסלנד נצא לאנטוורפן בלתי מנוצחים ובמורל גבוה

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" לבלגיה

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אילו היו מחלקים אותות בכדורסל, היה קומץ כדורסלנים ישראלים זכאי לקבל אתמול אמש את "אות מלחמת טורקיה" אחרי הניצחון 81־74 (42־39) על צוות טורקי קאמיקזי שהרביץ על הידיים ורחף במרפקים ועשה כאן את המלחמה הגדולה ביותר של הטורניר.

אחרי המישחק הזה, ישראל היא היחידה שעדיין לא נוצחה באליפות האירופית לדרג ב' והיא מוליכה את טבלת הבית עם 4 נצחונות.

מכיוון שלא הייתי מעולם באיסטנבול, הרגשתי אמש כאילו הייתי שוב בטהראן, כאשר כמה מאות פועלים טורקים, שהגיעו במכוניות תג, באו לכאן לעודד את אליליהם. הם נשאו דגלים, מגבות, למלם שפמים שחורים והם צועקים ושואגים ומנופפים בידיהם כמו בכיכר המרכזית של טהראן כאשר האיי־טולה חומייני מדבר. המשטרה העמידה צוות מתוגבר, ואנחנו התכווצנו בתוך עצמנו, בתחושת אי־נוחות אמיתית. במישחקים כאלה איני מאחל לבני לשחק.

אבל הצוות שלנו עשה שוב מלאכה נהדרת בניצחון של חן לי־פין, שהחזיק בכדור בכישרון נדיר, קלע 3 פעמים סלים של 3 נקודות דווקא במצבים הקריטיים וכל זאת למרות שחטף על הידיים מכות ושריטות ללא תגובת השופטים, שהגדיל לעשות בהם הפיני אוטומאקי שהרביץ ללאון מרסר שלוש עבירות כבר במחצית הראשונה והוציא אותו אח"כ את מרסר עם 2 עבירות נוספות שלא היו ולא נבראו.

כאן נתגלה בכל גדולתו ניר רכליס, ששיחק 22 דקות, קטף 6 ריבאונדים (2 הגנה, 4 התקפה), השאיר אותנו בתמונה. לשחק עם מרסר רק 18 דקות מול צוות טורקי קמיקזי כזה, זה באמת לא דבר שמותר לזלזל בו ורכליס עשה את המוטל עליו כהלכה. גם דורון שפע היה יעיל מאוד וקלע 22 נקודות ב־27 הדקות ששיחק, שלא לדבר על לאסף ששותף יותר מכל (39 דק') קטף 10 ריבאונדים (6 בהגנה, 4 בהתקפה), קלע 19 נקודות ולוחם כמו אריה.

ישראל – טורקיה
(39־42) 74־81
● המצטיין: חן ליפין
● לישראל קלעו: שפע 22, לאסף 19, דניאל 12, ליפין 11, זלוטיקמן 7, רכליס 4, מרסר 4, גורדון 2
● לטורקיה קלעו: איירן 17, קוטר 16, אומר 14, טוראס 8, לוונט 5, ארינץ' 4, ידיקולה 3, אריבוגאן 3, קורצ'וק 2, סנול 2.
● שופטים: אוטומאקי (פינלנד), הובר (אוסטריה). 600 צופים.

לא יכולנו לשחק כדורסל טוב נגד הטורקים, שהיו חייבים לנצח אותנו כדי לעלות לשלב השני ועל כן באו להילחם ולא לשחק. הם ני־הלו מישחק גס מאוד ולמרבה האיר־וניה אמר המאמן שלהם לצביקה שרף אחרי המישחק: "יש לישראל נבחרת טובה, אבל עצבנית מדי". שרף גיחך, לחץ את ידיו, והלך להתלונן על השופט הפיני ששרף משוכנע שעשה הכל שנפלה לשלב הבא עם הפסד. מעולם לא שמעתי את שרף מדבר כך נגד שופט אחרי ניצחון, וזה אומר הכל. "מה שהוא עשה זו שערוריה", דברי המאמן, שציין את חן, שפע לאסף (כמובן) את רכליס שקיבל הזדמנות לשחק. הוא נער אחרי המישחק בתמר שטיינהאואר, שעשה צעדים חיוביים. "מי שעשה צעדים שיכבה", צעק שרף. "עכשיו צריך לנצח (אחה"צ 16.30 שעון ישראל) את איסלנד כדי לעלות לשלב הבא עם שלושה ניצחונות", דברי המאמן הישראלי.

בסך הכל יצא הצוות הישראלי ממלחמת טורקיה בכבוד עם 42% קליעות מהשדה (23 מ־54) ו־66% בעונשין (20 מ־30) לעומת 50% מהשדה של הטורקים (22 מ־44) ו־82% בעונשין (9 מ־11).

הפתיחה שלנו (לאסף, רכליס, שפע, ליפין, מרסר) היתה טובה ונתנו לנו את ההובלה. אבל אחרי 19־10 (דקה 9) חל ריפיון והטורקים עלו ליתרון 36־35 (דקה 18), כאשר מרסר היה בחוץ עם 3 עבירות. המחצית היתה דרמטית, כאשר 4 שניות לשריקה היה שויון, הכדור שלנו וחן ליפין, במיבצע נפלא, קלע פעם שניה מ־3 והעלה אותנו 39־42.

החצי השני מצא אותנו פותחים עם לאסף, רכליס, ליפין, זלוטיקמן ודניאל ותוך 4 דקות מהזמנות ברחנו ליתרון 56־46 והגדלנו ל־60־46. בדקה ה־29 היה לנו יתרון של 16 נקודות (64־48) והניצחון כבר נראה מובטח.

אלא שהטורקים לחצו בחירוק שיניים, השופטים כנראה התרשמו מקהל טורקי רעשני שהשליכו אחירות סרוד ולא נתנו לנו זמן, ואחרי שכבר היה לנו יתרון 18 נקודות בדקה ה־38 (63־81), איפשרו השופטים לטורקים כמה דברים שלא יעלו על הדעת והסיום מצא אותנו מנצחים בהפרש של 7 נקודות בלבד. "זה לא היה כדורסל, זו היתה מלחמה", אמר עוזר המאמן מוישל'ה ויינקרנץ אחרי המישחק.

וזו, עכשיו נותרה לנו איסלנד ואנחנו ממשיכים לאנטוורפן בהרגשה קשה שהיה לנו ביקור חד־פעמי קצרצר בדרג ב'.

בית א'

1.	בולגריה	4	287—328	7
2.	הולנד	4	278—296	7
3.	רומניה	4	306—311	7
4.	פינלנד	4	291—303	6
5.	בלגיה	4	278—276	5
6.	אוסטריה	4	314—240	4

בית ב'

1.	ישראל	4	295—352	8
2.	פולין	4	283—330	7
3.	שוודיה	4	297—287	6
4.	טורקיה	4	291—274	5
5.	הונגריה	4	289—268	5
6.	איסלנד	4	331—239	4

הפסד נוסף לבלגיה – 76־83 נגד בולגריה

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הונגריה נכנסה אמש ברגע האחרון לתמונה אחרי שניצחה את איסלנד 75־55 והחזירה לעצמה סיכוי לסיים במקום הרביעי בבית שלנו ולעלות לבית הגמר. על המקום הזה מתמודדות גם טורקיה ואיסלנד, שתשחק נגד ישראל. טורקיה תית־מודד עם שוודיה והונגריה עם פו־לין. במישחק נוסף אתמול: פולין – שוודיה 78־60.

בבית א' באנטוורפן, החמיר מצבם של הבלגים אחרי הפסד נוסף, 76־83 נגד בולגריה. רק ניצחון על רומניה הערב יותיר סיכוי לבלגים להתמודד בבית הגמר. תוצאות אחרות בבית א': הולנד – פינלנד 84־82, רומניה – אוסטריה 72־59. היום ישחקו עוד: הולנד – אוסטריה, ופינלנד – בולגריה.

המעריץ הגדול ביותר של דייגו ארמנדו מאראדונה, אביו המבוגר דייגו, מחבק את בנו במחנה האימונים של נבחרת ארגנטינה במכסיקו סיטי. (צילום: ראויז של איפי).

תקרית חמורה במישחק ליגה במכסיקו מדאיגה את הנבחרות

מונדיאל 86

פואבלה־מכסיקו (ע"ר). פחות משבועיים לפני פתיחת המונדיאל, נסתיים מישחק ליגה בעיר זו, שמצ־פון למכסיקו סיטי, במהומות המוניות, הפעלת גאז מדמיע, נזקים חמורים לאיצטדיון ועשרות פצועים.

התקריות, שפרצו במישחק מכריע בליגה המכסיקנית בין קבוצות פואבלה וקוברס מהעיר קרנה, עוררו סי־מני שאלה לגבי בטיחותם של השח־קנים והאוהדים כאשר במונדיאל הקרוב. רופאים מסרו כי עשרות אנשים, כולל שוטרים, קיבלו טיפול על פציעות, לרוב חבורות, ועל התוצאות של רימוני גאז מדמיע שנורו ע"י השוטרים.

אוהדים ממאות הכתבים הזרים והצלמים שכבר הגיעו למכסיקו כדי לסקר את מישחקי הגביע העולמי, היו עדים למהומות. הגז המדמיע גרם לאנדרלומוסיה במינהרות השדה וחדרי ההלבשה, ואוהדים והשחקנים הצליחו בקושי לחזור מהמגרש, כשהם אוחזים היסטריה. השופט והקוונים הוצאו מהמגרש בליווי שוטרים, כשהם מכסים את פניהם במטפחות כדי להתגונן מפני ענני הגאז המדמיע. השופט הפסיק את המישחק חמש דקות לפני הסיום בגלל ההתפרעות והאוהדים המקומיים. אולם התוצאה: 1־1 במישחק זה רנ־1 כתוצאה מעבירה לטובת הקבוצה האורחת אושרה וכך זכתה קרטרו לעלות לליגה הראשונה.

SCOTSMAN קוביות קרח 24 קראט

למלונות, מסעדות, פאבים ובארים

מאחורי היופי והשקיפות של כל קובית קרח של SCOTSMAN מסתתרת טכנולוגיה מתקדמת.
בגלל צורתן המיוחדת (קונית ועגולה), הקוביות אינן מדבקות זו לזו ואינן נמסות בקלות.
ל־SCOTSMAN מכונות לקוביות קרח בדגמים שונים המיצרות מ־16 קילוגרם ועד 2.4 טונות קרח ליממה. לרשותכם קוביות קרח או פתיתי קרח.
חברת SCOTSMAN מיצרת אך ורק מכונות לקוביות קרח. התמחות בלעדית זו הפכה אותה לחברה המובילה בעולם.
"ברון ופרל", יבואני SCOTSMAN, יעניקו לכם יעוץ, שרות וחלקי חילוף אשר ילוו אתכם זמן רב לאחר רכישת המכונה.
עם קוביות של SCOTSMAN כיף למזוג כוס קוקטייל או משקה. תשאלו את אלה שכבר רכשו מכונות המיצרות 24 קראט.

מספר 1 בעולם

"ברון ופרל" – מכונות גלידה, מדיחים, מכונות קפה, מקפיאים, מכונות שתיה, מקררי תצוגה, מכונות לקוביות קרח וכל הציוד למטבח המוסדי, מהפירמות המובילות בעולם.

יבואן ומפיץ בלעדי
חברת ברון ופרל בע"מ
בית המרכזים – אזור התעשייה הרצליה
טל: 556943, 052־556822

JL AGENCIES
ברון ופרל יבוא ושיווק בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מר הורוביץ, הרי הכל כתוב בדו"ח

בראיונות סוף השבוע ניסה היו"ר החדש של בנק לאומי לקעקע את מסקנות ועדת בייסקי ולטעון, שהוועדה התבקשה לבדוק מה היו גורמי הויסות, אך היא נכשלה בתפקידה ובחרה בדרך הקלה, וקבעה רק מי היו האחראים לויסות.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

מי שכן קרא את הדו"ח יגלה די בקלות, שהוועדה מסבירה בצורה מקיפה ומשכנעת כי הגורם המרכזי לויסות היה שיגעון הגדלות של הבנקאים. הבנקאים רצו להתרחב בלי חשבון. כל אחד מהם שאף לעמוד בראש הבנק הגדול ביותר, בעל מספר הסניפים הרב ביותר ומספר העובדים המנופח ביותר — ולעזאזל שיקולים זרים כמו סיכון ורווח.

כבר בתחילת הדו"ח, בפרק 2, מסבירה הוועדה מדוע התחיל לוינסון בויסות, בתחילת שנות ה־70. המטרה אז היתה לגייס מהציבור סכומי כסף גדולים, שנתפסו משום מה כבכסף זול, כדי לאפשר הגדלת פעילות מהירה, במטרה לעבור את בנק לאומי.

שאר הבנקים שהצטרפו מיד למירוץ הבינו, שבשעת שפל בשוק אין הם יכולים להנפיק מניות, ומניין ישיגו משאבים כדי להמשיך ולגדול? התשובה היתה בניתוק הקשר בין מצב השוק לבין היכולת להנפיק. לשם כך החלו בויסות. כלומר, הם פעלו למען מתן תשואה גבוהה והסרת סיכון למשקיע — בלי כל קשר למצב השוק ולרווחיות הבנק. הם ראו בכספים שגייסו מהציבור הון שמחירו אפס, בניגוד גמור לכל כללי היסוד של תורת המימון.

בעומדם בפני הוועדה ניסו הבנקאים לטעון טענות רבות להצדקת הויסות, טענות שנדחו בזו אחר זו על ידי הוועדה (עמוד 218). אך הטיעון המרכזי היה, שהויסות נועד להשיג הלימות הון כמו המקובלת בעולם — כדי להבטיח קבלת קווי אשראי מחו"ל.

אולי זה נשמע הגיוני במבט ראשון, אך הוועדה בניתוח מבריק (החל מעמוד 67, מר הורוביץ) קורעת את המסווה גם מעל נימוק זה.

הוועדה מוכיחה שיחסי ההון בישראל לא היו כה שונים מהמקובל בעולם, מה גם שהיקף הנכסים "הלא מסוכנים" במאזנים בארץ הגיע ל־40% מסך כל הנכסים. כמו כן, חלק מיחסי ההון הנמוכים־יחסית נבעו מהצגה מעוותת של נתוני הדו"ח — עקב האינפלציה. ההאם היו"ר החדש של בנק לאומי חושב ברצינות שהבנקאים בעולם היו כה תמימים עד כי התייחסו ברצינות לדו"חות הכספיים הנומינליים, באינפלציה כה שיגעונית כשלנו?

הבנקאים בעולם ראו את מדינת ישראל העומדת איתנה מאחורי הבנקים, ואת ארה"ב העומדת במלוא עוצמתה מאחורי מדינת ישראל — ועם ביטחונות כאלה נותנים אשראי.

אולם יש סיבה נוספת, פחות נעימה, לוויסות. בעמוד 80 בדו"ח, בפרק הדן באינטרסנטיות, כותבת הוועדה: "יש לזכור שבכל בנק היו גופים או אנשים המחזיקים בכמות גדולה של ניירות בנקאיים, היו גם עובדי בנק בכל הדרגים (עד לדרגים הגבוהים ביותר), המחזיקים בניירות אלה, וביניהם כמובן גם מנהלים 'המייצגים' קבוצות של בעלי מניות, או מנהלים 'מחויבים' כלפי בעלי מניות". וניתן ללמוד בנושא עדיין זה גם מהמקרה של דנות. בעמוד 47 כותבת הוועדה: "בעלי המניות בבנק הבינלאומי (חברת דנות) שלא נטשו את הרעיון להפיק רווח מרבי ממניותיהם בבנק הבינלאומי, ביקשו בשנת 1983 להשיג זאת באמצעות ויסות". כלומר, גם אינטרסים כלכליים אישיים היוו סיבה טובה לויסות.

★ ★ ★

אך אולי יודע מר הורוביץ את כל התשובות הנ"ל בדיוק כמוני, אלא שמצפונו מציק לו משום שהיה חבר דירקטוריון בנק לאומי החל משנת 1978, ומאז ועד היום לא קם, לא התפטר ולא הרעיש שמים וארץ על עלילות הויסות, ועכשיו אף התמנה ליו"ר.

קבוצת משקיעים גרמנית תרכוש 50% מ"עסיס"

מאת יונתן שרמן

"עסיס החזקות" החברה־האם של "עסיס תעשיות", הגיעה להסכם עקרוני עם קבוצת משקיעים מחו"ל לרכישת 50 אחוזים ממניות "עסיס תעשיות" תמורת סכום של 1.4 מיליון דולר.

ככל הנראה, מדובר בקבוצת משקיעים מגרמניה, שאתם נערך משא ומתן בחודשים האחרונים על מנת להבטיח הזרמת הון חדש לחברה. תמורת העיסקה תשולם חלק במזומן, כ־800 אלף דולר, והיתרה בתוך כשנה.

הנהלת חברת "לנרקו רובינשטיין", השלטת בחברת "עסיס החזקות", סירבה למסור פרטים נוספים על עיסקה זו ואהרון רובינשטיין ציין, כי אינו מוכן להגיב בנושא זה.

חברת "עסיס תעשיות" כוללת בתוכה את מפעלי "עסיס", "פרי", "אורדי" ו"אקא". חברת "עסיס" שהיא הנכס העיקרי של הקבוצה, סיימה את חצי השנה האחרונה בהפסד, כמו כל קבוצת "עסיס תעשיות". ולפני חודשים אחדים ניסתה "לנרקו רובינשטיין" למכור את "עסיס" לחברת "מהדרין", אך מגעים אלה לא הניבו תוצאות בסיכומו של דבר.

צפוי שינוי קרוב בשיטת המסחר בבורסה

מאת יהודה שרוני

ועדת משנה של הבורסה אישרה בשבוע שעבר את עקרונות שינוי שיטת המסחר בבורסה, והעבירה את ההצעה לאישור הרשות לניירות ערך. השיטה החדשה הוצעה על ידי אנשי האקדמיה ד"ר חיים מנדלסון וד"ר יעקב עמיהוד מאוניברסיטת ת"א, בשיתוף הפעיל של הפרופ' אמיר ברנע. השיטה החדשה תהיה ניסיונית ותונהג ב־30 מניות בעלות רמת סחירות גבוהה.

על פי השיטה החדשה, ייסחרו 30 המניות בשיטת מסחר דו־צדדית (מה שכונה בעבר שיטת המסחר הרציף) בשלושה סיבובי מסחר. פקודת המינימום המותרת לביצוע שתתקבל על פי שיטה החדשה תהיה 500 דולר.

לאחר המסחר הדו־צדדי ייערך מסחר רב־צדדי (השיטה הנהוגה כיום), בניירות הערך האחרים. ואולם, בניגוד למה שנהוג כיום, המסחר הרב־צדדי לא ייערך באולמות המסחר בבורסה אלא יהיה ממוחשב. מחשב הבורסה, באמצעות אלגוריתם משוכלל, יאזן את עודפי הביקוש וההיצע. המחשב יהיה מסוגל לקבוע גם שער קונים בלבד או מוכרים בלבד, או ביצוע חלקי. הציבור הרחב, בדומה למצב כיום, יגיש את פקודות הקנייה והמכירה קודם לתחילת המסחר.

יושוו עמלות ההפצה שמקבלים חברי בורסה

דירקטוריון הבורסה החליט בשבוע שעבר להשוות את שיעור עמלות ההפצה שמקבלים חברי בורסה שונים מהחברות המגייסות הון. את הדיון יזם הפרופ' אמיר ברנע, המכהן כנציג ציבור בדירקטוריון.

רו"ח חשבון מעוניין ברכישת משרד קיים או תיקי הנהח"ש וביקורת.

ת.ד. 30221 ת"א 61301

חגיגה לאוהבי הכתיבה. בלוגרף, העט השוודי המהודר עם הדיו הדוקומנטרי, אינו מעייף ואינו מתעייף. מבטיח 10,000 מטרים של תענוג בכתיבה. חלקה, אחידה וזורמת. בלוגרף, באחריות מלאה.

BALLOGRAF

עובדי חטיבת הקשר בתדיראן מסרבים לקיצוץ בשכרם

מאת יונתן שרמן

עובדי חטיבת הקשר והמערכות של "תדיראן" ויחידת השירות של "תדיראן" נתונים בסכסוך עם הנהלת החברה אשר לא הסכימו לוויתורים שדרשה מהם ההנהלה בנושא קידומי דרגות ויתור על תוספת השכר למהנדסים.

כל שאר ועדי העובדים בחטיבות "תדיראן" הסכימו לשתי הדרישות של ההנהלה בתחום זה — ויתור מוחלט על קידומי דרגות, למעט עובדים המצויים ברמת הכנסה נמוכה, ויתור של המהנדסים על תוספת שכר המגיעה להם על פי הסכם ארצי, הסכם י"ג.

עובדי חטיבת הקשר והמערכות, שהיא החטיבה הגדולה ביותר של "תדיראן" — מועסקים בה כ־4000 עובדים — אינם מסכימים לוויתורים מכיוון שלטענת ועד העובדים, חטיבה זו היא רווחית, וכל עוד החטיבה מרוויחה כספים אין צורך לקצץ בשכר העובדים. כן ציינו העובדים, כי תוספת השכר למהנדסים חשובה, מכיוון ששכר המהנדסים בחטיבה צמוד לשכרם של המהנדסים ויתור על התוספת שבעה בין 5 ל־11 אחוזים, יפגע בשכרם של חלק גדול מעובדי החטיבה.

בדרישות אלה תומכים גם עובדי יחידת השירות בחולון, המונה כ־300 עובדים.

הנהלת "תדיראן" אישרה, כי בחטיבת קשר ומערכות טרם הגיעו להסכם עם העובדים על אי מתן ההטבות, ולדברי ההנהלה, דרישה זו היא פועל־יוצא ממצבה הכלכלי של החברה, אשר אינו מאפשר לה לשלם לעובדים תוספת שכר.

כזכור, לפני כחודשיים יצאו עובדי חטיבת הקשר ומערכות לחופשה מאורגנת כיוזמת ועד העובדים, במחאה על רצונה של ההנהלה לקצץ בשכרם בשני נושאים אלה.

הוצאות מוכרות באגריטק־86

מאת אברים צהר

משרד המסחר והתעשייה החליט להכיר בהוצאות ההשתתפות של מוסדות ומפעלים ישראליים בתערוכת אגריטק־86 כ"הוצאות מוכרות לקידום היצוא". על פי החלטת המשרד, חלק גדול (ובמקרים מסוימים עד שני שלישים) מההוצאות של המשתתפים בתערוכה ימומן מאשראי שיקבלו הללו מהקרן לקידום השיווק ליצוא של המשרד. האשראי יינתן למשתתפים בתערוכה צמוד לדולר, לתקופה של בין שלוש לארבע שנים.

תערוכות אגריטק לתשומות חקלאיות נערכות מדי שנתיים־שלוש בגני התערוכה בתל אביב. השנה תיערך התערוכה בחודש ספטמבר הקרוב, וכבר עתה נרשמו כ־60 מפעלים ומוסדות המעוניינים להציג בתערוכה את מוצריהם. מארגני התערוכה ממשרד החקלאות צופים כי מספר המבקרים יעלה על 120 אלף, מהם כ־4000 מבקרים זרים.

מארגני אגריטק־86 אינם מפרסמים פרטים על תקציב ההוצאות, אך נודע כי הוא עומד על כ־750 אלף דולר. 410 אלף דולר מסכום זה הם הוצאות שוטפות, המוקצבות להקמה ואחזקה של התערוכה, ועוד כ־340 אלף דולר הם הוצאות לקידום השיווק. חלקם הגדול של הסכומים שהוקצבו לקידום השיווק לאגריטק־86 הוצאו בחו"ל, להגברת המודעות של קניינים־זרים, תוך תקווה כי הדבר יגדיל את היצוא. מהתקציב הכולל של התערוכה, כ־150 אלף דולר ממומנים על ידי משרד החקלאות. היתרה מהכנסות (צפויות) של המשתתפים והמבקרים המיועדים.

העורך: נחמיה שטרסלר

"ויטה" מתכוונת לפטר 100 עובדים

בעקבות הסכם המכירה עם "טית בית" שלפיו מחלקת השימורים לא תירכש על ידי החברה

מאת כתבי "הארץ"

חברת "ויטה" עשויה לפטר עד 100 עובדים קבועים במסגרת החלפת הבעלות בחברה מידי משפחת פלוטקין לידי מפעל "טית בית". הפיטורים ייעשו בהתאם להסכם המכירה, שנחתם לפני כמה שבועות ובו נאמר מפורשות כי מחלקת השימורים והעובדים בה לא ייכללו בחברה שנמכרה.

משפחת פלוטקין מנהלת מגעים עם כמה גופים למכירת קו השימורים שלה, שבו מועסקים כ־50 עובדים קבועים, מכלל 320 עובדי החברה; אבל אפשר שבסיכומו של דבר יפוטר מספר גדול יותר של עובדים, כ־100.

רני פלוטקין מנכ"ל משותף ב"ויטה" מסר בהקשר זה, כי עדיין לא הוחלט סופית כמה עובדים יפוטרו, וציין, כי ועדי העובדים ומועצת הפועלים מודעים לכל הקורה.

ל"הארץ" נודע, כי בהסכם המכירה של "ויטה" ו"טית בית" כלול סעיף שלפיו תהליך הפיטורים בחברה חייב להסתיים עד אמצע חודש יוני. לכן, בכל מקרה, תהליך הפיטורים בחברה יתבצע כבר בשבועות הקרובים.

"ויטה" עומדת לפטר בימים אלה גם 150 עובדים זמניים, אשר הועסקו בחברה בתקופת עיבוד מוצרי פרי־ההדר.

אנשים ועסקים / אריה לביא

מסתמנת עיסקת בארטר בין ישראל לפולין

עיסקת בארטר ענקית מסתמנת בשבועות האחרונים בין פולין לבין ישראל. פולין, בניגוד למדינות אחרות בגוש המזרחי, כמו רומניה, צ'כוסלובקיה והונגריה, ממעטת לסחור עם ישראל. אך באחרונה נראה שחלה הפשרה כלשהי ביחסים, ומתנהלים מגעים שלפיהם תמכור פולין לישראל גופרית ובתמורה תקבל מישראל פוספטים. העיסקה היא, כנראה, מהגדולות הנערכות בין ישראל לגוש המזרחי, ומסתכמת במיליוני דולר. המגעים בעניין זה החלו לפני שבועות מספר בפגישה שהיתה בבריסל בין נציג ישראלי לבין נציגים מפולין.

ימי עיון על מערכת הבנקאות על רקע מסקנות בייסקי

מערכת הבנקאות ב־1985, זה נושא יום העיון שיתקיים מחר בבית־הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה העברית. במסגרת יום העיון, יבחנו המשתתפים את התוצאות העסקיות במערכת הבנקאות ב־1985, לרבות ההתמודדות עם המדיניות הכלכלית החדשה והקשיים במשק. בסיום ייערך רב־שיח, שיטלו בו חלק פרופ' דוד לבהרי מהאוניברסיטה העברית, ברוך להב יו"ר מועצת המנהלים של בנק ברקליס־דיסקונט, צדיק בינו מנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון, ד"ר יצחק מהארי מהאוניברסיטה העברית, עוזי אמוראי סגן שר האוצר ופרופ' מרשל סרנת חבר ועדת בייסקי.

פרופ' מרשל סרנת

כמה ימים לאחר מכן, ב־27 במאי, ייערך במלון אסטוריה בתל אביב יום עיון נוסף על התוצאות העסקיות של הבנקים. הוא מאורגן על ידי בית־הספר למינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב.

תואר עמית כבוד לחיים קרסו

חיים קרסו יקבל בשבוע הבא מאוניברסיטת תל אביב תואר עמית כבוד במהלך המושב השנתי של חבר הנאמנים של האוניברסיטה. התואר מוענק לקרסו כהוקרה על התפקידים המרכזיים שמילאה משפחתו בפיתוח חיי הכלכלה של המדינה־בדרך, ובכלל זה ייסוד תעשיות, פיתוח ענפי הקולנוע והרכב ומערכת הבנקאות.

חיים קרסו

גם במועדון המסחרי יחליף הורוביץ את יפת

יו"ר מועצת המנהלים לשעבר של בנק לאומי ארנסט יפת אמור היה להופיע בסוף חודש זה כאורח המועדון המסחרי התעשייתי בתל אביב. ואולם בעקבות התפטרותו, הוחלט כי אלי הורוביץ יתפוס את מקומו.

לודזיה שינתה את שמה

המהלך האחרון במיזוג חברות לודזיה ורוסקס נעשה בימים אלה, כשרשם החברות אישר את שינוי שם החברה מ"לודזיה" ל"לודזיה רוסקס". מיזוג שתי החברות קיבל את אישור בית המשפט והבורסה לניירות ערך לאיחוד החברות ויצירת ישות משפטית ועסקית אחת, וכעת פועלת הנהלת החברה לאיחוד המערכות בשתי החברות במפעל החברה בחולון.

(יונתן שרמן)

מינויים

★ ד"ר גד רייזנפלד מונה למנכ"ל חברת גלישר, חברה המתמחה בביוטכנולוגיות בקבוצת יישום. לפני שהצטרף לקבוצת יישום שימש חוקר במכון הוולקני והיה שותף בחברת אורגניקס לביוטכנולוגיה.

גד רייזנפלד

★ יונה סנה (34) התמנה למנהל מחוז הצפון בחברת הביטוח ציון. עד כה שימש בתפקיד זה בחברה־האחות יהודה.

יונה סנה

★ ירדן איתן מונה לנשיא ומנכ"ל חברת פלטקס אינטרנשיונל. החברה פועלת כחברת אחזקה במפעלים עתירי ידע, במיוחד בתחומי הלייזר והאופטיקה.

ירדן איתן

★ אברהם ביגר מונה למנכ"ל ולמנהל עסקים ראשי של בנק כללי.

"אפיקים" מקבוצת כלל

חב' ליעוץ ולהשקעות בע"מ

היועץ האישי שלך בבורסה

פרישמן 74 ת"א טל. 239393, 239884 (03)

דרושים משרדים

בני 4 עד 5 חדרים במרכז וצפון ת"א

להשכרה או למכירה

תווך פלרום (מלדן) טל 264625

לפיד

קרן השקעות בנאמנות

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזאת הודעה לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח 1968, בדבר פרסום התשקיף לפיו מוצעות לציבור מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.1 ש"ח רשומות ע"ש במחיר יסודי ללא תוספת שיעור הוספה החל מיום 21.5.86 שעה 08.30 ועד ליום 20.6.86 שעה 11.30 החל מיום 21.6.86 שעה 11.30 ועד ליום 19.5.87 שעה 11.30, במחיר יסודי בתוספת שיעור הוספה של עד 1.5%.

מנהל הקרן: יוניטרסט (ניהול קרנות 1980) בע"מ

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט בע"מ

בקשות לרכישת יחידות של הקרן ביחד עם התמורה המשוערת בגין מספר היחידות המבוקשות ניתן להגיש למנהל באמצעות בנקאי הקרן — בנק דיסקונט לישראל בע"מ, רח' יהודה לוי 38, תל־אביב במישרין או על ידי בנקים אחרים חברי הבורסה וסוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בת"א.

ניתן להשיג עותק התשקיף בכל סניפי הבנקים וסוכני נ"ע החברים בבורסה לני"ע. מהתשקיף ומההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את היחידות המוצעות

מנהל הקרן יוניטרסט (ניהול קרנות 1980) בע"מ

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט בע"מ

20.5.86

לסגור עסקה בחו"ל

כדי לסגור עסקת יצוא/יבוא עם גורם בחו"ל, אתה זקוק למידע מהימן ולקשר המתאים עם הקונה או המוכר.

חברת מידע עסקי בינלאומי וחברת גל אינטרנשיונל יאתרו עבורך את הלקוח/ספק הדרוש לך בחו"ל, יקשרו אותך וילוו אותך בביצוע העסקה.

אנחנו נחסוך לך כאב ראש, זמן וכסף. לקביעת פגישה עם נציגינו

אנא פנה

מידע עסקי בינלאומי בע"מ ת.ד. 7172 רמת גן 52171 איתורית בכל שעות היממה: 7549111 מנוי מספר 36761

גל אינטרנשיונל (מנור) בע"מ רח' נעמי 37 - חיפה טל. 04-253462

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ

מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ

מעמידה לרשותך

מבנים להשכרה

לתעשיה, למלאכה ולאחסון

באזור התעשיה

חולון, יבנה, עטרות, באר־שבע, עורף נמל אשדוד, עפולה (500 מ"ר), טירת הכרמל (1,000 מ"ר עם התקנות חשמל מותאמות למפעל לאלקטרוניקה) ובמפרץ חיפה.

לפנות: חיפה, רח' הרצל 2, טל: 04-664234

הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע בבניין אכדיה, טל: 052-559454

השקעה!

חברה העוסקת בתחום הרכב

[illegible]

★ מחזור שנתי $1,500,000

★ רווחיות גבוהה

★ צוות של 15 עובדים

לפרטים ת.ד. 18116 ת"א

מכון ויצמן למדע

בשיתוף עם תכניות המחשבן לנוער של

בנק הפועלים בע"מ

אולימפיאדה לנוער במתמטיקה תשמ"ו

להלן שמות הזוכים במבחני תשמ"ו:

פרס ראשון

שוני דר

ביה"ס תיכון עירוני ד', תל אביב.

פרס שני

גדי קוזמא

ביה"ס תיכון עירוני ד' תל אביב.

ציונים לשבח

פאול בירן — ביה"ס הריאלי העברי, חיפה

אלי מוהליבר — ביה"ס הריאלי העברי, חיפה.

רז נאות — ביה"ס אורט, קרית ביאליק

יהודה שלום — ביה"ס תיכון ליד האוניברסיטה ירושלים

טקס חלוקת הפרסים ע"י נשיאות האולימפיאדה בנוכחות נשיא מכון ויצמן למדע ונציג בנק הפועלים יתקיים ביום ג' י"א באייר תשמ"ו, 20 במאי 1986 בשעה 3.15 אחר הצהרים באולם שמידט במכון ויצמן למדע, רחובות. הציבור מוזמן.

שערי מטבע חוץ

19.5.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4738	1.4922	1.45	1.52	1.4738	1.4922	1.45	1.52	1.4708	1.4893	1.4823	0.0076
1 לישט"ס	2.19	2.30	2.2350	2.2629	2.20	2.30	2.2358	2.2637	2.19	2.29	2.2290	2.2570	2.2484	−0.0008
1 מארק גרמני	0.65	0.68	0.6631	0.6714	0.65	0.68	0.6634	0.6717	0.65	0.68	0.6619	0.6702	–	–
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2082	0.2108	0.20	0.21	0.2081	0.2107	0.20	0.21	0.2077	0.2103	–	–
1 גולדן הולנדי	0.58	0.61	0.5881	0.5955	0.58	0.61	0.5888	0.5962	0.57	0.60	0.5866	0.5940	–	–
1 פרנק שוויצרי	0.78	0.82	0.7949	0.8049	.0.78	0.82	0.7949	0.8048	0.78	0.82	0.7937	0.8037	–	–
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2077	0.2103	0:20	0.21	0.2075	0.2101	0.20	0.21	0.2065	0.2091	–	–
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1948	0.1973	0.19	0.20	0.1948	0.1972	0.19	0.20	0.1945	0.1970	–	–
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1790	0.1812	0.17	0.18	0.1791	0.1813	0.17	0.18	0.1783	0.1806	–	–
1 מרק פיני	0.28	0.30	0.2867	0.2903	0.28	0.30	0.2867	0.2903	0.28	0.29	0.2860	0.2896	0.2884	–
1 דולר קנדי	1.05	1.11	1.0715	1.0848	1.05	1.10	1.0712	1.0846	1.05	1.10	1.0681	1.0815	–	–
1 דולר אוסטרלי	1.00	1.10	1.0685	1.0818	1.03	1.11	1.0690	1.0824	1.03	1.11	1.0663	1.0797	1.0749	0.0155
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.55	0.6706	0.6790	0.40	0.68	0.6710	0.6794	0.42	0.59	0.6699	0.6783	0.6747	−0.0078
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3250	0.3290	–	–	0.3246	0.3286	–	–	0.3245	0.3286	–	–
10 שילינג אוסטריים	0.95	1.00	0.9655	0.9775	0.93	0.97	0.9420	0.9538	0.92	0.97	0.9386	0.9504	–	–
1000 לירות איטלקיות	0.95	1.00	0.9667	0.9788	0.95	1.01	0.9676	0.9796	0.94	1.00	0.9647	0.9769	0.9714	−0.0006
100 ינים יפאניים	0.86	0.90	0.8762	0.8872	0.86	0.90	0.8773	0.8882	0.85	0.89	0.8741	0.8851	0.8802	−0.0122

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימוש רווחים

לאחר ימים רצופים של עליות שערים בשוק המניות, התחולל אתמול מהפך. בחלק גדול מניירות הערך שעלו באחרונה בצורה תלולה, נרשמו היצעים שהביאו לירידת מדד המניות הכללי ללא בנקים. בניירות הערך הלא־הצמודות נמשכה גם אתמול הפעילות הערה. בבורסה סבורים, כי מימוש הרווחים היה בלתי־נמנע לאור עליות השערים הרצופות שהיו באחרונה. חלק מעודפי הכספים הפנו לרכישת התפנקות של בנק ישראל, וחלקם זרם לרכישת מניות הסדר. מימוש הרווחים הביא לעלייה נוספת במחזור המסחר במניות החופשיות שהסתכם ב־6.1 מיליון דולר.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	116.98	+0.43
כללי ללא בנקים	139.43	-0.21
מדד אג"ח כללי	107.20	+0.34
אג"ח צמוד מדד	108.17	+0.32
אג"ח צמוד מט"ח	98.68	+0.41

ביקושים למניות ההסדר

מניות ההסדר זכו אתמול מן ההפקר. למניות אלה הוזרמו ביקושים גדולים מהרגיל בגלל מימוש הרווחים באפיקי ההשקעה האחרים. המניות עלו בממוצע בשיעור של 1 אחוז, ועקב כך ירדה רמת התשואה לפדיון במניות אלה אל מתחת ל־12 אחוז.

	תשואה שנתית ריאלית ב־%
כלל 0.1	11.84
המסחריים ש	11.84
אי.די.בי. רג	11.78
דיסקונט א	11.99
המזרחי ש	11.67

פעילות סלקטיווית

שוק המניות התנהג אתמול בצורה סלקטיווית. בניירות ערך שעלו לאחרונה בצורה חדה, הופיעו היצעים שנקלטו בירידות שערים. כך היה במניית הסנה שירדה ב־6.1 אחוזים. היצעים גדולים מהרגיל הוזרמו גם למניות אזורים ואינקובה, שזכו לביקושים בימים האחרונים. באינקובה נרשם מוכרים בלבד. ביקושים למניות פולגת, דלק ואחזות מופקו ללא שינוי שער. לעומת זאת, בניירות הערך אחרים נמשכה גם אתמול הפעילות כרגיל. כך למשל, עם חידוש המסחר במניות ניקוב, הוזרם למניות אלה ביקוש גדול שהביא לרישום שער קונים בלבד בשתי המניות. הביקושים הוזרמו על רקע הודעת החברה על רכישה אפשרית של חברת המחשבים ילק. ביקושים גדולים הוזרמו גם למניות עסיס. הביקושים שורשו על רקע הודעת החברה על מכירת נכסים מהחברה. הביאו לרישום קונים בלבד. הפעילות הערה במניות אילרן ובמניות בנק טפחות נמשכה גם אתמול.

ביקושים לדולריות

איגרות החוב הדולריות כמו מניות ההסדר זכו אתמול לביקושים, ושעריהן עלו עד אחוז. הרזרבות הגישה לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס 24 מיליון דולר באיגרות־חוב צמודות מדד ונושאות ריבית שנתית של 8.25 אחוזים. בנק ישראל גייס אתמול 50 מיליון ש"ח באמצעות שתי סדרות של אג"ח.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חדשית
556	8	99.68	1.23
616	15	99.40	1.23
636	29	98.85	1.22
646	36	98.50	1.29
736	57	97.45	1.39
816	78	96.35	1.46

הודעות בורסה

* גולדפרסט הרוויחה בשנת 1985 1.87 מיליון ש"ח לעומת הפסד של 1.37 מיליון ש"ח שנה קודמת.
* כאיטקס המסיקה ברבעון הראשון של 1986 12 בילין דולר לעומת רווח של 116 אלף דולר ברבעון הקודם של השנה.
* גליל הודיעה כי שיעור המס על הדיבידנד שיחולק לתושבי הארץ יהיה 17 אחוז, ולתושבי חוץ 16 אחוז, ולא כפי שפורסם קודם.
* לבידי אשקלון הודיעה על המשך השביתה במפעל.
* ברמון הודיעה על הגדלת ההון הרשום של החברה.
* מדר סהרת הודיעה על אישור הדוחות הכספיים, וכי בינו צריך לא הציג את כוונתו לדירקטוריון החברה.

אילת אוברסיז בע"מ
שיטות חיסכון בהובלת מטענים בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7519164־2, 7510810
טלקס 341793

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים כניסה מיידית!
בית אליעל בן־יהודה 32 ת"א
03-294141

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3910.21	3854.79	6.59	0.17
אבוקה	29837.45	29545.13	132.08	0.45
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגוז	197.51	193.65	0.76	0.39
אדיר	1318.27	1292.07	6.60	0.51
אדום	1699.58	1667.36	-1.14	-0.07
אופיר	1530.12	1500.14	3.95	0.26
אור	414.87	406.15	2.11	0.52
אוריון	161.91	158.64	0.54	0.34
אורלי	20745.35	20491.43	69.55	0.34
אורן	595.86	584.44	1.50	0.26
אייל	2975.69	2918.31	21.13	0.73
איילת	3807.70	3725.03	16.34	0.44
אירים	3979.15	3891.46	21.97	0.57
איתן	572.42	560.50	2.32	0.42
אלון	503.21	492.73	1.43	0.29
אלמוג	589.70	578.15	1.59	0.28
ארז	663.16	650.60	0.25	0.04
אש	117.19	114.65	0.47	0.41
אשל	165.76	162.52	0.65	0.40
אתגרת	191.79	189.94	0.86	0.45
בדולח	1730.63	1697.40	-3.51	-0.21
ברוש	380.53	373.18	0.98	0.26
ברק	388.48	380.69	0.91	0.24
ברקת	766.65	751.55	4.43	0.59
בריש	1150.10	1127.71	4.58	0.41
גבע	845.22	832.61	5.64	0.68
גורן	577.01	565.75	2.65	0.47
גיא	7732.23	7617.54	71.73	0.95
גיל	2224.28	2182.35	1.80	0.08
גלית	508.56	502.28	2.22	0.44
דוכיבן	285.42	282.75	0.44	0.16
דוכיפת	542.50	531.84	1.93	0.36
דולב	197.07	192.93	1.14	0.59
דורון	1231.39	1208.12	4.81	0.40
דותן	219.14	214.90	0.86	0.40
דליה	394.95	387.18	0.01	0.00
דגן	3316.07	3253.29	-8.01	-0.25
דקל	279.98	274.52	0.80	0.29
הדס	29228.21	29141.92	21.42	0.07
הדר	399.49	391.63	1.34	0.34
הבית	2487.93	2433.75	-5.46	-0.22
זוהר	15969.29	15732.59	144.18	0.92
זיו	15170.99	14946.25	164.28	1.11
זמיר	670.39	657.53	-0.42	-0.06
חורש	134.04	131.08	0.77	0.59
חליפין	110.49	110.01	0.32	0.29
חלמיש	562.43	551.42	2.17	0.40
חן	109.27	108.83	0.34	0.31
טופז	1195.68	1168.27	6.27	0.54
טל	4061.45	4012.67	-0.43	-0.01
יובל	641.50	629.07	2.70	0.43
יהלום	1629.42	1598.67	2.88	0.18
יסודות	32616.43	32327.60	101.49	0.31
יערה	553.99	541.77	1.84	0.34
כוכב	770.56	755.78	-0.94	-0.12
כחל	122.49	120.08	0.66	0.55
כלנית	436.42	427.83	0.30	0.07
כספית	633.37	626.83	5.42	0.87
כרמל	118.82	116.41	0.28	0.24
כתר	908.87	891.00	2.77	0.31
להב	3437.25	3372.13	5.46	0.16
לתשקים	95825.78	94010.73	70.38	0.07
לפיד	10243.31	10048.17	27.68	0.28
לקס	1471.36	1441.63	6.16	0.43
לשם	782.91	767.10	2.46	0.32
מבחר	964.48	945.32	4.50	0.48
מבטח	2754.30	2727.80	15.10	0.56
מגד	200.47	197.60	1.04	0.53
מגן	2608.70	2584.90	8.20	0.32
מגל	613.79	601.87	1.89	0.32
מור	1202.80	1185.90	-1.10	-0.09
מורן	638.35	632.29	-0.99	-0.16
מפח	24495.58	23852.67	304.45	1.29
מיתר	740.08	725.71	3.66	0.51
מעוף	3075.30	3015.70	11.40	0.38
מצדה	658.81	646.33	2.86	0.44
מקשה	815.10	799.23	2.06	0.26
מרגלית	1012.24	992.73	3.57	0.36
מרום	944.88	926.64	4.79	0.52
נגה	20826.34	20518.09	132.93	0.65
נמיר	623.85	612.06	0.24	0.04
נמש	379.23	371.77	0.61	0.16
נילי	4026.73	3966.74	10.51	0.27
נביון	435.04	426.48	0.97	0.23
סגולה	120.29	117.91	0.55	0.47
סי"ש	812.29	796.22	2.41	0.30
סנונית	565.86	554.75	2.08	0.38
סער	610.97	599.42	1.31	0.22
ספיר	537.43	534.76	3.71	0.70
עוזיק	649.00	636.78	0.68	0.11
עירית	1686.59	1653.41	4.27	0.26
עינן	5788.30	5704.96	20.56	0.36
ענבר	1194.27	1167.61	5.91	0.51
ענת	2041.52	2025.42	6.86	0.34
עפרוני	544.07	532.08	2.12	0.40
ערמון	151.10	148.14	0.68	0.46
פיא	1243.26	1219.05	4.99	0.41
צבר	542.55	531.81	2.64	0.50
צופית	525.66	515.32	2.38	0.46
צמר	842.40	824.33	3.81	0.46
צמיחה	6324.57	6236.38	14.62	0.23
צמרת	1514.90	1485.46	7.22	0.49
קלע	1714.60	1706.04	5.71	0.34
קנית	15436.84	15315.87	-5.96	-0.04
קשת	512.54	502.45	-0.82	-0.16
רשף	661.45	647.36	3.16	0.49
שבים	634.02	621.64	2.40	0.39
שחם	841.99	821.63	4.36	0.53
שירה	31777.93	31163.86	62.35	0.20
שמיר	68304.47	66971.50	242.28	0.36
שנהב	554.79	546.95	-1.66	-0.30
שפע	573.31	559.32	3.52	0.63
שקד	164.86	161.59	0.59	0.37
תאנה	173.69	172.90	0.96	0.56
תבור	745.61	735.44	3.26	0.45
תדהר	371.61	369.76	0.50	0.14
תהילה	96.16	94.05	0.59	0.63
תירוש	407.22	402.23	1.03	0.26
תמר	181.69	178.17	0.65	0.37
תמוז	176.88	175.58	0.82	0.47
תרשיש	1284.75	1259.80	4.96	0.40
תשרי	381.26	375.79	1.81	0.48

שערי איגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	33080	+144
3602	30479	+14
3603	28564	+127
3604	25603	+147
3605	23219	+19
3606	21858	+10
3607	20337	-153
3608	19247	-128
3609	18137	+9
3610	16356	+7
3611	15799	+8
3612	15338	+6
3613	14721	+7
3614	14131	+6
3615	13044	+5
3616	11940	+5
3617	11232	+5
3618	10658	+5
3619	9809	+5
3620	9200	+4
3621	8738	+4
3622	7878	+4
3623	7413	+45
3624	6978	+41
3625	6459	-69
3626	5973	-65
3627	5538	-62
3628	5091	-58
3629	4770	-54
3630	4508	-52
3631	4119	-18
3632	3877	-18
3633	3662	-17
3634	3264	+32
3635	3086	+31
3636	2972	+30
3657	2798	-16
3658	2604	-16
3639	2585	-15
3640	1961	-10
2641	1699	-9
3642	1577	-10
3643	1388	-9
3644	1227	— —
3645	1107	— —

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	884.8	-10.7
3702	702.7	+20.8
3703	607.7	+0.3
3704	520.2	+0.2
3751	273.4	+0.1
3752	110.1	+1.2
3755	105.5	+1.2
3901	102.8	+0.3
3902	97.9	+0.3
3905	97.2	+0.4
3904	95.6	+0.4

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4102	117.1	+1.3
4103	112.4	+1.4
4104	108.7	+1.3
4301	109	+0.9
4302	103.8	+0.9
4303	103	+0.9
4304	101.4	+0.9

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3107	251900	— —
3108	240420	— —
3109	236000	+1000
3110	236000	+200
3111	230750	— —
3112	229200	+3500
3113	230300	— —
3114	223000	— —
3115	220000	— —
3116	214600	— —
3117	223000	+100
3118	218100	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	186500	+2100
3202	187900	— —
3203	182600	— —
3204	179000	— —
3205	175500	— —
3206	174600	— —
3210	170600	— —
3211	168300	+1800
3212	167000	— —
3213	159700	— —
3214	153500	— —
3501	153080	— —
3502	151500	-1500
3503	134800	— —
3504	134200	— —
3505	129314	— —
3521	128663	+59
3524	116630	+54
3522	124263	+686
3523	117438	+677
3525	114620	+52
3526	114447	+43
3527	112175	+43
3528	114069	+52
3529	113661	+53
3530	111006	+51
3531	110729	+51
3532	107488	+50
3533	107319	+48
3534	101255	+47
3535	101128	+115
3539	95209	+110
3536	101033	+46
3537	100938	+46
3538	95008	+44
3540	94809	+44
3541	91616	+43
3542	91466	+42
3543	87029	+40
3544	86918	+213
3546	84742	+211
3547	84585	+212
3548	84504	+213
3550	80039	+204
3551	79776	+205
3545	84840	+378
3549	80138	+367
3552	73550	+346
3554	73398	+355
3555	73398	+355
3553	73129	+171
3571	66177	+161
3556	69657	+318
3558	69537	+319
3559	67089	+508
3560	66266	+307
3561	66110	+307
3557	69997	+32
3572	66433	+31
3573	66978	+318
3574	61767	+294
3577	61709	+300
3578	57031	+278
3575	61295	+695
3576	61153	+697
3579	56456	+661
3580	52437	+325
3581	47686	+303
3582	43983	+286
3583	40878	+273
3584	38876	+330
3585	36867	+319
3586	33384	+295
3588	33332	+301
3587	33513	+467
3591	30541	+432
3592	30513	+432
3593	30470	+432
3589	30645	+570
3594	29212	+553
3590	30404	+558
3595	28975	+540

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	126297	+57
2002	126008	+57
2003	121057	-110
2004	122108	+54
2005	114113	-50
2006	113938	-54
2007	111767	-54
2008	111178	+1058
2012	108808	+1068
2015	109440	+1095
2009	112106	+42
2010	111414	+43
2011	109252	+41
2013	112668	+52
2014	109834	+50
2016	110867	-128
2018	108025	-132
2021	104570	-135
2017	107268	+945
2019	107008	+978
2020	103875	+950
2022	99686	+44
2023	98838	+910
2024	93616	+1645
2027	90340	+1640
2031	85723	+1622
2025	92863	+42
2026	92608	+41
2028	90737	+590
2030	86338	+579
2029	84726	+806
2033	78001	+786
2035	71609	+743
2032	86923	-79
2034	82238	-78
2036	75611	-75
2037	69776	+30
2052	60536	+26
2038	69194	+1517
2040	66660	+1499
2051	65086	+1463
2039	65651	-1215
2041	64133	-1177
2053	59309	-1739
2054	55683	+1030
2056	51556	+978
2058	46921	+912
2060	43312	+863
2055	54355	+25
2057	50288	+25
2059	45711	+21
2061	34067	-24
2062	32021	-111
2063	31927	-61

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	243.1	+0.4
7002	235.7	+0.4
7003	225.9	+1.2
7004	208.5	+1.1
7005	195.1	+2
7006	182.7	+1
7007	170.6	+0.9
7008	162.1	+0.8
7009	157.9	+0.9
7010	147.6	+0.8
7011	139.5	+0.8
7012	134.6	+0.7
7013	127.1	+0.7
7014	114.5	+0.6
7015	95.1	+0.3
7016	94.5	+0.2
7017	93.8	+0.2
7018	93.6	+0.2
7019	96.9	+0.2
7020	96.8	+0.3
7021	95.9	+0.3
7201	94.9	+0.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12284	-117
6102	7448	+42
6103	6661	+56
6104	6162	+60
6105	5840	+57
6106	5749	+52
6107	5537	+50
6108	3993	-2
6109	3801	-2
6110	3737	-5
6111	3060	+33
6112	2965	+39
6113	2040	+12
6151	776.9	-0.1
6152	743.7	-0.1
6153	652.5	+2.7
6154	641.1	+2.5
6155	420	+2.4
6156	335	-0.1
6157	250.3	+1
6158	237.2	+1
6159	200.9	+0.7
6160	191.5	+2.3
6161	185.3	+2.2
6162	165.6	+0.4
6163	153.9	-0.4
6164	147.2	-0.4
6165	138.7	+0.5
6166	131.6	+0.8
6167	128.7	+0.7
6168	126.8	+0.8
6169	118.9	+0.9
6170	111.7	+0.6
6171	81	+0.4
6172	80.9	+0.5
6801	86.9	+1.4

ארנון

סדרה	שער	שינוי
2501	155.4	+1
2502	150.8	+1
2503	146.1	+1
2504	145.1	+0.7
2505	139.6	+0.7
2506	135.3	+1.1
2507	130.6	+1
2508	107.2	+0.5

אחרים

סדרה	שער	שינוי
אלסינט	59.4	— —
תדירן	95.0	-0.4
הב הים	181.9	— —
דיק הים	196	— —
כור הב	173.5	-1.5
כלל הב	473	-1
כלצם ד	268	— —
כלצם ב	355	-3
כלצם י	503	-5
סול בנ	182	— —
תיעש	195.6	-0.1

שערי המניות 19.5.86

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר המניות						
אוצה. ש	16500		49	+500	+2.8	+47
השקעות 0.1	1175		2034	-2	-0.2	-720
השקעות א 0.5	757		4717			+476
השקעות אפ 2	798		2528	-42	-5	-4279
כללי לא בנקאי	28451		93	+101	+0.4	+24
בנק צפ"א 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפ"א 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפ"א אופ			—	הפסקה	מסחר	—
דנות א 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
דנות 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3555		5376			-156
ת.י.ב.ב 0.5	3790		5730			+40
בנקים הנכללים בהסדר המניות						
אידיבי רג 100.0	81700		440	+950	+1.2	+959
אידיבי ב 100.0	81200		3			+27
אידיבי בב א	560000			+5800	+1.2	+20
אגוד 0.1	61000		334	+600	+1	+337
דיסקונט ב	104000		2	+400	+0.4	+96
דיסקונט א	103800		93			+207
דיסקונט שה ב	12220		20			-20
המזרחי ש	33710		453	+310	+0.9	+1418
המזרחי מ	33700		5			+97
המזרחי שה 9	15370		25	+150	+1	+294
הפועלים מבב	117749		1.8	+1649	+1.4	+2.1
הפועלים ש	55440		1114	+540	+1	+1645
הפועלים מ	55600		116	+580	+0.9	+682
כללי א 1.0	141750		11			-11
כללי אפ 9	138000		5			-5
כללי שה 5	107450	כב				
כללי שה 7	6800		18	-110	-1.6	-28
כלל 0.1	35220		2167	+274	+0.8	+3720
כלל שה 9	47650		175	+500	+1.1	+230
כלל שה 11	13390		116	+180	+1.4	+254
משכן הסדר 1.0	47200	כב				
משכן הסדר 5.0	24700		5	-1300	-5	-194
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	16000		72			-21
לאומשכן ש	5407		2263			+1473
לאומשכן מ	5407		390			-390
כרמל ש	4008		283			-10
כרמל שה 1	2910		45	+60	+2.1	+245
בנין ב 5.0	6100		166.6	+102	+1.7	+152.8
מ.ת. משכ ש	1505		1951			+802
משכן ב ש	2250		1343	+50	+2.3	+564
עצמאות 0.1	6110		485			-44
טפחות מבב ש	15486	תב	85	+1400	+10	+168
טפחות רג ש	14000	תב	105	+800	+6.1	+299
טפחות שה 1	7730	כב				
טפחות שה 2	3752			-48	-1.3	-14
ישפר 1.0	1620	כב	499	+77	+5	+715
ישפר 5.0	700		1958	+18	+2.6	+1061
מרב 1.0	4401		1145			-801
מוסדות מימון						
שלמן אש	411		20766			-3270
החקלאות מבב א	61000		31	+3000	+5.2	+29.9
החקלאות מבב ג	156900	לב				-1
לאומי תעש' א ש	5350		390	-214	-3.9	-444
פתוח תעש' מבב	53970	לב				+2
פת תעש' בב ג	376000	לב				
פת תעש' בב גג	232402	לב				-1
פת תעש' בב גגג	230000	לב				
פת תעש' בב ד	225050	לב				
פת תעש' בב דד	64063	לב				
מרכז קבלנים 5.0	608		1152			
תיירות בב	174100	לב				
כלל ליסינג 0.1א	8560		175			-78
כלל ליסינג 0.5ב	5890		382			-202
כלל ליסינג אופ	10700		38	+151	+1.4	+55
ביטוח						
אררט 0.1	945	תב	1700	-54	-5.4	-1442
אררט א 0.5	490		2844	+5	+1	+1720
בטוח משנה 0.1	950		525	-50	-5	-385
בטוח משנה 0.5	381		6909	+16	+4.4	+10538
הדר 1.0	2474		886			+226
הדר 5.0	1415		1585	-10	-0.7	-512
הסנה ש	535	תב	32115	-35	-6.1	-99911
הפניקס 0.1	1610		972	+50	+3.2	+1780
הפניקס 0.5	840		1059	+1	+0.1	+77
המשמר־הראל 1.0	7000		33	+88	+1.2	+25
המשמר־הראל 5.0	3110		50	-40	-1.3	-25
ירדניה 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
ירדניה 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
מנורה 1.0	7840		24	-12	-0.2	-47
מנורה 5.0	3416		23	-183	-5.1	-143
סהר ג 1.0	4451		174	-234	-5	-387
סקורפיוס 0.1	2798		1950	-62	-2.2	-1083
צור ש	2100		2106			
ציון השקעות 1.0	16600		30	-400	-2.4	-9
ציון השקעות 5.0	4350	תב	417	-300	-6.5	-434
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	3800		87	-100	-2.6	-137
אינטר גאמא 5 ש	1428		735	+68	+5	+750
אינטר גאמ אפ 1	840		1650			+990
מאיר עזרא 1.0	4900		189	-37	-0.8	-46
מאיר עזרא אפ 1	4549		27			+27
נתה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
נתה 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
כלל סחר	860		2979			-1662
קריסטל 1.0	4894	תב	300	+445	+10	+150
רפק 0.1	31000					
רפק 0.5	9784	תב	221	+880	+9.9	+880
שופרסל 2.0 א	5020		2414	+70	+1.4	+5361
שופרסל ב 10.0	3335		5973	+65	+2	+5305
שירותים						
דלק ג ש	5400		2492			+478
הראל 1.0	2800	בה	257	-20	-0.7	-91
הראל 5.0	1450		293	+1	+0.1	+391
ספנות הספקה 0.1	11165	תב	156	+1015	+10	+271
ספנות הספקה 0.5	4532	תב	259	+412	+10	+487
קידר 0.1	2550	תב	1172	+380	+13.3	+2983
קידר 1.0	427		17613	+15	+3.6	+14802
חברת החשמל 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
מוס' עזרה 0.1	4680	תב	158	-520	-10	-230
מוס' עזרה 0.5	1600		2136	-1	-0.1	-1697
קונטרוס 0.1	1665		225			+91
קונטרוס 0.5	1029	תב	704	-72	-6.5	-2095
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9990					
גלי זהר 5.0	5200		1	-40	-1.2	-1
מלונות דן 1.0	3999		25	-1		-45
מלונות דן 5.0	2770		21			
חוף האלמוג 1.0	4850		338	-200	-4	-60
כנס מר 1 ש	2374		22			-1
מלונות הירדן	3190		340			
מלונות יהלום 1			—	הפסקה	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
דטה מיכון 1.0	3800	תב	431	-300	-7.3	-397
ת.ו.ל.ב 1.0	11950		45			-37
יעצא 1.0	4000		148	-100	-2.4	-340
יעצא אפ א	3500		58	-100	-2.8	-216
כלל מחשבים 1.0	6200		8	-268	-4.1	-265
מ.ל.ל 1.0	8540		35			-28
מ.ל.ל 5.0	4179		167			-25
משוב מחשבים 1.0	5025	תב	556	+275	+10	+427
ניקוב מחשבים 1	7817	קב		+372	+5	+1050
ניקוב מחש' 5	5094	קב		+243	+5	+1134
תים מחשבים 1.0	1890		450			
תים מחש' אפ	18000		13			-1
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבנים בינוי 1ש	485		1956	-15	-3.1	-1614
אבנים בינוי 5ש	305		1681	+15	+5.2	+4321
אורן 1.0	690		680			+84
אורן 5.0	350		402	-8	-2.2	-602
אזורים 1.0	637		12168	-12	-1.9	-24494
אלון 1.0	378		6228			-3140
אלון אפ 1	1270	תב	500	-150	-9.3	-570
אל־רוב 1.0	3624		180			
אל־רוב 5.0	3599		66			
אמבנים 1.0	1900	תב	582	+145	+8.3	+1072
אמבנים אפ 1	1699		88			-127
אפריקה 0.1	34750		133	-600	-1.7	-115
אפריקה 1.0	25330		377	-300	-1.2	-518
ארזים	1974	כב	427	+94	+5	+542
אלרון 0.1	2490	תב	1879	+140	+6	+3095
אלרון 0.5	1392		1864	+12	+0.9	+197
בן־יקר גת 1.0	3740	תב	2077	+340	+10	+3268
ברנוביץ 1.0	3600		384			-199
ברנוביץ 5.0	2480		285			-130
דנקנר 1.0	4750		627	-40	-0.8	-352
דרוקר 1.0	479		1961			+602
דרוקר 5.0	340		300	-2	-0.6	-500
דרוקר אפ 1	273		450	-11	-3.9	-630
דש 0.1	6500		64	+40	+0.6	+23

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דקשר 0.5	3900		327	-15	-0.3	-142
תלב 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
גבעת תבין	2900		1763			-828
גבים 0.1	4636	כב		-244	-5	-1155
גבים 0.5	2650		1027			-155
הכשרת הישוב ש	49900		134			-46
ישפרו 0.1	2789	תב	3806	+254	+10	+5281
ישראלום 1.0	1538		1450			+372
ישרס 10.0	14962	כב		-788	-5	-542
בנק מיתוס 1.0	7770		30			
כלל בו"ל ן	365		12114	-3	-0.8	-19710
לסקר 1.0	3700		282	+92	+2.6	+142
לסקר 5.0	1558		847			
מ.ת.ג 1.0	2542	תב	836	-232	-8.4	-1406
מגורי בניה 1.0	499		6958	+4	+0.8	+6323
מגורי בניה אפ	376		2922	+11	+3	+4847
מרכזל בנין			—	הפסקה	מסחר	—
מישאל 5.0	515		10358	+10	+3.3	+10479
מניב 5.0	666		2201			+365
מרלין 1.0	566	תב	3536	-40	-6.7	-3011
לוינשטין 1.0	475		483			-31
לוינשטין 5.0	133		28822	+3	+2.3	+15288
ליפשיץ 1.0	1599	כב		-84	-5	-7504
ליפשיץ 5.0	688	תב	4276	-45	-6.1	-8113
נאות אביב 0.5	29950		39	-50	-0.2	-11
נכסי אורים	739		5862	-15	-2	-4966
סהר החזקות 1.0	11700		43	-50	-0.4	-43
סהר החזקות 5.0	7570		256	+200	+2.8	+125
סולל בונה מבב א			—	הפסקה	מסחר	—
סופי 1.0	3700		213			-63
סופי 5.0	2611		50			+52
סער ופלג מר 1 ש	885		2518	+35	+4.1	+675
קיסריה 0.1	1790		802	+61	+3.5	+789
קיסריה 0.5	890		301	+20	+2.5	+263
רומבין 1.0	3600		611			
רומבין 5.0	2164	תב	1454	-241	-10	-2942
רסקו מבבל	8825		480			-328
רסקו רג	7986		567			-162
חקלאות						
מטע הדר 0.1	2850		912	+110	+4	+852
מטע הדר 0.5	1658		1244	+78	+5	+1169
מהדרין 0.1	5950		164	+120	+2.1	+332
נכסי הדרים 1.0	1118		1935	-5	-0.5	-2775
פרי אור 0.5	2500		728	+10	+0.4	+242
שגיר 5.0	17700		382	-604	-3.3	-468
מזון וטבק						
אבאמ	1470		132	-20	-1.3	-67
גולדפרוסט 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
דובק מב ש	3490		966	+10	+0.3	+153
דובק מב מ	3550		1414	+90	+2.6	+1209
מלכל 1.0	1250		416	-63	-4.8	-758
מלכל 5.0	755		1076			-142
פרי־הר 1.0	2280		909	-30	-1.3	-937
פרי־הר 5.0	1840		1089	+5	+0.3	+40
מבשלות בירה 1.0	15000		287	+150	+1	+138
מבשלות בירה 5.0	8246		244	-484	-5	-280
יסוד 1.0	1759		1665	-6	-0.3	-1070
יסוד א 5.0	927		2448	-19	-2	-2885
טן 1.0	9880		52			
טן 5.0	4900	בה	224	+200	+4.8	+179
מבשרות 1.0	7650		418	-200	-2.6	-265
עלית	15650		305	-430	-2.7	-467
עסיס ב 0.5	42210	קב		+2010	+5	+454
אגל שקל 1	1881		139	+11	+0.6	+106
שמן מבב א	6975	תב	289	-775	-10	-987
טכסטיל והלבשה						
ארגז מר 1 ש	870		4839			+569
אפיס 1.0	1885	בה	161	+40	+2.2	+315
אופנת בודק 1.0	2325		551	-100	-4.1	-574
אופנת בודק 5.0	1543		794			+351
אתא 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אתא אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
ארגמן רג ש	13600		413	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דלתא־גליל 1.0	4665		356	+5	+0.1	+115
דלתא־גליל א 5.0	3440		693			-195
מנועי מאוחר 1	1650	תב	11.2	+140	+9.3	+164.3
מנועי מאוחר 5	730					
מנועי מר אפ	544	תב	332.9	+33	+6.5	+562.9
וילנט 1.0	3970		272			-80
וילנט 5.0	2900		520			
חדיגון 1.0	4408		688	+200	+4.8	+746
דיקטה 1.0	7600		143			-9
דיקטה 5.0	6450		388	-91	-1.4	-451
טיב־טב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
טיב־טב אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
לודזיה 0.1	1949	תב	467.9	+97	+5.2	+902.5
לודזיה 0.4	913		1916			-1798
לינת 1.0	1290		3116	+60	+4.9	+1432
מיט גליק	862		551	+34	+4.1	+1068
מקס 0.1	26505	תב	35	-2945	-10	-168
מקס 0.5	11400	כב		-600	-5	-404
עים 1.0	11451		97	+1		+6
עים 5.0	5550		283	+150	+2.8	+379
עמק מרינה 1 ש	2100		516.8	-50	-2.3	-831.6
פולגת א 0.1	9500		357			+80
פולגת ב 0.4	6650		1010			+364
פוליגון א 0.5	7250		380			+280
פרנר	2146	בה	400	-113	-5	-731
שליוה 1.0	15200		175	-150	-1	-116
תעש רוגזין 1.0	3917	תב	2825	+200	+5.4	+3716
מתכת ומתכתיה						
אקסטון 5.0	2110		738	+5	+0.2	+264
אורדן 0.1	12000		617	+50	+0.4	+895
אורדן 0.5	9250		96	+50	+0.5	+236
כבלים ש	12650		10	+150	+1.2	+10
התבוף 1.0	13500		38			
התבוף 5.0	7640		179	+60	+0.8	+205
קופסאות מן 1.0	1095		2709	-15	-1.4	-3666
קופסאות מן 5.0	755	תב	919	-65	-7.9	-1323
מתכן 1.0	769		900	-24	-3	-507
מתכן אפ א	540	תב	450	-69	-11.3	-483
מתכת מרום 1.0	2380		1844	-80	-3.3	-1578
כבלי ציון 1.0	2450		1485	+40	+1.7	+1483
כבלי ציון 5.0	950		5476			+4088
כבלי ציון אפ	771		2242	+1	+0.1	+1441
קרטמי 1.0	979		1554			
קרטמי 5.0	500		3776			+958
נחושתן 0.1	18261		14	+11	+0.1	+16
נחושתן 0.5	7850	תב	95	+400	+5.4	+135
עמר 5.0	1652	תב	521	-140	-7.8	-1051
פפר פלדה 1.0	7410	תב	519	-700	-8.6	-563
קינג 1.0	1353	תב	7330	+123	+10	+7948
קינג 5.0	700		4075	+38	+4.5	+6260
קליל 1.0	3050		296			-54
קליל 5.0	1715	תב	225	+85	+5.2	+300
שלדות 5.0	2329		389	-1		-110
תעשיות לכיש 1.0	1055		813	-10	-0.9	-594
תעשיות לכיש 5.0	538		922	+6	+1.1	+868
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	451200		47			+14
אלק 0.1	6670	בה	259	+317	+5	+240
אלק 0.25 ש	3440		773	-20	-0.6	-582
אלק 0.25 מ	3400		340	-100	-2.9	-466
אלקטרה 0.1	14870	תב	345	-1500	-9.2	-487
אלקטרה א 0.5	6740	תב	841	-600	-8.2	-1665
אלרון 5.0	485000		24			+6
אריק 1.0	33551		201	-550	-1.6	-305
כלל תעש אלק	2700		5241			-1551
ספקטרוניקס 1.0	2181		5479	+66	+3.1	+7107
ספקטרוניקס 5.0	1517		3880			-3661
פריכסגר 1.0	2145	תב	1581	-150	-6.5	-2182
פריכסגר 5.0	1120		2243	-20	-1.8	-2422
ציקלון 1.0	3140		429	-5	-0.2	-41
ציקלון 5.0	1440		971			-125
קנבשטיין אלק 1.	4620		248	-95	-2	-225
קנבשטיין אלק 5.	3461		358			-485
ת.א.ת 1.0	4008		750			+190
ת.א.ת 5.0	1870		4324			-128
ת.א.ת אפ 1	16000		95	-200	-1.2	-97
תדאה	6100		55			-37
מוצרי בניה						
א.ש. תעשיות 1.			—	הפסקה	מסחר	—
אלקול 5.0	11450		346			+210
אקרשטיין 1.0	1610		746	+70	+4.6	+1039
אקרשטיין 5.0	1189		387			
בטון הנדר 1.0	13000		30			
בטון הנדר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בר־מן 1.0	4000	תב	174	-552	-12.1	-193
בר־מן 5.0	1400	תב	1028	-80	-5.4	-1501

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
המסלול 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
המסלול 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 1.0	8100	תב	114	-900	-10	-60.1
[illegible] 5.0	2749		207			-121
מ.ג.ב 1.0	1095		2146	-20	-1.8	-643
מ.ג.ב 5.0	635		1350	+15	+2.4	+750
מודל השק בתעש	3980	כב		-210	-5	-1205
מוסיקה ולמבן 1	13811	לב				
מוסיקה ולמבן 5	11000		12.5	-90	-0.8	-7.5
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	19000		307			-95
אלקאב ב	1449		400	-51	-5.4	-644
גל תעשיות 1.0	10900	תב	79	-595	-5.2	-265
גל תעשיות 5.0	5420	תב	1499	-340	-5.9	-1251
דקסטר 1.0	3430		115	+143	+4.4	+138
דשנים 0.1	5653		109			
דשנים 0.5	1585		2468			-1088
חיפה כימ' 10.0	848		5958			-3023
נכבש ש	55000		165			
נכבש אפ 4	50000		6			
ליטסקי 1.0	1305		925			+297
ים המלח	15240		1003			-751
מחצבים 10.0	529		26350			+15112
מקסימה 1.0	7800		137	-100	-1.3	-163
מקסימה 5.0	2875		859	-15	-0.5	-87
מקס כימיקל 1.0	3580		264			-112
נט 1.0	9348		151	-502	-5	-122
נט 5.0	6000		250	-300	-4.8	-188
קרם כימיקל 1.0	6060		179	-28	-0.5	-144
ת.ב.ל 1.0	2570		206	-80	-3	-215
ת.ב.ל 5.0	1600	תב	139	-91	-5.4	-169
תיא 5.0	5200		60			
פרוטאום 10.0	12200	תב	180	+565	+4.9	+146
תיר א 5.0	5600		224			
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	4795		99	+120	+2.6	+161
דפרון 5.0	2455		36	-75	-3	-113
הגמ 1.0	2745		651	-100	-3.5	-718
יזא 1.0	5662		153	+250	+4.6	+128
לבידי אשקלון 1	476	תב	4172	-40	-7.8	-8547
לבי'אשקלון אפ	810		880			+443
מלט ב 0.5	24850		59	+750	+3.1	+36
מפעלי נייר 10.0			—	הפסקה	מסחר	—
סקטריה 1.0	5400		590	+92	+2.8	+1272
רים 0.1	4200		103	+15	+0.4	+90
רים 0.4	2500		127			
תעל ב 0.2	14660		183	-340	-2.3	-362
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	4550	תב	618	-300	-6.2	-936
אלומית 5.0	3267	תב	768	-300	-8.4	-934
אבריק 1.0	4583	תב	370	-487	-10	-393
אבריק 5.0	2445	תב	1553	-272	-10	-2281
הכישה יוד	8380		63	-100	-1.2	-28
זיקה 1.0	5360		28.9	+110	+2.1	+55.1
זיקה 5.0	2485	תב	41.4	-276	-10	-719
הנפלק 1.0	7875		105			+32
הנפלק 5.0	4930		378	+40	+0.8	+615
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	6020		409			
כור בב ש	5650000		1	30000	-2.3	-1.1
כלל תעש' 1.0	1371		23477	+5	+0.4	+20188
מאגרי טכנולוגיה	485		2615			-1422
מאגרי טכנ אפ	389		1794			-614
חברות השקעה						
אמיק ש	5190		642	+140	+2.8	+761
אידיבי פתוח 2.0	3910		3948			-1534
אינקובה 0.1	1809	תב	987	-130	-6.7	-973
אינקובה 0.5	1073	כב		-57	-5	-2708
אלגר ש	6800		114			-38
אלגר מ	6860		105			-83
אלקו ש	2665		1569			+425
אלקו מ	2730		115	-105	-3.7	-365
אמיר בב			—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
גחלת 1.0	1694	תב	1625	+154	+10	+1747
חברה לישראל 1.0	6950		351	+250	+3.7	+433
חברה לישראל 5.0	3780		489			-179
חלמן 0.1	115000		9.4	+3900	+3.5	+5.6
חלמן ש 1.0	29100		225	+1100	+3.9	+311
אמבא 0.5	11900	תב	119	-700	-5.6	-145
מפעלים השק ש	4730		1579	+120	+2.6	+3589
כלל השק	4895		889	+15	+0.3	+5683
דיסקונט השק ש	2410		5991	+10	+0.4	+5508
מנדלי השק ש	16000		69	-850	-2.1	-15
מר השקעה 124	9800					-6
חירון 1.0	2050		85	-20	-1	-16
חירון 5.0	710		1776	+14	+2	+1450
יצאה ש	12150		521	-250	-2	-267
ירדן א 0.1	3770		904			+113
כלל 10.0	2370		1540			
כלל 50.0	1880		614	+20	+1.1	+659
לנדקו 0.1	10000	תב	74	+600	+6.4	+147
לנדקו 0.1	3145	תב	945	+285	+10	+839
מגור 0.1	555		2487	+15	+2.8	+1992
מגור א 0.5	349		846	-16	-4.4	-638
עו השק ב 0.1	2940		294	+40	+1.4	+125
עו השק ג 0.5	1178		750			
פז השק ש	25000		134	-400	-1.7	-222
פמה א 0.1	8700		71	-120	-1.4	-4
פמה 0.5	4219		482	-1		-84
פריון ב 2.5	2625	תב	399	-155	-5.6	-706
מחקר ופיתוח						
אבנעים מחקר			—	הפסקה	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	450		3941	+20	+4.7	+6424
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	2650		378	-50	-1.9	-80
דלק חיפושים 5.0	1338	תב	406	-110	-7.6	-645
דלק חיפ' אפ 2	738		1408			+1201
פז חיפושי נפט	13050		67	+550	+4.4	+21
נאויל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
נאויל 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
יואל 5.0	1480		1297			-208
מ.ג.נ 1.0	2216	תב	229	-210	-8.7	-1074
מ.ג.נ 5.0	1070		340	-30	-2.7	-1098
סיסמיקה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
סיסמיקה 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
פואיל ב 0.5	3250		40	-100	-3	-40
זמאנטינוס 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
זמאנטינוס 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
זמאנטינוס אפ 2			—	הפסקה	מסחר	—
נפטא ש	1320000			-20000	-1.5	-1
נסחרות במט"ח						
בית ם	227		5.3	-1	-0.4	-10

בק"מ נייר
השקעה בריאה לטווח קצר בריבית ישירה
בנק לאומי

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 19.5.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל־1 שטרלינג	$ ארצות הברית	1.5155/1.5165
ל־1$ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.2220/2.2230
"	פלורינים הולנדיים	2.5060/2.5070
"	פרנקים שווייצריים	1.8530/1.8540
"	פרנקים בלגיים	45.32/45.37
"	פרנקים צרפתיים	7.0800/7.0850
"	לירטות איטלקיות	1524.50/1525.50
"	ינים יפאניים	168.25/168.35
לסד"ר	$ ארצות הברית	1.1612/1.1617

שער הזהב $ 342.05 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.5108/1.5121	1.8487/1.8502	2.2168/2.2181
3 ח'	1.5035/1.5050	1.8410/1.8430	2.2084/2.2099
6 ח'	1.4942/1.4962	1.8280/1.8305	2.1948/2.1968

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק אגוד
אישי · מקצועי · מיוחד
יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. זה היחיד של בנק אגוד
הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מודעה בתשלום

נתרום את חלקנו במאבק למען השלום!

על "הוועד לדיאלוג ישראל – פלסטיני" מיסודם של בני עדות המזרח; ראיון עם לטיף דורי

במרחב: מי הם היוזמים להקמת הוועד?

דורי: היוזמים להקמת הוועד, שעליו הוכרז במסיבת-עיתונאים שהתקיימה בירושלים ב-26.1.86 הם: פרופסור ששון סומך ראש הקתדרה לספרות ערבית וראש ביה"ס ללשון ולשפה ערבית באוניברסיטת תל-אביב; ד"ר שלמה אלבז, מרצה באוניברסיטה העברית בירושלים ומראשי תנועת "המזרח אל השלום"; אתי דנינו, אסיסטנטית במדעי ההתנהגות, ואנוכי רכז העניינים הערביים במפ"ם.

במרחב: במסיבת העיתונאים הצגתם את המכשיר שעליו חתומים 100 אישים. מי הם? במה הם עוסקים ומאין הם באים?

דורי: הופתעתי לטובה מההיענות הגדולה לקריאתנו להקמת הוועד ולחתימה על המכשיר שעליו חתומים 100 אישים בני עדות המזרח, חברי מפלגות שונות ובלתי מפלגתיים, מ-50 ערים, עיירות-פיתוח, קיבוצים ומושבים. ביניהם, בית שאן, ירוחם, עפולה, קרית-שמונה, טבריה, אופקים, דימונה וכן שכונות המצוקה הקטמונים ומחלאות בירושלים, שכונת התקווה וכפר שלום בתל-אביב.

בין החותמים פרופסורים, אישי ציבור, מחנכים, חברי מועצות מקומיות ומועצות פועלים, עקרות בית, עורכי דין, ראשי וחברי ועדי עובדים, סטודנטים ורופאים.

במרחב: מה הם הגורמים שהביאו אותך להתארגנות?

דורי: מזה שנים [illegible] לבני עדות המזרח, הרוב באוכלוסיה היהודית בארץ, את התדמית של "שונאי ערבים", "אנשי הימין" וכו', תוך שימוש בהכללות מרושעות. כל זה נעשה תוך התעלמות זדונית מן המציאות, שההנהגה המובילה את המחנה הלאומני בישראל אינה נמנית ברובה המכריע על יוצאי המזרח הרי להזכיר את הרבנים כהנא, לוינגר, דרוקמן וכן שרון, נאמן ורפול. הנהגה זו מנצלת את מצבם החברתי והכלכלי הקשה של יוצאי המזרח, שרבים מהם הפכו קורבן לתעמולתם השוביניסטית, המפנה אצבע מאשימה לעבר השכנים הערביים ולא לעבר השלטון, האחראי הישיר למצב האפליה והקיפוח שבו הם נמצאים שנים רבות.

הנהגה זו מנתקת את יוצאי המזרח מן המאבק המעמדי ודוחפת אותם אל המאבק הלאומי, בנצלה את מצב המלחמה הקיים עדיין עם השכנים.

דבר שני, הוא אי הצלחתם – לצערי – של תנועות השלום למיניהן ובראשן "שלום עכשיו" לחדור אל יוצאי המזרח ולגייסם למאבק הגלוי למען הדמוקרטיה, השלום, נגד הגזענות והאפליה.

במרחב: האם אתם מתכוונים להיות במקום "שלום עכשיו"?

דורי: בודאי שלא. אנו באים להשלים ולמלא את החלל הריק שנוצר בין "שלום עכשיו", שרשמה לזכותה הישגים גדולים ורבים, לבין יוצאי המזרח שלא מצאו בה את מקומם. אפשר לומר, שאנו משלימים אותה ומחזקים אותה. בסופו של דבר, אם נצליח להביא כמה שיותר מיוצאי המזרח אל מחנה השלום.

במרחב: האם הוועד משמש מסגרת עדתית נוספת?

דורי: לא, כפי שהודענו, הוועד הוא "מיסודם של בני עדות המזרח" ויחד עם זאת, כפי שהודגש בסיום המכשיר הוא "פתוח בפני כל שוחרי השלום".

אני שמח להודיע שמאז הקמת הוועד, הצטרפו אישים רבים נוספים, בני כל העדות.

במרחב: האם יש צביון פוליטי ומפלגתי לוועד?

דורי: בוועד תמצא חברי מפלגות שונות ובלתי מפלגתיים, שאת כולם מאחד המכשיר. אין אנו מפלגה או תנועה פוליטית, ולכן לא נכנסנו לפרטים, שלגביהם יתכנו דעות שונות, אלא התלכדנו כולנו סביב העקרונות הברורים שבמכשיר המצע.

במרחב: רבים מיוצאי המזרח, תומכים בהנהגה הזו שהביאו את הליכוד לשלטון ב-1977, האם במצב זה תוכלו לחולל שינוי בקרבם?

דורי: נכון, אבל תמיכתם בימין אינה נובעת מתוך קבלת האידיאולוגיה שלו אלא בגלל מצבם החברתי והכלכלי הקשה המנוצל ע"י הימין. אנו נעשה הכל, כדי להסביר לאחינו, שהפתרון האמיתי לבעיותיהם יבוא עם סיום הכיבוש והשגת השלום הצודק, ורווק לאמר נתנו זה, שניתן לחולל את השינוי המקווה, מתוך העובדות הבאות: בבחירות האחרונות הצביעו למעלה מ-40% אחוז מיוצאי המזרח עבור מפלגות הנמצאות במסגרת תנועת העבודה ושמאל פעילים אלפים רבים מהם. מזה שלוש שנים פועלת תנועת "המזרח אל השלום" שעושה עבודה חינוכית ופוליטית חשובה. בשנה האחרונה חודרה יותר ויותר ההכרה בקרב תושבי שכונות המצוקה, שעליהם לנהל את המאבק נגד מדיניות הממשלה, המזרימה מאות מיליוני דולרים להתנחלויות בשטחים הכבושים ומזניחה את הטיפול בשכונות העוני ובעיירות הפיתוח. לפני חודשיים התקיים בירושלים כנס גדול נגד הגזענות בהשתתפות מאות מאנשי השכונות, רובם צעירים, שקראו למאבק יהודי-ערבי משותף נגד הגזענות ובעד השלום ותקפו את ממשלת הליכוד הלאומי המפקירה אותם לזרועות האבטלה והיאוש. ולאחרונה התפרסם גילוי דעת של עשרות אישים מזרחים הקוראים להיאבק בגזענות עד חורמה. כל הדברים הללו מהווים סימנים מעודדים, שהוועד שלנו יתרום את חלקו להרחבתם ולהעמקתם.

במרחב: מהי התרומה שיכולה לבוא מצדכם בנושא קירוב השלום?

דורי: אנו משוכנעים שכמי שבאו מארצות המזרח, המכירים את המסורת והתרבות של עמיהן, הדוברים את שפתם ומכירים את מנהגיהם, יש בידנו לא רק הרצון, אלא היכולת, לתרום את חלקנו במאבק על השלום ולשמש גשר אל העולם הערבי הסובב אותנו, וקודם כל, אל בני העם הפלסטיני החיים במדינת-ישראל, בשטחים הכבושים ומחוצה להם. אנו מאמינים, שהמפגשים פנים אל פנים עם הפלסטינים, יסייעו להרחקת רגשי האיבה והחשדנות ויתרמו לקירוב ההבנה והאימון בינינו לבינם.

במרחב: איך נתקבל דבר הקמת הוועד בקרב תושבי השטחים?

דורי: הדים חיוביים ביותר בקרב תושבי השטחים הכבושים, שקיבלו באהדה רבה את הקמת הוועד. אני שמח לציין שכל האישים הפלסטינים שפנינו אליהם הביעו את נכונותם להשתתף בפעולות הוועד, גם העיתונים הפלסטינים הבליטו את הדבר, ורובם פירסמו ראיונות מיוחדים עם יוזמי הוועד. ברצוני להדגיש ש"קול קאהיר" שידר ראיונות בערבית ובעברית עם פרופ' סומך ועימי.

במרחב: מה הן הפעולות העתידות של הוועד?

דורי: אנו נקיים את הדיאלוג בשלב ראשון ע"י פעולה שקטה ורצינית, כגון הרצאות, חומר הסברה, חוגי-בית, מיפגשים ועיבוד-הסברה, שבהם ישתתפו ישראלים ופלסטינים. בשלב השני נקיים פעילויות פומביות.

ראיין דודי מהלב

הוועד לדיאלוג ישראלי – פלסטיני: השני מימין: פרופסור ששון סומך, לטיף דורי, אתי דנינו וד"ר שלמה אלבז

המזרחים הפכו קורבן לתעמולה השוביניסטית, המפנה אצבע מאשימה לעבר השכנים הערביים ולא לעבר השלטון, האחראי הישיר למצב האפליה והקיפוח שבו הם נמצאים שנים רבות.

במרחב – במה לשלום – BAMERKHAV – من المنطقة

• סידרה מס' 4 גליון מס' 6 (36), 20 במאי 1986 • עורך ראשי: מקסים גילן • עורך: דודי מהלב

השיבו! הגיבו לעורך? אנא שלחו המהאות ו או מכתבים למערכת לכתובת: במרחב ת.ד. 4416 ירושלים מיקוד 91043

קורא יקר,

החברה הישראלית משתנה בדרך הטבע. הרוב הקודם, אשכנזי, יליד חוץ לארץ, הפך למיעוט גדול. המיעוט המזרחי הקודם, יליד חוץ לארץ, הפך לרוב מוחלט של מזרחים, רובם הפעיל יליד הארץ.

גם תרבות הארץ משתנה. תרבות הרוב קודם, האשכנזית אירופית, פינתה מקום לתרבות מערבית אמריקאית, שיסודה הכושל טכנולוגיה הצריכה בכל מחיר. הפיוט מפנה מקום לרוקנרול, הדיבור התרבותי לשיח קצר וקצוב ותשוקת המצאה לתעשיה צבאית יעילה.

אותה עת צומחת, בשקט, תרבות רוב אחרת. העם המזרחי שנטל מתרבות אבותיו שעה שהגיע אל מרכזי הקליטה ולערי הפיתוח, מבציא לעצמו דרך תרבותית ופוליטית חדשה. נכון לעכשיו, דרך זו היא תערובת בלתי מגובשת של זכרונות מזרחיים, טכנולוגיה מערבית, וגינוני חן "צברים" כלומר מערבים אמריקאים.

הרוב המזרחי הקודם חייב להיהפך לרוב מכריע, באוכלוסית הארץ היהודית. אלא אם כן יבוא לפתע גל אדיר של עליה מבריה"מ, שישטוף בן לילה את הישגי המזרחים, ויגרום מן הסתם, למלחמת תרבות של ממש בארץ הזאת. אך סיכוי זה כבוטל עדיין בשטיפים. בינתיים אפשר לקבוע רק שני דברים בבטחה: אחד הרוב המזרחי יתחזק עוד יותר. ישפיע יותר עם כל כנה חולפת. שניים תרבות חדשה צומחת בארץ בעקבות כך, ועלינו להתחשב בה להיקלט בה, במקום לנסות לקלוט אותה במושגי העבר ולעזור לה להתפתח בדרך אוטונומית.

משום כך החליט "במרחב" להקדיש גיליון זה ליהדות המזרח, ובמקום לכתוב עליה מבחוץ נתנו לנציגיה המתקדמים להתבטא, בתחומים העדינים ביותר של העימות המזרחי אשכנזי, ושל העימות הישראלי פלסטיני.

העורך

מזרחים – אשכנזים 1977 – 1986

דוד חמו

הכותב הוא חבר אגודת יתד ועורך בטאון העת "יתד". שהיא במה לבעיות חברה, כלכלה ותרבות. אגודת "יתד" היא עמותה שחבריה הם פעילים בני שכונות ועיירות פיתוח, שמטרתם הפצת רעיון התארגנות העצמאות של עיירות הפיתוח והשכונות בתחומי הכלכלה, החברה והחינוך בישראל.

שנת 1977 היתה שנת מיפנה ביחסים בין שתי הקבוצות היהודיות בישראל, האשכנזים והמזרחים. הקונפליקט המעמדי הבין-עדתי הסמוי עד אז, הגיח ופרץ לאור ויצר מציאות חדשה בישראל.

השגשוג הכלכלי, שבא בעיקבות מלחמת 1967, הוליד את תלותה של האוכלוסיה המזרחית במיסמך המפא"י. התרחבות שוק העבודה שיחררה המוני מזרחים בשכונות ובעיירות מן האיום של אובדן מקום העבודה והפרנסה; איום שהיה מאוד מוחשי עבור המוני מזרחים עד אז.

במציאות של תנאי חיים מכובדים יותר [illegible] בשגתם, בין אשכנזים ויוצאי ארצות האיסלאם, הבשיל תודעות קבוצתיות שונות ונפרדות. תודעה "אשכנזית" שהונה ממציאות של טיפוס בסולם החברתי, התמקמות במקומות העבודה היוקרתיים, היוקרתיים ובעלי ההכנסה הגבוהה. פועל יוצא מכל אלה היה דיור מרווח יותר – בשכונות שנהפכו ליוקרתיות יותר – מערכת חינוך לדור הבנים אשר הכשירה אותם לתפוס את המקום "הטבעי" של הוריהם במבנה המעמדי האתני המתהווה, מבנה בו מתוכללת ישראל כיום.

מהות השוני בין שתי הקבוצות לא התבטאה ברמות ההכנסה השונות, בשכונות המגורים הנפרדות ובמערכת החינוך השונה של הילדים בלבד כל אלה היו היונם ביטוי של שוני משמעותי ועמוק יותר והוא מידת שליטתן השונה של כל אחת משתי הקבוצות על מימדים שונים של קיומן.

היעדים של המזרחים היום הם להגיע לביטוי אנושי קולקטיבי מלא, שמשמעותו היא השגת והחזרת השליטה של המזרחים על חייהם, כפרטים וכקבוצה פעילה, יוזמת ומכוונת.

הציונות כתנועה מעמדית של יוצאי מזרח-אירופה

צמיחתה של הציונות במזרח-אירופה באה לא רק להגשים כמיהה עתיקה של החזרת "עם ללא ארץ לארץ ללא עם" – אלא נבעה בראש ובראשונה מתוך משבר הזהות קיומי עמוק של הקולקטיב היהודי במזרח אירופה; משבר שנבע מפיחות מעמיק במעמדו הכלכלי-חברתי, כתוצאה מכישלון האמנסיפציה והאכזבה העמוקה ממנה. הישגיה של הציונות עבור האשכנזים היו היפוכו של התהליך הקודם והשגת שליטה על מימדי הקיום של הקולקטיב המזרח-אירופי. בניו של פרולטריון דחוי ונרדף, הפכו בישראל תוך דור למעמד חברתי חדש השולט על קיומו.

מעמד זה הקים מדינה, התיישבות חקלאית, מערכת כלכלית וחברתית מסועפת, תעשייה, מוסדות השכלה, מדע ומחקר, רפואה, תרבות וחינוך, ומעל לכל – צבא. במהותה זוהי יצירה קולקטיבית מעמדית. הממלכתיות של בן גוריון יצרה זהויות אידאולוגיות בין ביסוס המדינה להתגבשות מעמד אשכנזי החולש על הארגונים הכלכליים, המדיניים והחברתיים. הנחה אותו קיבלו המזרחים, לא עמד בשום יחס לתרומתם ביצירת השיגשוג הזה.

מתי מתחילים יהודי ארצות האיסלאם להיות קיימים?

מנהיגות המדינה פונה אל יהודי ארצות האיסלאם, לאחר שהיא נוכחת שיהודי אירופה לאחר השואה אינה קיימת למעשה כמאגר עליה. ערב הקמת המדינה, מצבם של יהודי ארצות צפון אפריקה המזרח-התיכון שונה מהותית ממצבם של יהודי מזרח-אירופה ערב מלחמת-העולם השניה.

בעוד שהציונות היתה עבור האשכנזים תנועה להחזרת השליטה על מימדי הקיום שלהם, הרי עבור יהודי המזרח – כפי שהם החלו להיות מכונים – הציונות או העליה לישראל הביאה לאובדן השליטה הקולקטיבית על חייהם. יהודי ארצות האיסלאם (למעט יהודי תימן), היו במצב של כניסה למעגל תעסוקות מודרניות. תהליך שהתרחש בעיקבות שילוב כלכלתן של צפון אפריקה והמזרח-התיכון בתוך הקפיטליסטי המערב-אירופי (אנגליה וצרפת). תהליך שנפסק בפתאומיות, עם הגירתם של יהודי ארצות האיסלאם לישראל. קהילות אילו איבדו למעשה, בישראל, את הכלים החברתיים שאיפשרו להן בארצות מוצאן, שליטה יחסית על גורלן. השיפתם של היהודים מארצות האיסלאם השונות לתנאי חיים יחודיים ודומים, גיבשה אותם למעמד של מזרחים כאן בישראל.

מושג המזרחים הוטבע על-ידי שלמה סבירסקי בספרו "לא נחשלים אלא מנחשלים". במחקר זה חשף סבירסקי, לראשונה, את תהליך הפיכתם של יהודי ארצות האיסלאם לפרולטריון מזרחי, כאן בישראל. עידוד המיתוס הישראלי-אשכנזי מעלי התאנה של "ביצור האומה" ו"מיזוג גלויות", הציב לפני הקולקטיב האשכנזי איום ישיר על שליטתו, מרכזיותו וההגמוניה שלו. ההגמוניה שעד 1977 נתפסה על-ידי אשכנזים ומזרחים כאחד כתופעת טבע.

תנועת-העבודה, שהיתה המנואי, הביטוי השתקן הראשי בעיצוב המבנה המעמדי הזה, נזרקה מן הבמה על ידי האוכלוסיה המזרחית, שמאסה במלל האידיאולוגי. בורגנות אשכנזית הרשה עצמה עטופה בכסות של "שורשיך", "ערך האדם העובד", "גאולת האדם", "מיזוג גלויות" וכו'...

הוויתם של המזרחים עמדה בסתירה מוחלטת לכל אלה. תחת השוויון נוצרה הירארכיה חברתית בה היוו המזרחים את הבסיס, כאשר מתחתיהם מצויים הערבים. ככל שהמבנה הכלכלי התפתח וצמח, כן חל פיחות בערך האדם העובד, תנאי חייו וכבודו האנושי. גאולת האדם היתה לשכונות עוני ולעיירות של תת-פיתוח. דור שני ושלישי של מזרחים גדלים במערכת חינוך של טעוני טיפוח, המכינה אותם לתפוס את מקום הוריהם בתחתית הסולם המעמדי הישראלי. הגשמת חלום השיבה של יהודי ארצות האיסלאם לארץ אבותיהם היתה למשבר קיומי ולחוויות התרסקות, שההתאוששות ממנה תהיה כנראה ממושכת.

בשלב זה הקולקטיב המזרחי לא מצא עדיין את היעד ההיסטורי שיביא לשיחרורו ממצב של קולקטיב נשלט. עדיין לא הבשילה אצלנו המזרחים התודעה, שרק פניה אל עצמנו תוליד את היעדים החברתיים, שיביאו לביטוינו האנושי, כפרטים וקבוצה. נכון, יש ניצנים של התארגנויות עצמאיות ובלתי תלויות בשכונות ובעיירות. אך אלה הם ניצנים צעירים בתחילת צמיחתם.

במבוכה התודעתית בה מצויים עדיין מרבית המזרחים, רבים עדיין המחפשים את זהותם וכבודם האבוד בשברי המיתוס הלאומי. פעמים מלווה חיפוש זה בנטיה אל הזהות הגלותית של "אתה בחרתנו" ו"שפוך חמתך על הגויים". אך זה אינו סוף החיפוש אלא תחילתו. המצאה ההיסטורית הזו מצאה לה גיבור תפור ומותאם לצרכיה מנחם בגין. הוא השכיל לספק את הצימאון להזדהות ולדימויי הכבוד בעיתוי ההיסטורי הנכון. נכון לאמר שיותר משבגין היה זקוק למזרחים, היו המזרחים זקוקים לו.

מאבק המזרחים על השליטה בחירות

ממשלת הליכוד הלאומי תהיה שלב נוסף בדיאלקטיקה של צמיחתה של תודעה מזרחית. תיאום העמדות של ההון ההסתדרותי עם ההון הפרטי הוסיף פלח נוסף מן המציאות העדתית מעמדית. הנפגעים הראשונים מ"תוכנית ההבראה הכלכלית" של יעקובי, פרס ומודעי הם בעיקר תושבי השכונות והעיירות.

הפגיעה המשמעותית היא בבעלי השכר הנמוך ממילא, ובהטלת נטל האבטלה על ריבוי האוכלוסיה המזרחית. ממשלת האחדות הלאומית לא יצרה מציאות חדשה עבור המזרחים בישראל. אלא החריפה את מאפייניה, שהם תלותם של המזרחים בהחלטות ואינטרסים של קבוצות אחרות.

האם המאבק בתנועת החירות הוא מאבק לשליטה על אמצעי-הייצור ובסלם לאוכלוסיה המזרחית? התשובה היא שלילית. המאבק בחירות עשוי להביא, לכל היותר, לשליטה גדולה יותר במנגנון המדיני. מוסדות המדינה במדינה כישראל אינם יוצרים אמצעי-ייצור. אלה יכולים להיבנות על-ידי יוזמה ציבורית או פרטית. מנגנון המדינה יכול לסייע לארגונים חברתיים-כלכליים, המסוגלים להשתמש בהם. תשתית כזו אינה קיימת עדיין בעיירות הפיתוח והשכונות. היעדרה הוא בבואה של החוסר עדיין בתודעתם של המזרחים בישראל.

שליטה על מימדי הקיום היא הביטוי האנושי הקולקטיבי

היעדים של המזרחים היום הם להגיע לביטוי אנושי קולקטיבי מלא, שמשמעותו היא השגת והחזרת השליטה של המזרחים על חייהם, כפרטים וכקבוצה פעילה, יוזמת ומכוונת. בשלב זה המזרחים קיימים כפרטים, אשר מסלול חייהם מוכתב ונשלט על-ידי מערכת כלכלית, חברתית ותרבותית שבה הם פועלים כצללים. המזרחים אינם שותפים למדיניות ארוכת טווח הנוגעת לעתידם. הם אינם שותפים לא במדיניות-פנים ולא במדיניות-חוץ, לא בתכנון כלכלי ולא בשאלות של שלום וביטחון.

אנו, המזרחים, יכולים להגיע לשליטה על גורלנו. לשם כך אנו צריכים להתמודד עם בעיות קיומנו כקבוצה בכל תחומי החיים – החברתי, הכלכלי, המדיני והתרבותי. אנו יכולים וחייבים ליצור קשר עם העולם הערבי, כדי שישראל תהא לחלק טבעי ממנו. אין קיצורי דרך ואין דרכים עוקפות להגיע לביטוינו האנושי.

אנו חייבים זאת לילדינו.

מזרחים, כמו ערבים

חיים הנגבי

הכותב הוא מזכיר סיעת הרשימה המתקדמת לשלום בכנסת

הלוחמים נגד אפליית-לרעה של היהודים המזרחים בישראל חייבים להפנות מבטם אחורה, ללמוד בקפידה את תולדות "המיפעל הציוני" מראשיתו. מי שיעשה כן לא יוכל עוד להתבסס ביחסי-צדקות מדעיים כמו זה "אכן כן, פה ושם נעשו דברים-לא-יפים, אבל לא היתה כוונה רעה ובוודאי שלא היתה תרכנית זדונית להפלות בין יהודי ליהודי..."

הבזיקים למיניהם – ימין וגם שמאל – מנסים להפיס את זעמם של המזרחים הלוחמים נגד אפליה, ולשכך את מרירותם בדברי-נועם, אך כאשר הם נקראים להתמודד עם העבר הם משתמטים. "למה לגרד בפצעים ישנים" ישאלו כמרעותם לב, "מה תועלת בכך..."

* * *

בעיצומה של "העליה השניה", באוקטובר 1908, חיבר הד"ר יעקב טהון, עוזרו של הד"ר ארתור רופין, תזכיר מפורט שענינו "כיבוש העבודה" – כיצד להמיר עבודה ערבית בעבודה יהודית. התזכיר הוזמן על-ידי המחלקה הארצישראלית של הוועד-הפועל הציוני. "אין צורך להרבות דברים," כתב הד"ר טהון בתזכירו. "כדי להוכיח, כי השאלה של העסקת פועלים יהודים במקום הפועלים החקלאים הערבים מהווה אחת הבעיות החשובות ביותר של ההתיישבות הארצישראלית. התפקיד של יישוב הפועלים היהודים והעסקתם במקום הפועלים הערבים – חשיבותו אינו רק בריבוי המיספרי אלא גם בחיזוק מיפעל התיישבותנו מבחינה כלכלית ומדינית. ולא עוד, אלא שבזה תלוי אולי גורל עתידן של מושבותינו במידה מרובה..."

משני מקורות "יוכל וצריך לבוא לארץ-ישראל החומר האנושי העובד," קבע טהון בתזכירו. מן העידית ומן הזיבורית: ראשית, "מתוך הנוער הציוני בארצות הגולה, ובעיקר מרוסיה," ושנית, "מתוך יהודי המזרח מהמעמד-האמצעי. העומדים עדיין על מדרגה תרבותית אחת עם הפלאחים."

אלכס ביין, היסטוריון ציוני ידוע, שדן בספרו (תולדות ההתיישבות הציונית) בתזכיר-טהון, כותב ברוח התעודה המונחת לפניו, כי "היהודים האשכנזים – ספק הוא, אם מוכשרים הם לעבודה אחרת חוץ מן המלאכה בעיר. כנגד זה יש מקום ליהודי המזרח, ובעיקר לתימנים ולפרסים, גם במקצוע החקלאות, מתוך שהם מסתפקים במועט. אפשר להשוות את היהודים האלה אל הערבים, ומבחינה זו מסוגלים הם גם להתחרות עמהם."

ובתזכיר עצמו: "גם עכשיו מעסיקים את התימנים במיספר ניכר, במשך שמונה עד עשרה שבועות של ימי הבציר... ובדרך כלל האיכרים שבעים רצון מעבודתם. אילו יכולנו להביא לידי כך, שמשפחות תימניות ישתקעו במושבות בקביעות, נשיג גם זאת, שהנשים והנערות יוכלו לעבוד במשק הבית, במקום הערביות העסוקות עכשיו כמשרתות כמעט בכל משפחה של קולוניסטים בשכבר גבוה..."

* * *

קובעי המדיניות הציונית, אלה שעיצבו את צורתו של המיפעל הציוני, נימנו וגמרו להוציא את מסקנות-טהון מן הכוח אל הפועל. בורר בשליח ורשבסקי, (הידוע יותר בשם ינאית יבנאלי), היסוד אותו כרב, ציידו אותו בכתב-הסמכה רבני שלא היה לו, כמובן, על מה להתבסס ושלחוהו לתימן.

הרב-מטעם, איש הפועל הצעיר, עשה חייל. ביין: "במשך שנת 1912 עלו מתימן כמה מאות משפחות לארץ-ישראל – יותר משציפו ומכמה שהיה רצוי, היה צורך לשלוח ברוח לתימן בדרישה, שלא יעלו עוד אלא לאחר שיקבלו הודעה חדשה... באולה – אבל במידה."

עדות מאותם ימים: "צרות התימנים מתחילות בעיקר רק עם כניסתם למושבה. אין במושבה דירות פנויות ומוכנות בשביל מספר הגון של תימנים; ובאין ברירה, מוכרחים, עליפי רוב, להכניסם לרפתים ולאורוות, המשמשות לפעמים דירה גם לפועלים הערבים. את הבניינים האלה מתקנים ומנקים ומשתדלים לסגלם למען בריאותם. לרוב, אין בהן די אורות, ואז מתכנסות משפחות רבות – לפעמים עד עשר – בבניין אחד. הצפיפות מרבה את אי הניקיון ומשפיעה לרעה על מצב הבריאות של התימנים, שגם בלאו הכי עורם חלשים מדרכם.

"ואחרי שאלת הדירה באה שאלת העבודה. אמנם רגיל התימני בעבודה וידוע גם לסבול, אבל את כל אותו התענוג שבשיעבוד הטופרי של העובד אצל אחרים לא הרגיש מעודו. הוא לא ידע עד כה לא את המעביד, לא את הפעמון וגם לא את העבודה הבלתי-פוסקת במשך כל היום..."

"במשפחות התימנים שבמושבות הכל עובדים: האב, האם והילדים הגדולים, בבית נשארים אך הזקנים, החולשים, והרות והילדים הקטנים. התימניה עובדת כבר: עסוקה היא לפעמים בפרדס או בשדה. אולם עיקר מלאכתה – שירות ימי בבתי האיכרים. העובדה הזאת, שהאישה התימניה, כמו הגבר, עובדת מחוץ לביתה, יש לה צד מעציב מאוד. וזה: צער הילדים העזובים לנפשם..."

בעל העדות: יוסף שפרינצק לימים יושב-ראש הכנסת הראשונה. השנה תרע"ב, 1912.

* * *

התולי חיבבי מיקרי המוות בקרב התימנים עוררו את המוסדות הציוניים לפעולה. אלכס ביין מספר: "עד יולי 1913 הוקמו במושבות יהודה – מלבד בתי הדירות, שכבר נזכרו, בשביל 48 פועלים רווקים מהעדה האשכנזית בפתח-תקווה וברחובות – בשביל פועלים מיהודי תימן 58 בתים, כל בית למשפחה אחת, ו-13 צריפים בירות-מעבר שכללו 83 חדרים, ועוד 17 בתים למשפחות פועלים מהעדה האשכנזית... מתוך שהוברר, כי התימנים מסתגלים יותר אל החיים כשהם דרים יחד בסביבה משלהם. התקנו בשבילם פרוורים מיוחדים בקצה המושבות... כך הוקמו מושבי-התימנים הראשונים בארץ; מחנה-יהודה ליד פתח-תקווה, נחליאל ליד חדרה, שעריים ליד רחובות..."

הדברים הללו ישובו ויעלו כעבור כמעט ארבעה עשורים. כאשר תתכנס הנהלת הסוכנות היהודית לדון באפליית-לטובה של יהודים מפולין, לעומת יהודים מארצות ערב. ימין ושמאל – מפ"ם מזה ורוויזיוניסטים מזה – הסכימו לפעול בסוד כדי לקדם את יהודי העידית ולהותיר בפיגור את יהודי הזיבורית: "סוג עולים אלה (הפולנים) אינם דומים לעולי תימן, שבקושי אתה מבדיל אותם משמם. יהודי מפולין, כשהוא מקבל הלוואה, הוא יודע שעליו לשלמה..." פרוטוקולים מסמרי-שיער מצויים בספרו של תום שגב – '1949, הישראלים הראשונים'.

* * *

ב-1944 התכנסו ותיקים לציין את מותו של ברל כצנלסון. ותיקה אחת מכנרת, עליזה שידלובסקי, הקדישה דברים לבית הקברות שלחוף הכנרת, מקום בו נקבר כצנלסון. "אם יש ללמוד היסטוריה מאבני-מצבה," אמרה שידלובסקי, "אין כבית-קברות זה. בו אפשר לקרוא את תולדות התקופה ההיא בארץ לפרטיה: מצב הביטחון, מצב הבריאות, המצב החברתי, חיי הציבור ודמות האדם..." הפליגה בדברים והוסיפה: "יש בבית-קברות זה פינה של קברות תימנים – אלה שעלו בעיקבות שליחותו של ש' יבנאלי. משפחות-משפחות מתו בקדחת ובמחלות אחרות. נפלו כשיבולים לפני הקצר ועל קבריהם אף לא מצבה, מלבד מצבה גדולה על קבר מישפחת החזבי, שניספו גם הם, אבות ובנים..."

המזרחים והגזענות

ח"כ צ'רלי ביטון

רבים סבורים כי תופעת הגזענות בישראל קשורה עם עדות המזרח, או לפחות שרוב ציבור תומכיו של גוש-אמונים והכהניים נמנה עם עדות המזרח. זוהי סברה מופרכת ומסורת שוא. ולא זו בלבד שעיקר התמיכה בתנועות הגזעניות והימניות-קיצוניות בישראל אינה באה מן השכבות הללו – אלא, וזה החשוב, שיסודותיהן ושורשיהן של התנועות הללו צמחו ונבעו מעדות אידיאולוגיות אחרות, הרחוקות מן המזרח.

הסיבה לדעה המופרכת הזו היא כנראה העובדה שמרבית הבוחרים של מפלגות הימין – ובעיקר הליכוד – הם אכן מעדות המזרח ויוצאיהן, האולם מדובר בליכוד ובמפלגות הדתיות בלבד. לעומת זאת, מרבית בוחרי התחיה ותומכי גוש אמונים וכהנא – אינם מזרחים. המזרחים בוחרים במפלגות הדתיות בהיותם דתיים ומסורתיים או בליכוד – מתוך שנאה למערך (או למפא"י ההיסטורית). אין למזרחים שום סנטימנטים לתרבות או לאידיאולוגיה הרביזיוניסטית, ולא מחויבות לארץ-ישראל השלמה, ויש לכך הוכחות למכביר. הבולטת שבהן היתה באירוע הדרמטי, שהיה אמור להיות משבר (ואפילו טראומה...) של פינוי חבל ימית ועקירת היישובים לאחר חתימת הסכם השלום עם מצרים. הרוב המוחלט והמכריע של תומכי הליכוד, קרי המזרחים, קיבלו את ההסכם בשמחה ואת עקירת הישובים בשלווה ובהסכמה. כל ההסתה והדמגוגיה של מתנגדי הנסיגה לא הצליחה להביא לשם יותר מכמה מאות "מתנגדים", שרק כמה עשרות מהם נאבקו בפינוי בכוח ממש. ואכן רובם ככולם של המתנגדים הללו לא היה מאנשי עדות המזרח, ולא הבוחר הטיפוסי של הליכוד.

אין למזרחים שום סנטימנטים לתרבות או לאידאולוגיה הרביזיוניסטית, ולא מחויבות לארץ-ישראל השלמה, ויש לכך הוכחות למכביר.

והוכחה, הדוגמא השנייה, אירעה בתקופה האחרונה, בוועידת חירות, שבה – אין להכחיש – התחולל בעצם מאבק בין מייסדי התנועה ואנשי הרביזיוניזם האשכנזים לבין "הדור החדש", המזרחים, משוללי המחויבות לתורת בית"ר. ואכן, כולנו ראינו איך התייצבו כל "הותיקים" (כולל מנחם בגין שהפר את שתיקתו) כאיש אחד כדי לחסום את האסון הנורא, את השתלטות "המרוקאים" בהנהגת דוד לוי על תנועת החירות.

ובאשר למפלגת התחיה-צומת: מייסדיה ומחולליה של המפלגה הזאת אינם אפילו אנשי חירות אלא אנשי תנועת העבודה – הזרם האקטיביסטי – יוצאי אחדות-העבודה ורפ"י ואנשי ההתיישבות העובדת. תומכיה, עיקרם מאנשי גוש אמונים וההתנחלויות, שרובם המכריע הוא אשכנזים. אפשר לבדוק ולראות כמה אשכנזים יושבים בישובים מעבר לקו הירוק וכמה מזרחים – ובלבד שאין מביאים בחשבון את היישובים הלוויניים של ירושלים (גבעת זאב, גילה, רמות, פסגת זאב, נווה-יעקב) ואת מעלה אדומים – אשר מיושבים ע"י זוגות צעירים וקשיי-דיור למיניהם.

ובבואנו לבדוק את הנגע עצמו – הכהניזם – שורשיו, כידוע, בניו יורק, אנשי "הליגה להגנה". כהנא עצמו ועוזריו הראשיים, הם כידוע אמריקאים שעד היום אפילו טרם היו לישראלים לגמרי; ואילמלא היו יהודים היו בוודאי מוצאים את דרכם לקו-קלוקס-קלאן (ראה פינקלשטיין בנצרת-עלית, והיצור ההוא מטבריה, ואחרים). פה ושם בוודאי יימצאו כמה תומכים מזרחים, חלקם מבני משפחות של קורבנות פיגועים שונים, וחלקם נערים אובדי-דרך שנפלו ברשת ההסתה והדמגוגיה הכהניסטית.

יהודי המזרח רחוקים מגזענות ושונאים בהיותם רחוקים מן הכיעור. אחד הגילויים המאפיינים של גזענות או חוסר סובלנות כלפי בני עם או עדה אחרת הם כידוע יחסי אישות ונישואין. והנה, אם נבדוק ניווכח שדווקא בני עדות המזרח הם היותר סובלניים ומקבלים בקלות, ורבה יותר נישואי-תערובת בין עדתיים. בקרב יהודי המזרח כמעט שאין קיימת התופעה שמשפחה מתנגדת לנישואי הבן או הבת לאשכנזים (ובמיוחד הבת – כי זוהי הנקודה הרגישה יותר במזרח. למשל, אצל הערבים מוכנים לקבל שערבי נושא אשה זרה, יהודיה או אחרת, אך לא שערביה תינשא ליהודי או לזר). ולעומת זאת, הדבר נפוץ עד היום במשפחות אשכנזיות רבות – ההתנגדות לנישואין עם מזרחים. אפשר לתרץ זאת בכך שבדרך-כלל נישואין של מזרחים עם אשכנזים הם עליה במעמד החברתי – אך כיצד ניתן להסביר נישואי תערובת בין יהודים לערבים בישראל? במיקרים אלה מדובר בבנות עדות המזרח והרי כאן בוודאי אין עליה במעמד החברתי; בוודאי שאיננו טוען שמשפחות אלה קיבלו זאת כולן בהבנה ובשמחה. אך רובן קיבלו זאת, והמשיכו לקיים יחסים תקינים עם הבת שנישאה לערבי. היכן הגזענות?

ולבסוף: הרוחות הרעות שנשבו בוועידת התחיה, שהצטרפה כאלגנטיות לתנועת כהנא – עם ההכרזה על הטרנספר ("ישוב מחדש", הגלייתם, או גירושם של הערבים מישראל), – רוחות אלה נהגו ונישאו לא ע"י בני עדות המזרח. תנועת התחיה הינה תנועה אשכנזית פר-אקסלנס, הן בהנהגתה והן בתומכיה ובוחריה. האידיאולוגיה של סיפוח ארץ-ישראל השלמה ושל גירוש ערבים – אידיאולוגיה שנושאיה הדוברים: הם כהנא, העצני, לוינגר, אריאל, נאמן, איתן, דרוקמן, שפירא – זו מעניינת את בני עדות המזרח ובכללם תומכי הליכוד כשלג דאשתקד.

בני עדות המזרח ימשיכו לתמוך בליכוד ובמפלגות הדתיות בעתיד הנראה לעין, מתוך משטמה (מרירות) למערך, אשר השכיח אותם מרעיים במשך עשרות שנים; זה המערך שהשפילם, דיכא אותם, מחק את תרבותם, גזל מהם את כבודם העצמי ואת זהותם וזילזל ולעג להם. אבל יחד עם תמיכתם בליכוד, בהתעלמם מהעמדות שהוא נוקט בנושאי ארץ-ישראל, סיפוח והתנחלות וכו'. לעולם הם לא ינקפו אצבע כדי להשליט את האידיאולוגיה ההתפשטותית או הגזענית-ימנית. ויתרה מזו: הייתי מעז ומתנבא, שאפילו אם הליכוד ישנה את עמדותיו ובדילה יתמוך בפשרה טריטוריאלית, ואפילו בהחזרת כל השטחים – הם ילכו אחריו בעיניים עצומות אז. נכון יותר, בלי להגיד עמקות, והנסיגה מסיני תוכיח.

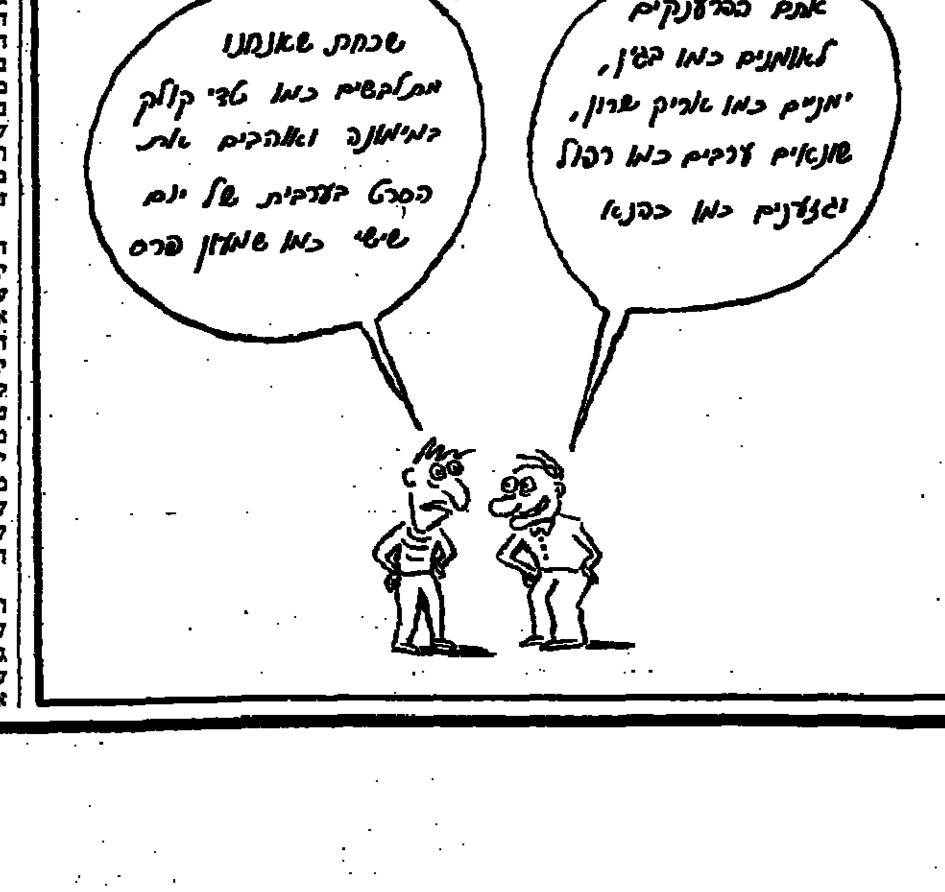

מודעה בתשלום

הלוח הארצי

הארץ | חדשות

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.38 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

הלוח הארצי – כלהעיר – ירושלים

דירות

הצעות עבודה

עסקים

הלוח הארצי – העיר – צומת השרון – תל אביב גוש דן והשרון

מכוניות

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה.

הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה).

הנהלת לוח "העיר"

(המשך בעמוד 15)

הכל מן הקובץ

هكذا من الأصل

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל-אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220819
רח' בן-יהודה 42 טל': 203311
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באויר - זה צ'רטרבוס ★ טיולי הגליל

פאנל חברות התעופה מעניש סוכנויות נסיעות

סוכנויות שנתנו הנחות בניגוד לתקנות הועברו לעבוד על בסיס מזומנים

מאת זוהר בלומנקרנץ

פאנל חברות התעופה נקט בסנקציות נגד כמה סוכנויות נסיעות. בלשים פרטיים ששכר הפאנל מצאו, כי הסוכנויות נתנו הנחות על כרטיסי טיסה לציבור, בניגוד לתקנות החדשות של משרד התחבורה.

הפאנל לקח מאותן סוכנויות את מלאי כרטיסי הטיסה ועבר לעבוד איתן על בסיס פרעון החוב השוטף במזומנים.

משרד דפנה נסיעות ברחוב הירקון בתל אביב הנפיק לחוקר פרטי כרטיס טיסה בחברת התעופה פאן אמריקן שלא בהתאם לקריטריונים הקבועים בחוק. מנכ"ל דפנה נסיעות, יואב כהנא, אישר, כי משרדו הועבר למשך שבוע ימים לעבוד על בסיס מזומנים, בגלל המקרה האמור.

משרד פאסרא ברחוב גולת בנימין בתל אביב הנפיק לחוקר פרטי כרטיס טיסה במחיר מוזל, למרות שאמור היה לשהות בחו"ל חמישה ימים בלבד, בעוד התקנות מצריכות שהייה של שישה ימים לפחות בחו"ל לצורך השימוש בכרטיס מהסוג שנמכר. מנכ"ל פאסרא, גבי גרייבר, מתח אתמול בתגובה ביקורת על התקנות החדשות, המשרתות לדבריו את פאנל חברות התעופה בראשות אל על. לדבריו, הנושא שנחשף במשרדו נמצא עדיין בבירור ובשלב זה פועל המשרד על בסיס מזומנים.

הסטודנט שלא חזר

בסוכנות הנסיעות "סביב כל העולם" בתל אביב, הציג עצמו הבלש הפרטי כסטודנט שבא לרכוש כרטיס טיסה מוזל לסטודנטים. הוא התחייב להביא למשרד את האישורים המתאימים ואפילו חתם על התחייבות ברוח זו, אולם לא חזר למשרד לאחר הנפקת כרטיס הטיסה המוזל. את תגובתו של מנכ"ל המשרד משה עברון לא ניתן היה להשיג אתמול.

נגד משרד ניר-נסיעות בראשון לציון הפעילה סנקציה של פאנל חברות התעופה במשך כחודש וחצי לאחר שהתברר, כי מכר כרטיסי טיסה באמצעות סוכנות משנה, שאינה רשאית למכור כרטיסי טיסה של חברות יאט"א.

התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות ופאנל חברות התעופה סרבו אמש להגיב בנושא.

ביהמ"ש דחה בקשת חיים שיף להתגונן בתביעת הבינלאומי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב, דחה אתמול את בקשתם של חיים שיף והחברות שבבעלותו, לתת להם רשות להתגונן נגד תביעה של הבנק הבינלאומי, להחזר חוב של כ-1.8 מיליון דולר. הבנק יהיה זכאי לקבל את מלוא סכום החוב, שהבטיח. הבנק הגיש תביעה להחזר חוב נגד חברת נאות מרינה בת-ים, בעלת מלון מרינה בת-ים ונגד חיים שיף, וכן נגד חברת ר.ק.ע. להשכרת רכב, ששימשה כערב לחוב. התביעה הוגשה בסדר דין מקוצר לבית המשפט המחוזי בתל אביב על ידי נציג הבנק, עורך הדין יוסף מולאור.

הנתבעים ביקשו מבית המשפט רשות להתגונן, בטענה כי אינם חייבים כספים לבנק. שיף טען בר איתנות לעיתונות, כי הבנק חייב אותה בריבית רמאית ומופרזת. לאחר שהבקשות להתגונן נידונו באריכות בבית המשפט, החליט אתמול השופט אמנון המנירר לדחות את בקשת שיף והחברות.

ענף חדש בקיבוץ לוטן: גידול ציפורי נוי

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

בקיבוץ לוטן מוקם ענף גידול ציפורי נוי. בשלב הראשון יגדלו בקיבוץ תוכים מזן "קוקטייל" של תוכים גדולים וצבעוניים. הידע והמיכשור יגיעו מחווה לגידול ציפורי נוי וחיות בית בפלורידה, ארצות הברית.

על-פי התוכנית, יובאו התרנגולים ההורים מארה"ב ויגדלו בלול מבוקר המוקם בקיבוץ. הגוזלים, שמספרם יכול להגיע לכ-1,500 בשנה, יישלחו לארה"ב ושם ישווקו. ייתכן כי אחרים ייקלטו בשוק חיות הבית בארץ. בעתיד מקווה הקיבוץ לפתוח את הענף לגידול זנים נוספים של תוכים, בהם גם נדירים ביותר.

"תקמוך", דפי מידע לפעילי התק"מ, מציין כי יתכן שענף גידול הציפורים יהפוך גם למוקד תיירותי.

מפעל תכשיטי זהב

בשפיים מוקם מפעל לייצור תכשיטי זהב בשיטת הכבישה, הדורשת פחות ידיים עובדות. המפעל יאפשר העברת עובדים שאינם בייצור, בעיקר חברות משק, למעגל עבודה יצרנית. כל תוצרת המפעל מיועדת ליצוא לארה"ב.

כנס חרום של בעלי תחנות פז על שחיקת הרווחיות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

102 בעלי תחנות דלק של חברת פז יקיימו היום כינוס חירום, בסדר גיית השחיקה ברווחיות בעלי תחנות הדלק.

לדברי מארגני הכינוס, רווחיות בעלי התחנות נשחקה בשנה האחרונה בצורה תלולה. בחלק גדול ממגזרי המשק הופשרה הקפאת המחירים. אולם סל ההוצאות המוכר לבעלי תחנות הדלק לא עודכן, ועקב כך נשחקה העמלה נטו שאותה משתלמת לבעלי התחנות. הכנסת כרטיסי האשראי לשימוש בתחנות הדלק פגם בשיעור נוסף ברווחיות בעלי התחנות. היקף האשראי אותו מקבלים בעלי התחנות, ובפרט האשראי לרכישת שמנים נשחק בצורה תלולה. בעלי תחנות פז קובלים על כך כי באחרונה גדל מאוד מספרם של "תחנות החצר" — תחנות פרטיות המותרות להפעלה על ידי גופים גדולים.

400 בעלי תחנות הדלק מאוגדים במסגרת ארגון בעלי תחנות הדלק. אחד ממארגני כנס החירום מסר, כי בעלי תחנות פז אינם חפצים להביא לפילוג בארגון. עם זאת, לדבריו, לא יעלה על הדעת כי ארגון בעלי התחנות לא ייטיב להגן על חבריו.

בית המשפט המחוזי הסיר צו איסור הפרסום עם השלמת החקירה

"האנס האתלטי" — משה שבתאי מרמת-אביב; היה בעבר כדורסלן ספסל במכבי תל-אביב

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בתל-אביב ביטל אתמול את צו איסור הפרסום בעניין "האנס האתלטי". האיש הוא משה שבתאי, בן 29, מרחוב סוקולוב 83 ברמת-השרון, גבה-קומה ובעל חזות אתלטית. הוא היה שחקן ספסל בקבוצת הכדורסל של מכבי תל-אביב ואחר כך שחקן במכבי פתח תקווה ובאגודת הספורט של אור יהודה. התובע, עו"ד סבריו שרטר, נימק אתמול את בקשתו לביטול צו איסור הפירסום בכך שהחקירה נגד שבתאי כבר הסתיימה.

שבתאי מואשם בשבעה סעיפים, כולל תקיפת שש תלמידות תיכון מרמת-אביב על רקע מיני ותקיפת שוטרת שהתחזתה לתלמידה. בתקיפה האחרונה נעצר שבתאי על-ידי מארב של כוח משטרתי גדול שהיה במקום. לטענת התביעה, נהג שבתאי להתקשר לתלמידות שהציעו שיעורי עזר ושירותי שמרטפות, הסווה את קולו בטלפון, כאילו היה אשה. עוד טוענת התביעה כי הנאשם נהג לקבוע פגישות עם הנערות במקומות חשוכים ושם היה תוקף אותן.

לבקשת הסניגורית, עו"ד אסנת ברזני, נשלח הנאשם להסתכלות. הדיון בשאלת מעצרו עד תום ההלי-כים נדחה, לאחר שהסניגורית תעיין בחומר הראיות. עד אז יישאר במעצר.

היום תינתן הכרעת-דין במשפטו של נאשם אחר במעשי אונס: יוסי מוגל'ה, הידוע בכינוי "האנס מצפון תל-אביב".

שוטרת הפיתיון — חמש פעמים אלופת ג'ודו

מאת ראובן שטירא

איריס אפשטיין השוטרת בת ה-21 ששימשה נערת פיתיון ל"אנס האתלטי" שפעל ברמת אביב הביאה ללכידתו, שולטת היטב בג'ודו ומאומנת בקראטה. השוטרת נמוכת הקומה ומתולתלת השיער, שהת-גייסה רק לפני כחודשיים כבלשית ליחידה המרכזית של משטרת תל אביב, זכתה חמש פעמים באליפות ישראל בג'ודו לילדות ולנערות. בהיותה בת 13 עמדה בניסיון תקיפה מינית והצליחה — בזכות שליטתה בג'ודו — לפגוע בצעיר שתקף אותה.

לפני כחודש ביקשה מפקדיה לפעול כפיתיון לאנס האתלטי שפעל ברמת אביב. במסיבת עיתונאים אתמול, סיפרה, כי בעת שפעלה ידעה כי בלשי היחידה המרכזית יימצאו בקרבתה. היא לא מסרה פרטים לגבי נסיבות לכידתו של החשוד במעשי האונס, מחשש פגיעה בעקרון הסוביודיצה.

"ייתכן שגם אם לא היו שוטרים לידי, הייתי מצליחה להיחלץ מהתוקף" אמרה אתמול השוטרת. שזעקותיה כשהחשוד באונס תקפה בחצר בית הספר ברמת אביב הוקלטו במכשיר הקלטה, שהיה על גופה. ההקלטה תושמע כראיה במשפטו של החשוד.

השוטרת השניה ששיתפה פעולה בהטמנת המלכודת לאנס היא מול חזיז, בת 26, המשרתת כשש שנים במרכז הזיהוי של מטה משטרת מחוז תל אביב. מול, המתגוררת עם שותפה בדירה ברמת אביב, התבקשה על ידי מפקדיה לתלות מודעות, בעקבותיהן נוצר הקשר הטלפוני בינה לבין החשוד באנס.

מפקד כלא רמלה לשעבר זוכה מאשמת גניבה

השופט מותח ביקורת חריפה על המתלוננת רב כלאי גאולה הראל ★ "פעלה מתוך אינטרס אישי ונסתה להשפיע על תוצאות המשפט"

(ע) דוד פרי, מפקד כלא רמלה לשעבר, שהואשם בגניבת 200 דולר, זוכה אתמול בבית-משפט השלום ברמלה מכל אשמה. בפסק-דינו מתח השופט פס ביקורת חמורה ביותר על קצינת שרות בתי-הסוהר, רב כלאי גאולה הראל, אשר על פי תלונתה הועמד פרי לדין.

הפרשה נמשכה למעלה משנתיים. פרי, חבר קיבוץ גבעת חיים איחוד, שהצטיין בעבודתו כמפקד הכלא, קיבל את זיכויו בדמעות שמחה.

המתלוננת טענה כי פרי לקח ממגירה במשרדה סכום של 200 דולר במזומן. השופט תוקף את הקצינה הראל, מאשים אותה בהת-ערבות בהליך המשפטי וממליץ לנקוט נגדה באמצעים: "על מעשה חמור זה של המתלוננת יהיה צורך להגיב בדרך ובסדר הנאותים", כותב השופט, שהשתכנע שהראל פעלה מתוך אינטרס אישי וניסתה להש-פיע על תוצאות המשפט.

עוד אומר השופט, כי בעת שעסק בכתיבת פסק הדין ניסתה הראל להתערב בקביעתו ושלחה לו בעי-לום שם "מידע" בניסיון להשפיע עליו.

"הדברים הגיעו עד כה כך שהמת-לוננת הרבתה לעקוב אישית אחר המשפט וניסתה להגיב בדרכים שונות על דברי העדים שפגעו, לדעתה, בתדמיתה ובשמה הטוב ואף לא משכה ידיה מהתערבות בהליכי משפט זה".

להלן מציין השופט פס, כי בעת שעסק בחיבור פסק-הדין זה הגיעו לאוזני הקצינה הראל דברים שאמר עליה יוסי פולק, מי שהחליף בתפקיד מנהל כלא איילון את הנאשם במשפט זה. בדברים שאמר פולק לא היה כדי להחמיא לקצינה ואז טרחה לשלוח לבית-המשפט על ידי שליח, אך בעילום שם, קטע בעיתון שבו מצוטט פולק כמדבר טובות עליה ולשיבחה.

הקצינה הראל ממלאת כיום את תפקיד דוברת הכלא.

בלס נעצר עד תום ההליכים; עוזרו צבי אהרוני שוחרר

בשל חשש כי בלס ישבש הליכי משפט ★ השופט: בלס העלים מכונת כתיבה הקשורה לפרשה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

שופט בית המשפט המחוזי בתל-אביב, אריה אבנ'ארי, הורה אתמול לעצור עד תום ההליכים את איש העסקים דוד בלס. השופט קבע, כי נוסף על חומרת העבירה קיים חשש סביר כי הנאשם ישבש הליכי משפט. עוזרו של בלס, צבי אהרוני, ישוחרר הבוקר אם לא יוגש ערר לבית המשפט העליון.

בלס, אהרוני וחברת איזבל השקעות בע"מ, שבשליטת בלס, הואשמו על-ידי התובעת עו"ד פנינה דבורין בהוצאת 29 מיליון דולר במרמה מתהק"ם. הסניגורים עורכי הדין עו"ד אורי סלונים (מטעם בלס) וגיורא ארדת (מטעם אהרוני) טענו, כי מדובר בסיכסוך אזרחי. הטענה העיקרית של הסניגורים היתה, כי באחרונה נוטה יותר ויותר בית המשפט העליון לשחרר נאשמים בעבירות צווארון לבן, כאשר קיימת עילה יחידה של חומרת העבירה בלבד.

לטענת הסניגורים בקשר לסיכסוך האזרחי קבע השופט אבנ'ארי, כי בכל עבירת צווארון לבן יש כמובן סיכסוך אזרחי וכך גם בעבירות פליליות אחרות. באשר לפסיקת בית המשפט העליון ציטט השופט הלכות שנתנו נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר והשופט משה בייסקי שקבעו כי ככל שחומרת העבירה גדולה יותר הרי יש לה השפעה על הצורך במעצר עד לתום ההליכים.

השפעה על עדים

השופט מציין, כי התובעת, עו"ד פנינה דבורין, הוכיחה, כי הנאשם עלול להשפיע על עדים וקיים חשש סביר לשיבוש הליכי משפט. באותו הקשר מציין השופט כי בלס ניסה להשפיע על שר המשטרה חיים בר-לב להפסיק את החקירה נגדו, תוך ניסיון לשוות לפרשה אופי של מסע צלב נגדו על רקע פוליטי. עוד מציין השופט את הני-סיון שעשה עודי גוטמן (מנהל מחלקת הפקדונות בבנק מזרחי) להשפיע על בן דודו רב פקד בועז גוטמן העומד בראש צוות החקירה.

השופט קבע, כי בלס עלול להעלים אחרות כ-1,000 קלטות המוחזקות בידיו וקשורות בחקירה, כפי שנעלמה לאחרונה מכונת כתיבה ממשרדו, ששימשה אותו בפרשה זו. עוד מציין השופט, כי משיחה של בלס עם ראש היחידה לחקירות הונאה, תת-ניצב יורם גונן, עולה חשש, כי בלס עלול להימלט מהארץ.

עו"ד סלונים הודיע אתמול כי הוא מתכוון לערער בשם בלס. הוא סירב למסור את הסיבה לכך.

שנה וחצי מאסר לנכה צה"ל שקיבל במרמה תמריצי יצוא תמורת שרימפס שלא ייצא

השופט קבע כי התביעה התחשבה התחשבות מופלגת בנכות הנאשם רפאל עדן שגרף לכיסו 2.5 מיליון ד' תמריצי יצוא

מאת סופר "הארץ"

רפאל עדן (39) נכה צה"ל בעל 100 אחוזי נכות נידון שלשום למאסר של שנה וחצי בפועל לאחר שהורשע בסדרה של מעשי מרמה. הנאשם קיבל מהמדינה במרמה אשראי מסובסד בהיקף של 2.5 מי-ליון דולר תמורת יצוא סרטני שר-ימפס שהתיימר לבצע — אך לא ביצע.

החברה בבעלותו של עדן (רפאל עדן בע"מ) החזיקה מטוס פרטי קל. בין יוני לדצמבר 1983 הצהיר הנאשם במכס בנמל התעופה בן-גור-יון, כי באמצעות המטוס ייצאה חברתו 43 טון שרימפס. הוא קיבל דרך בנק הפועלים בירושלים מבנק ישראל את האשראי המוזל. משרד המסחר והתעשיה נתן לו מעמד יצואן הזכאי לקבל הלוואת מבנק ישראל.

עדן הוא נכה מלחמת יום הכי-פורים. בגלל נכותו הקשה הוא זקוק לעזרה צמודה גם לצורכי אכילה והל-בשה. הסניגור עו"ד מיכאל קירש והתובע עו"ד משה לדור מסרו לבית המשפט הודעה על עסקת טיעון. הוסכם, כי המדינה לא תבקש מאסר בפועל מעבר ל-18 חודשים והסני-גור לא יטען כי יש להטיל מאסר בפועל של פחות מארבעה חודשים.

"התחשבות מופלגת בנכות"

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים ד"ר יעקב צמח החליט לאמץ את תקרת העונש שנקבעה בעסקת הטיעון והטיל על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל. השופט מציין בנימוקיו כי התביעה התחשבה התחשבות מופלגת בנכותו של הנאשם אולם לבסוף הוא מחליט לאמץ את תקרת עיסקת הטיעון מאותו טעם שהינחה את התביעה. השופט מתח ביקורת על הנאשם כאשר קבע כי מסר תשובה מתחמקת כאשר נשאל היכן הכסף שקיבל במרמה ולא הביע חרטה מלאה וכנה.

כמו כן הטיל השופט על הנאשם קנס של 250 אלף שקל חדש ועל חברתו 50 אלף ש"ח נוספים.

בין עדי האופי במשפטו של עדן היו תא"ל יוסי בן-חנן ותא"ל (במיל.) אברהם ברעם, שהעיד זמן קצר לפני שנעצר בברמודה.

פומלית ננסית ניטעה בגדות

נינוס עצי הפרי — הכלאה של אשכולית ופומלה — יאפשר קטיף ללא סולמות

מאת אברם צהר

בקיבוץ גדות, בגליל, ניטעו כ-160 דונם בכ-16 אלף עצי פומלית (פומלה מתוקה) ננסיים. הפומלית, פרי שפותח במכון וולקני בבית דגן הוא הכלאה של אשכולית עם פומלה, ודומה בצורתו לאשכולית וטעמו מ-תוק.

בטרם הנטיעה עברו השתי-לים תהליך של נינוס במשתלת עין ורד שבגוש תל מונד. העצים הבוגרים יישארו ננסיים, כך שאת קטיף הפירות ניתן יהיה לבצע ללא שימוש בסולמות. תהליך הנינוס פותח על ידי עובדי מחקר ישראליים.

השתילים שניטעו בגדות אמורים לתת פרי בעוד כשלוש שנים.

משה שבתאי, אתמול בבית המשפט. (תצלום: ישראל סאן)

ע"פ תיקון חדש בפקודת מס ההכנסה:

פירמות המשקיעות באג"ח יחוייבו בתשלום כפל מס

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תיקון 3 י' לפקודת מס ההכנסה יחייב פירמות המשקיעות באג"ח בתשלום כפל מס. התיקון אמור להיות מובא בקרוב לאישור הכנסת.

על פי חוק שטיינברג, הנהוג כיום, פירמה המשקיעה באגרות חוב מחוייבת בתשלום מס על פי עליית האגרת בבורסה. ואולם, אותה פירמה, תחוייב פעם נוספת בתשלום מס על פי סעיף 3 י'. התיקון קובע, כי חברה המקבלת הלוואה תחוייב בתשלום מס על הריבית הריאלית בגובה ההפרש בין עליית המדד לבין הריבית הנקובה בהלוואה. רכישת אגרת חוב כמקור נחשבת לקבלת הלוואה, ולכן תחוייב בתש-לום מס. עוברות אלה אינן מתייח-סות לאגרות המונפקות על ידי בנק ישראל, אלא רק לאגרות המונפקות על ידי פירמות פרטיות. בבורסה נסחרות אגרות חוב של פירמות פרטיות בהיקף של מאות מיליוני הדולרים.

התיקון לפקודת מס ההכנסה לא פורסם, כיוון שעדיין לא הוצאו התקנות בנידון. גורמים עסקיים הביעו חשש רב, כי אכן יחוייבו בתשלום כפל מס.

סגן נציב מס ההכנסה משה בביש מסר בתגובה כי הוא שומע על הבעיה בפעם הראשונה ויבדוק את הנושא.

חולקו אותות הנשיא למתנדב

(ע) נשיא המדינה חיים הרצוג העניק אתמול את "אות הנשיא למתנדב" ל-14 מתנדבים שהצטיינו בשנה האחרונה בפעילותם למען הזולת.

אלה מקבלי האותות:

יונה בר אוחן, מראשוני המתנ-דבים בתנועת "עם יפה עם אחר".

גלי וידמן, גייסה והכשירה מאות מתנדבים לקליטת עליה.

מרים מגרילוב, הקימה את "יד לקשיש" בירושלים, מפעל הכולל 13 בתי-מלאכה בהם מועסקים 400 קשישים, ומגוון שירותים.

לאה מרחזה, הקימה את "יד להחלמה", ארגון לשיקום נשים לאחר ניתוח כריתת שד, במסגרת האגודה למלחמה בסרטן.

חנה מילגרום, פיתחה שיטה מקורית לשיעורי עזר והקימה בירושלים מרכז לקידום תלמידים.

שלום אוזלאי, תרם במתן ארגוני פיתוח-עיתוקי למשפחות... הדרכה חשובים לאימון חיילי צה"ל, והגה תוכנית להכשרת נוער מחונן במערכת הביטחון.

שמעון ורונן שרביט, שני האחים, ספרים במקצועם, ופעמיים בשבוע מקדישים זמנם לספר קשישים וילדים מוכי-גורל.

ד"ר צבי רוזנברג, על עבודתו החינוכית-שיקומית בקרב ילדים חריגים מזה 20 שנה.

עומר עסולי, מאכיל חולים בבי"ח "הדסה", רוחץ אותם ומעודדם, ללא הבדל דת או מוצא.

מקבלי "אות הנשיא לנוער מתנדב":

גולן מוסאי, בן 14, השותף במ-כות קשה, ומזה שלוש שנים תומך לילד בן 10 המרותק לכסא גלגלים.

עמית שפילינג ועמית שיף, מפעי-לים כיתות לימוד למתקשים בלימו-דים בבית-ספרם בפתח-תקווה.

יעקב חרה, בן 17, מקדיש זה למעלה משנתיים כשש שעות מדי יום לפעילות התנדבותית ענפה בעיירה נתיבות.

יסמין פיריפי, מגלגלוליה, סייעה לשני אחים נכים, ואחד מהם, שסירב בעקשנות ללכת לבית הספר, החל לעשות זאת בזכותה.

עורך את המדור: אהד נבנהר

מבצע

לימוד ספרדית בספרד

$*840

כולל:

קורסי קיץ בני ארבעה שבועות למתחילים ולמתקדמים, ברמה גבוהה, בעיר האוניברסיטאות סלמנקה, בתאריכים:
2/7 — 30/7
3/8 — 31/8

★ כרטיס טיסה הלוך ושוב
★ 100 שעות לימוד
★ לינה בחדר זוגי במעון סטודנטים
★ שלוש ארוחות ביום במשך הקורס
★ סיורים מודרכים בסלמנקה
★ ספרי לימוד
+ ביטוח בקורס
★ לינה במדריד

בתקופת הקורס מתקיימים טיולים מאורגנים במחירים נוחים, בסופי שבוע, עם הדרכה מעולה למקומות מפורסמים כמו מדריד, טולדו, סגוביה, אבילה ועוד.

ביצוע: מליה
חברה בינלאומית לתיירות
ירושלים: 02-226381
תל-אביב: 03-243321
חיפה: 04-380844
באר-שבע: 057-33331

בשיתוף: איבריה, חב' התעופה הספרדית
IBERIA AIRLINES OF SPAIN
* ללא היטלים

ביוזם הערכות תדמית

האוניברסיטה העברית בירושלים — קרן שרה וולף ז"ל

מתכבדות להודיע על קיום טכס חלוקת פרסים בתחומי המשפטים והכימיה הפיסיקלית

ע"ש שרה וולף ז"ל

הטכס יערך ביום ראשון, ט"ז באייר תשמ"ו (25.5.86), בשעה 4.00 אחה"צ בחדר הסמינריונים במחלקה לכימיה פיסיקלית, בנין לוס-אנג'לס קרית האוניברסיטה, גבעת-רם, ירושלים.

ישאו דברים: פרופ' ל. בן-דור — יו"ר החוג לכימיה
ד"ר נעם אגמון — ממקבלי הפרס

סליחה.

הנהלת כרמל תעשיות מתנצלת בפני הקונים הרבים שבאו לאולמי התצוגה החדשים והמרווחים שלנו ולא קיבלו את מלוא תשומת הלב והשרות כפי שאנו נוהגים לתת.

לאור הביקוש הרב, הגדלנו את צוות העובדים באולמי התצוגה והגברנו את קצב הייצור כדי לעמוד בלוח הזמנים שהבטחנו.

נשמח לשרתכם נאמנה גם בעתיד.

בכבוד רב
כרמל תעשיות
יצרני ריהוט איכות

כרמל תעשיות שד' ההסתדרות, 1 ק"מ צפונית לצ'ק-פוסט
• סלונים • מטבחים • חדרי שינה • חדרי ילדים • מזנונים • פינות אוכל

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי החברה — בית הספר למינהל עסקים — מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל
המרכז להכשרת מנהלים

מודיע על סדנא בנושא:

"אופציות-שימושים וחידושים"

הסדנא תדון בתועלת בשימוש באופציות בכלל ובאופציות על אינדקסים בפרט עבור משקיעים וחברות וכן במסחר בהן.
תאריך: יום א' כ"ג באייר תשמ"ו, 1 ביוני 1986 בין השעות 9.00—17.00.
מקום: בית מאירסדורף, האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים.
מרצים: פרופ' מרטי סוברמניהם, פרופ' דן גלאי, ד"ר מנחם ברנר.
מחיר: 135 ש"ח כולל חומר רקע וארוחות צהריים.
הרשמה: במרכז להכשרת מנהלים, בית הספר למינהל עסקים.
טלפונים: 02-883077, 02-824638 בין השעות 8.30—13.00.

סיוד
חדרי מדרגות
בסיד סינטטי כולל צביעת מעקה, וארונות חשמל. כולל נקיון.
בסך 300 ש"ח
בשני תשלומים
טל 03-379723
03-379905

מרכז גורדייק אוספנסקי
052-78423

תזכורת לחברי
ארגון הקבלנים והבונים בת"א-יפו

האסיפה הכללית השנתית

תכונס ביום חמישי, 22.5.86 בשעה 16.00 בבית המהנדס, רח' דיזנגוף 200 תל-אביב.
האסיפה תהיה חוקית בכל מספר משתתפים בשעה 16.30, כאמור בהזמנה שנשלחה לחברים.

סדר היום:
• הרשמה ופתיחת האסיפה
• פתיחת האסיפה (בכל מספר משתתפים)
• בחירת יו"ר האסיפה וסגנו
• ברכת אינג' דוד שטרן — נשיא מרכז הקבלנים והבונים בישראל
• ברכת מר שלמה להט ראש עיריית ת"א-יפו
• דו"ח ועד האגודה — יו"ר האגודה אינג' א. ספיר
• דו"ח כספי 85' ותקציב 86' — גזבר האגודה י. עציון
• דו"ח ועדת הבקורת — יו"ר הועדה — א' ליבוביץ
• בחירת ועדת קלפי
• דיונים
• אישור תקציב 86' והדו"חות
• מינוי רואה חשבון
• בחירת יו"ר האגודה
• בחירת ועדת בקורת וחבר שופטים
• בחירות לועד האגודה
• ארוחת ערב

אריה כוהן, מנכ"ל

למוסד ממלכתי

דרושים בשכירות

3 חדרי משרד באשדוד

לאכלוס מיידי — ודירה בת 3—2 חדרים + טלפון (רצוי בית בודד) באזור קרית שמואל
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים: 03-205344, 03-205504

המפלגה הליברלית (בליכוד)

הודעה

לחברי המועצה הארצית ולחברי מרכז המפלגה

ישיבת המועצה הארצית ומרכז המפלגה תתקיים ביום ראשון, ט"ז אייר תשמ"ו (25.5.1986) בשעה 17.00, בכפר המכביה רמת-גן.

סדר היום:
דרכה של המפלגה הליברלית

יצחק קעטבי — יו"ר המועצה הארצית
מאיר הוברמן — מנהל המזכירות הארצית

שער — מדריכים מסווגים בענפי המשק והכלכלה
לסער פרסומאים בע"מ דרושים:

נציגי מכירות (נשים וגברים)

לתפקידים מגוונים ובעלי ענין

דרישות:
★ הופעה נאה
★ כושר ביטוי
★ השכלה תיכונית או גבוהה
★ רכב — הכרחי
★ נסיון קודם — יתרון

תנאים מעולים למתאימים

בדבר פרטים וקביעת מועד לשיחה יש לפנות למשה בטל: 03-233572/233560
סודיות מובטחת

שער — המדריכים המסקים של המדינה

התאחדות המלונות ירושלים

פסטיבל מלונות ירושלים

כרטיסים לפסטיבל על חשבון המלון

כל אורח במלונות ירושלים מקבל, ללא תשלום, כרטיס כניסה אחד לפסטיבל — על כל 2 לילות של שהיה במלון 4 ו-5 כוכבים, ועל כל 3 לילות — במלון 2 ו-3 כוכבים. לשוהים לילה אחד — הכרטיס בהנחה.

עם זאת — כל ההנאות של חופשה עם אוירה בבירה: מלונות טובים, מסעדות בכל הטעמים, אויר הרים, עתיקות וחדשות, נוף וארכיאולוגיה, מוזיאונים ואתרי תיירות.

הזמנות במלונות ירושלים:
5 כוכבים: המלך דוד, לרום, פלאזה, רמדה רנסנס.
4 כוכבים: מוריה, שלום.
3 כוכבים: זוהר, מגדל אילן, מגדל ירושלים, סונסטה, קיסר, רם (כרטיס על כל 2 לילות).
2 כוכבים: פלטין, רון.

השנה אתם תיירים בישראל

הזדמנות נפלאה לשלב את אירועי התרבות החשובים של פסטיבל ירושלים עם נופש ובילוי בעיר הבירה.

רק בירושלים — חופשה עם פסטיבל

הארץ

יום ג', י"א באייר, תשמ"ו
20 במאי 1986

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדכי 20 טל' 661146־8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21 טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel — P.O.B. 233, Tel 824261

ישראל שוחרת שלום

מושב הקיץ של הכנסת נפתח אתמול בסקירה מדינית של ראש הממשלה. קריין רשות השידור ראה להעיר, כי סקירה זו לא חידשה הרבה; ואולם לא לחידושים צריך היה לצפות בהזדמנות זו, אלא לתיאור הבעיות שהמדינה חייבת לחפש להן פתרונים. תיאור זה צריך להיות ממצה, ולשקף באופן נאמן את המציאות; ומי שביקש לשפוט נאום בן עשרים דקות לפי קנה־מידה זה, ודאי הגיע למסקנה כי שמעון פרס עבר את המבחן בהצלחה.

ראש הממשלה נמנע מכל ניסיון לצבוע את המציאות בצבעים ורודים, אלא הציג את הסכנות האורבות לנו במלוא חומרתן. הסדור הבין־לאומי זכה לתשומת־לב לא פחות מאשר הקיפאון שעדיין שורר בתחום היחסים עם ירדן ומצרים. ואולם לגבי כל אחת מהמדינות השכנות, הצהיר פרס הצהרות שהעידו על נכונות ישראל להידברות ולנשא ומתן ללא תנאים מוקדמים.

גם לגבי סוריה — התומכת בארגוני טרור ואשר אחד מגופי מודיעין הממלכתיים שלה עוסק בטרור בעצמו — לא ביקש לקבוע יוצא מן הכלל. בלשון זהירה העניק להפגו אל־אסאד אשראי מדיני. עם זאת הבהיר היטב, שלא המלך יקבע את עמדתנו כלפי סוריה, אלא המעש — כלומר, נטישת הדרך המסוכנת שעליה התחיל נשיא סוריה לעלות.

באשר לריקמת היחסים בינינו לבין מצרים, אפשר היה להרגיש כי ראש הממשלה אינו מאושר מהעובדה שהדיונים על שטר הבוררות לגבי סוגיית טאבה שקעו באווירה של התדיינות בין משפטנים. מותר לשער כי, אם הנשיא מובארק יהיה מוכן להיחלץ מאווירה זו, תגלה ישראל נכונות מקבילה. השאלה היא, כמובן, אם גם בקהיר תגבר ההכרה בצורך למצוא פתרון לבעיית טאבה, מתוך העדפת שיקולים מדיניים על פני יצר הוכחנות מסביב להיבטים המשפטיים.

דין דומה חל על רבת־עמון. ראש הממשלה הקפיד שלא לומר דבר, שהמלך ההאשמי יכול לפרש כביטוי להתנכרות אליו; אבל מגימת דיבורו צריך היה להבין, כי שמעון פרס מצפה שאת הצעד הבא תעשה ירדן. ראש הממשלה חזר על ההבטחה שישראל לא תחיל את ריבונותה על השטחים המוחזקים; הוא הוסיף את ההבטחה, כי ישראל תעודד "ניהול עצמי" של תושביהם. ברם, הכדור מונח במגרשו של חוסיין, ונוכל רק לקוות, כי השליט ההאשמי יקשיב להפצרתו של ראש הממשלה שלא לבזבז את הזמן לריק.

פרס הציג את מדינת ישראל כמדינה שוחרת שלום, גם כמדינה שאינה בוחנת את ירידת מחירי הנפט מתוך שמחה לאידו של העולם הערבי, אלא מגלה תשומת־לב לקשיים שחלק ממנו שרוי בהם בעקבותיה. ישראל רואה את עצמה כחלק של האיזור, והיא משתדלת להפנות את תשומת־לבן של המדינות המתעוששות למצוקתנו. יותר מזה נבצר מאתנו לעשות; אנו ממתינים לגילויי רצון טוב מהצד השני.

ביקורים רגישים

שני ביקורים רגישים מתרחשים השבוע: שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדראוטי, בא כאורח רשמי של ישראל, ואילו שר התיירות, אברהם שריר, שוהה באתונה באורח רשמי של עמיתו היווני. לתנועת המבקרים ההפוכה שייך גם בואה של משלחת הבונדסטאג המערב־גרמני, בראשות ה"ה פולוס וניגנר, אך זה הוא יותר ביקור ידידותי מאשר ביקור אבוהה.

הביקור של אנדראוטי יראה משמעותי יותר ממשלה פוליטית. מעבר לבעיות התחרות בתחום התנובה החקלאית בשוק המשותף, מכבידה על יחסי ישראל־איטליה הנטייה הפרו־ערבית של מדיניות־החוץ האיטלקית, אשר לפני חודשים ספורים אף גרמה משבר ממשלתי ברומא. מדיניות־חוץ זו מתבטאת גם בעמדה אוהדת כלפי אש"ף וגם ביחסים קרובים עם לוב. במיוחד מקוממת היתה הגישה הסלחנית של השלטונות האיטלקיים כלפי טרוריסטים ערביים שנתפסו על אדמתה, דבר שקעקע גם את היחסים בין רומא לוואשינגטון. נדמה, כי בנקודה זאת מתרחש עתה מפנה כלשהו, ביחוד בעקבות ועידת הפסגה בטוקיו, שבה הובהר על־ידי הנשיא רייגן — בתמיכת גב' ת'אצ'ר — כי היחס אל הטרור הפך לאבן־בוחן ביחסים בברית המערבית. עם זאת, למרות מדיניותה הפרו־ערבית, השתדלה איטליה לשמור על מידת ידידות כלפי ישראל, ועל רקע זה יתכנו אולי יחסים הדוקים ומועילים יותר בין שתי המדינות.

ביקורו של השר שריר באתונה פרובלמטי יותר. זה הוא ביקור רשמי ראשון של שר ישראלי, אחרי 25 שנים שבהן מתאפיינת גישת יוון כלפי ישראל בסירובה להעניק לנציגה הדיפלומטי בארץ מעמד מלא של שגריר. גישה זו לא השתנתה עדיין, למרות הצטרפות יוון אל השוק המשותף. היחסים הטובים של יוון עם הערבים, ועם אש"ף במיוחד, שהיו בשעתו מבוססים בעיקר על שיקולים כלכליים והוסברו על־ידי הצורך להתחשב במיעוטים היווניים בארצות־ערב, קיבלו מאז כהונתו של אנדריאס פפנדראו כראש ממשלה גם תוכן רגשי, שנגזר מהיחס האוהד אל תנועות "מהפכניות" מצד אחד, והיחס הביקורתי כלפי ארה"ב מצד שני.

דיסקונט — הרי אתה שלנו

לאחר שכלל האזרחים לקחו על עצמם את "ההסדר", כדי להציל את רכושה של משפחת רקנאטי, בבנק דיסקונט עוד מעזים לדבר על "בנק פרטי"

מאת נחמיה שטרסלר

אחת הטענות היותר־מוזרות שהעלו באחרונה אנשי בנק דיסקונט היתה, שהבנק הוא בנק פרטי ולכן רפאל רקנאטי אינו חייב למלא אחר המלצות הוועדה.

לא היתה זו הפעם הראשונה שדיסקונט מנסה לקעקע את מסכנות הוועדה. מיד עם סיום השלב הראשון לעבודתה העלו אנשי הבנק השגות על מסכנות הוועדה, אך זו דחתה אותן בלי מאמץ מיוחד. מאוחר יותר, כשנשלחו מכתבי האזהרה, פנה בנק דיסקונט לבית המשפט הגבוה לצדק בעתירה כנגד הוועדה. בג"ץ דחה את העתירה.

ועכשיו, עם אשראי של שני כישלונות, שולפת משפחת רקנאטי תעלול נוסף: אנחנו בנק פרטי, הם אומרים. זו טענה אבסורדית כל כך, שקשה להחליט מאיזה צד להתחיל ולתקוף אותה.

נביט לשם התרגיל, שלמשפחת רקנאטי המחזיקה בשליטה באי־די־בי. ובדיסקונט בזכות בעלות על 15% מהתון של אי־די־בי. יש כל 100% ההון של שתי החברות. אז מה? האם בגלל כוח לא חלים עליו כל חוקי מדינת ישראל? האם לא חלה עליו פקודת הבנקאות? האם גליה מאוד, המפקחת על הבנקים, אינה חייבת לפקח עליו? האם חוק מבקר המדינה, שמכוחו הוקמה הוועדה, מוגבל רק לגבי גופים שבבעלות ציבורית?

ואם נלך עוד צעד אחד קדימה בטיעון מנוגד זה, הרי אסור לשכוח שגם למר ארנסט יפת, למשל, היו כמה פרומילים בהון של בנק לאומי. נכון שפחות מאשר לרפאל רקנאטי. אז מה האם מידת הציות להוועדת חקירה ממלכתית נקבעת על פי כמות המניות שמחזיקים המנהלים שיצאו חייבים בדין?

חברות ציבוריות

אך גם המושג "בנק פרטי" מטעה. דיסקונט ואי־די־בי. הן חברות ציבוריות הנסחרות בבורסה, ומכאן שהן חייבות לעמוד בכל הקריטריונים הציבוריים, כמו שמירה על זכויות המיעוט של הציבור המחזיק ב־85% מהון המניות של אי־די־בי. ומאליו מובן שחברה ציבורית חייבת גם בציות לחוקים שונים, כגון חוק ניירות הערך, שלגביו עברה הנהלת דיסקונט עבירות לבאורה — לפי מסקנות הוועדה.

ואם לא די בכל זה, אולי ראוי להזכיר למשפחת רקנאטי בעלת "הבנק הפרטי" את התנהגותה בשלהי 1983. אז הם השמיעו זמירות שונות לגמרי. הם ביקשו שהממשלה ובנק ישראל יתערבו ויצילו. הם דרשו אשראי נוסף, כדי להמשיך בוויסות ולהציל את רכושם.

אז, ביום חמישי, 6.10.83, התקיימה ישיבה סוערת במיוחד בתל אביב. באותו יום תפסו הבנקאים שהסוף מתקרב. הם הבינו כי אם יפסיקו לקלוט את ההיצעים, יצטרו המחזורים והבנקים לא יוכלו להחזיק מעמד. בעניין זה העיד אודי רקנאטי בלשון המעטה אופיינית בפני ועדת בייסקי: "אף בנק לא היה מסוגל לעבוד לסדר היום על הפסד שהיה נגרם אלמלא הסכה זו (ההסדר). הפסד שהיה יכול לערער את יציבות הבנק". ובעדות נוספת בפני הוועדה הוא אומר: "באותו היום הגיע בנק דיסקונט ליקר האוהים".

ומה באמת היה קורה לדיסקונט אילולא התערבה המדינה? אי־די־בי. ודיסקונט החזיקו אז יותר בנוסטרו, מניות בנקאיות בשווי של כ־200 מיליון דולר. לולא היתה המדינה מבצעת את "ההסדר", היה שווי מניות אלה יורד מיד לכ־50 מיליון. הם היו נאלצים לרשום הפסד מיידי של 150 מיליון דולר. לשם אינדיקציה: כל ההון העצמי של דיסקונט עמד אז על 320 מיליון דולר בלבד.

אסור לשכוח גם שמול הנכסים השקליים בדמות המניות הבנקאיות, לקח בנק דיסקונט — כמו שאר הבנקים — הלוואות דולריות בחו"ל. כך שהיה נגרם לו הפסד נוסף של 25%, בשל הפיחות שנעשה לאחר סגירת הבורסה.

הממשלה מנעה

זאת ועוד. חלק נכבד מקכספים שהושקעו במניות הבנקים, כללו הון חוזר של חברות — כספי שהחברות היו נזקקות לו תוך פרק זמן קצר ביותר, ונפילת ערכו היתה מובילה אותן לפשיטת רגל ואת הבנק להפסדים נוספים.

ומה על קרנות הנאמנות וקופות הגמל שבניהול בנק דיסקונט, שהושקעו במניות בנקאיות? ומה על ההלוואות לטווח בינוני הארוך, שהובטחו במניות דיסקונט? ומה על לקוחות רבים שקיבלו אשראים כדי לרכוש מניות בנקאיות, מהיכן יוציאו הם את הכסף לבנק?

ואז כשגודל המשבר היה מתברר, היו מופיעים בשורה ארוכה כל אותם האזרחים שבבנק דיסקונט העזו לדבן אותם בנימוקי שקר — אפילו ימים ספורים לפני המפולת — להמיר השקעות דולריות טובות במניות בנק דיסקונט ואי־די־בי. תביעות הפיצויים היו מסתכמות בעשרות מיליוני דולרים, והציבור, לנוכח ההתרחשות, היה מבצע את ריצה המונית על הבנק. הממשלה מנעה את המפולת.

הפעולה היחידה ההגיונית: מושך את פיקדונותיו מהבנק. הסוף היה ממהר לבוא, בו ביום. בנק דיסקונט היה פושט רגל, ולכך התכוון אודי רקנאטי בעדותו בפני הוועדה.

כל זאת מנעה ממשלת ישראל. בנטלה התחייבות אדירה של 7 מיליארדי דולר, ובכללם 2 מיליארדי הדולר של אי־די־בי. ודיסקונט. אך הממשלה עוד הגדילה לעשות, ובעקבות לחץ של הרקנאטים. היא התחייבה שלא לקחת מהם את השליטה, אף שהיא זו שתיאלץ לקנות את רוב המניות. כך ויתרה הממשלה כלאחר יד ובלי תנאי על זכות מוקנית בעלת ערך כלכלי רב — לטובת הרקנאטים.

ואחרי שכל האזרחים — גם אלה שמעולם לא קנו מניה בנקאית — לקחו על עצמם את ההתחייבות הקשה הזאת, התחייבות שנזקה לכלכלת ישראל עצום ורב, כדי להציל את רכושה של משפחת רקנאטי, בבנק דיסקונט עוד מעיזים לדבר על "בנק פרטי".

* * *

30 הימים חולפים היום, ולרפאל רקנאטי לא נשארו אלא כמה שעות כדי להציל את מעט הכבוד שאולי נותר לו — וללכת הביתה.

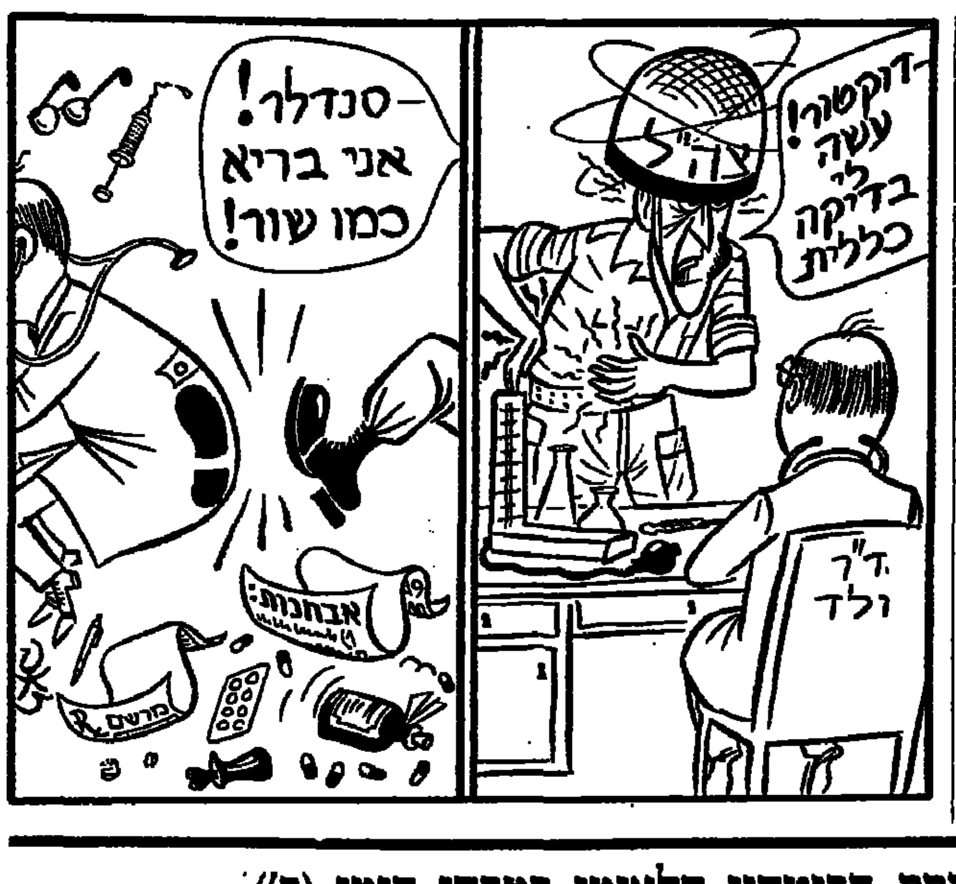

"עושה הנפלאות" של רייגן

התדמיתן הנשיאותי מייקל דיוור שפנה לעסקים פרטיים, ידע לנצל היטב את קשריו הנמשכים עם הבית הלבן. נראה כי הקונגרס החוקר את הפרשה, יתקשה לקבוע מסמרות בנושא הרגיש של השתדלנים

מאת צבי בראל

וואשינגטון

הוא התחיל את דרכו כמו בחלום האמריקאי. כמעט בחוסר כל. את לימודיו באוניברסיטה מימן מזימרה ופריטה על פסנתר בבארים של סאן חוזה. אחרי שקיבל את התואר הראשון במדעי המדינה, רצה להיות כומר אפיסקופאלי, אך הוליס לעבוד שנתיים כמתמחה בחברת איי־בי־אם ולבסוף סיים בקצה המאזן של המנורה.

כיום, בן 47, משיים מייקל דיוור, האיש שעמד "מלפניו מאחוריו ומצדדיו" של הנשיא רייגן, במכונית היגואר החדישה שלו, מנהל את אימפריית יחסי־הציבור שלו השווה יותר מחמישה מיליוני דולרים. באמצעות הטלפון האלחוטי, מעסיק למעלה מעשרים עוזרים, שרובם פקידים בכירים לשעבר בממשל, ומגוונו את דרכו של החברות ענק כמו טי־בי־אס, טי־דבליו־איי, מדינות כמו ערב הסעודית, קנדה, סינגפור וקוריאה, ובעלי אינטרסים מיוחדים, כמו חברת הטבק פיליפ מוריס, בתוך מכובדו של הממשל.

"ניהול", "קביעת אסטרטגיה", "הדרכה והסברת הממשל", הם הביטויים השגורים בפיו של דיוור. המומחים (דיוור אומר: הקבאים) משתמשים בביטוי בוטה ומדויק יותר: "האיש מוכר את קשריו". "איננו עסקיי קשרים", דוחה דיוור את ההגדרה. "אנחנו עוברים קשה, משום שהמערכת הביורוקרטית מסובכת". את זאת הוא אומר עכשיו, לאחר שמצא עצמו סבוך בחקירה של הקונגרס המבקש לדעת אם עבר דיוור על חוקי המינהל התקין והאתיקה בנצלו את קשריו הידידיים עם משפחת רייגן ועם הבית הלבן כדי להעשיר את כיסו.

דיוור סבור כי לא עשה כל רע כאשר פנה לפתוח את משרד השתדלנות ("לובינג") לאחר שמרש לפני שנה מתפקידו כסגן ראש לשכת הנשיא. למעשה, זמן מה לפני שפרש מרה להודיע ברבים שמשכורתו הממשלתית, 73 אלף דולר לשנה, מעמידה אותו על סף פשיטת הרגל. "זכי מה השתכם שעשה לאחר שאפרוש מן הבית הלבן" השיב בהזדמנות בראיון ל"וואשינגטון פוסט", "שאלך להיות מנתח מוח?"

איש המעלולים

אך התמונה אינה בדיוק התמונה. שהבאנו. אם דיוור אל. מסגת הממשל האמריקאי. האיש שהוליך לפני כשנתיים שנה כראוי לכך שתפקידו של הנשיא רייגן, שהיה או מועמד לתפקיד מושל קליפורניה. לא יכיל עבגבינות ושהפיק שלו יהיה צלוי כרבעי, ושהמשקפיים שלו יוכלו תמיד להחזיק את אלה של רייגן כאשר רייגן שכח את שלו. הצליח להתהנב לא רק על הנשיא אלא, חשוב מכך, על ננסי רייגן. בתוך זמן קצר היה לאיש יחסי־הציבור של סניף המפלגה הרפובליקאית במחוז סנטה קלארה בקליפורניה, לבן ביתו של המושל. התמורה לא איחרה לבוא: הוא מונה לסגנו של המזכיר האקזקוטיווי ("מבכ"ל") של המושלת, ארוזון מיז, שהתקיים אף הוא והיום הוא שר המשפטים.

כשהגיע רייגן לבית הלבן ב־1981, נעשה דיוור באופן טבעי לאחראי לסדרי פעולתה של לשכת הנשיא. בעוד ג'ימס בייקר, ראש הלשכה, עוסק ב"תוכן ובאסטרטגיה" טרח דיוור על תדמיתם של הנשיא ורעייתו. החזיק ביהיו קבע את לוח השעות של רייגן, קבע את לוח הזמנים שלו, ומילא כמובן את משאלותיה של הגברת הראשונה. דיוור זכה בתואר "איש המעלולים מספר אחת של וואשינגטון", "התדמיתן המלכותי" ו"עושה הנפלאות". כל זאת בזכות הצלחתו לנער מהנשיא רייגן את התצים שהעיתונות האמריקאית ניסתה לתקוע בו. אך הוא גם נודע בתואר "האיש מאחורי השושנים".

אלכסנדר הייג, שהיה שר חוץ ויועץ לביטחון לאומי, ריצ'רד אלן שהיה יועץ לביטחון לאומי, השופט קלארק (בכ"ל), מאשימים אותם את ננסי רייגן באובדן משרתם, אך היה זה למעשה במיקליסיזר דיוור שהניע נגד רייגן במידע המכריע, והיא יעצה כפי שיעצה לבעלה.

קשר טלפוני לבית הלבן

אחרי 20 שנות שירות אישי למשפחת רייגן, החליט דיוור לפרוש לעסקים. מצויד בכרטיס הכניסה לבית הלבן (שאותו החזיר השבוע, אחרי שהוועדה החוקרת נגדו) ובקשר טלפוני ישיר לשוכנים בו, לא התקשה דיוור בתוך זמן קצר לתמום על חוזים שמנים: בין השאר, עם דרום־קוריאה (750 אלף דולר), חברת טי־בי־אס לסוכר (300 אלף דולר), קנדה (105 אלף דולר), ערב הסעודית (חצי מיליון דולר), חברת רוקוואל יצרנית המטוסים, פיליפ מוריס יצרנית הסיגריות ועוד חברות ומדינות, הנזקקות ל"שתדלן" המסוגל לא רק לשכנע אלא גם לשנות מדיניות וחוקים.

הפעם יצא על דיוור דווקא בגין החוזה "הקטן" עם קנדה. קנדה מבקשת מן הממשל האמריקאי זה שנים לאכוף על התעשיות הכבדות בצפון־אמריקה להשתמש בציוד סינון וניסורל כדי לצמצם את "הגשם הכימי" המזמור על יערות קנדה. ממשלו של רייגן לא נקף במשך השנים אצבע בתחום זה. דיוור, בהיותו בממשל, שיכנע את הנשיא להקים ועדת בירור, ועל פי עדות משרד המבקר שנמסרה בשבוע שעבר לקונגרס, הוא אף השתתף במינוי חברי ועדת הבירור האמריקאית. סופה של הפרשה היה, שהוועדה המליצה לממשל להקציב חמישה מיליארדי דולר. מחציתם מתקציב הממשל ומחציתם מן התעשיות, לצמצום "הגשם הכימי". שלושה חודשים לאחר מכן, כאשר פרש דיוור, התמנה אתו ממשלת קנדה תוהה שעל פיו ייצג אותה דיוור בנושא "הגשם הכימי".

דיוור טוען כי איננו מתמצא כלל בנושא "הגשם הכימי", כפי שטוען שאיננו מבין ברכש צבאי כאשר פנה למממנה על התקציבים בבית הלבן כדי לשכנעו בשם חברת רוקוואל לרכוש יותר מטוסי בי־1 במקום להשקיע בבניית המטוס הסודי "סטלת'". על פי ממצאי הוועדה הראשונה, מתברר כי דיוור לא נמנע מלפנות לשרי ממשלתו של רייגן בעוד כמה וכמה נושאים.

האשמה המובהקת נגדו היא, כי לא שמר על כללי האתיקה המחייבים תקופת צינון של שנה בטרם יוכל פקיד ממשל ליצג אינטרסים פרטיים בנושאים שבהם טיפל. דיוור, שטיפל כמעט בכל נושא קרדינאלי, טוען כי למעשה לא היתה לו נגיעה מהותית בנושאים שבהם טיפל, מלבד השותף שעבר את שולחן הנשיא, ולפיכך אין פסול בעבודתו. לפי שעה, איש איננו מדבר על הרשעתו. גם לחוקרים ברור כי החוק מאוד מפורשל. ויותר מכך — חסר שיניים.

הקונגרס, החוקר את הפרשה, מתייחס אליה אף הוא בלב ולב. מצד, חברי הקונגרס מאסו בלחציהם של כעשרים אלף (יש אומרים אף יותר) הלוביסטים הממלאים את חוצות וואשינגטון ואת מסדרונות הקפיטול. מנגד, נזקקים חברי הקונגרס ללוביסטים הללו במקור מימון למערכות הבחירות שלהם. ובין אלה לאלה, מתמסמסים ה־אתיקה ואולי גם החוק.

תפיסת הביטחון הלאומי במבחן הזמן (ב')

יסודות הדוקטרינה ההתקפית

מאת ראובן פדהצור

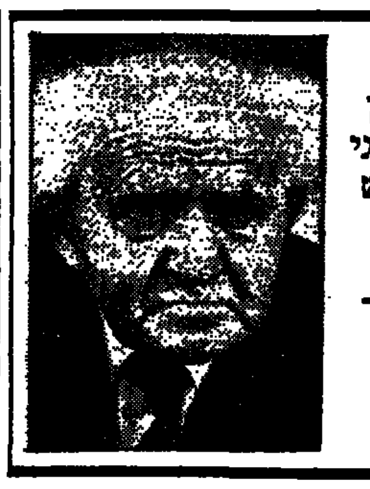

כדי לעמוד על תפיסת הביטחון המנחה את מנהיגי ישראל היום, יש להתחקות אחר הנחות היסוד שהובילו את בן־גוריון לגיבוש תפיסתו האסטרטגית

דפוס החשיבה האסטרטגית, ה־מהווה את היסוד ל"תפישת הביטחון" הישראלית, התגבש בעיקרו בתקופה שבין סיום מלחמת העצמאות לבין מבצע קדש ב־1956. דפוס זה משקף במידה רבה את יסודות מחשבתו האסטרטגית־מדינית של דוד בן־גוריון. השינויים המהותיים שחלו בתנאים הגיאו־אסטרטגיים לאחר מלחמת ששת הימים הביאו אמנם לתפנית של ממש בתוכן הוויכוח הציבורי בשאלות חוץ וביטחון, אך לא גרמו בעקבותיהם גם שינוי מהותי בהנחות היסוד של מעצבי המדיניות.

עיקר המרכיבים במשנתו הבטחונית של בן־גוריון אומצו על־ידי יורשיו והיו ל"תפיסה הביטחונית" הלאומית של ישראל. זו שימשה עבורם מסגרת התייחסות יחידה כמעט, בכל האמור בעיצוב המדיניות, מבלי שחשו בצורך לעדכנה. בעת שמשתנים תנאי היסוד האמורים להדריכה. לפיכך, על מנת לנסות לעמוד על מהותה של תפיסת הביטחון המנחה את מנהיגיה העכשויים של ישראל, יש לחזור ולהתחקות אחר הנחות היסוד שהובילו את בן־גוריון לגיבוש תפיסתו האסטרטגית.

אחד המרכיבים העיקריים, עליהם בנה בן־גוריון את תורת הביטחון שלו היתה הקביעה, לפיה עצם קיומה של מדינת ישראל נתון בסכנה. מהגדרה זו של בעיית הביטחון הלאומי נבעו הצורך במציאת ה־פתרונות האופטימליים להבטחת עצם הקיום הפיזי.

תשובות צבאיות בלבד

בנסיבות אלה העיסוק העיקרי התמקד בשאלה איזו מדיניות ביטחון תהיה המתאימה ביותר להיחוק יכולתה של ישראל לעמוד לפני מזימות אויביה. התשובה הברורה היחידה שיכולה להינתן לשאלה זו תהיה במונחים צבאיים טהורים.

יחד עם זאת, הבין בן־גוריון כי ישראל לא תוכל ליישב את הסכסוך באמצעים צבאיים. "מצידנו, לא יתכן קרב אחרון", כתב "אנו לא יכולים לתת מכה אחת ניצחת לאויב וזה יהיה הקרב האחרון. אחרי כל מלחמה שבא מתוכה מנצחים, נעמוד שוב לפני אותה בעיה". הערבים, לעומת זאת, בהתחשב באסימטריה הבולטת ביחסי הכוחות בין הצדדים, יכולים לכלול בתורת הביטחון שלהם את האופציה של הקרב האחרון, במהלכו יכו את ישראל מכה ניצחת שתחסל אותה. המסקנה המתבקשת מכך היא גישה הגנתית, שתוכל לסכל כל ניסיון של מדינות ערב לפלוש לשטח ישראל, לקרוע חלקים ממנה ולפגוע בשלומם של אזרחיה.

הבעיה המרכזית, לפניה ניצב בן־גוריון, בעיצוב גישה צבאית כזו, היתה נעוצה בשולי הביטחון הצרים של ישראל. אלה נבעו מהעדר מרחב הגנה (עומק אסטרטגי), מנחיתות כמותית דמוגרפית ומיכולת מוגבלת (בשל אילוצים כלכליים) לבנות קרבות ממושכים.

בהתחשב בשולי הביטחון הצרים, ועל בסיס הניסיון שנצבר במלחמת העצמאות, הגיע בן־גוריון למסקנה כי אימוץ דוקטרינת לחימה הגנתית היא, במקרה הישראלי, קשה לביצוע. מסוכן, לא יעיל ועלול לגרור את צה"ל לקרבות ממושכים ומתישים. לעומת זאת, דוקטרינת לחימה התקפית מאפשרת להשיג הצלחות טקטיות בזמן קצר, היא חוסכת חיי אדם, ואם תנוהל בשיטחו של האויב, יהיה מחירה עבורו כה גבוה עד שהאויב ייאלץ לבקש הסדר כלשהו. דבר שיביא לסיום מהיר של המלחמה.

ענישה במדיניות

על רקע תפיסה זו פיתח בן־גוריון את עקרון העתקתה של המלחמה לשטח האויב. בנוסף לשיקולים אלה, אימוץ דוקטרינה התקפית זו התבסס גם על הצורך להרתיע את האויב באמצעות ענישה. הרתעה מסוג זה אפשר להשיג רק באמצעות ניצחון ברור, מוחץ ונראה לעין. לצורך השגת ניצחון כזה יש לאמץ את הדוקטרינה ההתקפית, ה־מתנהלת בשטח האויב, המאפשרת כיבוש שטח והשמדת כוחו הצבאי של היריב. הבעייתיות ביחסי הכוחות הכמותיים היוצרו של צה"ל לקיים מלחמת תימרון ואילתור, שאינו יכול לבוא לידי ביטוי בקרב מגננה, מטים את הכף גם הם לכיוון אימוצה של הדוקטרינה ההתקפית.

בן־גוריון יזהה כשיקרים: "יש תמיד סימטריה בין ישראל למדינות ערב: תלך ותגדל לאטומות". אסימטריה ישראל תהיה תמיד קטנה מבחינה שאפשר יהיה לקיים לאורך זמן צבא סדיר גדול דיו, על מנת לממש את תפיסת הביטחון המבוססת על ה־דוקטרינה ההתקפית. הפיתרון הוא הקמת כוח מחץ סדיר, קטן יחסית ואיכותי, הכולל גם את חיל האוויר וחיל הים, בעוד עיקר הכוח יורכב מצבא מילואים בעל יכולת צבאית משמעותית.

מילואים לזמן קצר

בשעת חירום ייערכו הכוחות הסדירים לבלימת התוקף ולהשהייתו. במקביל יבוצע גיוס מהיר של צבא המילואים. עוצבות המילואים יניעו לחזית ויתפרשו בשטחי ההערכות על־פי תכניות שנקבעו מראש. חיל האוויר, שיזכה את השליטה האווירית, יסייע לכוחות הסדירים בשלב ההערכות לבלימה ויבצע "מטריה אווירית". שתגבע מהאויב לשבש את תהליך גיוס המילואים. לאחר השלמת פרישתן של עוצבות המילואים, ומתוך התבססות על יתרון קווי האספקה הקצרים, תועבר המלחמה לשטח האויב.

צה"ל שיפעיל את דוקטרינת לחימה התקפית, ינחית מהלומה, ישיג הכרעה צבאית בתוך זמן קצר על־ידי כיבוש שטחים והשמדת מירב הכוחות הצבאיים של האויב, ובכך יביא לידי סיום מהיר של המלחמה. תשובת צה"ל על הנחיתות הכמותית תהיה בשמירה, ואף ב־העמקת הפער האיכותי בינו לבין אויביו. זהו פער איכותי בתחומי טכנולוגיות הנשק, שיטות הלחימה, האימונים, המורל וההתבטחויות של צה"ל.

מתפתחה בדבר היותו של הסכסוך הצבאי במזרח התיכון גורם קבוע, ומשולי הביטחון הצרים שלה, משתמע כי ישראל אינה יכולה להישאר אדישה למצב בו פועל הזמן לטובת מדינות ערב במתחים של יחסי עוצמה צבאיים. לפיכך, מאז חתימת הסכמי שביתת הנשק ב־1949 גדלה ההסתברות שישראל תפתח ב"מלחמת מנע", כאשר יער יכה קברניטיה כי מאזן הכוחות מופר, וצפויה בתוך זמן קצר יחסית פעולה צבאית נגדה. כך נתפס המצב על־ידי בן־גוריון, לאחר שנודע לו על עסקת הנשק הצ'כית. ביתוח הנאצים חודשים שנוצרו בעקבות עסקה זו הביאו את בן־גוריון להשתלבות בתכניות הצרפתיות־בריטיות לפעולה נגד מצרים ולמכת המנע הישראלית בסיני ב־1956.

כאשר מוזמת בבירור הכוונה מעשית לתקוף את ישראל, גורסת התפיסה הבטחונית, עליה להכות את האויב ב"מכה קרימה", אשר גם אם לא תמנע את פרוץ המלחמה, תיצור עבור צה"ל תנאי פתיחה נוחים יותר וקשה על האויב לארגן את שורותיו ולנהל מתקפה מסודרת. עקרון "המכה המקדימה" מבוסס בעיקרו על הפעלת חיל האוויר נגד מטרות בעלות חשיבות אסטרטגית בעומק שטח האויב ונגד ריכוזי כוחות משמעותיים. כזה היה המקרה ביוני 1967.

אופיר טורס מגישה:

כל טיול בול!

הרשם עד ה־13.5.86 וחסוך מאות דולרים

חגיגת קיץ באירופה
22 ימים
ב־ $1,277
בלבד!
(כולל טיסות ושירותי קרקע)

איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה.
אופיר טורס מזמינה אותך לטיול ברמה הגבוהה ביותר לנופים שבאתרי אירופה במחיר נמוך במאות דולרים מכל התחרות.
המסלול כולל: סיורים, הפלגות, ביקורים בנפולי, קאפרי, רומא, פירנצה, ונציה, לוצרן, ציריך, בזל, פריז, בריסל, אמסטרדם, רוטרדם, לונדון ועוד.
היציאות הקרובות: טיול יולי — 2.7; טיול אוגוסט — 30.7

חגיגת קיץ בסקנדינביה
15 יום
ב־ $1,175
בלבד!
(כולל טיסות ושירותי קרקע)

הטיולים כוללים: מדריכים ישראלים ותיקים ומנוסים, שפע פעילויות מבוקר עד ערב, מלונות מעולים, טיסות והסעות, ועוד — כמפורט בחוברת ידרכון 86' של אופיר טורס.

דנמרק, שבדיה, נורבגיה.
"כל של טיולי" בנופי סקנדינביה — עם חסכון של מאות דולרים, בהשוואה לכל טיול דומה.
המסלול כולל סיור במוזיאונים, שייט בפיורדים, שווקי דייגים, טירות עתיקות, נופים קסומים ואתרים מרתקים.
היציאות הקרובות: 1 ביולי, 5 באוגוסט.

המחירים אינם כוללים מיסים והיטלים. אפשרות עד 6 תשלומים. פרטים והרשמה בכל סניפי אופיר טורס ואצל סוכן הנסיעות שלך.

אופיר טורס — עולם נפלא בהישג ידך.
• תל־אביב: בן יהודה 32 טל. 204777, 280025 • ירושלים: אגף מלון המלך דוד טל. 222777
• חיפה: דרך העצמאות 62 טל. 673011 • קרית שמונה: מלון הצפון טל. 069־40245

מבט אחר / הדה בושס

סנדלי דנוור כמשל

כאשר שמעתי על אבי צדוק מתל אביב, שירד לעבר המסגולים, אחרי שאלה לא נעתרו להסברים שלו וסינדלו את מכוניתו, רציתי לצלצל אליו, ולהשמיע באוזניו כמה מילות עידוד. אם כי בשום אופן אינני מצדיקה את מעשהו הקיצוני. עכשיו מתברר לי שאינני יוצאת דופן ואינני יחידה. אבי צדוק מספר, שהטלפון אצלו אינו מפסיק לצלצל, וביתו נהפך מוקד לעלייה לרגל. בכל מקום לוחצים את ידו, טופחים לו על השכם, ואומרים לו: "כל הכבוד, עשית את מה שכולנו היינו רוצים לעשות". אך צדוק נתן ביטוי אלים, קיצוני ולא חוקי לתחושה כללית. מה גם ששיטות ענישה שרירותיות ואלימות, מזמינות תגובות אלימות, וצ'יץ ורב בן מאיר — הפנה מאחורי סנדלי דנוור — הצליחו ליצור גיבור תל־אביבי מקומי, שהפך לנציגם של אזרחים רפוקים ומתוסכלים, אשר לעתים אינם מצליחים לשלוט בעצמם — והוא מהווה מוקד של הזדהות כללית.

לעצם הסינדול, פעילות שמר בן־מאיר, — בהעדר הישגים אחרים — גא בה כל כך, הרי לאחר הרעש ההמולה התקשורתית והתגובות הנרגשות, רגעו הרוחות, נעלמו הכותרות, וגם הלוחמים האמיצים ביותר בסינדול השלימו עם השיגעונות ושרירות הלב של פרנסי העיר. מר בן מאיר בנה, ובצדק, על כך, שתושבי תל אביב המסודרים, כפי שהתרגלו לצרות אחרות, יתרגלו גם ליתושים ולסנדלי דנוור, ואין כמו כוחו של הרגל — אפילו זה הרגל מגונה.

"דנוור/איך חיים עם זה"

הסנדלים הצהובים הפכו חלק בלתי־נפרד מנופה של העיר, ומנוף חיי היום־יום שלנו, עד שכמלאת שנה לסינדול, גם הקדיש לו המקור מן תל־אביב, מדריך המתפרש על שני עמודים, והנקרא בשם המרתק: "דנוור/איך חיים עם זה". במדריך — הוראות שימושיות ועצות יעילות, תחת כותרות מרתקות ומאלפות כמו: דע את המסגולים; הגינה; תירוצים; סרטורים; מקומות מסוכנים ועוד כהנה וכהנה.

ובהשראת הסינדול קם גם עיסוק חדש ומקורי, "המשחררים" (תמורת עשרה שקל). אלמלא היה זה סיפור המעלה את לחץ הדם של אזרחים רבים ומדריך את מנוחתם ושלוות נפשם, אפשר היה לחשוב כי לנגד עינינו מחזה המוריסטי, שווה לכל נפש. כוחה התחרות בין המקצוענים — אם בא אחד ומפרסם מדריך להתמסקסאלים, משיב לו האחר בסנדלי דנוור ודעה הולכת אתה מתנבאות באזורה.

מתברר גם, שלאחר שנה תמימה של הרהורים ומחשבות מעמיקות הוליט מר בן־מאיר, שיש אולי גם מקום להתחשב בתושבי העיר והוא שוקל להשאיר את קופות העירייה פתוחות כל הלילה, אם כי עוד הוון למועד.

רב בן־מאיר יכול למנות את הצלחותיו, וצ'יץ מצידו יכול לבטל בהינף יד, את הזמנתם של תושבים רבים שקראו לו מעל המרבקות של מכוניותיהם, להיפגש אתם בבי חירות הבאות. לפי סטטיסטיקות, מרבית המסנדלים אינם תל־אביבים גזעיים, אלא תושבי חוץ, הלוביאליים של צ'יץ אינו מרחיק לכת עד כדי כך ואינו מגיע עירייתו.

וכמו בכל סרטור שרירותי עיקש, גם הסינדול לא נועד היכבשים של חוסר תבונה ההתעללות לשמה. הנה אני גרה ברחוב תל־אביבי, מעין שמורות טבע, שבתיו ישנים, האין במרביתם סידורי חניה נאותים. בהעדר חניה ובלית ברירה, חונים כאן על המדרכות, והרחוב הפך חגיגה למסגלים, שאינם צריכים לפרוח הרבה. מה גם שרידי הרחוב אינם טיפוסים שלפים. כך סינדלו לפני זמן מה, מכונית שחנתה על המדרכה, אלא שבעל המכונית נחון כנראה בעצבים חזקים ובבושר סבל המסוגלת עמדה לה במשך ימים, הפריעה לתנועה.

במקרה המסובך יותר, עלולה מכונית כזאת, שאי־אפשר להזיזה, לחסום את הכביסה הצרה, לרחוב כולה, שבקושי אפשר לתמרן ולהדור אליו. לעומת זאת בשני רחובות מרכזיים — רחוב העלייה, שם נועדו שלושה מסלולים לכלי רכב הבאים מכיוון אלנבי, וברחוב בן־יהודה הסואן, שגם בו שלושה מסלולים לרכב, הנע מכיוון דרום לצפון — הסוס, דרך קבע, מסלול אחד מרכב חונה, ולמרבית הפלא איש אינו מסנדל שם. או אולי באמת, יודעים המסנדלים למי להתענות וכמי להתעלל. עד שבא אבי צדוק ועשה מעשה אשר לא ייעשה, אבל בעיני רבים, הוא מצטייר כאביר, כמין רובין הוד, שיצא ללחום את מלחמתם הנואשת של המסונדלים המתוסכלים.

במדריך יש כבר רשימה מעודכנת של אנשים חשובים שסונדלו וכמו היה זה אות כבוד ציבורי, עדות שגם הם לעתים יורדים אל האספסוף. ישנה גם תחזית מעודדת, שעשוייה לשכור את קופת העירייה בשנה הבאה, כך מבאים לנו, יסונדלו למעלה מ־110 אלף איש. ואם אכן עומד אבי צדוק להקים ארגון מרבני סינדול, ראוי להצטרף אליו, ולו רק במטרה להביע מחאה על מצב קיומי כנגד הפיכתנו לאזרחים המשלימים עם כל מכשירי העינויים שבירוקראטים ועסקנים סאדיסטיים, ממציאים עבורנו.

כולנו מסונדלים

סנדלי דנוור הם כמשל. הסינדול הפך לסמל צהוב ומאיים, ובעצם כולנו מסונדלים כך או אחרת, וכולם מסנדלים מתוך הנאה סאדיסטית אצל האחרים. הרופאים האוחזים מסנדלים את הפציינטים, המורים בתורים שעות ארוכות בקופות חולים למיניהן; הפקידים במשרדים, מסנדלים את האזרחים הזקוקים לשירותיהם. הטלפוניסטיות מסנדלות את מי שפונה אליהן; שירותים חיוניים מסנדלים את הנזקקים; הבנקים כבר סינדלו סופית את לקוחותיהם; מנהלים מסנדלים את הפועלים; פקידי העירייה מסנדלים את תושבי העיר, מורים מסנדלים את התלמידים; הממשלה מסנדלת את כולנו, ובארצנו בשעה אזרחים המסנדלים, עם סנדלי דנוור הצהובים לסנדל את מכוניותיהם של האזרחים, כולם כאחד, אחרי שסנדלו כבר קודם לכן, איש איש במקומו; ממש חגיגה צהובה, שאינה פוסקת לא ביום ולא בלילה.

האבן לא לשווא מתריע מבקר המדינה בדו"ח שלו, שאזרחי ישראל מתחלקים בין אזרחים סוג א', לאזרחים סוג ב'. אמנם כדי להתנהג את בעבודה, שאנחנו מדינה דמוקרטית, מסנדלים מדי פעם גם אזרחים סוג א', אבל דומה שלמסדרת הנוהגה בלבד, והם גם זוכים ליחס מיוחד, ומגיעים בוכות סנדלי דנוור, לסודי הדכילות והכספים.

هكذا من الأصل

מאחורי המסך והמיקרופון / לילי גלילי

מהוועד המנהל תיפתח הרעה

ארמון: גל"צ מכניסים לקול ישראל "מכות מתחת לשולחן"

לב־ארי: אותה תזזית להגן על המריום עליו הוא מופקד

מאת לילי גלילי

אנשים מקלחנים, החברים בוועד המנהל של רשות השידור. רק נרגעו מעט הרוחות ברשות השידור, נבחר מנהל לטלוויזיה, הסכנאים צללו בשגרה מבורכת, וכבר תקף אותם השעמום. "מה נעשה עכשיו" שאלו זה את זה מן הסתם בימים שבין הישיבות, ובאה להם ההברקה נעלה על גלי צה"ל.

רק כך אפשר להסביר את הדיון התמוה שקיים הוועד המנהל של רשות השידור בעניין שידורי האקטואליה של התחנה הצבאית, במהלכו תקפו בעיקר את "בוקר טוב ישראל", שמאז חדל להיות יומן חדשות, נוטים שדריה לצבוע את השעה במעט צבע אישי. "אלה מאמרי מערכת" קבעו בזעם חברים בוועד המנהל, כשהם מכוונים לאי אלו הערות מוצלחות פחות או מוצלחות יותר, שמשמיעים יצחק בן נר, מיכה פרידמן ואדוארד בזימן במהלך השידור.

קשה להאמין שהערות אלה, חלקן בגדר התחכמויות סתם, וחלקן אמירות של חן, היו העילה האמיתית לדיון הסוער והממושך. הסיבה האמיתית, טמונה ודאי בטיעון שהיה ברקע הדיון: גלי צה"ל, לדעת החברים בוועד המנהל, מרשים לעצמם מה שקול ישראל, הכפוף לקוד השידור הממלכתי, אינו מרשה לעצמו.

המשנה ליו"ר, דוד ארמון, אף הגדיל ואמר, כי "גל"צ מכניסים לקול ישראל מכות מתחת לשולחן". ארמון אף הטריח עצמו עד לשכת ראש הממשלה, שם התריע לפני יועץ התקשורת של פרס, אדיר סביה, על מאמרי הפרשנות של גל"צ, וביקש לגייס את הלשכה למאבקו הצודק. כוונה זו, אגב, לא יצאה אל הפועל. לאחר שסביר השיב לארמון כי אין הוא רואה בפרשנות של גל"צ איום משום סוג שהוא, ואינו רואה בפסילתה דאגה לאינטרסים של ראש הממשלה.

אישיות פעילה אחרת בדיון בוועד המנהל, היה מנהל הרדיו, גדעון לב ארי. שנהג כאחוז תזזית. יצא ונכנס מחדר הישיבה, והמתיק סוד עם חברי הוועד שיצאו להגנת המריום עליו הוא מופקד.

התוצאה, נכון לעכשיו, מינורית למדי. על פי הצעתו של מפקד גל"צ, נחמן שי, הוקמה ועדה בהשתתפותם של נציגי רשות השידור ושי עצמו, אשר תפעל להתאמת "מסמך נקוי" (הוא הקוד האתי של עובדי רשות השידור) לתנאים המיוחדים של התחנה הצבאית, לשם יישומם בגל"צ. גם אם ייצא משהו מפעולת הוועדה החדשה, קשה לומר שהתחנה הצבאית עומדת לפני מהפך.

אלא שיותר מהצד המעשי של הדיון וההחלטה שנפלה, זורה המהלך אור מזור על מערכת היחסים הסבוכה בין "קול ישראל" לגל"צ, ועל התחנה הצבאית בכלל. רק לפני חודשים מספר, ביקש הרמטכ"ל לקצץ בכוחה של התחנה על ידי ביטול מחלקת החדשות בכלל, ונבלם לא במעט על ידי הלחץ הציבורי והוועד המנהל, שצמצמו את המהלך לביטול יומני החדשות בלבד. כמו קומם, יצרו בגל"צ בלית ברירה, תינוק מבחינה חדש נוסח "בוקר טוב ישראל", המוגדר לא כיומן חדשות, אלא כמשדר אקטואליה. קשה להאמין, שההבדל בין שני אלו נעלם מעיני החברים בוועד המנהל שעשו כבר כמה שנים סובות בענייני התקשורת.

אין ספק, שגם הם ערים לעובדה כי מה שאסור בשידור הרשות "פרופר", מותר, ואף רצוי, במשדר אקטואליה בעל אופי אישי יותר. לא יתכן שאפילו הם לא עמדו על ההבדל שבין "בוקר היום", למשל, לבין "יש ענין", בו לא משאיר גבי גזית ספק באשר לעמדותיו באי אלו נושאים. הרי, כפי שלמדנו מנחמן שי בעקבות הפרשה, גם בגלי צה"ל קיים מסמך שנוסח בתקופתו של רון בן ישי, המעגן את ההכוונה הזאת.

בסעיף ה' של תדריך הרשות ואקטואליה מ־1984 נקבע: "לא יביע עורך דעתו האישית בשידור ובפרט לא יעשה כך בנושאים השנויים במחלוקת. . . יש מקום להפריד בין המגישים בחדשות ובאקטואליה: אלו ראשים לקבוע מעין עמדה אישית, אך לא באופן ישיר, במעין "אנדרסטייטמנט", ולא בנושאים פולטיים, או אלו השנויים במחלוקת ציבורית". הרי הוועד המנהל ידע כי את היומן של גל"צ, שנעלם בצו הרמטכ"ל, תחליף תוכנית אקטואליה, אשר לטענתם "לא הבנו בדיוק", הרי הם עצמם אישרו את התכנון החדש, ובגאווה רבה.

אם כך, את העילה האמיתית לדיון ולעיתויו, יש לחפש במקום אחר. מהר אולי לשמוע, אבל לצד ההצהרות המתחייבות בזכות התדדרות הפלורליזם התקשורתי, שומרת רשות השידור בקנאות לא מבוטלת על המונופול שלה. כל אימת שהקף לילות המעוף של גל"צ או של הטלוויזיה הלימודית מאיימים על מונופול זה נזעקת רשות השידור, ומחפשת ישועה בפרצות בחוק.

התוקף הכעס האחרון היה, כשר גל"צ ירדו לארבעה ימי שידור מאולפן מיוחד שהוקם באילת. בעוד "קול ישראל" מבהיר כבר חודשים על כוונתו להקים תחנת שידור מקומית בעיר הדרומית. קשה קצת לנתק בין האפיזודה הזאת, לבין הדיון הדחוף בעניינה של גל"צ. מצחיק גם קצת לטעון, שתחנה הכפופה כולה לצבא ולמערכת הביטחון, המציפים מעל לראשה חרב דמוקלס נצחית, "פועלת ללא פיקוח ציבורי". האמנם? שאלנו את נחמן שי, וקיבלנו בתגובה מיפוי של הפיקוח: 1. מערכת הפיקוח הצבאי, המוליכה מקצין חינוך ראשי, דרך ראש אכ"א, עד לרמטכ"ל ושר הביטחון. 2. מערכת הפיקוח האזרחי של הוועד המנהל, המליאה ושר החינוך, המופקדים על השידורים האזרחיים. 3. מערכת הפיקוח העיתונאי, עליה מופקד מפקד גל"צ.

אלי אנחנו לא מבינים מספיק באומר, אבל זה נראה כמערכת פיקוח מקיפה למדי. יהיה נבון אולי להניח, שיותר מחוסר הפיקוח, מטריד את מנוחתם של החברים בוועד המנהל (או אלו המכוונים את צעדיהם), מישדר בוקר כמו "פוקחים עין", המשודר בגל"צ ב־6.30, ומתחרה במעט בחדשות וביומן הבוקר המשודרים ב"קול ישראל" ב־7 בבוקר. באופן פרדוקסלי, דווקא מישדר מוקדם זה בא לשרת בדיוק את אוכלוסיית החיילים וכוחות הביטחון (הנמצאים בדרכים ובפעילות בשעות המוקדמות יותר), שהוא הצידוק העיקרי של גל"צ.

וכך, נכון לעכשיו, יש ועדה חדשה, תקווה לא בלתי מבוססת, שבכך יסתיים העניין. שאם לא כן, עלול הוועד המנהל בצרות עין להשלים את המלאכה בה החל הרמטכ"ל. ואולי בינתיים יתקבל חוק רובינשטיין, הנוכה לריבוי תחנות וערוצים, שליהם תיראה התחרות הזאת כמשחק ילדים ממש, וגל"צ תמשיך להתקיים עם כל האנומליות שלה. או, כפי התבטא השבוע נחמן שי: "אני מקווה שבעקבות הצלחתו יוצאת הדופן של השידורתרום השנה, לא יקרא אותי הוועד המנהל לסדר, ולא יקיים דיון דחוף בפגיעתה של גל"צ בהכנסות משרד האוצר". במחשבה שניה, גם זה יתכן.

ציתותים

אלכס גלעדי — האיש שהשיג לאן־בי־סי זכויות השידור לסיאול

בעוד אצלנו נחשבת הטלוויזיה בכבלים לטכנולוגיה של העתיד, הנושא לבוא, מקיימים כבר בארה"ב מוזיאון שיסקור את ההיסטוריה שלה. בהתקרב יובל ה־30 של הטלוויזיה בכבלים, שוקדים נציגי התעשיה והאוניברסיטת פן על ייסודו של המוזיאון הראשון שינציח אותה. לפחות מיליון דולר יושקעו בפרויקט, שישלב מחקר ותצוגה.

★ ★ ★

אין להניח שהוא יקפוץ על הצעות עבודה אצלנו, אבל ודאי גם בארה"ב לא יישאר מובטל: לאחר שהצעיד את רשת אן.בי.סי מהמקום השלישי לראש סולם הצפייה בשעות השיא, עוזב היו"ר, גראנט טינקר, את תפקידו. החוזה שלו יסתיים ביוני, וטינקר פנוי להצעות.

עוד באוקטובר האחרון זכתה אן.בי.סי בזכויות השידור של אולימפיאדת סיאול 1988. אולם רק עתה הושלם המשא ומתן והעסקה בת 300 מיליון דולר נחתמה בשווייץ.

★ ★ ★

האיש שניהל את המו"מ מטעם אן.בי.סי־ספורט הוא סגן הנשיא, מיודענו אלכס גלעדי שחתימת ההסכם היא עבורו הישג אישי ניכר. למרות הבדלי זמן של 14 שעות בין קוריאה לארה"ב, יועברו 75 אחוז מ־180 שעות השידור, בשידור חי. גורם מכריע בעסקה היה מכתב ערבות שהפקיד הבנק של קוריאה בידי אן.בי.סי. הוא משמש להם כביטוח נגד חרם אפשרי של המדינות הקומוניסטיות, שאינן מכירות בממשלת סיאול. כתב הערבות מכסה הוצאות סיקור והפסד השקעה בציוד, במקרה שרשת הטלוויזיה תיאלץ לבטל את הסיקור. חברות ביטוח נמנעות מלבטח שידורי ספורט אולימפיים, מאז ספגה אן.בי.סי ב־80' הפסד עצום, כתוצאה מהחרם שהטילה ארה"ב על האולימפיאדה במוסקווה.

תאצ'ר ביטלה ראיון

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ביטלה ראיון מיוחד שהבטיחה לטלוויזיה הישראלית טרם באה לביקור בארץ. על פי המוסכם, אמור היה הראיון להתקיים בלונדון, וכתב הטלוויזיה באירופה, ישראל סגל, עמד להישלח לשם כך ממקום מושבו בגרמניה. אולם, עם שובה מהוועידה בטוקיו, ביטלה תאצ'ר במפתיע את הראיון, בלא כל הסבר. עם זאת, הובטח מלשכתה כי תעניק ראיון מיוחד לטלוויזיה הישראלית כבר בארץ.

בימים אלה, נערכת הטלוויזיה לסיקור מיוחד של ביקור תאצ'ר. מפאת אופיו וחשיבותו המיוחדת של הביקור, יכלול הסיקור גם שידורים ישירים.

עוד שינויים בטלוויזיה

סיבוב השינויים השני בטלוויזיה (לאחר חילופים בצמרת): כתב מדיני, עודד "מוקד", ועורך "מבט שני", מביא איתו בשורות קטנות, יותר לציבור הצופים, ועיקר משמעותו לצורכי פנים.

השינוי העיקרי בסיבוב זה, הוא הולפתו של חיים פלטנר בעודד שחר כראש הדסק הכלכלי. פלטנר מונה לראש מערכת תל אביב, במקום נסים משעל היוצא לארה"ב.

"מבט" של מוצאי השבת, ייערך מעתה בידי שניים: שלמה ארד ועמוס ארבל. אלי ניסן, שערך את המהדורה, יעבור כנראה לגרסה המתחדשת של המשדר "כניסה חופשית" (דיון בהשתתפות קהל) ויכין כתבות ל"מבט שני".

רוני סביר יכסה תחבורה ותעופה במקום איתן אורן, היוצא לחופשה קצרה בחו"ל. עם שובו, יימצא עבורו תפקיד חדש. שינויים נוספים, צפויים לאחר שיתקבלו ההחלטות בעניין מבנה מחלקת החדשות, פיצול אפשרי של "מבט", או הרחבת השידורים לשעות היום.

לו אברהם "יאיר" שטרן ראה זאת

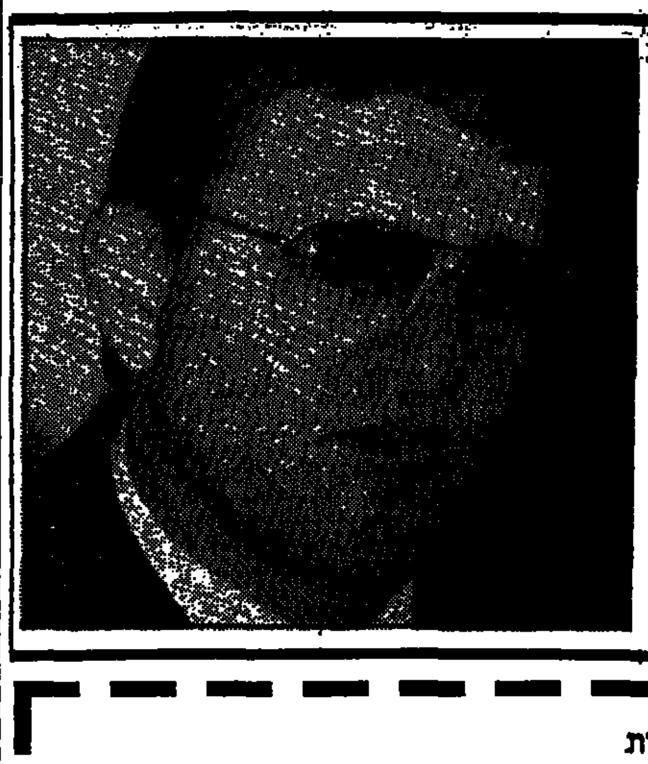

בתוקף תפקידו כמנהל חטיבת החדשות בטלוויזיה, הוזמן יאיר שטרן לקבלת הפנים הממלכתית לכבוד ראש ממשלת אנגליה, מרגרט תאצ'ר, שתיערך במלון המלך דוד בירושלים. את ההזמנה המהודרת, תלה שטרן במקום בולט בביתו. אמא שטרן, שערכה ביקור משפחתי, עיינה בהזמנה, הבחינה במיקום האירוע (קינג דיוויד), והעירה: "לו היה אבא רואה את ההזמנה הזאת, היה מתפוצץ מצחוק. הבן שלו, יאיר שטרן, מוזמן לקבלת פנים של ראש ממשלת אנגליה ועוד ב"קינג דיוויד"!

בימה חופשית

פיתוח הנגב — סיכוי חדש

מאת ד"ר צבי קרגילה

הסיכוי שנותר לשינוי מהותי בנגב, מצוי בהקמתו של נמל תעופה אזרחי, כלפיה יש למקד את מירב העניין

פיתוח הנגב הוא מן הנושאים המרכזיים העומדים על הפרק. רקע חזונו של דוד בן גוריון על חשיבותו הלאומית של הנגב (חזון העשוי להתעורר על רקע אירוע שנת המאה להולדתו) מקבל הנושא מימד אקטואלי בשל גורמים נוספים. נסתפק בציון שניים מהם: א. מצבן הקשה של עיירות וערי פיתוח (כולל באר שבע) באיזור; ב. העמדה המוצהרת, לפחות להלכה, ביחס למעמד הנגב, מצד אישים מרכזיים בשלטון וביניהם כמה המזוהים כ"תלמידי ב"ג.

חידוש ה"צמיחה הכלכלית", בין אם יתממש בקרוב או בשלב מאוחר יותר, הוא תהליך העשוי להביא, מנקודת מבטם של רבים, למימוש כמה מההבטחות לביסוס מקורות תעסוקה חדשים בנגב. באלה, מקווים כאן, תיבלם הסטגנציה המסתמנת באיזור כעשור שנים. תוצאותיה השליליות באו עד כה לביטוי באבטלה רובה, מעבר לשיעורים היחסיים במדינה, ובהגירה שלילית מעיירות הפיתוח ומבאר שבע למרכז הארץ.

"יש המטילים את כל יהבם על תעשייה עתירת ידע כבסיס לפיתוח וליצירת השינוי המיוחל. להערכתנו הם עלולים להחטיא. שכן, התוספת המשתמעת בהיקפה עם התוחלת "הצמיחה הכלכלית" ואפילו לאחר מכן, עלולה להיות מוגבלת ולהסתכם בכמה מפעלים בודדים ואין זו לשון המעטה.

"ייאמר מיד, אין בדברים אלה כדי לזהות הצידה את נוכחותה של תעשייה כזאת, אדרבא, היא תסייע לשינוי מבניה ואופיה של התעשייה בנגב. תתרום, מכוח סגוליות כוח האדם שהוא מעסיקה, את השפעתה בתחומים חברתיים שונים. אלא שתהליך זה, מעצם מהותו הוא איטי ומתמשך. ועוד, נוכח המצב הנוכחי בנגב, דומה שאין ביכולתה להושיע באופן נמרץ על צמצום האבטלה ועל קליטתם הצפויה של רבים אחרים, שטרם הוכשרו להשתלב בה.

יתרה מזאת, קשייהן המתמשכים של הרשויות העירוניות באיזור, פגעו באופן חריף בטיב השירותים הקהילתיים, וספק אם רשויות אלה מסוגלות בתקופה זו, להוות מקור משיכה לתושבים (הדים לכך ניתן למצוא בקשיי ההעברה של מינהלת כי"ל) ועל אחת כמה וכמה בסיכויי קליטתה של אוכלוסיה הנדרשת לתעשיות מתקדמות.

הסיכוי שנותר לשינוי מהותי בנגב, מצוי בהקמת נמל תעופה אזרחי. כלפי מטרה זו יש למקד את מירב העניין. מטעמים לא מובנים (ושמא בגלל פעולותיה העקרות של המנהיגות באיזור) טרם הובא הנושא לתודעת הציבור.

רעיון הקמת נמל תעופה חלופי לנתב"ג, הוצע להקמה בנגב לפני שנים. אך על רקע תנאים פוליטיים וכלכליים לא הובא העניין להכרעה של ממש. ההשקעות המסומיות והשיפורים שנעשו עד כה בנתב"ג, התחייבו, נוכח מגמת הגידול בתיירות לארץ וממנה. אך מקרבים את נתב"ג לסף המקסימלי של שירותיו. מגמה זו המסתמנת גם לשנים הקרובות מצביעה על הצורך להיערך, כבר עתה, לשנות התשעים ולאחריהן. נסיבות אלה הופכות את האלטרנטיווה של נמל תעופה בנגב לעניין רלוונטי, כמעט מיידי.

הקושי הצפוי באיתור קרקע, פינוי תושבים מקרבת נתב"ג והחיבטים האקולוגיים, שהמודעות הציבורית כלפיהם נעשית מובנת וברורה יותר, הם רק מקצת הנושאים הבעייתיים. האלטרנטיווה המוצעת בנגב תהיה, מן הסתם, פשוטה הרבה יותר. ועוד, אם ביררש למשמעויות הכלכליות, הדמוגרפיות והחברתיות הצפויות להקמת נמל תעופה אזרחי, נמצא, שהשפעתו על המרכז תהיה קטנה ביותר, ולעומת זאת מכריעה לעתיד הנגב.

מעצם מהותו מחייב נושא זה הכרעה פוליטית. בנסיבות האמורות, הכרעה זו אינה יכולה להידחות זמן רב. משום כך ראוי להבהיר מדוע יש למקם את נמל התעופה בנגב, באופן גלוי וציבורי כדי שההכרעה שתתקבל בעקבות כך תהיה רצויה.

כבודו של המורה

מאת יצחק ולבר

יש לשקם את מעמדו השחוק של המורה בישראל

הכותב הוא מנכ"ל הסתדרות המורים.

לאחרונה אני שומע יותר ויותר טרוניות מצד מורים בחינוך היסודי והעל־יסודי, על אלימות הולכת וגוברת מצד התלמידים כלפי המורים. למה הכוונה? וזלזול תוממי וחוסר־אכפתיות למשמעת שאותה מנסה המורה להשליט בכיתה. אמצעים כמו הערות ביומן, שליחה לחדר המנהל או זימון ההורים לבית־הספר, אינם עושים ולא כלום לנפשו הצעירה והמרדנית של התלמיד.

לדעתי, יחס התלמידים למורה טומן בחובו הרבה מעבר ליחסי משמעת. מאחורי היחס המזלזל, ניצבת אמת עצובה, שהיא המכרסמת בכבודם של המורים: מעמד המורה קשור לשכרו המידלדל והשחוק. מעמד המורה קשור כחבל הטבור לאישיותו ולרמתו. מעמד המורה קשור באופן אינטגרלי למדינה ולעולם מסביבנו, המאבדים יחס של כבוד הדדי ומצפון בין בני־האדם.

מה גורם לתלמידים להתנהג בצורה בוטה כלפי מוריהם? מדוע אנחנו, הדור הראשון שנולד בארץ, יראנו ואפילו פחדנו מהאוטוריטה הנקראת "מורה". מה קורה היום? במחקר על השחיקה הנפשית של המורה בישראל, שנערך במכון הנריטה סאלד ושהתפרסם לאחרונה, כותבים החוקרים, ד"ר יצחק פרידמן וגב' אילה לוטן, על 5 גורמים מרכזיים שתרמו משמעותית לתהליך שחיקתו הנפשית של המורה. אני אדבר רק על הגורם הראשון, התורם ביותר לשחיקה: יחסי־הגומלין הרעועים בין המורה ותלמידיו.

החוקרים סבורים, כי קיים חוסר יכולת לטפל בהיבטים המנהיגותיים של תפקיד ההוראה (יחסי־אנוש והיעדר יכולת להתגבר על יחסים חברתיים בלתי־תקינים בכיתה), וכן שהדימוי העצמי הגבוה של המורה הוא במקרים מסוימים בלתי־מציאותי.

במציאות ההוראה בישראל, יש לגורם היחסים בין המורה ותלמידיו, כפי שנותחו במחקר דלעיל, חשיבות מיוחדת. ככל שכיתת התלמידים שבפניה עומד המורה גדולה יותר והטרוגנית יותר, כך מורכבות ומתמידות בעיות יחסי־האנוש שבה, וכך גדל העומס על הרכיב המנהיגותי שבעבודת המורה. המורה צריך לטפל במספר גדול יותר של תלמידים, לדעת "להגיע" אל כל אחד ולהיות מסוגל לחלק את זמנו ומשאביו ביניהם.

בכיתות "גדושות" תלמידים מתרבות הדרישות הצולבות מן המורה: עליו להתמודד עם דרישות ידע מגוונות, הדורשות מאמץ אינטלקטואלי רב. עליו לשמור על הלכידות החברתית בכיתה וכו'. כשרמת ציפיותיו העצמית גבוהה, הוא רוצה "להגיע" אל כל אחד. כשהתנאים אינם מאפשרים זאת, חש המורה שהוא "מורה לא טוב". תדמיתו נשחקת בעיני עצמו, ואולי גם בעיני חבריו הממונים עליו.

אסור לשכוח את התלמידים, המביטים לראות בהנאה בפרפורו של המורה ובניסיונותיו להשתלט על הכיתה. התלמידים הם האספקלריה של המורה בחוץ. הרואה את המורה כחלש. לעתים נראה הדבר פשוט מדי או בלתי חשוב, אך הסיטואציה המתרחשת בכיתה בין המורה לתלמיד היא סיטואציה בסיסית, התורמת להתהוות, או אי־התהוות של כבוד המורה לכנו. התלמיד גדל ומפתח ברבות הימים לאותו מבוגר המטה אצבע מאשימה כלפי המורה, שעמד חסר־אונים מול עדת משתוללים, הציבור לעתיד.

מצד אחד, חייבים להקנות למורה כישורים בתחום היחסים הבינאישיים מעבר למיומנות המקובלת הקוקית למורה, וזה תפקידם של המכשירים להוראה. מצד שני חייבים להקטין את מספר התלמידים בכיתה, ולתת למורה הזדמנות לטפל ולהגיע לכל תלמיד. אז יהיה המורה בטוח ושקט יותר, וייטול מעצמו את כל הפחדים והבלבול האפוף אותו מול כיתה גדולה. כאשר התלמיד יראה מורה רגוע מולו, הוא יהיה רגוע, ובעתיד יהיה אחד מני רבים המביט אל מקצוע ההוראה ביתר כבוד ואמינות.

המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה
תל־אביב, רמת־אביב, רחוב האוניברסיטה 26.
סדרת־עיון בנושא:
נפט: כלכלה ופוליטיקה
תיערך בחודש יוני באודיטוריום של מכון הנפט ברח' האוניברסיטה 26, רמת־אביב.
הסדרה תכלול ארבע פגישות שבועיות בנות שעתיים כ"א, שבהן יושמעו ההרצאות הבאות:
יום ה', ה־5 ביוני
15.00–15.45 נפט ופוליטיקה בערב הסעודית – פרופ' מרדכי אביר, האוניברסיטה העברית
16.00–16.45 מלחמת מחירי הנפט 1986 – אלי ארזים, מכון הנפט
יום ד', ה־11 ביוני
15.00–15.45 השקעות פיננסיות של מדינות ערב – פרופ' תמיר אגמון, אוניברסיטת ת"א
16.00–16.45 חיזוי צריכת אנרגיה – תיאוריה ומציאות – ד"ר יוסף ברמה, תהל
יום ה', ה־19 ביוני
15.00–15.45 מאזן עושר הנפט בארצות ערב – פרופ' גד גילבר, אוניברסיטת חיפה
16.00–16.45 השלכות אסטרטגיות של מציאות הנפט החדשה – שמואל מאיר, המרכז ללימודים אסטרטגיים באוניברסיטת ת"א
יום ה', ה־26 ביוני
15.00–15.45 יבוא נפט לישראל – אברהם אגמון, מנכ"ל דלק
16.00–16.45 שינויים מבניים בתעשיית הזיקוק העולמית – צבי זמיר, מנכ"ל בתי זיקוק
מנחה הסדרה: אלי ארזים
המעונינים להשתתף בסדרה מתבקשים להודיע על כך למזכירות המכון בטלפון: 03-414271

אוניברסיטת תל-אביב
טקס חנוכת אוסף הורודיש לתולדות הספר
הרצאה:
ד"ר נורית כנען־קדר
החוג לתולדות האמנות, הפקולטה לאמנויות
"אספקטים באיור הספר בנצרות הקדומה"
ביום חמישי, י"ג אייר תשמ"ו, 22.5.1986 בשעה 11.00 בספריה המרכזית ע"ש סוראסקי, אולם הקריאה לכתבי עת, קומת היציע, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.
כניסה דרך שער פרנקל (7) ושער 8
– הציבור מוזמן

אוניברסיטת תל-אביב
טקס קריאת שם מעבדה לחקר הסרטן ע"ש גיורא גודיק
יתקיים ביום רביעי 21 למאי 1986 בשעה 17.00 בקומת הנסיכה ביאטריקס – הולנד בבנין ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר.

מפעלי ניר אמריקאים ישראלים בע"מ
הודעה לבעלי המניות
הדו"ח השנתי המאוחד של החברה לשנת 1985 (אפריל־דצמבר) פורסם ונמצא לעיון הציבור ב־:
א. משרדה הרשום של החברה, אזור התעשיה, חדרה (מזכירות החברה).
ב. משרדי החברה בבית התעשיה, רח' החמרד 29, קומה ד', ת"א.
ג. משרדים של חברי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ.
מזכיר החברה

פדאויל חוקרי ומחפשי נפט לישראל בע"מ
הזמנה
ניתנת בזה הודעה כי
האספה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום 10.6.86 בשעה 10.00 במלון "דן פנורמה", רח' קאופמן 10, תל־אביב.
על סדר היום:
1. קבלת דו"ח המנהלים, הדו"חות הכספיים ודו"ח רואי החשבון של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31.12.85.
2. בחירת מנהלי החברה וקביעת שכרם.
3. מינוי רואי החשבון של החברה וקביעת שכרם.
4. דיון בכל ענין אחר שמותר לדון בו באספה הכללית בהתאם לתקנות ההתאגדות של החברה.
המאזן והדו"חות הכספיים יפורסמו ויהיו ניתנים לעיון במשרדי החברה או במשרדי כור השקעות בע"מ, בשדרות שאול המלך 8, ת"א, החל מיום 1.6.1986, בשעות העבודה הרגילות.
בפקודת מועצת המנהלים
הערה: ספרי החברה יהיו סגורים להעברה 7 ימים לפני מועד האספה.
כן מופנית תשומת לב החברים להוראות התקנות בדבר הפקדת כתבי מינוי של ב"כ במשרדי החברה 48 שעות לפני המועד שנקבע לאספה.

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
פסטיבל ישראל, ירושלים
אי.תי.אי.
מפגשים עם אמנים
במסגרת פסטיבל ישראל יתקיימו מפגשים חד־פעמיים עם אמנים ויוצרים שישוחחו על עבודתם וידגימו מיצירותיהם ומופעיהם.
1. הבמאי
שוזו סאטו – הדגמת איפור קבוקי, יום ד' 4.6.1986 10.00–11.00
הדגמת מחול קבוקי, יום ד' 4.6.1986 12.30–13.00
התיאטרון הקטן – תיאטרון ירושלים.
באנגלית.
2. להקת
מאבו מיינס – יום ו' 6.6.1986 10.00–12.00
מפגש עם השחקנים רות מאלצ'ק ופרדריק ניומן והבמאית ג'ואן אקלייטיס
במה־על־במה – תיאטרון ירושלים.
באנגלית.
3. פ.ק. קרוץ – יום ג' 10.6.1986 16.00–18.00
התיאטרון הקטן – תיאטרון ירושלים.
בגרמנית ותרגום לאנגלית/עברית.
4. השחקן
אקהרד שאל – יום ו' 12.6.1986 10.00–11.30
התיאטרון הקטן – תיאטרון ירושלים.
בגרמנית ותרגום לאנגלית/עברית.
ההרשמה במשרד האי.תי.אי. רחוב דיזנגוף 227 תל־אביב.
דמי השתתפות 10 ש"ח לכל מפגש שישולמו בעת ההרשמה.
קיום המפגש מותנה במספר המשתתפים.
המועד למפגשים עם מרדית מונק, יוזף שיינה ותיאטר נובי יפורסם מאוחר יותר.

ביקור הגברת הרוקדת

מאת שאול צדקא

לא, אל תחפשו מאחורי הבלרינות המלכותיות הבריטיות מניעים פולי־טיים. אל תחשדו בקשרות ואל תתלו שיקולים מפוקפקים בכוונותיהן. רקדני הבאלט יודעים על הסכסוך המזרח־תיכוני לא יותר בהרבה ממה שהאזרח הישראלי הממוצע יודע על המשבר הצפון־אירי. עבורם נמצאת ישראל כמטחווי קשת מטריפולי וביום בהיר, אם עולים על העץ הג־בה, ניתן לראות משם את בריכת הסולטן ולצלוף ללא רחם על המו־פיעים על בימתה. עבורם האמפי־תיאטרון הנפתח בקיסריה, פתוח גם להפגזה לובית אפשרית מצד הים. אחרי הכל, הרי אותו ים קטן המפריד בין אותן שתי נקודות.

ובכן, לא הבעת מחאה על מצבם של תושבי השטחים, גם לא כניעה ללוחצה של השדולה הערבית בלונ־דון שלא ידעה כלל על קיומו של המסע. בסך הכל, סכלות לשמה או בורות שגרתית מן הסוג הרווח כאן בקרב מיליונים. אשר על כן, תשלח הלהקה "חוליית בילוש" בת ארבעה אנשים אשר תחרף את נפשה לפני האחרים ותטוס ב"אל על" אל ארץ הקודש, בה ימודדו את המרחק הגיאוגרפי לבנגאזי ויעשו כמה לי־לות בודדים בבתי המלון המועדים לפורענות של הארץ.

בימבה האחרונה שקדמה להחלט־תה האחרונה נקלעה הלהקה למהו־מה רבה. כמותה לא ידעה בעבר. דומה היה כי עתיד יחסי שתי המדינות יקום או יפול על שש הופ־עותיה המיוחלות. בישראל היתה התדהמה מובנת. אך גם האנגלים, לפחות בחוגים המדיניים, יצאו מכליהם. האירוניה עבדה שעות נוס־פות. התיירים האמריקאים מענישים את בריטניה על תמיכתה בהפצצתם שלהם על לוב ועתה באים הבריטים ומענישים מדינה אחרת בשל אותה פעולה.

ביטול ההופעות: נזק לתנועת התיירות לישראל

"מהומה־מאומה" זו הוחלה על־ידי כמה רקדנים בודדים ואנשי הצוות הטכני שהחלו להזין זה את זה בפח־דים מפני הופעה בישראל. מאז ההפצצה על לוב רצה הבריטים להבהן, התגובה ההיסטרית לאירוע, הריגתו של התייר הבריטי במזרח ירושלים ועשרות אלפי ביטולי ההזמ־נות במזרח־התיכון הפכו את החשש ההתחלתי לכמעט־פאניקה. אין להוציא מכלל אפשרות שהיו כאלה שהושפעו מן הרוח האנטי־ישראלית הנושבת ב"אקוויטי", אר־גון האמנים הבריטי, בסיועה האר־גושת של השחקנית ונסה רדגרייב. זו הובסה לפני חודש על ידי עמיתיה בוועידה סוערת. בה היא הציעה להטיל חרם תרבותי על ישראל אלא שטכניקות אצבעותיה נתגלו בארגון.

ואולם, גדול מכל היה הפחד מפני הזרוע הארוכה של קדאפי. הוא, שהודיע על תגובה הבריטים על הכוונה, הדיר מעיניהם שינה דווקא בלילות. כתן היה אוקספורד סטרים ויהיה לפעולתם של טרוריסטים ערבים.

אין ספק כי ביטולן של ההופעות, התופשות מקום נכבד בלוח התכ־ניות של הפסטיבל הישראלי, היה גורם נזק כבד להמשך התיירות לישראל בקיץ זה, דווקא ערב ביקורה בארץ של המנהיגה הברי־טית. לא מקרי הוא שאחד ממקורות ההשראה על מפעילי הלחצים על הלהקה היה לשכתה בדאונינג סטריט. עד כדי איומים בהפסקת משאבים כספיים הגיעה הפרשה כולה. ראשי המוסד, שחששו לא רק לפרנסתם אלא אף לשמם הטוב, התגייסו אף הם להפעלת המכבש על הרקדנים.

זמנים חדשים, ומידות חדשות. מנהיגי בריטניה יוצאים מכליהם כדי לאפשר הופעה תרבותית בישר־אל. הם עוד יקנו מאיתנו נשק.

אפילו תאצ'ר, המגיעה בסוף השבוע לארץ, נכנסה לעובי הקורה. גם ארמון בקינגהאם, שאת שמו נושאת הלהקה, מצא לנכון לפעול. לחץ הופעל מאחורי הקלעים מצד גורמים נוספים והרקדנים, שפתחו סדרה של הופעות בשפילד, האשימו בבגידה מן הסוג הגרוע ביותר לבוחר.

מעניין. אבל דווקא הטיעון המוס־רי־מקצועי, הלא־פוליטי, עורר ברק־דנים מחשבות שניות. "15,000 ישר־אלים קנו כרטיסים למופעינו", היה המסר של מקהלת המשכנעים בישיבת הדורים של הלהקה ביום חמישי בבוקר. "האם תשאירו אותם בבית? הם שמו בכם את מבטחם. הם הביעו אמון בכשרונכם האומנותי. האם תנחילו להם אכזבה?"

15,000 כרטיסים נשמעה שריקה התפעלות בחוגי בריטניה. הרי היה זה כאילו כאן קנו הבריטים רבע מי־ליון כרטיסים להופעות הלהקה. אם היו עושים זאת ולוא גם במהלכה של שנה תמימה לא היה הבאלט המלכותי נקלע אשתקד למשבר ולא היה עומד אלמלא הלורדוני

הידוע "סאדלרס וולס" על סף סגירה בשל העדר מימונים. הרעבון הישראלי לסוג אומנות זה הפתיע כאן רבים והלחץ עשה את שלו גם על ידי גיוסה של העובדה כי בין רוכשי הכרטיסים מצויים הנשיא וראש הממשלה.

פול פינדלי, סגן המנהל, אמר לעיתון זה כי מידע נוסף הוא שעמד לנגד עיניהם במפגש הדורים. "אי הבנה, פשוט אי הבנה", הוחלט האינפורמציה ניקטור הכוזייו להפ־עים. מעובה של הודעת הביטול הראשונית. "הם לא ידעו כמה רבים אמורים".

מה שינה את טעמם של הרקדנים אחרי הכל? האם נתנו ביותר עיון את הגלובוס המואר שהוצב על שולחנם? האם פשפשו בכתובים וחיפשו מידע על פיגועים חבלניים במהלכן של הופעות ריקוד? האם השתכנעו כי האצ"ל פרק, בגין פרש ומלחמת לבנון הסתיימה? ג'וסי פיליפס, קצינת העיתונות של ה"סאדלרס" טוענת כי ממצאי חוליית ה"סיור המוקדם" הם שיכריעו לבסוף את הכף.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

חקירת הקרקעות: תמונת מצב

חודשים לא מעטים לאחר ש"כי־בה" בכותרות העיתונים, חקירת המשטרה בנושא מעשי המרמה, הזיוף, האיומים ושאר המעשים הפליליים בקשר לסחר הקרקעות בשטחים נמשכת על אש קטנה. מספר החוקרים צומצם, הקצב נחלש. אך התעסקות ההתעניינות של חוקרי מיפלג הקרקעות של היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים בחשודות למעשים פליליים סביב עסקי הקרקעות לא הסתיימו. נכון לעכשיו, נותרו עוד עשרות רבות של תלונות ותיקי חקירה המצריכים בדיקה. הטיפול בהם יי־משך חודשים רבים.

עד היום טופלו יותר מ־300 תיקי חקירה. חוקרי המשטרה חשפו לפחות 12 מקרים של תלונות כז־בות, רובן של ערבים מהשטחים, שהתלוננו על מעשים פליליים שנעשו נגדם בכיסול על רקע עסקי הקרקעות. נגד מגישי התלונות הכו־זבות הוגשו כתבי אישום. נגד כ־80 אנשים אחרים — רובם ערבים מהשטחים, אך בהם גם כמה יהודים — הוגשו או נמצאים בשלבי הכנה כתבי אישום על עבירות פליליות, בעיקר בקשר למעשי זיוף ומרמה שנחשפו.

במהלך החקירות עד עתה נחקרו כ־800 אנשים, 50 מהם נעצרו בפועל לתקופות שונות. אחדים מאלה עדיין עצורים. הדמויות הבול־טות שהועמדו לדין עד כה הן הקבלן אברהם גינדי והעוזר לשעבר של סגן שר החקלאות לשעבר אבי צור.

במשטרה מעריכים כי החקירות המתנהלות עתה בנושא הקרקעות בשטחים לא יגרמו ל"פיצוצים" גדו־לים ולא יתרגו מפרשיות מקומיות, שבהן מעורבים תושבים מהשטחים או ישראלים שאינם "שמות" ידו־עים. על פי ההערכה במשטרה, פרשת חקירת הקרקעות עברה מזמן את שיאה והיא נמצאת בדעיכה, הן מבחינת הנושאים הנחקרים והן מב־חינת האנשים הנחקרים. עם זאת, במשטרה ממתינים עדיין להחלטת הפרקליטות אם לזמן לחקירה נוספת, לשם הצגת שאלות־הבהרה בכמה עניינים שוליים, את חבר הכנסת מיכאל דקל, לשעבר סגן שר החקלאות, שכבר נחקר פעמים מספר במשטרה.

כרזות הפרסומת משגעות סוטי המין

כרזות הענק הניבטות באחרונה מכל פינה בערים הגדולות והמצי־גות בשלל וריאציות וצבעים את מכמני גופן של דוגמניות לבושות בבגדים מועטים, מסעירות את רוחם של חוגים החרדיים במדינה, שהכריזו מלחמה ב"כרזות התועבה". מדי פעם מחבלים אלמונים, קרוב לוודאי חרדים קיצוניים, בכרזות הפרסומת אם על ידי ניפוץ ושריפה של תחנות האוטובוסים שבהן הן מוצבות ואם על ידי צביעת הכרזות בשחור. למשטרה נוספה עבודה: לגלות ולתפוס את אלה הגורמים נזק לכרזות הפרסומת.

אבל בעיה נוספת המתעוררת בעי־קבות הצבת כרזות הפרסומת עם תמונות "בגורל טבעי" של דוגמניות השמפות, אינה מוכרת לציבור הרחב. אף שהשוטרים החלו להבחין בה. התמונות המפתות של הדוגמניות מגרות את יצריהם של סוטי מין, שרבים מהם מסתובבים באופן חופשי ברחובות הערים. סוטי המין אינם נשארים אדישים לגירויים הניבטים אליהם כמעט מכל תחנת אוטובוס ובטווח מגע יד. הם מחפשים פורקן ליצריהם.

אורח שעבר יחד עם חברתו לפני כשלושה שבועות בשעת לילה מאוחרת ליד תחנת אוטובוס ברחוב שוקן בתל אביב, נדהם ממהראה שנגלה לעיניו ברחוב החשוך. אדם כבן 35 עמד נשען אל מול תמונת פרסומת מוארת של דוגמנית בבגד־ים, ידיו פרושות על התמונה והוא מתחכך ומאנן במלוא הקצב. תוך שהוא משמיע קולות משונים. הסי־טואציה היתה ברורה לאורח ועוב־ר האורח המום. הוא הבין שמדובר בסוטה מין והזעיק בטלפון את המשטרה.

לנוכח העלייה הגדולה במעשי האונס והפעילותם של סוטי המין, סבר האורח שיש לסלק מהרחובות סוטי מין המשתלהבים ממראה תמונות הפרסומת והעלולים לפגוע בצעירות ובילדות. אלא ששוטרי ניידת הסיור שהגיעו למקום האירוע ושמעו במה מדובר, לא התרגשו כלל. הם מורגלים לפגוש בסוטי מין ברחובות. לאחר כמה דקות מש־הובהר להם שמדובר באדם מעורער בנפשו, אף כי לא הצליחו לברר את זהותו, ביקשו השוטרים לשחרר את סוטה המין ולשלוח אותו לדרכו.

"אין מה לעשות, הוא סתם מסכן. אנחנו לא יכולים לטפל בו", פסק אחד השוטרים.

אלא שהאורח לא ויתר. במשך כשעה התווכח עם השוטרים, ודרש מהם לעצור את סוטה המין ולבדוק מי הוא. למקום הוזעק ראש המשמרת ולאחר דין ודברים עם האורח העקשן, נלקח החשוד לתחנת המשטרה ביפו. חקירה קצרה ופתק שנמצא על גופו של האיש גילו לשוטרים לתדהמתם כי האיש שנעצר הוא חולה רוח, שברח באותו לילה מהמוסד הסגור שבו הוא מאושפז בראשון לציון. אילו שוחר־רוהו כפי שהתכוונו לעשות בתחי־לה, ייתכן שעוד מעשה מגונה בילדה אחת או יותר היה מתווסף לסטטיסטיקה המשטרתית התופחת ממילא בתחום פשיעה זה.

הסיפור המובא לעיל מציג זווית ראייה נוספת לבעייה שמעוררות הכרזות הגדולות של הדוגמניות בבגדי־ים, שבין השאר מסיחות את דעתם ועיניהם של הנוהגים מעשה בכביש.

"האנס האתלטי" נבלם ברימון תאורה

"האנס האתלטי", שכתב האישום נגדו הוגש השבוע, נתפס "על הח־ם" לאחר שנפל למלכודת מתוכננת היטב שפרשה לו המשטרה, שערכה עליו מצוד שקט במשך כמה חו־דשים. עם הגשת כתב האישום הותר לפרסום בראשונה פרטים באשר לנסיבות לכידתו של החשוד, שבמשך יותר משנה הפיל את חתיתו על צעירות באזור רמת אביב.

בחודשים שקדמו לליל לכידתו של האנס הצטבר במשטרת מחוז תל אביב מידע רב לגבי פעילותו והשיטה שנקט לבחירת קורבנותיו. התברר, כי הוא נהג להתקשר בטל־פון לצעירות שפירסמו את שירו־תיהן כמורות לשיעורי־עזר או סטרטפיזות, כדי לקבוע עמן פגישה בחצר בית־הספר "אליאנס" ברמת אביב, שם ביצע בהן את זממו.

המשטרה החליטה להציב לאנס פתיון. במשך כמה שבועות פירסמה השוטרת יעל המתגוררת באזור מו־דעות שבהן הציעה את שירותיה כסטרטפיזת. מאחר שזירת פעולתו של האנס בבית־הספר "אליאנס" היתה ידועה, היה ברור לפיקוד המחוז ולאנשי היחידה המרכזית שביצעו את המבצע ללכידתו, כי מי שיקבע מפגש עם השוטרת הפתיון בשעת ערב חשוכה בבית־הספר זה הוא החשוד שאחריו מחפשים. ואכן, האלמוני שהתחזה בקולו לאישה וקבע בטלפון מפגש ביום רביעי 16 באפריל בשעה 7.30 בערב עם השוטרת כדי "לשכור את שירותיה", ביקש לפגוש אותה דווקא בחצר בית־הספר "אליאנס". למשטרה היה ברור שזה האנס המבוקש.

המשטרה לא לקחה סיכונים אותו ערב. שעה ארוכה לפני שעת המפגש התפרשו בשטח בית־הספר וסביבו עשרות בלשים של היחידה המרכזית של משטרת תל אביב, יחד עם לוחמים מהיחידה המיוחדת למלחמה בטרור של משמר הגבול שבאו עם ציוד מיוחד. הוקמו תצ־פיות מוסוות של בלשים בפינות שונות, בין השאר על עצים בסביבה. ציוד הקלטה משוכלל ומיקרופונים הוטמנו באדמה באזור המשוער שבו היה אמור האנס לפעול.

השוטרת הצעירה שנשלחה להיות "קורבנו" של האנס (היתה זו איריס, ולא יעל, שעמה שוחח החשוד בטל־פון) תודרכה ארוכות. לגופה הוצמד מכשיר הקלטה עם מיקרופון רגיש. רבע שעה לפני שעת המפגש היא נכנסה לחצר החשוכה של בית־הספר. עשרות זוגות עיניים של שוטרים שנעזרו בציוד אופטי משוכלל עקבו אחריה. כעבור כמה דקות הגיע למקום החשוד, גבה קומה ומוצק. הוא נקט אמצעי זהירות. סרק היטב את החצר והכי־תות. מדי פעם אף קרא: "יש פה מישהו?" כדי לא להיות מופתע מאורח אקראי. החשוד הסתובב מתחת לאפם של השוטרים האור־בים, אך לא הבחין בהם. לאחר שהב־טיח כי הכל כשורה ואין מלכודת, הכין בצד מצע קרטון ופנה לעבר השוטרת.

ללא שום אזהרה התנפל עליה מאחור, לפת אותה בחוזקה בידיו והחל לגרור אותה. השוטרת, אף שהיתה מוכנה לאפשרות כזאת הופתעה ונבהלה. היא פרצה בצע־קות אימים אמיתיות, שהוקלטו במ־כשיר ההקלטה שהיה על גופה. בתוך שניות זינקו על החשוד כמה בלשים, אך הוא ניער אותם מעליו בכוח רב. אבל השוטרים התעשתו לאחר ההפתעה הראשונה. החשוד רץ כעשרים מטרים ואז באו למולו כמה בלשים אחרים ולוחמי היחידה למלחמה בטרור. הם הפעילו מול פרצופו רימון־תאורה, שסינוור והמם אותו לכמה שניות ואז התגברו עליו לאחר מאבק קצר. בעבור שעות אחרות, לנוכח הראיות שהיו בידי המשטרה "נשבר" החשוד והודה בביצוע כמה מעשים מגונים ומעשי אונס.

המשטרה מנסה להילחם בהצתות

בשנים האחרונות נרשמת בישר־אל מגמה של עלייה רצופה במספר מקרי ההצתות של מכוניות, בתי עסק, דירות ושטחים חקלאיים. הרקע להצתות שונה. יש באלה המבוצעות על רקע פלילי כדי לחסל חשבונות או לסחוט דמי בי־טוח, ואחרות הנעשות על רקע לאו־מני או חבלני עוין כדי לפגוע בכלכלת המדינה. מדי שנה נרשמים במשטרה כ־1300 מקרי הצתה בממוצע, אך מספר ההצתות גדול יותר. (בישראל נרשמות מדי שנה כ־22 אלף דליקות. כרבע מהן דליקות שסיבתן אינה ידועה. כך שניתן להניח, כפי שסבור בגיליונו האחרון ביטאון משטרת ישראל "מראות", שחלק מהדליקות האלה סיבתן הצתה בזדון). רק ב־15% ממקרי ההצתה מגלה המשטרה את העבר־יינים.

לנוכח ריבוי ההצתות ואוזלת הגי־לויים הנבוך של האחראים להן, הוחלט במשטרה להכשיר חוקרים מיוחדים שיתמחו בחקירת הצתות. באחרונה הוסמכו כמה חוקרים כ"טכנאי חקירת הצתות", לאחר שעברו השתלמות והכשרה מיוחדת במחלקה לזיהוי פלילי במטה האר־צי. בראש תוכנית ההדרכה שנמשכה שבועות מספר עמד רפ"ק שלום צארום, כימאי, שהוא ראש חוליית חומרים מתלקחים במחלקה לזיהוי פלילי. לכל אחד מבוגרי הקורס ניתנה ערכה של ציוד טכני משוכלל שנרכש במיוחד לצורך זה.

המטרה היא, שבכל מרחב משטר־תי יהיה לפחות טכנאי חקירת הצ־תות אחד, אשר תוך שימוש בידע המקצועי שרכש ובציוד המיוחד, בשיתוף פעולה צמוד עם כבאי־האש, יגביר את סיכויי המשטרה לחשוף את מבצעי ההצתות.

המחבלים מנסים לחזור להר־דב

מאת מנחם הורוביץ

מבקשים להיאחז באזור זה, בשל יתרונות המסתור והשהייה, לשם חדירה לישראל

דורות של מחבלים גדלו בהר־דב. בין הוואדיות, המערות והעצים הם מצאו מקומות מסתור, מהיכן נוחים לנסות ולחדור לתוך שטח ישראל. ה"פתחלנד", מדינת המחבלים כוננה כאן. הסדירה זו, הכירה תמיד את ישראל. המלחמות האחרונות הרחיקו את הארגונים הפועלים שם. אבל בחו־דשים האחרונים עושים המחבלים כל מאמץ לשוב ולהיאחז באזור, ובד־בבד לנסות ולחדור לשטח ישראל.

בחודש ספטמבר בשנה שעברה נלכדה על גדר הגבול בין ישראל ולבנון בהר־דב חוליה שהשתייכה לארגון חוש־יוסית "חזית ה־מהפכה הערבית־פלשתינית" אב־גן עלי־אדובי. במשך ימים חיפשו אחריהם חיילי צה"ל [illegible] מפקד העוצבה, מאיר. כחיילים לחזור ולסרוק אזורים שכבר נסרקו. לבסוף נלכדו המחבלים, ובדיון המשפטי שנערך בבית המשפט המחוזי בנצרת התברר, כי תיכננו פיגוע־מיקוח בקריית שמונה.

כניסת החוליה הדליקה אור אדום בקרב כוחות הביטחון. זו הפעם הראשונה מאז נסוג צה"ל מלבנון שמחבלים מנסים לחדור ברגל לתחום ישראל לשם פיגוע בגליל. שלושה חודשים לאחר מכן, בתוך אזור הביטחון, עצרו חיילי יוניפ"ל מנורווגיה חוליית מחבלים מארגון "ועדות המהפכה הפלשתיניות" ש־עשתה דרכה לפיגוע בישראל. חיילי יוניפ"ל פעלו בתאום למנהג שלהם: הם פירקו את המחבלים מנשקם ושיחררו אותם. לפני יותר משבוע, שוב בהר־דב, ניסתה חוליית חבלה לחדור לישראל: שני מחבלים נהרגו בהיתקלות.

הקשר הסורי

מדוע דווקא בהר־דב? מה מייחד אזור זה, שהוא קורץ כל כך למחב־לים מאורגנים השונים לנסות ולפגוע בישראל דווקא משם? "מבנה השטח והמיעוט היחסי של היישובים הלבנוניים נותנים יתרונות רבים של מסתור ושהייה בשטח, בוואדיות ובמערות. קיימת תבנית טופוגראפית קשה המאפשרת להסתתר בה. אנו יודעים כי מחב־לים מנסים לחזור לפעילות דווקא במקומות שכבר ידועים להם. דבר נוסף — הקירבה לסוריה. אפשר למצוא קשר בין חלק מארגוני החבלה לבין הנוכחות הסורית באזור או בבקעת הלבנון", מסביר קצין בשטח.

בשטח לבנון, סמוך מאוד לגבול עם ישראל בהר־דב, שוכנים ארבעה כפרים שרבית תושביהם סונים ומיעוטם נוצרים: שבעא, שובא, חמן וראשיה־אל־פוחר. בעבר הרחוק שימשו כפרים אלה בסיסי יציאה לפיגועי מחבלים. נכון להיום, [illegible] אף על פי שהתושבים אינם מגלים חיבה יתרה לצה"ל.

התמודדות של חיילי צה"ל באזור זה, המוסיף לשמש נתיב נוח לחוליות מחבלים — תוך מתן האפשרות לתושבים לנהל אורח חיים שגרתי — היא קשה ביותר. הכפריים הלבנוניים מעבדים את אדמותיהם עד לסמוך לגבול. ה־רועים מסתובבים בשטח ומדי פעם מקפיצים את חיילי צה"ל, המבקשים לבדוק אם מדובר ברועה תמים או במחבל. "כתצפיתן, אני עוקב אחר כל תנועה של כל אדם בשטח. תפקידי למנוע מהמחבלים להתקרב לאזורנו, ומהצד השני, לאפשר לכפריים לנהל אורח חיים רגיל", מסביר יואב, חייל בגזרה. הנוכחות המוגברת של חיילי צה"ל משני עברי גבול לבנון מנעה, כאמור, חדירת חוליות חבלה רבות ומהווה איום מתמיד על התושבים לבל ישתפו פעולה עם גורמים עוינים.

פן נוסף הוא הנוכחות של חיילי יוניפ"ל מנורווגיה באזור זה. מאז שהתפרסו החיילים מנורווגיה במ־קום אירעו תקריות רבות, בעיקר בין חיילי צבא דרום־לבנון לחיילי הכומתות הכחולות. על פי מנדט חיל האו"ם, יש למנוע חדירת גור־מים עוינים לשטח המוחזק על ידי האו"ם. זו הסיבה היחידה שהשפעתם של חיילי צבא דרום־לבנון באזור בעייתי זה מועטת. כמרבית ה־אזורים האחרים באזור הביטחון, לרבות המקומות שם שוהים חיילי האו"ם, תפס צבא דרום־לבנון, בסיוע ישראל, עמדות ואחיזה בשטח. לא כך בהר־דב. חיילי האו"ם עומדים בחומה בצורה מול כל ניסיון של צד"ל להרחיב את אזור שליטתו.

מאז נסוג צה"ל אל הגבול הבינ־לאומי עצרו חיילי הדרום חוליות חבלה רבות ומנעו חדירת מכוניות תופת אל תוך רצועת הביטחון. חיילי הדרום, המתגוררים בעצמם באזור הביטחון, מכירים רבים מ־התושבים ויודעים להבחין בין תושבים תמימים לגורמים עוינים. חיילי צד"ל גם פועלים ב"שיטות לבנוניות", המקובלות בארץ ה־ארזים, שיטות שלא פעם הוכיחו את עצמן במלחמה הבלתי מתפשרת עם הטרור. נכון להיום, חיילי יוניפ"ל מנורווגיה מונעים את "חדירת" חיילי הדרום אל הר־דב.

חיילי האו"ם משתדלים בשביל המקומיים

בהעדר כוחות מקומיים, עוסקים חיילי צה"ל במשימות השגרה, ואילו אנשי האו"ם רק מסייעים לתושבים המקומיים בארבעת ה־כפרים להעלות בקשות שונות בפני שלטונות צה"ל. ראשי הכפרים פונים לא פעם באמצעות יוניפ"ל אל צה"ל, ומבקשים רשות לרעות את עדריהם במקומות שונים סמוך לגבול. "שיטת העבודה שלנו בהר־דב קובעת: שבכלל תנאי השטח ונסיונות החדירה האחרונים אנו צפויים בכל רגע לפעילות עוינת".

אהרון וגבי, מפקד העוצבה, משננים לחיילים, כי כשמדברים על היתקלויות עם מחבלים, הרי ביצוע המשימה בהצלחה מוטל קודם כל על החייל בשטח. "ההצלחה תלויה קודם כל בחייל הפשוט, לא במפקד. התגובות שלהם עצמיות, הם מפעי־לים ראש פתוח וגדול", אומר המפקד.

החיילים המשרתים באזור מ־ציינים את הקירבה של אזור שירו־תם לישובים ישראליים, כעובדה שמעודדת אותם לשמור על עירנות גבוהה. סגן דוד, המכיר את הר־דב היטב כפי שהוא מכיר את ירוחם עיירת מגוריו, עומד על חשיבות השירות באזור. "אני לא הקצין הי־חיד בירוחם, יש עוד לוחמים. אני שמח לשרת את המדינה במקסימום האפשרי. האזור כאן בהר־דב שופע ויפה. כשחיילים צעירים כמונו מגיעים לקריית שמונה ומרגישים את השלווה שם, ורואים כמה ק"מ צפונית יותר מתח ועירנות, אנו מר־גישים לכך שרק בזכות המתח והעירנות יוכלו היישובים לחיות בביטחה", אומר דוד. איתן מערד, המשרת אף הוא בהר־דב, אומר כי הוא מרגיש ציוני לכל דבר. "אני בא מהנגב לשמור על הצפון. אני עושה משהו בשביל המדינה, בעיקר השמ־ירה כאן בישובים".

לא מזמן ניסו מחבלים לחדור לשטח ישראל. גם באזורים אחרים בלבנון מסתמנת עלייה מדאיגה בניסיונות המחבלים לחזור לרצועת הביטחון ומשם לשטח ישראל. קצין צה"ל אומר, כי ההת־קפות האחרונות מתוחכמות יותר. למחבלים שנתפסים יש אמצעי חבלה משוכללים ביותר. כך ל־דוגמה, התקפת עשרות המחבלים לפני כמה שבועות על מוצבי צד"ל באזור הכפר דלפי, שבו נהרגו שלושה מחיילי צבא דרום־לבנון. "לוב, איראן וסוריה עומדות מאחורי פעולות הטרור האחרונות נגד אזור הביטחון וצה"ל", אמר לא מכבר מפקד יחידת הקישור של צה"ל בדרום לבנון תת־אלוף דני רוט־שילד.

עד כמה מעורבותן של מדינות אלה תגבר בעתיד, עוד כמה כספים יוזרמו ממקומות אלה לארגוני הטרור הפועלים מחוץ לאזור הבט־חון, עד כמה תגבר הקיצוניות הדתית והעקשנותית [illegible] — התשובות לשאלות אלה נותרות לפי שעה ללא מענה. על עניין אחד מסכימים כאן: ככל שהמדינות הקיצוניות יגבירו את מאמציהן לערער את הביטחון היחסי בדרום לבנון, כך יצטרכו חיילי צה"ל להתעצם ולהתפרס בכל האזורים שברצועת הביטחון הסמוכים לגבול עם ישראל, כל זאת בסיוע צד"ל.

נכון להיום, אומרים קציני צה"ל בצפון, אין צורך בשינוי המדיניות בדרום־לבנון, גם לא באזורים הסמו־כים להר־דב. "אנחנו עם היד על ההדק, בידה כשהסכנה תתקרב. נגביר נוכחות רק אם נראה שהסט־טוס־קוו הנוכחי באזור הביטחון מתערער", אומרים בפיקוד צפון.

שכרון החופש של בני האיטי

מאת ז'אן קלוד בוהרר

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

העם כבש לעצמו מחדש, במאבק קשה, חופש ביטוי, שבמשך שנים נגזל ממנו ★ הוא אינו מונע מעצמו את השימוש בו, בהילולה של הפגנות, בהן מתפרצים בו־זמנית הצמא לדמוקרטיה ומורת הרוח שנבלמה ונדחקה זמן רב מדי

פורט־או־פרנס

כמה שבועות אינם יכולים ל־הספיק כדי להעמיד על הרגלים מדינה הנמצאת עדיין תחת ההלם של מסורת שלטון אוטוקרטית, שבמסגרתה נקופה בשיטתיות מזה שלושים שנה כל אופוזיציה שהיא, והדברים אינם נאמרים רק על דרך ההשאלה.

אם הצוות השליט החדש המחזיק ברסן מאז 7 בפברואר מתקשה כל כך לסלול דרך לשינוי אותו דורשים בני האיטי, הרי זה משום שעל גבו רובצת המעמסה של עבר קרוב מאוד. היו לכך הדים בתקריות ה־26.4 ליד בית הכלא בפורט־דיי מאנס. חילופי היריות בהן נהרגו שבעה בני אדם העלו בבת אחת את החששות ואת החשדנות כלפי השל־טים החדשים, גם אם אלה, לאחר תגובה ראשונה חריפה במיוחד, העדיפו בכל זאת להרגיע את הרו־חות במקום לשפוך שמן על המדורה.

בכל מקום, העם כבש לעצמו מחדש במאבק קשה חופש ביטוי שבמשך שנים נגזל ממנו. הוא אינו מונע מעצמו את השימוש בו, בהי־לולה של הפגנות בהן מתפרצים בו בזמן הצמא לדמוקרטיה ומורת הרוח שנבלמה ונדחקה זמן רב מדי. החו־פש וכוח החיות של הדיונים ברדיו ובטלוויזיה, הדעות הסותרות יותר ויותר המועלות בעיתונים ובכי־נוסים, האסיפות הפומביות והתה־לוכות הבאות גלים גלים ממחישות את חוסר סבלנותם של בני האיטי.

בפורט־או־פרנס הרחובות עדיין צבעוניים ורועשים כתמיד, אך הם הרבה יותר נקיים, מאז התושבים נטלו על עצמם את מלאכת הניקיון. התסיסה הקרובה לנקודת רתיחה בולטת. עם זאת.

גם שחקני הכדורגל מפגינים

נמשכים משחקי הכסאות המו־סיקאליים של השרים. תוך שלושה חודשים עבר תיק האוצר שלוש פעמים מיד ליד. בסוף אפריל פתחו פקידי משרד האוצר והבנק ה־מלכותי בשביתה במחאה על מינוי נגיד בנק חדש. יום אחד אפשר לראות את חסידיו של איש פוליטי זה, או אחר מפגינים מול ארמון הנשיא. למחרת מפגינים שחקני כדורגל בדרישה להדיח את מאמן הנבחרת הלאומית ואת ראשי ה־התאחדות הכדורגל הקשורים מדי למשטר דיבלייה. "אנחנו הופכים בסופו של דבר לעם של מפגינים, בלי לדעת לאן כל זה יוליך", אמר הוברט דה רונסרי, לשעבר שר של ז'אן קלוד דיבלייה, שעבר מאוחר יותר לאופוזיציה, והנמנה כיום על אחד מ־200 המועמדים לנשיאות, כפי שהם מכונים בפי העם. "מחלה חדשה התגלתה בהאיטי", כתב לאחרונה באירוניה עיתון מקומי. "המכון לחקר המחלות הטרופיות כינה אותה 'נשיאותיאטיסיס'".

המעמד הפוליטי הרשמי מוסיף לסבול מפילוג עמוק בגלל יריבויות אישיות ושאיפות המנהיגים. "ה־

האיטי: במשך שלושים שנה נקופה בשיטתיות כל אופוזיציה

מפלגות הפוליטיות הצצות כמו פטריות לאחר גשם", מציין עיתונאי. "הן לעתים קרובות מפלגה של איש אחד, שהוא גם המייסד וגם הדמות המרכזית, ומסביבו מרחפים כמה אנשים כדי לקטוף את התפאורה". אנשים חדשים מתחככים בדמויות המוכרות מאז המאבק נגד הדיקטטורה, כמו למשל סילביו קלוד מהמפלגה הדמוקרטית הנוצרית, גרגואר אוז'ין מהמפלגה הסוציאל־נוצרית, אלכסנדר לארוג', ממפלגת הפעולה הדמוקרטית והוברט דה רונסרי.

מנהיגים נגלים ונעלמים

הגולים חוזרים בעת להאיטי. הנשיאים לשעבר פול מגלואר ודניאל פיניול מהתנועה הפועלית האיטית אבל גם מרק בזאן, "האיש של וושינגטון", שהקים לא מכבר תנועה להחזרת הדמוקרטיה, ורנה תיאודור, המזכיר הכללי של ה־מפלגה המאוחדת של הקומוניסטים של האיטי. בשדה התעופה קבלות הפנים מסעירות. העיתונות מדפיסה את ההכרזות המבולבלות הסותרות של השבים.

בולטים לעין הקקופוניה וריבוי ההכרזות של המועמדים לנשיאות. כה עוד שלפני שזה לא נקבע שום תאריך לבחירות, וממשלת הגנרל נמפי אינה מוכנה לומר אם תערוך בחירות ומתי. "יחי אני והידידים שלי" כתבה יד אלמונית על קיר. השואפים לנשיאות כבר מתגרים על אודות האוכלוסיה. בקאפ, קלבאר ג'וזף שארל, שרכש לעצמו שם בניו־יורק כאשר הרפיס דולרים הנושאים את צלבו ודמותו, הבטיח לחלק 20 אלף דולרים לאיכרים כדי להחזיר לכדינה בעל חי מקומי זה שנשחט.

לואי דה־ז'ואה השני, שהיה בלתי מוכר לולא נשא את שם אביו, מאמין שיוכל לפתות את בני עמו על ידי ראשי התיבות של מפלגתו פא"ן (לחם בצרפתית) — המפלגה החקלאית התעשייתית הלאומית.

מפתה יותר אמור להיות מצע "הישועה הלאומית" של מפלגה בר־אשות מהנדס, הוגו נואל: "התחייה של האיטי בישו, על ידי ישו ועם ישו". הוא הודיע על תוכנית ל"שיקום הקבצנים, העניים, חסרי הבית, הנכים, על ידי הקמת תשעה אסמי ענק המצוידים בכל הנחוצות הדרושות, בתשעת מחוזות המדינה". התושבים שלמדו מנסיון העבר אינם הולכים שולל. "המועמדים הנצחיים שלנו לנשיאות," כתב לאחרונה העיתון "לה־נובליסט". "לא השתנו בזמנם הגדול. אותם דיבורים, אותו פולקלור ובסופו של חשבון, אותה אי הכרת המציאות במדינה".

"הבעייה האמיתית — המשטר"

"החרות היא יפה", אומרים ה־מפגינים. "אבל היא לא מאכילה אותך". הכל מסכימים שהמצב הכלכלי מוסיף להיות הרה אסון. לא זו בלבד שהוא לא השתפר, הוא עוד החריף. קופות המדינה ריקות. הייצור החקלאי מוסיף להיות נמוך ביותר. ושלושה רבעים מהאוכלוסיה הכשירה לעבודה — מובטלים. בכנס האחרון שלה הדגישה ועידת הבישופים את החיפזון של רפורמות מסויימות: חלוקת קרקעות, ביעור [illegible] האנאלפבתיות, [illegible] וכיבוד זכויות האדם. "הבעייה האמיתית", מכריז ה־ארכיבישוף של פורט־או־פרנס, פרנסואה ליגונדה, "היא הפערים החברתיים והחלוקה הלא־שווה של העושר הלאומי ושל ההכנסות". בהכרזותיו האחרונות של נשיא "המועצה הלאומית של הממשלה (סהאנ"ג) גנרל אנרי נאמפי נשמעו אותן קדימויות.

יש לעשות הכל מההתחלה. "אנחנו יודעים שהממשלה לא יכולה לחולל ניסים ואנחנו לא מבקשים ממנה את הבלתי אפשרי. אבל אנחנו טוענים שהיא אינה עושה דבר", מכריז סילביו קלוד, מנהיג המפלגה הדמוקרטית נוצרית. בציירו חור ז'ראר גורג לנהל את בית הספר התיכון שלו מאז התפטר בסוף מרס מתפקידו במועצת הממשלה הלאו־מית. גורג, אחד הבודדים במועצה בעל רקורד אזרחי של מאבק לזכויות האדם בתקופת הדיקטטורה, סבור ש"המצב כרגע קפוא והוא לא מפסיק להידרדר". בקמצוץ של מרירות הוא חושש שאנשי הצבא שאף פעם לא התנסו בשלטון פו־ליטי, "יגלו את הנאות השלטון". המזכיר הכללי של המפלגה הקו־מוניסטית, רנה תאודור, מתון יותר ומעריך את העובדה שהוא יכול להופיע בפומבי לאחר שנים של גלות ומחתרת. הוא אומר שהוא נותן אמון בתחזיות העממית המתב־טאות בהפגנות למען הדמוקרטיה. "אנחנו לבטוח בשטח. הנוכחות שלנו מרגיעה. זהו קיום והפקרה. שמביע לעתים קרובות עירבות יותר כאשר קיום לגאלי. עבודי, קומוניסטים. סהאנ"ג היא ממשלה זמנית. אנחנו אומרים שהיא מי־תוקת, יחסית. בגלל הסתירות הפנימיות שלה אך בו בזמן היא מגיבה על לחצי התנועה העממית ואפשר להניע אותה לוותר ויתורים. מצדיק לדבר על תקופת הגניכה של הדמוקרטיה: הדבר תלוי בה במידה על הממשלה. לפני שייבחר נשיא, אנחנו סבורים שצריך יהיה לבחור אסיפה מכוננת שתוכל להיהפך לאסיפה לאומית ולמנות זרוע ביצועית עד לנורמליזציה המלאה".

הוברט דה רונסרי, לשעבר השר לעניינים חברתיים, נשבע פתות שלו. הוא אומר לנו, תוך שהוא בוחר לידינו חוברת המוללת את "התוכ־נית החברתית" שלה "משטר בן 29 שנים אינו יכול להיעלם תוך שלושה חודשים, אך באוכלוסייה קיימת שאיפה לשינוי מוחלט. הממשלה מגיבה הרבה יותר מכפי שהיא פועלת. היא מחזקת באה. לדעתי כל התנאים בשלים לארגון בחירות בבהירות האפשרית, לפני אוקטובר למשל, כיוון שהעם יודע בדיוק מדוע הוא הפיל את הדיקטטורה ומה הוא רוצה. הסהאנ"ג לא לקח את השלטון, נתנו לו אותו. אלה שנתנו אותו יכולים לקחת אותו שוב".

המעטים מבעלי המשטר שהופל חייבים לעמוד לדין בבתי דין צבאיים, אך האיטים מתלוננים על איטיות של תהליך הדה־דיבלייזציה. הבינה העם כלפי אנשי הצבא המחזיקים בשלטון עוד גברה מאז האירועים עקובי הדם של ה־26.4. על אף הביקורות שלהם, מנהי־גים פוליטיים מביעים עדיין ברובם אמון בגנרל נאמפי, מתוך פחד מפני האווירה העוינה על סף פיצוץ. על צידו של האפיפיור, בתיבוס של התנועה הציבורית, סלובי "ה פטפטנים הגדולים אינם אלה שעושים את המעשים הגדולים".

מדוע לא נלמד מהספרדים?

מאת גדעון אלון

ישראל צריכה לקבל שיעור כיצד לטפל בתיירים בהגינות, ביושר ובמאור פנים

מדריד

בבתי־הקפה ברחובה הראשי של מדריד ובאכסדרה של בית־המלון בברצלונה, בשווקים החוביים ב־סימטאותיה הצרות והציוריות של העיר האוניברסיטאית סלמנקה וב־בארים הסמוכים לארמון אלהמברה המרשים בגרנדה, אתה יכול לשתות כוס קפה מהביל תמורת 60—80 פזטות (כשקל אחד בלבד). בכל אתרי התיירות מחיר אחיד של קפה ועוגות, תה ובקבוק קוקה־קולה. הוא הדין לגבי תעריפי הנסיעה במוניות. אתה נכנס למונית, הנהג מפעיל את המונה, אתה מציין באנג־לית (בעזרת תנועות־ידיים וסימונים במפת העיר) את יעד הנסיעה. הוא אינו מנסה "לסדר" אותך ולעשוק אותך. מחיר הנסיעה בדרך־כלל 250 עד 400 פזטות (תלוי במשך הנסיעה ומספר "הפקקים" בדרך), כלומר 3—5 שקלים חדשים.

לא יכולתי שלא להתקנא בספר־דים, כשראיתי כיצד הם מתייחסים לתיירים: בהגינות, ביושר ובמאור פנים. בניגוד לישראלים שעושים כל מאמץ אפשרי כדי ל"סחוט" כמה שיותר דולרים מהתיירים הפוקדים את ארץ־הקודש, הספרדים נוהגים בתיירים בכבוד, בנימוס ובאדיבות. כשנכנסתי לחנות כלבו ענקית ברחובה הראשי של ברצלונה כדי לקנות כמה מתנות ומזכרות, לא יכולתי שלא להתפעל מהיחס החם והלבבי מצד הזבניות. במחלקת הצעצועים ניגשה אליי צעירה חינ־נית, שאינה יודעת אף מילה באנג־לית, ובסבלנות אין־קץ שירתה אותי במשך שעה ארוכה. ביקשתי לרכוש רובוט גדול לבני. היא הציגה בפני את כל סוגי הרובוטים (אגב, כולם מתוצרת טיוואן), הפעילה כל אחד מהם באמצעות סוללות, בלי להיאבק. גם לאחר ש"גרגנתי" לה משך שעה ארוכה (ביקשתי לקנות דווקא את הרובוט השחור, שלא נמצא אותה עת במלאי), נפרדה ממני בחיוך ובלחיצת־יד, לאחר שמכרה לי רובוט חלופי.

הוא הדין לגבי היחס במסעדות. בקומה התשיעית של מרכז קניות ענק בברצלונה, המשקיף על העיר היפהפייה, מצויה מסעדה נאה בשי־רות עצמי. המחירים אחידים (1,300 פזטות לארוחה, כ־17 שקלים חדשים). תמורת מחיר זה אתה רשאי לאכול כאוות־נפשך. המלצרים ה־לבושים בקפידה בחליפות שחורות לא יאיצו בך במישרין או במרומז לסיים את הארוחה, גם אם ליד פתח המסעדה ישתרך תור ארוך של עשרות ממתינים לשולחנות פנויים. איש לא ירמוז לך, שהגיע הזמן ש"תתחפף".

גם יחסן של הדיילות הזוטרות בחברת התעופה הספרדית "איבריה", שבה אל לבי. בשלש הטיסות שעשיתי במחוצתן (מלוד למדריד, ממלגה לברצלונה ומברצלונה ל־לוד), הן הפגינו אדיבות ויעילות רבה. הארוחות הוגשו במהירות וב־מיומנות רבה. כשאחד הנוסעים הישראלים התרעם על כך שלא הגישו לו מזון כשר, השיב לו הדייל בנימוס רב שהם לא קיבלו שום הודעה על כך מראש, אבל עשה כל מאמץ כדי להשביע את רצונו (ואת רעבונו) של הנוסע.

אכן, יש לנו מה ללמוד מהספר־דים כמכניסי אורחים. למרות שמדי שנה פוקדים את מדריד וברצלונה, סלמנקה וקורדובה, גרנדה וטולדו, עשרות מיליוני תיירים מכל קצות תבל (לפי אומדנים, כ־40 מיליון בשנה), אתה חש שהם עושים כל מאמץ כדי להנעים עליך את שהותך. החל מפקיד הקבלה במלון, שמוכן להסביר לך בסבלנות רבה כיצד להגיע למועדון הלילה "סקאר־לה" במדריד, וכלה במדריכי הכניסה העממיים למוזיאון הפראדו המפור־סם, כנסיית סנט תומאס, שבה מוצגות יצירותיו של הצייר אל־גרקו, ופל־סיו ריאל, הארמון המלכותי המפו־אר.

לעומת זאת, איני מקנא ב"שוק" הגנבים והכייסים המפותח של ספרד. בתחום זה אין אנו צריכים לחקות את הספרדים, שכנופיות מתוחכמות מאד שודדים ארנקים ותכשיטים מתיירים תמימים ולא־עירניים. דוגמא אופיינית לכך ראיתי בשעת צהריים חמה, במעלה הכביש המפותל ל"הר הקדוש" (המונסרט) והמנזר העתיק התבו־בלב ההר הגבוה. אלפי צעירים, תלמידי בתי"ס תיכוניים מספרד, עשו את דרכם ברגל במעלה ההר. אחד הישראלים שהיה לצדי, חש לפתע שתיק הצד שהיה תלוי על כתפו נותק לכל אורכו בסכין חד. עובר־אורח מקומי הסביר לנו: "צריך להיזהר, יש פה הרבה מאד כייסים שמנצלים את הדוחק והצפיפות הרבה, כדי לשדוד תיירים. הם נו־קטים בשיטה מתוחכמת. הם פועלים בשלשות. אחד הכייסים דוחף את הנשדד, שותף שני מסיח את דעתו והשלישי, שבידיו סכין גי־לוח, חותך את התיק ואוסף את תו־כנו הנופל על הקרקע".

ספר חדש

מורה נבוכים לדיני חברות

משה קשת, דיני חברות (הוצאת סדן, 1986) 284 עמ'

מאת ד"ר ברוך ברכה

בבסיסם של דיני החברות בישר־אל מונחת עדיין פקודה מנדטורית משנת 1929. זו זכתה אומנם ל"נוסח חדש" לפני כשלוש שנים, אך אין מדובר בשינויים בהסדרים של הפקודה. נכון הוא, שמאז 1929 הכניס המחוקק שינויים — בחלקם אף חשובים — בפקודה המקורית. אך בסך הכל לא ניתן להתייחס אל פקודת החברות שלנו כאל מסמך מודרני המתאים לתנאי הכלכלה של שנות השמונים של המאה העשרים.

זאת שעה, שבאנגליה עצמה — שממנה נלקחה הפקודה שלנו — עברו דיני החברות שינויים סטטו־טוריים ברוח התקופה, וכך גם במ־דינות רבות אחרות. שכן הכל יו־דעים, שהחברה היא היצור המשפטי המנווט את הכלכלה, השולט על רוב ענפי המשק הפרטי והשולט על חלק הארי של הכנסים הלאו־ציבור־יים במדינה.

מאחר שמדובר ביצור משפטי, שהוא כל כולו תולדת החוק, מרבה המשפט לעסוק במכלול ההיבטים הנוגעים להקמתה של החברה, לני־הולה השוטף, לעסקיה ולמותה המשפטי — פירוקה. הוראות החוק, ובעיקר הוראות פקודת החברות, הן מורכבות וסבוכות, וללא מורה־דרך אמין ומעודכן, קשה לנווט בו.

במיוחד נכון הדבר מבחינת המשפטן העוסק במלאכת־יומו בייעוץ לחב־רות, הזקוק לריכוז הפסיקה הענפה בתחומנו תוך סיווגה לפי סעיפיה השונים של פקודת החברות. משפטן זה ימצא בספרו של משה קשת כלי־עזר רב חשיבות להתלבטויותיו היום־יומיות.

הספר מרכז את הפסיקה העקרו־נית הנוגעת לתיפקודה של חברה (להוציא את שלב פירוקה), תוך התייחסות לפסקי־הדין של בית־המשפט העליון ובתי־המשפט המחו־זיים, ובמידת הצורך גם לפסיקה האנגלית. ההלכות העולות מפסקי־דין אלה מוצגות לפי סעיפי הפקודה — סעיף סעיף וההלכות הרלוונטיות לו. כן מוסיף המחבר את הערותיו שלו, שיש בהן כדי להקל על היזקקות להוראות הפקודה ברוח הפסיקה.

בנוסף לכל אלה מסייע המחבר לבודק לספר בהבאת טפסים שונים — הן רשמיים והן אחרים — שלהם ייזקק המשפטן המייעץ למוסדות החברה.

הספר בנוי בצורת עוקרן, כך שיתאפשר עידכונו במשך הזמן. בסופו מפתח עניינים מפורט שיש בו כדי להקל רבות על השימוש בו. השפה הבהירה של המחבר והארגון המצויין של החומר הרב, עשויים לפתוח את הספר גם לשימושם של מי שאינם משפטנים — רואי חשבון, פרקטיקנים שונים בחברה וכדומה. הכל ימצאו בו מורה־דרך שימושי, עדכני ואמין להבהרת הסבך של דיני החברות בישראל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נתיבי תחבורה / בעריכת יפעת נבו

לדבר עם ציפורים על בטיחות טיסה

תאונות עם ציפורים עדיין מתרחשות. היו גם תאונות קשות, לפני שנתיים וארבע שנים. אמצעי ההידברות עם הציפורים הביאו היום לסטטוס־קוו, שאותו יציגו המפעילים בכינוס בין־לאומי שייערך בימים הקרובים בדנמרק

המפגש בין ציפור הפלדה לציפור החיה היה דרמטי. מטוס חיל האוויר נסק מבסיס בצפון הארץ, לשם אימונים. האימונים לא כללו מפגש עם בעלי־כנף. שקף הזכוכית אל מול פניו של הטייס הצעיר. ההתנגשות הבלתי נמנעת נמצאה תלויה אחר האירועים המהירים שאירעו באוויר: הציפור הגדולה פגעה בכיפת תא הטייס, חדרה פנימה בכוח אדיר ותוך כדי כך פגעה גם בראשו של הטייס. זה איבד את הכרתו, וללא ספק היה צולל מטה ומתרסק, כפי שקרה לטייס אחר כעשר שנים קודם לכן, אלמלא עשתה גוויית של הציפור פעולה נוספת בתוך תא הטייס: בלחץ ההתנגשות היא הפעילה את תא המפלט. הטייס צנח מחוסר־הכרה. כל זה קרה לעיניהם הנדהמות של עמיתיו, אשר מיהרו להעבירו לבית חולים. שם הוא נותח, ונזקק לחודשים ארוכים של שיקום. לפני זמן לא רב חזר הבחור לכושר טיסה מלא, והחזור לשירות.

האירוע היה לפני כשלוש שנים. לפני 12 שנה, בטרם טופל הנושא, נפגעו מדי שנה שניים עד ארבעה מטוסי סילון; קרו מדי שנה מאות תקריות, לרבות ארבעה־חמישה מקרים של נזק רציני. מאז לא היו אירועים בה דרמטיים כאותו המקרה של הטייס שנפגע בראשו, אבל המופקדים על הנושא — ויש חבורה של "משוגעים לעניין" מטעם רשות שמורות הטבע — אינם מרפים את העירנות. החשש קיים, והוא מתמקד בעיקר בסכנה של חדירת ציפורים למנועים של מטוסי נוסעים או מטוסי חיל האוויר, שעלולה להביא לאסונות. הדימוי כי המזל ישחק, כמו במקרה של טייס חיל האוויר בצפון, הוא עניין לאנשי קאזינו, לא לאנשי תעופה, אומרים ברשות שמורות הטבע, המופקדת על הנושא. הלקח נלמד גם בחיל האוויר והחליט לנצל את הידע שנרכש בנתב"ג ואת שירותיו של הצוות שם.

תהליך העבודה של "אנשי הציפורים" נראה כעבודה סיזיפית. הם יורים בתותחי הפחדה, מפעילים טיסנים המונעים בשלט־רחוק, דמויי ציפורים־עקיות, במגמה להשיג אפקט של דחליל מעופף, פורשים רשתות לחוגלות מגביהות־עוף כדי למנוע הזירתן למסלול. הכל כדי שלא להידרש לקטול המוני של עופות. שלום זוארץ, איש רשות שמורות הטבע, חקלאי ותפר מושבע, אף פיתח שיטות "חינוך" להרחקת ציפורים מן המסלולים, ובכך שלא לקטול כאשר אין בכך צורך. וכאשר יש צורך? זה כבר סיפור אחר. ומי קובע מתי יש צורך? שלום, ואילנה אגם, הידועה יותר בכינויה "אילנה ציפורים".

השנה משקיעה רשות שדות התעופה כ־90 אלף דולר (כ־150 אלף שקל) בפעילות זו, מכלל תקציב תפעולי של 2.4 מיליוני ש"ח של הרשות. בנתב"ג פועלת היחידה של שלום ואילנה זה שמונה שנים. בשדות התעופה האחרים נקוטות שיטותיה זה כשלוש שנים בלבד.

מיקוח על גידולים

אמצעי המניעה שפיתחה חבורת "הציפורים" של נתב"ג, מעוררים כיום עניין בקרב אנשי המקצוע בעולם. ב־25 בחודש יטוסו שלום ואילנה "ציפורים" לדנמרק, לכינוס הוועדה הבין־אירופית, שמשתתפיה הקבועים באים ממערב וממזרח אירופה, מקנדה, מארה"ב ומישראל.

המניעה מתחילה, למעשה, בפיקוח צמוד על הגידולים החקלאיים במשולש הסגור שבין שלושת מסלולי הטיסה של נתב"ג, וכן לאורך המסלולים מצדו החיצוני של המשולש. בדרך כלל מגדלים שם כותנה, שאינה ממזונות הציפורים ולכן אין לה כוח משיכה מבחינתם.

הבעיה היותר קשה היא משפחות הציפורים המוצאות את מזונה בזבלת חירייה. העונה הקשה היא בחודשי החורף, אז באים השחפים, באלפיהם, לחרוף בארץ. זו ציפור מגביהת־עוף, שאינה יודעת פחד, והיא אחד הסיכונים החמורים למטוסים ממריאים ונוחתים. אך יש גם חסידות, עורבים, זרזירים, ברווזים, יונים וחוגלות, המוצאים את מזונם בשפע במזבלה ובסביבתה.

מאחר שהן מתקבצות כ־4 קילומטר מערבית לשדה התעופה, מעל המסלול הפעיל ביותר, סוגר כל מטוס ממריא או נוחת את מנוחת בעלי הכנף, הנוטים להתעופף הישר אל גוף המטוס או מנועיו. כדי להתגבר על כך מפעילים אנשי הציפורים בנתב"ג את הטיסן — דחליל־האוויר המעופף. לעתים הם מתחמשים בו גם בתוספת קריאות־קרב של ציפורי טרף. הטיסן מופעל בעיקר בשעות הבוקר, ומונע מבעלי הכנף את ארוחתם הראשונה. כך נוצר אצל הציפורים "לחץ רעב".

כדי להחזיק את הציפורים זמן רב ככל האפשר ללא אוכל, מפעילים בו בזמן גם תותחי גז וכדורי נפץ, המבריחים אותן, והזירות לרעשים הזוקים. "קיווינו שלחץ הרעב יגרום לכך שמספר השחפים החוזרים למקום למרות ימעט, משום שלא יהיה להם כדאי לבוא לאו יחפשו את מזונם במקום אחר", אומר שלום. תקווה זו מתממשת בחלקה בלבד, גם בזכות הסכם שהושג עם עיריית תל־אביב והרשויות האחרות המפנות את אשפתן בחירייה. לפי הסכם זה, על הרשויות לכסות מדי יום־יומיים את תל־המזבלה בשכבת עפר, כדי למנוע מהציפורים להגיע למזון.

ההצלחה חלקית, משום שהמזון הזמין כל כך מהווה, למרות כל האמצעים, מוקד משיכה לציפורים הרעבות.

שלום זוארץ מספר, כי בעבר רווחה האמונה שהריגת הציפורים באזור תחסל אחת ולתמיד את הבעיה. "הניסיון מוכיח, כי החלל הריק שנוצר עם ההרג מתמלא מהר מאוד בבעלי־חיים אחרים, לרבות עופות. איננו יודעים אם בעלי־החיים שיבואו יהוו מטרד קטן יותר או קשה יותר, עם אלה המוכרים לנו. לא זו בלבד שהגענו לאמצעים העונים כיום על הדרישות, פחות או יותר, אלא אף למעין שפה מוסכמת", הוא מספר. לדבריו, תותחי הגז ורעשי הנפץ המשמשים בתחילת "העונה" מרחיקים חלק ניכר מלהקי הציפורים, למקומות מרוחקים מן המסלול, שם כבר אינם מהווים סיכון בטיחותי. אם אחר כך נמצאים כמה עופות נועזים החוזרים שוב לטווח הטיסות, די ביריית נפץ אחת או שתיים להזכיר להם את השיעור שניסו לשכוח. "לא תאמיני", אומר זוארץ, "הם מבינים מהר, ומתרחקים".

ולמרות כל זאת, נעזרים אנשי שמורות הטבע גם בציידים. בעונת הציד של החוגלות, מוזמנים ציידים מורשים לדלל את אוכלוסיית עופות־הקרקע הללו, המסכנים את המטוסים בגבהים הנמוכים. גם הניסיון עם הציד המבוקר מלמד, כי אוכלוסיית החוגלות קטנה רק לזמן קצר, ואחר כך שבה ומתרבה. וזוהי עוד הוכחה, לדעת איש הציפורים, כי הטבע באמת אינו אוהב "חללים ריקים".

הוא מספר בגאווה, כי קבוצתו מרבה להיעזר בתצפיתנים. לא רק מקרב הציידים, אלא בעיקר מבין מפעילי הטיסנים. "בזכותם יש לנו הצלחות רבות. וגם בזכות הצפרים החובבים. הם רואים בעזרתם לנו חלק מתחביבם ותרומה לבטיחות הטיסה", אומר זוארץ.

ה"בז האלקטרוני" — טיסן דמוי ציפור המופעל בשלט־רחוק

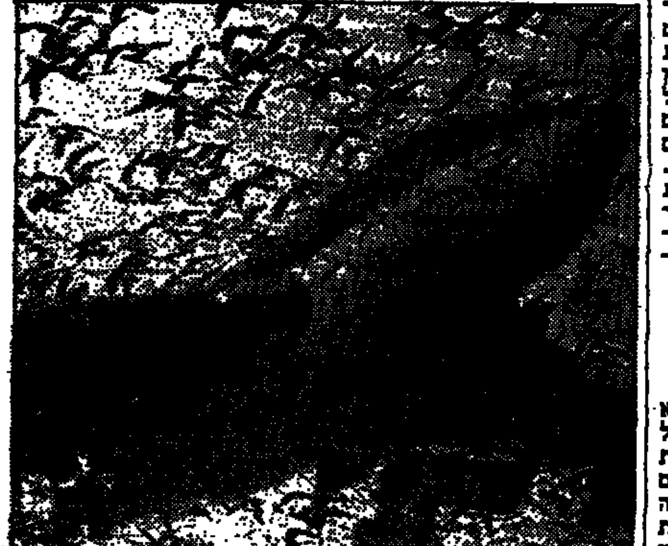

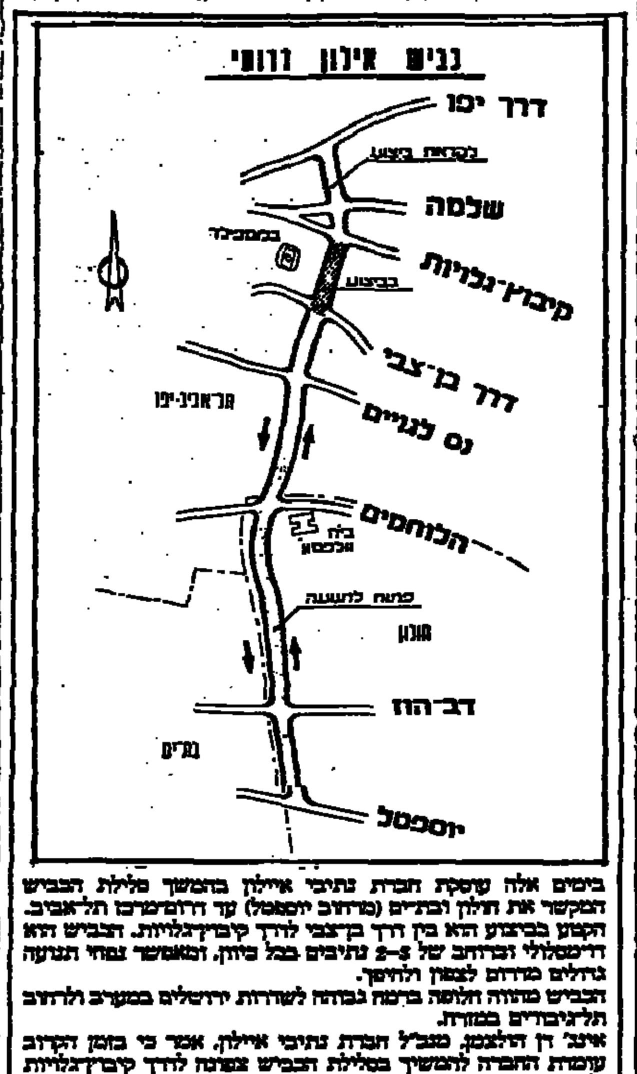

ביומים אלה עוסקת חברת נתיבי איילון בהמשך סלילת הכביש המקשר את חולון ובת־ים (מרחוב יוספטל) עד דרום־מרכז תל־אביב. הקטע בביצוע הוא בין דרך בן־צבי לדרך קיבוץ־גלויות. הכביש הוא דו־מסלולי ורוחבו של 2–3 נתיבים בכל כיוון, ומאפשר צמתי תנועה גדולים מדרום לצפון ולהיפך.

הכביש מהווה חלופה ברמה גבוהה לשדרות ירושלים במערב ולרחוב תל־גיבורים במזרח.

אינג' דן הולצמן, מנכ"ל חברת נתיבי איילון, אמר כי בזמן הקרוב עומדת החברה להמשיך בסלילת הכביש צפונה לדרך קיבוץ־גלויות ולפרוץ ציר חדש עד דרך שלמה, ומשם לדרך אילת ולאזור מנשיה (חוף בק — דולפינריום).

בסיום סלילתו יהיה הכביש באורך של כ־8 ק"מ ויעביר כ־15 אלף כלי רכב מדרום למרכז העיר תל־אביב, ומספר דומה בכיוון ההפוך. כדי לסיים את הפרויקט, שיושלם בשלבים בתוך שלוש שנים, נדרשים השקעה של 2.5 מיליוני דולר ופינוי של כמה מוסכים ובתי מלאכה הנמצאים על תוואי הדרך.

בעתיד היותר־רחוק, מספר מר הולצמן, תשמש הדרך גם לקו רכבת פרברית שיחבר את תושבי חולון ובת־ים ודרום תל־אביב עם מרכז העיר וצפונה.

בארץ חלם

תמרורים מבלבלים

את פניו של הנוסע מתל־אביב ליפו, ברחוב אילת, מקבלת שדרה של תמרורים, הנטועה בפינתו של כל רחוב או סימטה היוצאים את העורק החשוב הזה המוביל ליפו. בצמרת העמוד יש תמרור "אין עצירה". מתחתיו יש לוח מרובע בצבע כתום, בגודל של אריח ריצפה קטן, שעליו כתוב באותיות שחורות, קטנות למדי, "פרט לפריקה וטעינה, בין השעות 15.00 ו־05.00". בכך לא הסתיימה מגילת המידע לנוסע. מתחת למרובע הזה מרובע נוסף, שעליו כתוב "איזור גרירה, קנס מוגדל".

אשר לשעות, אני מקווה שאיני טועה ומטעה. גם כדי לפענח את המידע הזה נאלצתי להיעצר, לנסוע חזרה, ולמהר לפנות את הנתיב בלחץ המכוניות שבאו אחרי. מה יעשה נהג בשעות העומס? האם התמרור אומר לו לעצור? מלמד אותו שלמרות האיסור, פריקה וטעינה מותרים לו? ואז ינסה לחנות; אם היה ברמזול ונמצאה לו חנייה, או כשיזימה לו שהגיע אל המנוחה והנחלה יגלה, כי ב"אותיות הקטנות" נאמר לו במפורש שהוא עושה זאת שלא בשעות המותרות? ומה יעשה אחר

בפעמים שנסעתי שם, חנו מכוניות לכל אורך הרחוב, שלא בשעות המותרות. איש לא גרר אותן משם. כך גם ברחובות אחרים המשופעים ב"שדרות" תמרורים סותרים.

אם אין גוררים, מדוע מאיימים? כדי לחנך את התושב לזלזל בחוק? ובאיזה חוק? בזה שאוסר או בזה שמתיר? ושמא טמונה בנוהג זה כוונה נסתרת, לבלבל את הנוסע, כדי לאפשר לפקחי העירייה או לשוטרי התנועה לגרוף דו"חות לפי "מבצעים"? הניסיון מלמד, כי כך אמנם קורה.

ראוי למציבי התמרורים לדעת, כי העוינות של נהגי ישראל כלפי הזרוע האוכפת נובעת לא במעט משום שתמרורים ודרכי אכיפתם מתבצעים לעתים קרובות מדי על בסיס "שפה", המובנת רק לאלה שהכוח בידיהם.

תמרורים נועדו להקל על התנועה ולאפשר חנייה מסודרת. לא כדי לבלבל, ולא כדי לספק עילה ל"מבצעים" או פרנסה למסטלים.

מחזור ההרפתקאות השלישי של "דלתא"

כמה מאות לקוחות שביקשו לרכוש מכונית דלתא מתוצרת רומניה, בעקבות פרסום מכירתה הקרובה בארץ, התבקשו לשלם מקדמה בסך 500 שקל, אף שמשרד התחבורה לא נתן אישור ליבוא ואפילו לא קיבל החלטה אם לאשר את הבאתה ארצה של מכונית זו, שבעבר הניסיון ליבאה לא עלה יפה. מנהל אגף הרכב במשרד התחבורה אריה רובין קרא לפני כמה ימים ליזם, אפרים אילין, והעמיד אותו על חומרת העניין. כן הבהיר לו, כי אינו רשאי לפרסם מכירתו של רכב שטרם קיבל אישור יבוא.

בארץ נמצאות עתה שלוש מכוניות מתוצרת דלתא. לאלה ניתן אישור יבוא לצורכי הבדיקות שערך אגף הרכב במשרד התחבורה.

בעבר נעשו ניסיונות ליבא מכוניות מתוצרת זו, אשר במקור נושאות את השם דאצ'יה. הניסיונות נעשו על ידי שני יבואנים שונים, ולפי מקורות במשרד התחבורה, התגלו בשני המקרים בעיות רבות וקשות, הן במישור הטכני של המכונית והן במישור המינהלי של היבוא. דובר משרד התחבורה הבהיר, כי הפעם מבצעים מהנדסי אגף הרכב בדיקות בשלוש המכוניות המשמשות אב־טיפוס, כדי למנוע ככל האפשר הישנותן של בעיות העבר. "הנושא נמצא עדיין בבדיקה ובמשרד טרם התקבלה החלטה כלשהי", אמר הדובר.

לכאורה, סיפור ישראלי נוסף על מכירתה של ביצה שטרם נולדה. אלא שלאביגדור ברק, מנכ"ל א' אילין תעשיות בע"מ, החברה יוזמת היבוא, גירסה מעט שונה. לדבריו, לא זו בלבד שחברתו לא עשתה שום פרסום לדלתא, אלא שאף הינחתה כך את סוכניה. "לצערנו, פרסומים נעשו למרות הכל. כשראינו אותם, נתנו הוראה מפורשת להפסיקם. זה נעשה, פרט למקרה אחד של פרסום חוזר. נסיק מסקנות כלפי כמה סוכנים בעקבות זאת", אומר ברק.

הוא אינו מכחיש כי מדובר בכמה מאות נרשמים. הוא גם מאשר, כי בינתיים היו אנשים שביקשו בחזרה את דמי המקדמה. אלא שלדבריו, היקף הביטולים הוא שגרתי והאנשים מקבלים את ההחזר במקום, במזומן.

השאלה הנשאלת היא, למה לה לחברה המייבאת מכוניות ברמה של אלפארומיאו ליבא מכונית רומנית, בעלת עבר ישראלי מפוקפק? על כך אומר המנכ"ל, כי חברתו עשתה תחקיר יסודי לגבי היבוא בעבר. הם מצאו, כי היבוא נכשל או משום שליבואן אחד לא היה גב כלכלי, לרבות מוסכי שירות, ובמקרה השני היה הגורם לכישלון המחיר הלא־תחרותי. הפעם, טוען ברק, המחיר תחרותי מאוד: כשני שלישים ממחירה של מכונית בגודל מקביל מתוצרת אחרת. "איננו טוענים שאנחנו מוכרים משהו ברמה של מרצדס, גם לא ברמה של אלפארומיאו. אבל יש לנו עניין להיכנס לשוק עם מכונית זולה שלא תתחרה באלפארומיאו, ומספר הנרשמים מוכיח שיש לזה שוק נרחב", אומר ברק.

הוא מאמין כי "הבעיות הפרוצדורליות", כהגדרתו, שיש לחברתו עם המשרד, התמסרה יבואו על פתרונן השבוע. משרד התחבורה לא אישר תקווה זו. לשאלתי, מה בדעת החברה לעשות אם למרות הכל לא יתקבל הרשיון המיוחל, משיב ברק, כי "אנחנו בכלל לא חוזים אפשרות כזו".

ואם בכל זאת יהיו בעיות, האם יש לחברה כיסוי משפטי למצב כזה? מתברר כי מבחינת הלקוחות בארץ, הם הבטיחו את עצמם. אותם סוכנים "סוררים" החתימו את הנרשמים על מסמך, לפיו מוסכם עליהם כי התחייבויות החברה מותנות בקבלת רשיון יבוא ממשרד התחבורה. ומה באשר להסכם עם היצרן הרומני? האם בהסכם עמו יש כיסוי משפטי למקרה של אי־מתן רשיון יבוא, או למקרה של עיכוב ממושך? "אנחנו לא חוזים אפשרות כזו", חוזר המנכ"ל על הצהרתו. לדבריו, אין היצרן בבעיית הרשיון ממכונית המשווקת בארצות אירופה המערבית כמו בריטניה, צרפת, דנמרק, הולנד ואפילו קנדה. ובכל זאת, מה יקרה אם הרשיון לא יינתן? האם תסתבך חברת אילין באי־קיום חוזה עם היצרן הרומני, על כל הכרוך בכך? או, שמא, יש גם לכך כיסוי משפטי? "אני צריך לבדוק את החוזה", אומר המנכ"ל.

פינת הצרכן

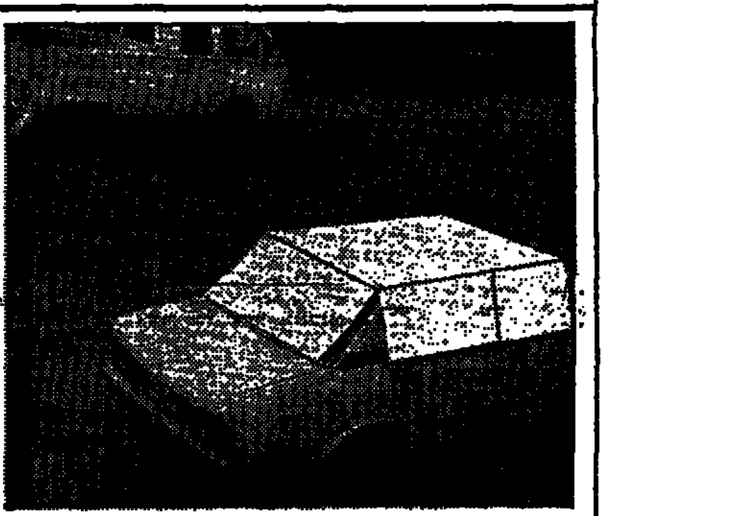

"חמניה" כהמצאה

ה"חמניה" היא כיסוי חיצוני לשמשות המכונית. זו המצאה ישראלית מקורית המהווה חידוש בתחום אביזרי הרכב. ההמצאה מבוססת על הרעיון, שרוב החום המצטבר במכונית — עד לכדי 50 מעלות במכונית חשופה — חודר דרך השמשות ולא דרך גוף המכונית, ולכן כיסוי השמשות בלבד פותר את בעיית החום. הכיסוי החדש מגן, כמובן, גם על ריפוד הפלסטיק לבל ייסדק. ה"חמניה" מתקפלת בנוחות ובמהירות לגודל של תיק מזוודה קטן, ומחירה 25 שקל.

יתרון נוסף: היא יכולה לשמש גם מסבה לחוף הים. החוטים הקשורים את האבזר אל תוך הדלתות — להבטחה נגד גניבה — ישמשו יתדים למתיחת הסככה.

אבירי המסדר המוטורי

הם התחילו כקומץ משוגעים לנהיגה פרפקציוניסטית ותחרותית. כיום הם מצליחים למשוך למירוצי המכוניות עשרות אלפים, מכל הגילים

אחד היה עורך דין, האחר מנהל מפעל. עוד אחד היה ארכיטקט. בתחילה הם היו שמונה שלבד מהמשותף להם כתושבי גבעתיים, ניהלו מאבק־מגננה נגד הסטיגמה של חוליגנים, והיו שכינו אותם מטורפים.

נכון שהם אוהבים לנהוג מהר. אפילו מהר מאוד. אבל הם אינם נוטים להסתכן. הם פשוט אוהבים לנהוג במכוניות בעלות יכולת מרוצית משובחת, ונהנים למצות מהכלי את המיטב שהוא מציע.

אלא שבישראל, גם הכלי המשובח ביותר יכול להציע, בגבר ו־ה"ס משטרתי, כינויי דחייה מן הסוג השביעי. זה קרה להם כאשר התאמנו בחולות הקאנטרי־קלאב שליד תל־אביב. מחאות החוזר של מי שצפו בתעלולי הנהיגה שלהם לא ענו על הצרכים המתבקשים אצל כל מי שרוח ספורט אמיתית מפעמת בלבו: הבטיחות. ושם לא היו תנאי בטיחות. הם ידעו שהם נוהגים בהגיה שפירה יותר מרבים מאלה המשרכים דרכם בנתיב שמאלי במהירות של 35 קמ"ש. אלא שטענה מעין זו יכולה להתקבל על דעת מי שהתחנך בתקופת העגלונים, רק אם אתה נוהג ל"מפלגה". כלומר: לאיגוד שחבריו הופכים את שיגעונם לשיטה, מצהירים עליו ברבים ומזמינים אחרים להתמך בשיגעון. כך קם המועדון המוטורי בישראל, כעמותה רשומה, לפני כשלוש שנים.

כיום רשומים בו כ־400 חברים, ובמרבית המקרים כל בני המשפחה של החברים הם חברי המועדון. אבל חלק מהמשפחות פעילים האבות, האמהות, הבנים והבנות. מרבית חברי המועדון כיום הם בעלי מקצועות הקרובים לנושאי נהיגה: בעלי מוסכים, מכונאים, או כמו הד"ר דני עידן, המשמש מנהל מכירות בחברת יבוא למכוניות. גיל החברים בין 23 ועד 60. חלקם משתתפים בפועל במירוצים, אחרים אוהדים את הספורט המוטורי מהצד ואחרים אוהבים שלו. במועדון רשומות כ־30 נשים, שלוש מהן משתתפות במירוצים.

המועדון הציב לעצמו לקדם את הספורט המוטורי ולשפר את התרבות המוטורית. כאשר אני שואלת את דני עידן מה משמעות "תרבות מוטורית" הזאת, הוא עונה בפשטות, כי הכוונה היא להדריך, בדרכים מעשיות והסברתיות, כיצד להתמודד עם בעיות תנועה במהירויות שמעבר לאלה שהשיגה עגלתו של טוביה החולב. "בארץ, מי שקיבל רשיון נהיגה עדיין אינו יודע כיצד להתמודד עם תופעות שכיחות כמו החלקה, ירידה לשוליים וחזרה, סיכוני נהיגת־לילה ועוד. כאן למדים זאת מניסיון, שלעתים הוא מתבטא בתאונה או ברוח. לזה אנחנו קוראים חוסר תרבות מוטורית".

כדי לענות על חסר זה בהשכלה המוטורית, באים בשלשלות נהגים לא מנוסים למסלול המירוצים באשקלון לצרכים להדרכה מן המנוסים מהם. "הניסיון אצלנו אינו פונקציה של גיל. לא בהכרח", מסביר יו"ר המועדון, דן בן ה־33. הוא וחבריו מקווים, כי החל מחודש אוגוסט יוכל המועדון להפעיל גם את מסלול ההחלקה באשדוד לאימוני הנהגים. מסלול זה שייך למשרד העבודה, והוא מיועד לאימוני ההחלקה לנהגים מקצועיים, בעיקר נהגי משאיות ואוטובוסים. כיום המסלול אינו פעיל, משום שהוא טעון שיפוצים.

המועדון נכון אפילו לתרום לעניין זה, ובלבד שחבריו יוכלו להתאמן בו בנהיגה במצבי חירום החלקה. מאחר שזהו המסלול היחיד בארץ לנושא זה, הציפייה אצלם גדולה.

עד כה נקשר שם המועדון עם מירוצי המכוניות בעפולה ובאשקלון. ואמנם, אחת המטרות החשובות של המועדון היא טיפוח מה שהם קוראים "אירועים מוטוריים", כגון מסעות מיני־ראלי (מתל־אביב לאילת בזמן קצוב ובמהירויות חוקיות, תוך צבירת נקודות על פי זמן וקריטריונים נוספים) או תחרויות סלאלום בקטעים סגורים, או אירועי ג'ימקנה (במקורו כינוי למירוצי סוסים) שהם מירוצי סלאלום בשטח קטן.

"מן ההיבט הספורטיבי, אנחנו מתגרים בנושא המוטורי, אבל עם כל הבטיחות הדרושה — החל מקשת־ביטחון נגד התהפכות המותקנת על גג המכונית, בולמי־זעזועים מיוחדים או כפפות וסרבל חסיני־אש שבהם אנו לבושים במירוצים", אומר עידן. כדי להבטיח שלמועדון לא יסתננו מופרעים של ממש, מוטל על ועדת הקבלה לבדוק את המבקשים להתקבל למועדון. הם בודקים אם המבקש אינו "עושה צרות" מטעה, מעורער מבחינות אחרות או מעורב בפלילים. מן הבחינה המוטורית לא נדרשים כישורים מיוחדים, פרט לרשיון נהיגה.

לקראת העונה הקרובה עומד המועדון להציג רשיון מיוחד לנהיגת מירוצים.

במשך שלוש שנות פעילותו אירגן המועדון כמה מירוצי מכוניות. כמה מאותם נהגי מירוץ מוכשרים כבר הספיקו ללמוד בבתי־ספר למירוצים בחו"ל. הם אמנם נסעו לשם על חשבונם, אבל המועדון עזר להם לקשור את הקשרים המתאימים.

עתה מצפים חברי המועדון להתקבל לפדרציה הבין־לאומית למירוצים (אף. איי. איי), ההחלטה תיפול בחודשיים־שלושה הקרובים, כאשר נציג הפדרציה יבוא לביקור בארץ. אם תתקבל ישראל לפדרציה, יוכלו נהגי המירוצים שלנו ליטול חלק במירוצים בין־לאומיים ונהגי מירוצים בין־לאומיים ישתתפו במירוצים שיתקיימו כאן; הפדרציה תכיר בהישגי אלה ואלה, לצורך הדירוג הבין־לאומי.

ל"משוגעים" הללו זה חשוב. אבל גם למסתכל מן הצד זה נראה ספורט יפה, אפילו מלהיב. עובדה, עשרות אלפי אוהדים נהרו למסלול המירוצים באשקלון. אך מעבר לכך יש בפעילות זו גם ברכה רבה. מי ייתן והתרבות המוטורית תהיה נחלתם של כל האוחזים בהגה. כי הרי תרבות, כל תרבות, מעולם לא הזיקה. נהפוך הוא.

בימה חופשית

כור גרעיני בישראל ופרשת רדינג ד'

אסון צ'רנוביל צריך להדליק נורה אדומה לגבי רכישת כור מצרפת

מאת אברהם הירשזון

כותב הרשימה הוא מנכ"ל תנועת הנוער הלאומי העובד והלומד

זה שבועות מספר שאסון הכור בצ'רנוביל מעסיק ומדאיג את הציבור ברחבי העולם. גם את הציבור הישראלי, כמובן. ראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע בעת ביקורו האחרון בצרפת, כי ישראל מקווה, שצרפת תיאות למכור לה כור לצורכי שלום. גם הכור הסובייטי, נטען, נוצל לצורכי שלום.

אכן, כבר הוסבר לנו, כי בכורים הסובייטיים אין נוקטים אותם אמצעי זהירות, כפי שאלה נוקטים במערב, וכי ממשלת ישראל תנקוט, אם ימכרו לנו הצרפתים את הכור הנכסף, בכל אמצעי הזהירות הדרושים למניעת אסונות. כל זה טוב ויפה. אולם ידוע לנו, כי הן בארה"ב הן בגרמניה — אשר כוריהן הגרעיניים משוכללים ובטוחים מן הכורים הסובייטיים לדליפות רדיו־אקטיביות — כבר אירעו "תקלות" מבשרות רע. וכי האמריקאים הקפיאו, בשלב זה, הקמתם של כורים רבים בארצם.

המסקנה הפשוטה וההגיונית, אליה יכול כל אזרח להגיע, גם מבלי שיהיה מומחה בנושא, היא כי כל כור גרעיני, משוכלל ככל שיהיה, עלול להוות סכנה חמורה ביותר לבריאותם ולחייהם של רבבות רבות בסביבתו אף הרחוקה ממנו — הן בזמן שלום והן בעיתות מלחמה. כאשר בנוסף לאפשרות של תקלות, קיימת גם אפשרות של הפצצות מן האוויר והיפגעות מירי טילים ארוכי טווח.

בעקבות האמור לעיל, עלינו לשאול את עצמנו אם באמת אין כל אפשרות לפתור את בעיית האנרגיה והחשמל שלנו ללא כור, או כורים גרעיניים; האם אין דרכים פחות מסוכנות כמו תעלת הימים, למשל, שנגנזה מטעמי תקציב? הרי גם את הכור הצרפתי לא נקבל בחינם. האסון בצ'רנוביל חייב להדליק גם אצלנו נורה אדומה, עוד בטרם הכרעה בנושא זה.

השבוע אמר לי אחד מידידי: "מה אתה רוצה? האם אתה סבור אתה שראש הממשלה, שר האנרגיה, והממשלה כולה, יוליכו לרכוש את הכור בניגוד לאינטרס הציבורי־לאומי?"

בדרך לביתי ברמת־אביב, הזוקרה לעיני ארובת הענק של תחנת־הכוח רדינג ד', כשהיא פולטת ענני עשן וגופרית דו־חמצנית, נזכרתי בפרשה, במאבק הציבורי, ובהחלטת הממשלה דאז, התעוררו בי ספיקות לגבי הרצינות הפסקניות של אותו ידיד.

יורשה נא לי, למען אלה שכבר שכחו את הפרשה (כבר חלפו מאז 18 שנה), ובעיקר למען הדור הצעיר, להעלותה שוב במספר שורות.

בסוף 1967 וראשית 1968 נכנסה התוכנית להקמת תחנת־הכוח רדינג ד' בצפון תל־אביב להילוך גבוה. מומחי משרד הבריאות הזהירו מפני הקמת התחנה בתל־אביב מטעמים אקולוגיים ומומחי משרד הביטחון — מטעמים בטחוניים. גם חיים הרצוג — אז אלוף במילואים — הדגיש באחת מתוכניות קול ישראל, כי תחנת־כוח מהווה, בעיתות מלחמה, מטרה צבאית ממדרגה ראשונה, ואין למקמן בתוך מרכז אוכלוסין כמו תל־אביב. רבבות מתושבי צפון תל־אביב התגייסו על עצמות נגד הקמת התחנה; מרבית כלי־התקשורת, ובראשם עיתון "הארץ", ניהלו מאבק חריף נגד המיקום — אך מאום לא עזר.

כדי לעקוף את חוק הבניה והתכנון, אשר באמצעותו ניתן היה לעכב בעד הקמת רדינג ד', יזמה הממשלה חקיקת חוק פרוטקציוניסטי מיוחד, "חוק רדינג ד'", שנתקבל בקולות הקואליציה. השר החזק בממשלה באותם ימים, שר האוצר, פנחס ספיר, תמך בתוכניתה של חברת החשמל למקם את התחנה בתל־אביב. גם ראש הממשלה, לוי אשכול, היה בעד. בוויכוח שניהל בלשכתו עם נציגי המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום אוויר (מלר"ז) — גוף פעיל ולוחם באותם ימים — טען ראש הממשלה: "גם פרחים בלילה עלולים להזיק לבריאות" ("הארץ", 21.3.68).

תוך התעלמות מחוות־דעתם של המומחים וגביית דו"חות שלא היו נוחים לה, החליטה הממשלה, שגם אז היתה ממשלת אחדות לאומית, ברוב קולות מכריע, להקים את רדינג ד' בתל־אביב. רק שני שרים הצביעו נגד: שר הבריאות, ישראל ברזילי, והשר ללא תיק, מנחם בגין.

הרהורים על מלחמתה של ארה"ב בטרור

מאת ד"ר נעמי גל־אור

הכותבת מרצה בחוג למדעי המדינה באוניברסיטת ת"א, מתמחה בנושאי טרור.

הפגנת השרירים האמריקאית, תחילה אל מול חופי לוב ובשניה במפקדות הטרור הלובי עצמן, הזכירו למספר ישראלים, ובצדק, את הפגנת השרירים הישראלית, שתזכורות היו משודרות אלינו ממנה מדי יום ביומו, הלוא היא "מבצע שלום הגליל". אנשים שונים נזכרים בכך בהקשרים שונים. חשוב מעל לכל המשותף והמקביל לזכור, כי המלחמה בלבנון סימלה את ראשיתה של היגררות למעגל אלימות מתרחב, גיל האינטנסיווי.

כניסת ישראל ללבנון נועדה, במוצהר, לחסל את בסיסי המחבלים וההתארגנות הטרוריסטית של אש"ף בלבנון, להיות יישומה של מדיניות מלחמה בטרור האש"פי.

ארה"ב פעלה פעמיים. פעם באמצעות שלוש נושאות המטוסים במפרץ סידרה, לשמירת "חוק הימים", ופעם שניה בתחום ריבונותה המוצהר של לוב לשם מיגור הטרור, נגד מי שנחשב לנציג הבולט ביותר של הטרור הבין־לאומי בימים אלה, מועמר קדאפי. מכל מה שנתפרסם ניתן להתרשם כי היו לארה"ב מטרות נוספות. גם אם משניות, בעלות משמעויות מרחיקות לכת מעבר למיגור הטרור באמצעים אנטי־טרוריסטיים.

בין אלה אפשר למנות את "סימוני הגבול" להתפשטותה של ברית־המועצות באגן הים התיכון; את ההוכחה האולטימטיבית לקדאפי להצטמצם בגבולות ארצו ולהימנע ממעורבות מעבר להם; ואולי אף ליצור מצב שיאלץ את מדינות המערב להתלכד סביב המטרה המשותפת של המלחמה בטרור בעל מרחק. כך למד העולם כי "גוליבר" המסוף לישוב סכסוכים בדרכי שלום אינו מוצא דרך אחרת אלא הפעלת מיטב ציודו הצבאי החדיש במטרה לקדם את השכנת השלום ברחבי תבל.

מדוע באצלת מעצמה, הגדולה בעולם, המתהדרת בכינוי "מנהיגת העולם החופשי", לקדם את יעדיה הפוליטיים באמצעים צבאיים, והאם אכן זוהי הדרך?

אם יוצאים מההנחה שמטרתה העיקרית של ארה"ב בפעולותיה הצבאיות האחרונות היא להילחם בטרור הלובי ובטרור הבין־לאומי בכלל, הרי יש בנקיטת יוזמה זו תעודת עניות לכושר מנהיגותה של ארה"ב בעולם החופשי. ארה"ב נכשלה בעבר כשלונות חרוצים במלחמתה בטרור הבין־לאומי. מלבד מה זו אופיינה בעיקר על ידי "מדיניות של תגובה", כדרך כלל תגובה שאחרה לבוא והחטיאה את מטרתה.

ההיסוסים ואי הנחרצות שאפיינו את תגובותיה של ארה"ב השתקפו בפעולת החילוץ הגדולה של בני הערובה בשגרירות האמריקאית בטהרן אשר נכשלה ועדיין לא נשתכחה, לא מליבות אזרחיה ולא מליבות אויביה. פעולה זו חשפה את מגבלותיה של המעצמה ביישום פעולה צבאית ומודיעינית מסדר גודל כזה. הטייתו של המטוס המצרי עם חוטפי האניה "אכילה לאורו" לאיטליה, המחישה את אוזלת ידה של המעצמה, אשר משהצליחה במבצע מבחינה טכנית, לא עלה בידה לתרגם את ההצלחה לשפת המעשה הפוליטי. איטליה סירבה לשתף פעולה הדוק באיחוד ניכר בזולה בפעילות להסגרת הטרוריסט, לו איפשרה להימלט על אפה ועל חמתה של ארה"ב.

למעשה, ארה"ב ניצבת בודדה במערכתה נגד הטרור. אולי אף יותר מישראל. ארה"ב היא אותו ענק המתיימר להנהיג את העולם ושכל עיני העולם נשואות אליו. ארה"ב מציגה עצמה כמופת לחוקיות ולפיכך, נבצר ממנה לפעול כ"מדינה מטורפת" ולהתיך את כבלי "ההתנהגות למופת". האילוצים הפוליטיים הכרוכים בתפקיד זה כפו על ארה"ב להסתפק במשך שנים בהצהרות חריפות מצד מנהיגיה בדבר הצורך בהתגייסות המיידית והאפקטיווית למלחמה בטרור. מדינות המערב החופשיות נעתרו מדי פעם והצטרפו לגינויים למיניהם, ולהצהרות בדבר הצורך בשיתוף פעולה.

אולם, ברגע בו הצורך הפך לציווי מיידי, כמו למשל הדרישה של ארה"ב להטיל חרם כלכלי על לוב לאחר פרשת "אכילה לאורו", נאלמו הפיות האירופיים דום ואילו הכוונות האמריקאיות נגנזו עד לפרשיה הבאה. לארה"ב נותר הדימוי של המאיימת הפסיווית. הפעם החליטה ארה"ב כי עליה לנקוט ביוזמה לשינוי התדמית. מאחר שלא ניתן היה לצפות מאירופה לשיתוף פעולה בדרכי שלום כמדיניות מלחמה בטרור, ואולי גם משום שהחרם הכלכלי החד־צדדי אותו הטילה ארה"ב על חברותיה הקשורות בקשרי מסחר ועסקים עם לוב לא עלה יפה, לא נותרה לדעת ההנהגה האמריקאית דרך אחרת ליצירת דימוי של מנהיגות נחרצת, להוציא זו של נקיטת אמצעים צבאיים. יתכן שכך נסגר על ארה"ב מעגל כפי שנסגר על ישראל עם כניסתה ללבנון ב־1982.

ההבדל הגדול בין מדיניות התוקפה הצבאית של ארה"ב לזו של ישראל נעוצה בכך, שישראל נלחמה תמיד נגד הארגונים הטרוריסטיים והקפידה להימנע מפגיעה במדינה המארחת אותם, שליסיה המסטרה (להוציא השגיאה של הכניסה ללבנון והיעד הנוסף — השלטת "סדר" שם. אמצעים צבאיים קונוונציונליים, ריכוז כוחות צבא על ידי מדינה והפעלתם נגד מדינה אחרת אינם מתאימים למלחמה בטרור. הרי מדובר במלחמה נגד מדיניות של הפעלת אמצעים שאינם אמצעים של מלחמה קונוונציונלית בין מדינות.

במילים אחרות: השימוש בכוחות צבא עליונים ועדיפים על פני כוחות הצבא הלובים יכול אולי להביא להערכה לובית מחודשת בדבר כוונותיה הצבאיות הקונוונציונליות. היא יכולה לערער את שלטונו של קדאפי, אולם אם לא כן, ואולי גם אם מטרה זו היתה מושגת — אין בתקיפות כדי להשפיע על תפישתה של לוב כי הדרך הטרוריסטית הינה לוחמה בעלת הישגים בלתי מבוטלים. ההיפך נכון, דווקא משום נחיתותה הצבאית הקונוונציונלית אל מול מעצמה כמו ארה"ב תשקול לוב, ובצדק, כי יתרונה הגדול טמון דווקא ב"גמישות" משטרה המאפשרת לה להשתמש בלוחמה הטרוריסטית.

קדאפי, ואולי יורשו, יאמרו לעצמם — אכן, אמנם איני מסוגל להתישה, לעצבנה, לערער את בטחונה בהתמדה ועם יוזמות, באמצעות הלוחמה הטרוריסטית. והיינו, תשובתם לפגיעה בבסיסים ובמיתקנים הצבאיים בלוב תהיה בהגדרה אינטנסיווית וממושכת באמצעים ה"פרימיטיוויים" והנסתרים שלו — הטרור הבין־לאומי.

מה השיגה ארה"ב בתקיפות נגד לוב? קרוב לוודאי אסקלציה בתנופת הטרור הבין־לאומי. חשוב לזכור כי לא קדאפי בלבד יוזם ומפעיל טרור בין־לאומי. רבים נוספים קיימים במזרח התיכון לפחות, המשתמשים בשיטה זו וקשה לתאר את ארה"ב נלחמת פיזית נגד כולם.

ומה הלאה? האם תחזיק ארה"ב דרך קבע כוח צבאי כה רב מול חופי לוב? על מנת להתיש את קדאפי יהיה על ארה"ב לפעול ללא הרף באותו אמצעי בו התחילה למשך זמן ממושך ביותר. יתכן שאז תושג מטרתה — לא ההכרעה הצבאית כי אם ההכרעה הפוליטית — שכנוע קדאפי לסור בו מדרך הטרור הבין־לאומי או אולי מיגורו הפוליטי. אלא שכאן מתעוררת שאלת המחיר. הלוחמה הטרוריסטית היא לוחמה "זולה" עבור לוב. הלוחמה הצבאית הקונוונציונאלית יקרה הרבה יותר במושגים פוליטיים, כלכליים, חברתיים ובעיקר יוקרתיים. אולם, מחירה של לוחמה זו יקר לעין שיעור עבור ארה"ב. קרוב לוודאי שפעילות אמריקאית מסוג זה תידרש לקורבנות אדם נוספים על המטוס שאיבדה ועל ההרוגים בלוב והאזרחים שנספו בפעולה.

די במספר הרוגים ופצועים קטן ביותר בצד האמריקאי על מנת שאותו מנגנון ידוע של דעת הקהל יכבול את "גוליבר" של העולם החופשי. זו ודאי שלא תתיר לממשלתה להמשיך בתרגיל כדי למצות את יתרון כוח ההרתעה וההתשה. דעת הקהל שאינה אמריקאית — מערבית ולא־מערבית — הספיקה במהירות להשמיע קולה. דעת קהל זו אינה בודדה, היא נתמכת גם על ידי מנהיגיה הפוליטיים. איטליה גינתה, צרפת המנהלת משא ומתן לשחרור חטופיה בביירות רגישה במיוחד. ספרד סירבה להתיר מעבר המטוסים מעל שטחה. גרמניה אינה נלהבת ובבריטניה גוברים קולות המגנים על קול המצדדים, וכל אלו מקרב בנות־בריתה בלבד.

במילים אחרות, האווירה הבין־לאומית לא תאפשר לארה"ב להמשיך במה שהתחילה, המחיר האירופי מהסלמה גדול מדי ובמזרח התיכון, להוציא את ישראל, ההתנגדות לכך רבה. מחיר נוסף על המחירים הפוליטיים והחברתיים הוא המחיר הכלכלי. אמנם, פורסם כי בשוק האנרגיה הפטרולית המחירים עלו, אולם הדולר בתנודה, ענף התחבורה האווירית האזרחית בארה"ב נפגע כמו גם חלק מענף התיירות בארה"ב וחלק גדול בהרבה — באירופה. יש לשער כי בעלי אינטרסים כלכליים לא יהססו להגביר קולם בקרוב.

בסיכומו של דבר נראה כי ארה"ב יצאה בהפסדה. תדמיתה הבין־לאומית במערב, במזרח ובמזרח התיכון נפגעה. קרוב לוודאי שלא הצליחה לפגוע בטרור הבין־לאומי. יותר מתקבל על הדעת כי גרמה נזק לאזרחיה ולאזרחי העולם החופשי, אשר יהפכו מטרה לרגשות הנקם של קדאפי. מכוניתה של ישראל נתחמנה כבר סכנות ראשונה לגרירתנו למעגל טרור מוסלם עם ניסיון הפיגוע בנמל היתרה. גם יתר ליכוד עם אירופה לא הושג. והיק הסלמה בלתי נגבלת של הטרור הבין־לאומי העלול אולי לגרום לכך, מבחינה כלכלית נפגעו בעיקר אינטרסים מערביים.

מה היתה ארה"ב צריכה לעשות? פה קבור הכלב. לצערו של כל מי שמעוניין במלחמה אפקטיווית בטרור הבין־לאומי אין נוסחה במצאי. התשובה היא עדיין בגדר תיאוריה ותמציתה — שיתוף פעולה בין מדינות המערב, שהינן עדיין המעצמות התעשייתיות והכלכליות הדומיננטיות בעולם, להפעיל את מלוא כובד משקלן בתחום זה. וחיזוק הפעלת אילוצים בדרכי שלום, שמירת הדם אולי כבד אולם נסבל — אלה יגרמו לשליטים כמו קדאפי בעיות מבית מסוג כזה, שעל מנת לפתרן יצטרך לשקול פרידה מדרך הטרור. כיוון שדרכים כאלה אינן אלימות, יש לנסותן תחילה בתקווה שדרך פחות מסלימות כמדיניות של מלחמה.

ת"א גוש דן והשרון

המשך

(המשך מעמוד 9)

● למכירה / השכרה 1/2 + 1/2 2 מטבח אמריקאי + מזגנים + ארונות קיר ומטבח ר"ג 03-7513426 160234082

● 1/2 + 3 גג שמשית בחורון ר"ג 160322082 03-776099 75.000

● ברמת גן 3 + מטבח אמריקאי ולאחר שיפוץ באיזור מרכזי ושקט 03-778603 כל היום, ובעבודה 174511088 03-769167

● ברמת גן מהדרוקפה 3 ק"ב + חדר"ש + חניה מושקעת 03-777697 174616088

מכוניות

לתשומת לב המפרסמים
בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד בפי שהודפס בעתון בסוף המודעה
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה)

הנהלת לוח "העיר"

לש.א. שמאות וסקרים
דרושה
תעלילנית או
כתבנית
בעלת נסיון
טל. 777624

هكذا من الأصل

הלוח הארצי
הארץ חדשות

הצעות עבודה

• בתי לשליחויות בעבודת מחסן "הדר" טל: 03-623407
214346053

• צעירים/ות להגהה מכונ בחוזה כבים רווחים יפים 03"826255
215604053

משרדים

עסקים

הלוח הארצי — הארץ חדשות

[illegible]

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעתון בסוף המודעה

הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רב-קווי).

הנהלת לוח "העיר"

טל: 371261

איש/אשת מכירות

* הופעה נאה * כושר שכנוע * נסיון

פוספטים בנגב בע"מ

חב' פוספטים בנגב בע"מ מבקשת לקבל הצעות מחיר להשכרת מחפר פטיש רוטט לתקופת עבודה של שנה במפעל צין.

חברות או קבלנים שבבעלותם מחפר זחלי עם פטיש רוטט בעוצמה של 750 או במשקל של 1.5 טון (לפחות), מוזמנים לסיור קבלנים שיערך ביום חמישי ה 22.5.86 בשעה 10.00.

מקום המפגש - שער מפעל צין.

חב' פוספטים אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא ושומרת לעצמה זכות לבטל בקשה זו.

לברור פרטים יש לפנות לפוספטים בנגב בע"מ טל. 057-33913 לצביקה קפלן.

חברתנו היא אחת מהחשלובות הכימיות הגדולות בארץ • תהליכי הייצור מבוססים על טכנולוגיות מתקדמות • כ-95% מתוצרתנו מיועדת לייצוא, כשהמחזור הכספי כ-מבר 5 מיליון לשנה

אנו מזיזים הרים...

לחברות גלגלי זהב - הלרוף - טרמינל

דרושים

גרפיקאים/יות

בעלי/ות נסיון של 3 שנים לפחות בביצוע, תכנון ונסיון בהכנה לדפוס משי

לפנות לקרול או לריקי, טל: 03-257111 לתאום פגישה

אהספפטים

משאבי אנוש לטכנולוגיה בע"מ

מיסודה של משאבי אנוש גיוס והערכת מנהלים בע"מ

אויר כהן

לחברה עתירת ידע

דרוש

איש תוכנה

תחומי העיסוק: פיתוח מערכות צבאיות זמן אמיתי.

הכישורים: נסיון של 2-3 שנים, רצוי בוגר מדעי המחשב, אפשרי איש תוכנה המשתחרר מצה"ל עם נסיון במערכות זמן אמת.

המועמדים המתאימים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 189 רמת גן 52101. סודיות מובטחת.

לעיתון יומי

דרושות

קלדניות מעולות

למעבדי תמלילים

לעבודת משמרות

טלפון 824261, שלוחה 331, לעופר

דנאל שרותי כח אדם

(אדיר יהושע) בע"מ

למחלקה המשרדית

דרושים

★ קלדניות עברית/אנגלית

★ מעבדות תמלילים עברית/אנגלית (וורדמיל, וורדסטאר, לקס)

★ מרכזניות תדקס עברית/אנגלית

למחלקה הטכנית בת"א

דרושים

★ נגר תעשייתי

★ עוזר חשמלאי

★ טכנאי קרור

★ מסגרים

★ חווטי לוחות חשמל

★ מנהח"ש (סוג 3 ומעלה)

★ מחסנאים

★ רתכי פלדה ונירוסטה

למתאימים/ות מובטח שכר גבוה, הסעות, ארוחות ותנאים טובים במיוחד

דנאל, ת"א גורדון 88

03-222266 ,240878 ,245541

עירית ירושלים

דרוש/ה

מנהל/ת ביה"ס שש־שנתי מקיף בשכונת גילה

ע"ש א. גרינברג, תיכון עירוני י"ז

במחלקה לחינוך (מכרז מס' 37/86)

הדרגה: בסולם דירוג עובדי הוראה בתוספת גמול ניהול

פרטים נוספים אודות המשרה והכישורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות אפשר לקבל אצל רכזת המכרזים בלשכת המשנה למנכ"ל לאמרכלות, רח' יפו 22, קומה א', חדר 213.

מועד אחרון להגשת מועמדות: יום שישי, כ"א באייר התשמ"ו (30.5.86)

ירושלים, י"א אייר התשמ"ו — המנהל הכללי

20 במאי 1986

נסיון קודם במכירות – הכרחי. כושר ארגון וניהול צוות – מוכח. נסיון קודם בכתב מודעות – יתרון.

מנהל/ת מכירות

דרוש/ה מנהל/ת מכירות לרשת עתונות ארצית

כתוב: יאליעו לת.ד. 20456 מיקוד 61200 (עבור מנהל השיווק). קורות חיים ונסיון בעבודה בכתב יד בלבד. סודיות מובטחת.

יום בו ניצן מלבלב

אגודת "ניצן"

המטפלת בילדים ובוגרים הסובלים מנזק מוחי מזערי

מבקשת

מתרימים

ליום אחד

המעונינים יתקשרו לטלפונים:

בערב: 283697

ביום: 281143; 288521

דרוש

מתכנת עצמאי בכיר

★ בעל רקע מתמטי וגראפי, עבור פיתוח מקורי

(עיסוק חלקי)

התגמול על בסיס שותפות

נא לפנות בכתב יד תוך פירוט תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 983, קיראון

עירית חיפה

מרכז רפואי חיפה (רוטשילד) הפקולטה לרפואה בטכניון

מכרזים 5 4/86 מודיע על מכרזים לתפקידים

א. מנהל המכון להתפתחות הילד

על המועמד להיות בעל נסיון קליני ותואר מומחה ברפואת ילדים בעל השתלמות מיוחדת ועבודה מעשית בנושא המכון. נסיון של 2 שנים לאחר קבלת התואר מומחה. דרגת המשרה דרוג א' רופאים.

ב. מנהל חדרי מיון ורפואה חוץ

על המועמד להיות בעל תואר מומחה ברפואה עם וותק של לפחות שנתיים לאחר קבלת המומחיות. עדיפות תינתן לרופא שצבר נסיון קליני ומנהלי בשטחים אלו. דרגת המשרה דרוג א' רופאים.

על המעונינים לפנות בכתב אל מנהלת המרכז הרפואי חיפה (רוטשילד) תוך 30 יום מפרסום מודעה זו ולצרף לבקשתם תולדות חיים, דיפלומה, רשיון ישראלי בר תוקף לעסוק ברפואה, תעודת מומחה, אישורים לגבי עבודה בתחום נשוא התפקיד, רשימת פרסומים ורשימת ממליצים.

ראש טוב — כסף טוב

מבוקש/ת

חוכש/ת מודעות עם נסיון לתפקיד מענין ברשת עתונות גדולה

לפנות: ת.ד. 20456 מיקוד 61200 ת"א עבור מנהל השיווק

ציין קורות חייך ונסיונך בעבודה (בכתב יד בלבד).

נצא לאכול...

כפריות

כפרית. מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת הממולאים ובמעדני הבשר והדגים. חויה לאניני הטעם. כפרית, דרך בר־צבי 70 ת"א. טלפון: 79־29־82.

מזרחיות

במועדון אפנדי ברח' החשמונאים 117 תל־אביב יופיעו ביום העצמאות הזמרים אובי. אריס, שיר חן, יגאל נוף וחזי אל. רקדנית בטן. טלפון: 31־07־21־03.

מסעדת **ג'מל בראון** מבחר דגים וסוגי בשר באוירה נעימה מול הים. טלפון: 75־55־82 03.

האם אכלת בשר שיפודים **בשובך?** היחס חם ואדיב הכניסה מדרך השלום 24. טלפון: 09־65־33.

מסעדת גמליאל בעלת המוניטין של 30 שנה, שמחה להודיע לכל לקוחותיה על פתיחת מסעדה נוספת יוקרתית עם מיטב המאכלים המזרחיים בעבודה עצמית. מסעדת גמליאל רחוב הכובשים 38 ת"א. טלפונים: 79־87־65 או 37־15־66.

המרתף של רמי. ארוחות צהרים וערב וארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן פאב עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באויר השקטה ואנטימית. מתקבלות הזמנות לארועים מיוחדים. בואו להנות במרתף של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזינגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 233033. סגור בשבתות.

ישראליות מקוריות

ממעדני המטבח הישראלי החדש והכשר בניהולו של השף אורי מטמן תמצאו במסעדת "פנורמה" רח' הירקון 105 ת"א. להזמנות טלפון: 238913־03

מפגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים אולם שיעודו לארועים מכל הסוגים. במפגשים חויה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל־השומר. טלפון: 27־94־76.

צרפתיות

אמרלד חויה של ארוחה על גג החויה ביפו העתיקה. המסעדה החדשה הכשרה המשקיפה על נוף יפו העתיקה, מזמינה אותך להנות מארוחה אקסקלוסיבית ולפתן מוסיקלי. פתוח יום יום עד חצות מלבד יום שישי. אמרלד.

במסעדת **פונדו**, 7 סוגי פונדו פשטידות דגים ובשרים, בסגנון צרפתי. אבן גבירול 129. טלפון: 54־28־46.

במסעדת **לה־קורון**. מטבח צרפתי מעולה ובתפריט מגוון. רחוב פינסקר 22. טלפון: 66־99־29־ 03

רומניות

במפגש ישראל סטקיה וממולאים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח־תקוה 78 ת"א.

מון דרדן המסעדה בעלת המסורת והוותק של 25 שנים מציעה לך מטבח רומני עשיר. מיוחד ואוטנטי. השרות אדיב ומקצועי. בואו ותיווכחו. פתוח משעה 12.00 בצהריים עד 12.00 בלילה. מון דרדן בן יהודה 186 תל־אביב. טלפון: 92־17־23

מדור זה נערך על־ידי מודעבין טלפון 383838

סיניות

במסעדת פקין מטבח סצ'ואני המעניק לאניני הטעם חויה גסטרונומית שניתן להנות ממנה גם בבית. פקין דיזינגוף 265 ת"א טל: 23־34־45. רמת־השרון טל: 27־83־49. או 37־07־49.

איטלקיות

ויטוריו המסעדה האיטלקית היוקרתית מבחר מאכלירים. ויטוריו הירקון 106 ת"א טלפון: 37־68־24.

פיצריות רימיני המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כפי שרק איטלקי יודע להכין. פתוח 7 ימים בשבוע. בצהריים ובערב. פיצריות רימיני.

דגים ומאכלי ים

שטרן דולפין, המסעדה המבוחרת לדגים ומאכלי ים. האוירה ביתית מיוחדת ונעימה. השרות מכל הלב. דיזינגוף 189 ת"א. טלפון: 25־24־23.

מסעדת המכבים באלוף שדה 101 מתמחה במאכלי ים וממולאים. מוסיקת רקע והשרות מכל הלב. להזמנות צלצלו: 46־43־74.

יהודיות

במטעמי **אסתר** תקבלו מבחר מטעמים ממטבחה של אמא. ארוחות בוקר צהריים וערב. פתוח מ־6.00 בבוקר עד 8.00 בערב. גם בשבת בצהריים. רחוב אבן גבירול 7 ת"א. טלפון: 96־50־24־ 03

מסעדת הרצליה חוגגת 50 שנה של אוכל יהודי מובחר. המסעדה ברחוב אחד־העם 17 ת"א. הזמנות בטלפון: 29־29־65.

תימניות

המרתף של רמי. ארוחות צהרים וערב וארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן פאב עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באויר השקטה ואנטימית. מתקבלות הזמנות לארועים מיוחדים. בואו להנות במרתף של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזינגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 233033. סגור בשבתות.

מזרח אירופאיות

בקיסון, מטבח יהודי ביתי ובתפריט מגוון. רח' דיזינגוף 145 ת"א. טלפון: 79־36־23־ 03.

סטקיות

בפונדק הציידים רחוב סירקין 4 בגבעתיים מאכלי ציד וגריל פחמים. צלצלו: 00־82־72.

במפגש גשר הירקון מבחר בשרים על האש סלטים וממולאים פתוח מ־12.00 בצהריים עד 2.00 בלילה. טלפון: 40־64־44.

חלביות צמחוניות

פלינצ'י המחודש. המסעדה הראשונה בארץ לבלינצ'ס חלבי בלבד. רחוב ירמיהו 17 ת"א. טלפון: 17־36־44.

נטלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזינגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משערים 4 ר־6 פתוח עד חצות.

מדור זה נערך על־ידי מודעבין טלפון 383838

מכנ من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

משחקי־מזל: אנטי־חינוכי

מדי ערב מקרינה הטלוויזיה אותו מחזה עגום, וללא הרף מובאים שוב אותם התשדירי שידות של הלוטו, הטוטו ומפעל הפיס ביחד עם עוד הגרלה תורנית, פעם של הוועד למען החייל, פעם של מגן־דוד־אדום ופעם "פתם" הבטוחה של מתנות, פרסים והטבות למיניהן.

התשדירים — שידורים שהם פרסומי פרסומת ללא כחל ושרק — מציגים את מטרות מפעלים אלו כמטרות נעלות, מיטיבות והיטבות. כדי לשכנע את הקהל להוסיף מרץ במחול סביב עגל הזהב מובאות תמונות נוגעות ללב של ילדים משותקים, בתי־ספר או בתי חולים ולפעמים גם, להבדיל, מוסר ספורט נוצץ. חשוב ביותר הוא הארגומנט המסביר כי משחקי־מזל אלו ההשקעה אינה גדולה, הרווח מהיר וקל. אין גם צורך להשקיע כל מאמץ ולעומת כל אלו — הרווח המובטח הוא ענקי.

גם אם הדרך רצופה כוונות טובות וטהורות, עדיין מוליכה דרך זו הרחק מרווחי אסת מזר גיסא ומ־כנות הכוונה שבמילוי מצווה זו או אחרת מאידך גיסא. אמנם אי־אפשר לומר כי ההגרלה היא בלתי־מוסרית (מכל מקום אני איני רואה מה פגום בדבר מבחינת המוסר), אולם אפשר לומר כי מערכה אינטנסיבית כזו בזכותם של משחקי מזל, הימורים והגרלות היא אנטי־חינוכית ויש בה יותר מקורט של טעם לפגם.

עו"ד גבריאל ולצר
תל אביב

מדוע קוצרה תקופת מאסרו?

בני־משפחתו של חגי סגל שמחו כשובו הביתה מן המאסר. אך יש לזכור, כי האסיר המשוחרר השתתף בפיגוע שנועד לפגוע בחפים מפשע, הפר את חוקי המדינה ואת חוקי התורה, ולמרות זאת זכה להילה של "גיבור לאומי" בחוגים מסויימים. כל תועלת לא צמחה מכך שהוריו של חגי סגל שיבחו מעשי פשע ורצח מעל המרקע.

כן הכתבה שפורסמה ב"מבט" (4.5) לא ניכר כי סגל הביע חרטה על מעשיו, ונשאלת השאלה מדוע קוצרה תקופת מאסרו?

רצוי היה ש"הבחורים המצויינים" האלה ירצו את מלוא תקופת מאסרם בבית־הכלא.

בתאל סגל
דימונה

קידמה־תוך ציות לטבע

ההילולה סביב הבורים הגרעיניים (תחת הסיסמה "לצורכי שלום"), העלייה מעלה מעלה לפלנטות אחרות (בטכנולוגיות שכשלעצמן כרוכות ובהרמיטה), ההשקעת ה־משאבים במלחמת כוכבים — כל אלה אם ייבחנו עלולים להביא להרס הפלנטה שנועדה לנו — בני האנוש.

קידמה חייבת להיעשות במסגרות הטבע, תוך ציות לחוקיו הבסיסיים והיציבים. את הטבע יש ללמוד ול־השתלב בו בלי לשנות את דפוסיו ועקרונותיו.

באוזני מהדהד שיר ישן של להקת הנח"ל, המתאר את ששת ימי הבריאה כאשר בסופן האדם יוצר את האטום שפוצץ את העולם והיקום חוזר שוב למצב של תוהו ובוהו. אז, שוב, בששת ימי הבריאה, משוקם העולם, אך ביום השישי, לא ברא הקב"ה את האדם "וירא אלהים כי טוב".

פרופ' אבשלום מזרחי
גבעתיים

גאולת קרקע ליהודים

קראתי את הצעתו של אפרים שטיפמן מקיבוץ אפק ("הארץ", 12.5) "גאולת הקרקע — גם לשאינם יהודים." הייתי מציע לחבר שטיפמן לברר על איזו קרקע "התנחל" קיבוצו, ומה הדרך שהם עשו ועושים עם מאות ואלפי הבע־לים היהודים של בעלי הקרקע.

קרקעות המשק נמכרו בזמנו לי־הודי הגולה תחת שם "עיר המפרץ", ולא היה מדובר במשק קיבוצי. גם אבי ז"ל רכש כמה חלקות עוד בשנת 1935 והמסמכים בידי.

מאז ועד היום אין עם מי לדבר לשם קבלת קרקע חלופית, וכנראה האמת הזאת והדאגה ליהודים אלה, נעלמו מהחבר שטיפמן.

מ. שמורקמר
תל־אביב

משרד העבודה והרווחה
מודיע על קיום
קו טלפון פתוח לציבור
היום יום שלישי 20.5.86
בין השעות 17.00־19.00
הקו הפתוח הפעם בנושאים
הקשורים "לעבודה ועובדים"
חברי הנהלת המשרד, המוסד לביטוח לאומי, שירות התעסוקה ישבו לפנים בשאלותיהם.
נא להתקשר טלפונית 02־694211 (70 הקוים)
המתקשרים מחוץ לעיר פניתם תרשם ותענה בטלפון חוזר.

תאת תעשיות אביזרי תעופה בע"מ
לכל לקוחותינו
הרינו להודיע כי מספר הטלפון
של מפעלנו
הוחלף ל—055־95411

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית מנהל מוסיקלי זובין מהטה
רסיטל
מס' 4 ב"סדרת רסיטלים"
גדעון קרמר כנר
אנדראס שיף פסנתרן
התכנית: שוברט: "רונדו ברילאנט"
שומאן: סונטה מס' 2
ברטוק: סונטה מס' 1
היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום ד', 4 ביוני 1986 בשעה 8.30 בערב
כרטיסים מהיום בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10—1; ובסוכנות "קסטל", אבן גבירול 153, טל. 444725 (03).
הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 108

בשכ"ח ברמת־גן
800 מ"ר לתצוגה — אחסנה ומשרדים
כולל חזית של 35 מ'
8 קווי טלפון
בפרטים: 03־735760 ובערב 03־296795 ;03־733411

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

לראות את זלצבורג בביתך

עידן הווידיאו הגיע בשנים האח־רונות גם אל הפסטיבלים הגדולים, אל בימות האופרה, הבלט והקונצר־טים. היום יכול אדם לשבת בביתו, להכניס לווידיאו שלו קלטת ולהיות במקום שעליו יכול היה קודם רק לחלום. לפני ימים אחדים צפיתי בהקלטת הטלוויזיה האוסטרית ב־הצגת האופרה "אריאדנה בנאכ־סוס", מאת ריכארד שטראוס. האוסטרים הצליחו לתפוס את ההצגה, בהרכבה המקורי, ההוד וה־מבריק. רק מתי־מעט הצליחו לר־אות את ההצגה במקורה.

בדרך־כלל, חובב רגיל יכול לקרוא על ההצגה שתוצג בעוד חצי שנה, לבקש כרטיסים, לזכות בהם או שלא לזכות. אחר כך, יבוא לפסטי־בל, או להצגת־הגאלה, והנה מו־דיעים לו שזמר פלוני חולה, וזמרת אחרת החולפה, ובינתיים הוא שילם ממון רב בעד החוויה שהובטחה לו. גם יכול לקרות, שאיש לא חולה, אך ההצגה כולה לא עלתה יפה, כפי שאירע בשנים האחרונות ל"אאידה" בלונדון או "כרמן" בניו־יורק. מפח הנפש של שוחר־האופרות, עשיר ככל שיהיה, יגדל כאן.

באופרה המוקרנת על המירקע הביתי אין האווירה שיש בבית־האופרה בליל ההצגה. חסר משהו מן המימד הריאלי. שמעתי טיעון זה בעניין אחר — משוחקי כדורסל. לראות משחק בבית אינו כמו הצפיה בו ביד־אליהו. אבל, בבית אתה רואה את מיקי ברקוביץ', כשאגלי היזעה נוטפים ממצחו, שניה לפני שיקליע קליעת־עונשין. ממקומך ביציע לא תראה זאת. בבית, גם יוחזר בהילוך איטי, פעם ופעמיים, על רגע גדול, או שני במחלוקת. באולם, אם לא היית בשיא הריכוז באותו רגע, שלא היית מוכן לו, החמצת אותו. לנצח. כך מתאזנים הרווח וההפסד של שתי החוויות.

ובכן, ראיתי את "אריאדנה" בהצגה, בהשמעה, ובליהוק, אשר אין לי שום סיכוי לראות כמותם בבית אופרה. ואת היתה חוויה חד־פעמית. והיא ההצגה. גונדולה ינוביץ', אדיתה גרוברובה, רנה קולו וחוזי תורסר וזמרים אחרים היו במיטבם. במקלט טלוויזיה טוב, עם רמקולי היי־פיי, החוויה היתה גדולה. מי שיש לו מקלט טלוויזיה סטריאו — החוויה שלו גדולה עוד יותר. והוא גם יכול לחבר את המקלט אל מערכת רמקולים היציבים, גדולים יותר. החדר כולו מלא במוסיקה, העין אינה שבעה ממראה ההצגה המפוארת. בקלוזאפ, אתה רואה את גרוברובה, בתום האריה המפרכת שלה, קורצת בקצה עיניה אל המנצח. מן האולם לא תראה זאת. כלומר, לא "עשיה" סטרילית של אופרה.

המצלמה גם תעבור, בכמה הקל־טות, אל האולם ואל היציעים המוז־הבים, אל המנצח הקד אל הקהל ואל שורת הסולנים היוצאת לפני המסך, אל הקהל המריע. החוויה כמעט מלאה. כבר ראיתי כמה אופרות כאלה. ויש בארץ אספנים, שאגרו כמעט מאה אופרות, מאיר־ופה ומארצות־הברית. הם מחליפים ביניהם מידע וגם קלטות. מנהלים קורספונדנציה ענפה עם עמיתים בחו"ל, מקבלים הקלטות משידורי טלוויזיה. באנגליה, למשל, תוכל לראות אופרה מלאה משודרת, מאחד מבתי האופרה הגדולים בסוף שבוע.

בתי־אופרה משתפים היום פעולה עם חברות ווידיאו ותחנות טלוויזיה. בחנויות, תמצא קאסטות־וידיאו עם מיטב ההצגות. צריך רק לקבל הדרכה מוקדמת, בכתב או על־פה, בעיתונים או ברדיו, ולדעת איזו הפקה טובה ואיזו לוקה בחסר. כמו שקונים תקליט או קלטת־מוסיקה. מחיריהן של קלטות הווידיאו הרש־מיות (לא הפיראטיות) נעים בין 40 ל־60 דולאר לאחת. פחות ממחירו של כרטיס אחד להצגת גאלה. לקבוצת צופים המחיר נראה סביר בהחלט, וגם לא צריך להזמין מלון וכרטיסי־טיסה.

לא רק אופרות תראה ותשמע בווידיאו. בארצות־הברית, ראו אור לאחרונה קלטות ווידיאו המוקדשות למוסיקאים. יאשה חפץ ומוסיקאים דגולים אחרים. העבירו סרטים וקטעי־סרטים לווידיאו, ואתה רואה ושומע אותם בקונצרט. הסובייטים קלטו את המצב המסחרי, והיום מציעים לך בחנויות, באירופה ובאר־צות־הברית, קלטות־וידיאו של בל־טים שלמים ממוסקבה ומלנינגרד.

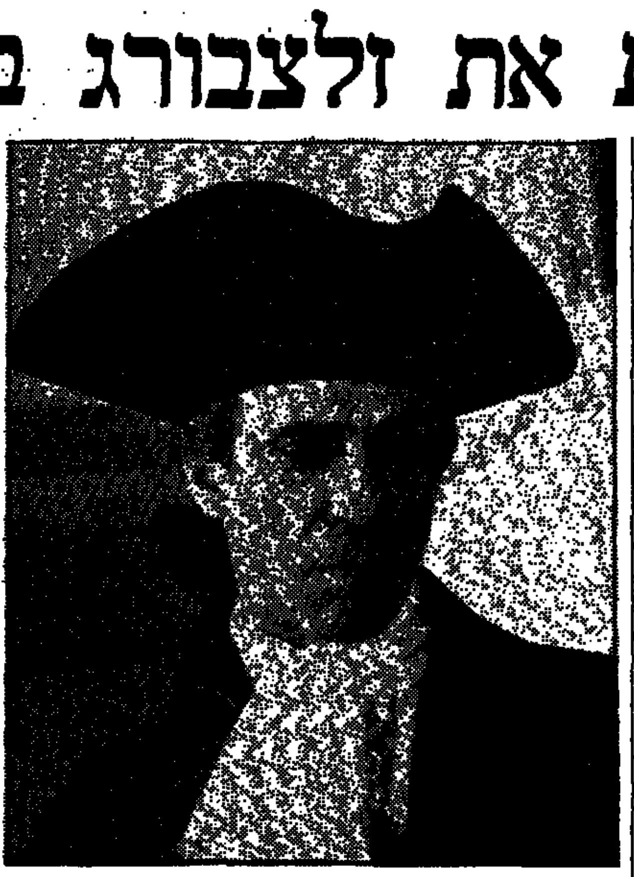

סאליירי — מלחין החצר בווינה יצא מ"אמדיאוס" בשן ועין

כבצע, ולעתים גם באיכות טובה. לא תמיד. הטלוויזיה האיטלקית מציעה, באמצעות חברה בת, את מיטב ההקלטות מ"לה סקלאה" במילאנו ומבתי־אופרה איטלקיים אחרים. היפאנים מציעים את "באטרפלאי" עם צוות יפאני, עם תפאורה אותנ־טית, וזמרה ביפאנית. ברגע הראשון, זה אולי נשמע מוזר. אחר כך, מתרגלים. באטרפלאי היפאנית, על כל פנים, נראית הרבה יותר מש־כנעת מזמרת כושית רחבת־מותניים, שכמעט חונקת את הילד הקטן כשהיא מאמצת אותו אל תוך חזה השופע.

חבל, שספריות הווידיאו בארץ אינן מציעות למנויים אופרות אלה.

במובן קצת אחר

הסגנון ה"אותנטי" לא הגיע אל בטהובן היום. אבל, יותר מנצחים מציעים עתה למאזין, בטהובן המנו־גן בכלים אותנטיים מתקופתו, או בהרכב תזמורתי הקרוב במספריו להרכבים שבטהובן כתב למענם.

על רקע ההקלטות התותרות וזה מבריקות בסגנון קאריאן (שהקליט את כל הסימפוניות בהקלטה דיגיט־אלית, חדשה, מעניין התקליט החדש של כריסטופר הוגווד.

הוגווד, עם נגניו, "האקדמיה למו־סיקה עתיקה" בלונדון, כבר הגיש לנו, בשנים האחרונות, ביצועים מעניינים של סימפוניות מוצארט והיידן, הן מנוגנות בהרכב קאמרי ובכלים אותנטיים של התקופה. כפי שמוכרים לנו, השכם והערב.

בתקליט החדש (לאוזו ליר סאבנ־ליה, הקלטה דיגיטלית, 414—338) מנצח הוגווד על הסימפוניות הראשונה והשניה של בטהובן. הראשונה היתה קרובה תמיד, בס־גנונה, ל"יופיטר" של מוצארט. הוגווד כמו מקרב את השתיים ורק פער מועט מבדיל ביניהן. הוא אינו רק מנצח אלא גם מנגן בפורטפיאנו. הפסנתר של עידן בטהובן. הגווד חקר ומצא כי היו מנצחים שניצחו על הסימפוניות הראשונות של בטה־הובן מן הפסנתר. אינך שומע את הפסנתר ככלי־סולו, אלא כאחד מכלי התזמורת. מבחינה זאת, עשו הסכבאים עבודה מצוינת. איזון מושלם. לשוחרי־הגווד אינני צריך להמליץ על התקליט, הם ירוצו לרכוש, כפי שרכשו את הסימפוניות של מוצארט והיידן. גם מאזינים אחרים, המבקשים לעמוד על ההב־דל, ימצאו עניין בתקליט החדש.

הניסיון, כאמור, אינו חדש. "הר־מוניה מונדי", בגרמניה, הפיקה עוד לפני כעשר שנים את תקליטי הסימפוניות, בנגינת ה"קולגיום או־אריאום" ובכלים אותנטיים. בהדר־כת הנגן הראשי של האנסמבל, הכנר פראנץ־יוזף מאייר. התקליט הראשון של הוגווד נשמע יותר ספונטני וקולח. ובנוסף לכך, ההקל־טה דיגיטאלית, האפשר לקבל אותה גם בקומפקט־דיסק.

עוד יוחמה בתחום זה: סי־בי־אס מגישה את מכלול הסימפוניות של בטהובן, עם התזמורת הקאמרית האנגלית, בניצוחו של מייקל טיל־סון־תומאס. גם זה נוסח קאמרי של הסימפוניות, אך מנוגן בכלים של היום. כמו הגווד, מציע עתה טיל־סון־תומאס, המנצח האמריקאי ה־צעיר, את הסימפוניות הראשונה והשניה (בתקליט סי־בי־אס, מהולנד, הקלטה דיגיטאלית, 39707). אפשר לומר על הביצוע שהוא נעים לאוזן, קולח, אך אינו מחדש הרבה. ויותר בהשוואה לזה של הגווד.

מוצארט וסאליירי

אנטוניו סאליירי, היה מלחין החצר בווינה בגיל 24, יצא מ"אמא־דיאוס" בשן ועין. המחזה, ואחריו הסרט, תיארו את סיפור־חייו ככיש־לון טוטאלי. אולי הרבה יותר מש־היה במציאות. ועוד הדביקו לו על מצחו את־קין של רוצח. עם "פירסום" כזאת קשה לעשות עסקים. ואת יצירותיו של מלחין כזה יקבל אדם, היום, בבוז ובלגלוג, מראש.

אתה לכמה שנים, מטפטף לשוק תקליט עם יצירות סאליירי. הוא כתב, בין השאר, 40 אופרות. בקטלוגים של היום לא תמצא אפילו הקלטה אחת. אבל, אם אתה סקרן לשמוע קצת מוסיקה של סאליירי, הנה תקליט בשבילך, חדש־חדש.

קלאודיו שימונה ("סולני ונציה") שלו מגישים שתי יצירות של סאליירי ובנוס קטן מפרי עטו של אחיו הבכור, פראנצ'סקו. בתקליט ("ארטו", מצרפת, הקלטה דיגיט־אלית, 75257) קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת, וקונצ'רטו לחליל, אבוב ותזמורת. הסגנון: בין ויואלדי למוצארט. הפסנתרן הסולו הוא האוסטרי פאול באדורה־סקודה. פ־סנתרן רגיש, שניגן והקליט עם הכנר דויד אויסטרך סונטות לכנור ופסנתר של מוצארט. מנגן בפורטה־פיאנו, ברוח הימים ההם. הכלי נשמע קצת מגושם לרוח ימינו. סולני האבובן בקונצ'רטו האחר הם חברי האנסמבל. בעיני, או בא־זני, מצא חן הקונצ'רטו הזה, לחליל ואבוב, יותר מזה לפסנתר.

בסוף התקליט, יצירה זעירה של פראנצ'סקו סאליירי, סינפוניה קט־נה ושמה "הסערה בים". סערה בצ־לוחית, מבודרת מפורה.

כדאי לך להאזין, אם לא שמעת מוסיקה של סאליירי קודם לכן. דיי מינא מכיר את המוסיקה הזאת היטב, ותקליטי סאליירי בניצוחו ראו אור בחברות איטלקיות קטנות. הרבה לפני ש"אמאדיאוס" הוציא לסאליירי שם כל כך רע.

עכשיו, לאחר ששילמנו את המס לסאליירי, בואו נדבר על מוצארט.

אני מאזין עתה למיסה הגדולה שלו, בדו מינור, ק. 427, בניצוחו של ניקולאוס ארנונקור (בתקליט טל־דק, מגרמניה, הקלטה דיגיטאלית, הטבעת דייאגמ, 6.43120). עם נגני ה"קונצנטוס מוסיקוס" בווינה וזמרי האופרה הממלכתית בווינה. הסולנים: קריסטינה לאקי ושושנה רקש, סופרן; קורט אקווילדין, טנור, רוברט הול, באס.

רבים בארץ עטו על הרקוויאם של מוצארט, בניצוחו של הארנונקור. זה היה אחד הביצועים הדרמטיים ביותר, אף כי מבקרים באנגליה ראו בו גדוש גדול מדי. אתה אינך משתעמם לרגע למשמע הרקויאם. המערכת טובה זו חויה גדולה. ברוח זאת, של ביצוע "גדול", חוזר ארנונקור עם עמיתיו אל המיסה הגדולה. הנגנים והמקהלה וכן הסו־לנים־הגברים הם אלה שעשו את הביצוע המצויין של הרקויאם. ארנונקור החליף רק את שתי הזמרות. את קריסטינה לאקי שמענו בארץ, לאחרונה, ברקויאם של מוצארט, בניצוחו של רילינג. היא טובה גם בתקליט. דינצ, גם היא הונגריה, בעלת קול נעים, וך כב־רולת. מוזמנת לך חוויה יפה, גם אם בידך תקליט המיסה בניצוחו של קאראיאן. מעניין להשוות. שתי גישות שונות, גם אם הדראמה לעיני שני המנצחים בעדיפות גבוהה.

ועדיין אנחנו במוצארט של ארנונקור. קופסה חדשה של "טל־דק", מגרמניה, הבה הקלטת "החטי־פה מן ההרמון" של מוצארט. ארנונקור מנצח על מקהלת האופרה בציריך ועל תזמורת־מוצארט שם. הסולנים: וולפגנג רייכמן (הפאשה סאלים), יבון קני (קונסטנצה), לי־ליאן ווטסון (בלונדה), פטר שראייר (בלמונטה), ווילפריד גאמליך (פדרי־לו) ומאטי סאלמינן (אוסמין). שלושה תקליטים, בהקלטה דיגיט־אלית, 6.35673. בתקליטים. קלטות או קומפאקט־דיסקס.

זאת ההקלטה הססגונית, העשירה ביותר והתיאטראלית ביותר, מבי־חינה טכנית. אלא שארנונקור בני־סיונותיו הבלתי־נלאים להיות מקורי מאבד הרבה מן הקלילות של האופרה. כמה היא רחוקה מן ההקלטה הישנה והמוסמסת של ביצ'ם, או מזו בניצוחו של קארל בהם! צוות־הזמרים שלו משביע רצון, במיוחד פטר שראייר, אך שוחרי ה"חטיפה" יתקשו לראות בהקלטה החדשה את הביצוע מספר אחד.

מצער להיום?

לפני שבע שנים הפיקה חברת סי־בי־אס בארצות־הברית תקליט להיט, ושמו "הלהיטים הגדולים של 1720". בתקליט, שהופץ גם בארץ, נכללו כמה פנינים וקטעים פופולאריים מיצירות הבארוק — ובראשם הקאנון של פאכלבל. וכ־מובן, האדאג'ו של אלבינוני, האריה על מיתר סול של באך, ועוד קטעים מיצירות באך, הנדל, קורלי וקואמרה.

התקליט הזה לא ירד, תקופה ארוכה מאד, מצמרת מצעדי־המכירות של תקליטים קלאסיים בארצות־הברית. לקהל לא היה אכפת במיוחד שהמבצעים אינם מפורסמים. הוא קנה את הרעיון, או את הפיתיון. זה היה אחד התקליטים הנמכרים ביותר, בעיקר בקרב הצעי־רים, שתקליט הוצג להם כמצעד להיטים מימים עברו.

עכשיו, על רקע הצלחת אותו תקליט, הפיק תקליט שני, שהגיע לידי זה עתה. בתקליט החדש (סי־ביאס, 42125, מארצות־הברית). באותו עיצוב עצמו כמו זה של התקליט הראשון, מגישים נגני ה"פילהרמוניה וירטואוזי" בניצוח של ריצ'ארד קאפ (המבצעים בתק־ליט הלהיט) את "הלהיטים הגדולים ביותר של שנות ה־1900". לא יצירות גדולות, אך קרובות לאוזנו של האמריקאי הצעיר: בית־שמפיון, קופלנד, תומפסון, וגם האדאג'ו מה"קונצ'רטו דה ארנחואה" של רודריגו, האדאג'ו של בארבר, גאבוט מתוך הסימפוניה הקלאסית של פרוקופייב ועוד. אם קטע או שניים יגיעו אל מצעדי הפזמונים הקלים, גם התקליט הזה יהיה להיט. אולי.

בשתי מלים: נעים לשמוע.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 20.5
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון — 16.00
צ'כוב צ'כובה — בימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופוטצ'ה – קומדיה: 7.30 9.30
קססטר – ת' חיפה: 20.30

המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל
רח' ז'בוטינסקי 105 תל־אביב טל: 03־440287

יפן והמזרח הרחוק
מחר יום ד' 21.5.86 תתקיים הרצאה על יפן מפי ד"ר יעקב רז
ההרצאה בבית העתונאים רח' קפלן 4 ת"א בשעה 20.30
בגמר ההרצאה יינתן למעוניינים מידע אודות אפשרויות ביקור מרתקות ביותר ומוזלות במאות דולרים ליפן ולמזרח הרחוק.
— הכניסה חופשית —

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן היסוד לישראל
מיסודה של המגבית היהודית המאוחדת
מכרז בניה 81/591/86
1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקב־לני בנין להרחבת המרכז הקהילתי ע"ש גרים במעלות.
2. הבנין המתוכנן הוא: כ־600 מ"ר
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 18.5.86 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00—12.00 תמורת תשלום של 250 ש"ח אשר לא יוחזרו.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ד' 28.5.86 הפגישה בשעה 3 אחה"צ במשרד מועצה מקומית מעלות.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 18.6.86 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט—1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הארץ ממליץ

תל אביב

יחסים אסורים (פאר) — הנושא של גילוי עריות בין אם ואחות בוגרים, מטופל יפה ובעדינות בסרט הונגרי זה, שבויים ע"י ז'ולט קודי קונצ'אף. משחק יפה של לילי מונורי בתפקיד האחות.

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיס־טוריה. המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה. שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט חוץ הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבויים ע"י סידני פולק כדו־מגה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קו־מדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בב־רוקלין, הבאלך לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

מסע עסקים של אבא (פריז) — סרט יוגוסלבי נעים, על התהפוכות העוברות על משפחה בשנות החמישים.

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער החוזר לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמתי (אורות) — קרית מוצקין — ראה גורדון ת"א.

מסע עסקים של אבא (קרן אור המחודש) — ראה פריז, ת"א

קבלת מודעות 24 שעות
ב דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הארץ
הבוקר האמצע
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363 239952

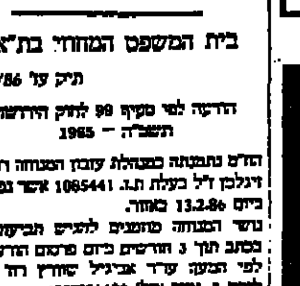

בית המשפט המחוזי בת"א
תיק עז' 998/86
הודעה לפי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה — 1965
הח"מ נתמנתה כמנהלת עזבון המנוחה רוזה דינלבן ז"ל בעלת ת.ז. 1085441 אשר נפטרה ביום 13.2.86 באזור.
נושי המנוחה מוזמנים להגיש תביעותיהם בכתב תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו לפי המען: עו"ד אביגיל שחורין רחוב ר"ר ליכט 7, אזור וטל' 03־806482.
אביגיל שחורין, עו"ד
מנהלת עזבון

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים לדלה	כלים יז־יח, ט"א
דף יומי	**הלכה יומית**
תענ' א	קי' ס"ת קנה, בד

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במוקדים התורנים:
מדי ערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
רמת־גן 781111
הרצליה 052־541353
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500
"שקם" — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 19—24
טל' 03־7549111 "שקם" קוד מנוי 222
ש"ן — עזרה ראשונה נוספת
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למצבי לחץ
מפגש "מעגלים"
א' רה 11.00־13.00
ב' רד 16.00־18.00
טל' 220051
רח' מאפו 13 תל־אביב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03—285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04—525—566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

שירן — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

יד ביד — ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילך 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00.
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00—11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים)
בקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג.)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
הקריה אבן גבירול 19 226686
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים
נווה יעקב מ. מסחרי נווה יעקב 852243
חיפה
מגד הנביאים 97 521113
חולון
אהרון הפיין 52 889153
בת ים
בת ים בלפור 45 864625
רמת גן
הדסה, כצנלסון 151 722271
פתח תקוה
מרכז השרון אהרון קציר 40 911078
רחובות
הנשיא הנשיא הראשון 34 461342
נתניה
בית שקד מ. מסחרי אזורים 52484
הקריות
הקריות ההגנה 1 קרית ביאליק 721665

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות, אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00. בגרשון 66 ת"א, טל' 281228. חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00—19.00 רח' הסוקדים 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אגר
03—432277 04—549121
02—528251—2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 צב לחדשות
18.00 התלת רגליים — סדרת הרפתקות בריטית לנוער
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) טלוויזיה — השידור הזה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משפחה במבחן — סדרה משעשעת
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 גלריה — לקראת פסטיבאל ישראל ירושלים 86
23.00 האחיות המבוהלות — דראמה קומית
23.30 פסוקו של מקום — (חצות) חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון פשוט ו' — חילוק ארוך
08.40 כלי מדות
09.00 אנגלית ח'
09.20 מדעי הטבע ה'־ו' — התפקוד המכני של מערכת העיכול
10.10 אנגלית ז'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית
11.15 חשבון ה' — שברים
11.50 גאוגרפיה ד'־ט' — אקלימה של אירופה
12.00 ארץ מולדת
12.25 ספרות (על יוסדי) — הוקי — שלום עליכם
13.00 מוסיקה: עלילי העשרה — באך — קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4
14.00 השועל
14.25 לוחל וחדרי
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת וענן — רשדי
15.50 פרפר נחמד
16.15 דיק טרפין
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מבחר התקליטייה
16.00 קונצרט מנחה — היידן: קונצ'רטו לכינור ותזמורת מס' 1 בדו מאז'ור (פ. צוקרמן/התז' הפיל' של לוס אנג'לס/ צוקרמן); "עונות השנה" אורטוריה (ג. יאנוביץ'/פ. שרייר/מ. טלוואלה/ אגודת הזמר הווינאית/מנצח התז' הסימפ' הווינאית/ק. בוהם)
18.30 אתנחתא — נועם נוכמן — חליל/ רימה קמינקובסקי — כינור/יובל קמינקובסקי — ויולה/אלכסנדר קגנובסקי — צ'לו — באך: מתוך הפרטיטה כלה מינור לחליל סולו; בטהובן: סרנדה ברה מאז'ור, אופ. 25, לחליל, כינור וויולה; רגר: סרנדה בסול מאז'ור אופ. 141 א', לחליל, כינור וויולה; בן חיים: סרנדה לחליל, כינור, ויולה וצ'לו
20.05 ערב טוב
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התז' הפיל' הישראלית/גוסטב קון/סולן: אריה ודי — פסנתר — ברליוז: הפתיחה לשודד הים; ראוול: קונצ'רטו בסול מאז'ור; ברהמס: סימפוניה מס' 2
22.30 פעם ועוד — ויליאם תומאס מקינלי: אטיוד מס' 1 (1975) (מוזאן אלן — גבל)
23.00 ברק הבוקר, חסידי הנאמנים

רשת א'

12.05 מצלילי המזרח בבקשתך
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.25 השכלה הדעת לכל — אנגלית למתחילים
16.05 הוקי ניתנברג
17.20 האוניברסיטה המשודרת — תרומת מוקדי ההיסטוריה של העברית על הבנת העברית של ימינו
18.06 מנחת ערב — הדי דתי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
19.30 שידורים לעולים
22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

17.10 שידור משחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורגל
19.00 היום הזה
19.55 שידור משחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורגל
21.05 פרקי חזנות בבקשתך
22.05 עוד פעם אחת — "דודו" — מבחר ביצוע במלאת 10 שנים למותו
23.05 קפה ראשו — חידונים מגוונים

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — מצעד המוכנים הישראליים
21.05 אדום עתיק — שירים שלא גם לחם
23.05 פניני ג'אז

גלי־צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 מה יש
20.05 זה קורה — מגאזין מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — כרה, יצירה והתגלות
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 קוקה לילה
23.55 שיחות חצות — עם מנכ"ל "תיאטרון הקאמרי" עודד פלדמן

שידורים קבועים

רשת א'

07.10 היד שירים — סומנים ישנים
08.05 הנה — עם בני הדגל
09.05 השיר לא תם
09.30 מבצע
10.30 רדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

08.05 חתול במגלים
09.05 ביקור־בית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל מתח — חדשות ומבזקים
13.00 בוחני היום
14.06 יש עניין
15.05 מוסדי חדשות
16.05 שיר אחנו שיר
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.11 בוקרה לאושר
07.05 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשע?
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי הוקיה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך — שיר הבוקר
15.05 חדש, חדש ומחודש
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הבנה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל 09.05 אילה בוקר
10.05 ארוחת עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 קשר רדיו 13.55 יומן שידורים
14.05 רדיו־יומי
15.05 פגישה יומית
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — מדושת הלקוקסס 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — השוטר ממנהטן 7.15, 9.30
אסתר — נאריה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מאגרנג 11.15 בלילה
בן יהודה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמתי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
הייב איך — מחץ הדלתא 7.45, 9.45, מקס 12.00
הוד — רמו 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — סילברדו 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 3 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נאסי סאן 10.30, 1.30, 5.00, 7.25, 9.40
חן 5 — תרגיל לרופאים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכון חושים 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גברתי המאמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — סיפורו של גלן מילר 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוגרבי — בשר הברזל 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — חיוך הצרי 4.30, 7.30, 9.30
מרכז התורה הישראלית — "המוזיה הישראלית" (בעברית) 10.00, 5.00, 10.00 (באנגלית) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00 (בגרמנית) 7.00, הכבוד של פריצי 9.50
מקסים — סיפורה של אגנס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — מחץ הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 2 — פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — דמו של הנשר 7.00, הפושע 9.30
פאר — בכורה ארצית יחסים אסורים (סרט הונגרי חדש) 4.30, 7.15, 9.30
פריז — מסע עסקים של אבא 2.00, 4.30, 7.00, 9.30, 11.30, הכנית שבורה 11.30 בלילה
צוותא — חייל הלילה 8.00
צפון — אלף 4.30, 7.00, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לבב משנן 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.15
תל־אביב — שודדי השחקים 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — סניה הארוכה 7.00, 9.15
עמל — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — רקי 4 7.00, 9.30, גלגאז, אימי־אבה גלגום 4.00

ירושלים

אדיסון — שיכון חושים 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שורת המקהלה 4.30, 7.15, 9.30
אורית: אור 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.30, 9.30
אור 3 — צחוק מי ששוטר אחרון 4.30, 7.30, 9.30
אורנע — מרגלים שכאלה 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון — שלגיה ושבעת הגמדים 4.00, משנה מקום משנה מזל 5.30, הבורח הלוהט מים 7.30, הדברים של אלבם 9.30, טיסה נעימה 12.00
בנייני האומה — הסיפור האמתי 7.00, 9.00
הבירה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
סינמטל — אלף 7.15, 9.30
סינמטק — סרט מפאמי 4.00, מבחן 7.00, בס הדמים (עולם קטן) 7.30, מתי הלילה (עולם קטן) 9.30, רב השכר 9.30
עדן — רמו 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — הכל ולא כלום 7.00, 9.15
רון — נאריה 4.30, 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — גברתי המאמן 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בשר הברזל 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — שיכון חושים 2.00, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — פעמיים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — השפחה והרוזן 5.00, להב משנן 7.20, 9.45
רמת גן — רמו 4.30, 7.15, 9.30
שבים — בידוי 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — אל מרוצה 8.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.30, 9.30
חן — נאריה 7.30, 9.30, סיפורו של אלוף 5.00

נתניה

מגדיל — סניה הארוכה 5.00, פעמיים במשך החיים 7.00, 9.15
שרון — תרגיל לרופאים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — צחוק מי ששוטר אחרון 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — שורת המקהלה 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — רמו 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — בשר הברזל 4.30, 6.45, 9.00
חן — גברתי המאמן 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — נעלים אדומות 7.00, רתיעה 9.30
עממי — לילות לבנים 7.00, 9.15
עצמון — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
פאר — מרגלים שכאלה 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — פירמידת הפחד 4.00, 6.45, 9.00
שביט — והספינה שטה 7.00, 9.15

רב גת

רב גת 1 — הנילוס 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 2 — נאריה 4.30, 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הסיפור האמתי 7.00, 9.15
בית העם — מסאלת מות מס' 3 9.15
היכל — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
מצפן — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מבחן — מרגלים שכאלה 7.00, 9.00
כפיר — צחוק מי ששוטר אחרון 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
היכל 2 — המוצג 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — שיכון חושים 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — בוקרטס מס' 3 4.30, הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
היכל — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — גברתי המאמן 4.30, 7.15, 9.15
מלון דניאל — מטרה 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — בידוי 9.00

חדרה

חדרה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
חוף — מה ראו עיני התוהל 7.00, 9.15

חולון

כוכבים קריית־שרת — מלמטו עד העולם עפ"י גאוס 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בשר הברזל 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — פעמיים במשך החיים 7.15, 9.30
סבוי — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
רינה — סילברדו 4.00, 7.00, 9.30